

สถานีถ่ายทอดสัญญาณ
ควบคุมโดยระบบไมโครโปรเซสเซอร์

นายพิชัย ศรีสาริสต์
นายสุจิต เอื้อปัญญาพร

รฟท.
พ 643 (ส)
2637

612คย5526

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต
ภาควิชาชีพอิเล็กทรอนิกส์ประยุกต์
คณะวิทยาศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

MICROPROCESSOR BASED REPEATER

Mr.Phichai Srisarist

Mr.Sujit Uarpanyaporn

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....
วัน,เดือน,ปี.....

A Special Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement

For the Degree of Bachelor of Science

Department of Applied Physics

Faculty of Science

King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

1994

หัวข้อโครงการพิเศษ	สถานีถ่ายทอดสัญญาณควบคุมโดยระบบไมโครโปรเซสเซอร์
นักศึกษา	นายพิชัย ศรีสาริษฐ์ นายสุจิต เอื้อปัญญาพร
ภาควิชา	ฟิสิกส์ประยุกต์
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์วิชิต ศิริโชติ
ปีการศึกษา	2537

บทคัดย่อ

สถานีถ่ายทอดสัญญาณควบคุมโดยระบบไมโครโปรเซสเซอร์ เป็นส่วนที่ออกแบบและสร้างขึ้น มาเพื่อช่วยเพิ่มระยะเวลาทางการติดต่อสื่อสารแบบดิจิทัลระหว่างสถานีลูกกับสถานีแม่ สถานีถ่ายทอด สัญญาณจะทำหน้าที่หน่วงเวลาในการส่งคำสั่งจากสถานีแม่ และสถานีลูกก็จะทำการอ่านข้อมูลแบบ ดิจิตอล โดยจะประกอบไปด้วยไมโครโปรเซสเซอร์เบอร์ 8031 และใช้ร่วมกับ NVSRAM ขนาด 8 กิโลไบต์ เรดิโอโมเด็มและเครื่องรับส่งสัญญาณวิทยุ รูปแบบของแพคเกจจะประกอบไปด้วยคำสั่ง และข้อมูลดิจิทัล ซึ่งจะทำการโมดูเลทสัญญาณโดยเรดิโอโมเด็มแล้วส่งไปยังเครื่องรับส่งสัญญาณ วิทยุ โดยที่จะทำการเก็บข้อมูลไว้ก่อนแล้วจึงทำการส่งข้อมูลออกไปเป็นแบบแพคเกจ ซึ่งมีแอดเดรส ของสถานีถ่ายทอดสัญญาณรวมอยู่ด้วย โปรโตคอลที่ได้ออกแบบจะใช้คำสั่งเป็นตัวอักษรตัวเดียว

การติดต่อสื่อสารระหว่างสถานีแม่กับสถานีลูก ซึ่งใช้ร่วมกับสถานีถ่ายทอดสัญญาณ ระยะ ทางการติดต่อสื่อสารจะขึ้นอยู่กับระบบของสายอากาศที่เลือกใช้ โดยที่โครงการนี้เลือกใช้ระบบสาย อากาศแบบคอลลิเนียร์ 2 สแต็คที่สถานีแม่กับสถานีถ่ายทอดสัญญาณ ส่วนสถานีลูกจะใช้ระบบสาย อากาศแบบเทเลสโคปิค ซึ่งทำให้สามารถติดต่อสื่อสารได้ที่ระยะทาง 15 กิโลเมตร

Special Project Title : Microprocessor Based Repeater
Name : Mr.Phichai Srisarist
: Mr.Sujit Uarpanyaporn
Special Project Advisor : Mr.Wichit Sirichote
Department : Applied Physics
Academic Year : 2537

Abstract

A Microprocessor Based Repeater, MBR has been developed for increasing the operating range of digital communication between an analog sender and a central station. The main function of repeater was used to relay the telecommand sent by the central station and the digital data read by the analog sender. The repeater consists of a microprocessor i8031 with 8KB NVSRAM, a radio MODEM and a radio transceiver. The incoming packets, both the telecommand and digital data which serially received via a transceiver through the radio modem, were saved and retransmitted as the outgoing packets with a repeater addressing code. The designed protocol for sending the packet was a simple character oriented protocol.

The operating range between the analog sender and central station has been preliminary tested with the repeater, even technically the range depends mostly upon the antenna system. With a homemade 2 stack collinear antenna at the central and repeater station and a telescopic antenna at the analog sender station, the range upto 1.5 Km can be obtained.

กิติกรรมประกาศ

โครงการพิเศษฉบับนี้สำเร็จขึ้นมาได้ด้วยความช่วยเหลือของบุคคลหลายๆ ฝ่ายดังต่อไปนี้

อ.วิจิต ศิริโชติ

ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา และคำแนะนำ ตลอดจนให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการพิเศษ

ขอขอบคุณ

ทูนุมวิทย์สมัครเล่น คณะวิทยาศาสตร์ พระจอมเกล้า ลาดกระบัง
เพื่อนๆ นักวิทย์สมัครเล่นทุกท่าน

ที่ได้ให้ความเอื้อเฟื้อทางด้านเครื่องมือสื่อสารที่จำเป็นสำหรับใช้ในการทดลอง

รวมทั้งเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด

และบุคคลที่สำคัญที่สุดของผู้เขียน คือ บิดาและมารดา ที่ได้ให้กำเนิดและคอยเลี้ยงดูอบรม
สั่งสอน จนประสบความสำเร็จในการศึกษา ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

พิชัย ศรีสาริสต์

สุจิต เอื้อปัญญาพร

22 มีนาคม 2538

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อโครงการพิเศษภาษาไทย	ก
บทคัดย่อโครงการพิเศษภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ง
สารบัญรูป	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 ทฤษฎี	3
2.1 ระบบการสื่อสารข้อมูล	3
2.1.1 การสื่อสารแบบอะซิงโครนัส	7
2.1.2 การสื่อสารแบบซิงโครนัส	15
2.2 มาตรฐาน RS 232C	18
2.3 โมเด็ม	25
2.4 แพคเกตเรดิโอ	45
2.5 ระบบสายอากาศแบบคอลลิเนียร์	51
2.6 การหาระยะสุดสายตาสำหรับคลื่นวิทยุในประเทศไทย	62
บทที่ 3 การออกแบบและสร้าง	67
3.1 ส่วนของ packet modem	67
3.2 ส่วนของบอร์ดไมโครโปรเซสเซอร์	70
3.3 ส่วนของสายอากาศ	74
3.4 ส่วนของการทำงานทั้งระบบ	78
บทที่ 4 การทดลอง	83
4.1 การทดสอบการทำงานของโปรแกรม	83
4.2 การทดสอบการทำงานของแพคเกตโมเด็มและบอร์ดไมโครโปรเซสเซอร์	84

4.2.1 การทดสอบความเร็วในการรับส่งข้อมูลของแพคเกจโมเด็ม	85
4.2.2 การทดสอบความถูกต้องของข้อมูลเมื่อมีสัญญาณรบกวน	88
4.3 การทดสอบการทำงานของระบบสายอากาศ	89
4.4 การทดสอบประสิทธิภาพและระยะทางการติดต่อสื่อสาร	91
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	93
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก	96

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 แสดงมาตรฐานการใช้แรงดันไฟฟ้า RS 232C	19
ตารางที่ 2.2 แสดงคุณลักษณะโดยย่อของสัญญาณ RS 232C	24
ตารางที่ 2.3 แสดงอัตราของสัญญาณในสายส่ง	43
ตารางที่ 2.4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ที่มีความโค้งงอของโลกสำหรับการแพร่กระจายคลื่นวิทยุ จากผลการวิจัย โดย บัณฑิต พฤกษ์เมธาพันธ์ เมื่อปี 2520	65
ตารางที่ 4.1 แสดงค่า VSWR ของสายอากาศที่สร้างขึ้น	90
ตารางที่ 4.2 แสดงผลการติดต่อสื่อสารระหว่างสถานีไมโครคอมพิวเตอร์ สถานีรีพีทเตอร์ และสถานีตรวจวัด Analog Zender	92

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 2.1 การส่งข้อมูลแบบขนาน	4
รูปที่ 2.2 การส่งข้อมูลแบบอนุกรม	5
รูปที่ 2.3 รูปแบบของการติดต่อสื่อสารข้อมูลแบบอนุกรม	6
รูปที่ 2.4 ฟอร์มแมตการสื่อสารแบบอะซิงโครนัส	7
รูปที่ 2.5 แสดงรูปแบบของข้อมูล 1 ตัวอักษร	12
รูปที่ 2.6 โปรโตคอล XMODEM	14
รูปที่ 2.7 รูปแบบของ HDLC	17
รูปที่ 2.8 การใช้ RS 232C เชื่อมต่ออุปกรณ์	19
รูปที่ 2.9 ย่านของแรงดันไฟฟ้าที่ใช้ในสัญญาณ RS 232C	20
รูปที่ 2.10 การกำหนดของข้อต่อ RS 232C	21
รูปที่ 2.11 แสดงแบนด์วิดของความเร็วที่กำหนดให้ใช้ในโมเด็มชนิด Bel-103 โดยใช้งาน ร่วมกับ PSTN ได้	29
รูปที่ 2.12 แสดงสัญญาณที่เกิดจากการส่งอักษร S ด้วยเทคนิคการโมดูเลท	30
รูปที่ 2.13 โครงสร้างในการกำเนิดสัญญาณ FSK	32
รูปที่ 2.14 โครงสร้างในการทำงานของโมเด็มรีซีฟเวอร์	33
รูปที่ 2.15 การทำงานของดีเทคเตอร์	35
รูปที่ 2.16 การต่อตัวต้านทานพีคแบ็ค	36
รูปที่ 2.17 แสดงลักษณะของสัญญาณตามวิธีแอมพลิจูดโมดูเลชัน	37
รูปที่ 2.18 ฟรีควอนซีโมดูเลชัน	39
รูปที่ 2.19 หลักการของมมเฟสและ PM	40
รูปที่ 2.20 แสดงสัญญาณที่ได้จากเทคนิค FSK	41
รูปที่ 2.21 PAM	44
รูปที่ 2.22 แสดงแผนภาพการติดต่อรับ/ส่งข่าวสารระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์สองเครื่อง....	45

รูปที่ 2.23 แผนภาพแสดงโครงสร้างของ Packet Modem	47
รูปที่ 2.24 แสดงแผนภาพจุดต่อระหว่างแพ็คเกจโมเด็มกับเครื่องวิทยุรับ/ส่ง	48
รูปที่ 2.25 แผนภาพแสดงหลักการของระบบรายงานข้อมูลอัตโนมัติ	50
รูปที่ 2.26 แสดงวิธีการจัดวางไดโพล 2 แบบที่นิยมกันสำหรับ 4 สแต็ค	53
รูปที่ 2.27 แสดงผลการทดลองนำเอาไดโพลตัวเดียวมาวางห่างจากเสากลางที่ระยะต่างๆ	55
รูปที่ 2.28 แสดงผลการทดลองนำเอาไดโพลมาสแต็คกัน 2 ตัวที่ระยะต่างๆ ระหว่างปลาย ของไดโพลตัวหนึ่งกับอีกตัวหนึ่งที่อยู่ติดกัน	56
รูปที่ 2.29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราขยายที่ได้กับจำนวนไดโพลที่นำมามาสแต็คกันให้ ห่าง 0.22λ จากเสากลางและปลายห่างกัน 0.48λ	57
รูปที่ 2.30 แสดงตัวอย่างวิธีการแมตซิ่งไดโพล 2 สแต็คและ 3 สแต็ค	60
รูปที่ 2.31 แสดงการหาระยะสุดสายตา (d)	62
รูปที่ 2.32 แสดงระยะขอบคลื่นวิทยุสำหรับย่าน VHF หรือสูงกว่า	64
รูปที่ 2.33 แสดงการหาระยะทางการติดต่อระหว่างสถานี	66
รูปที่ 3.1 แสดงวงจรสมบูรณของแพ็คเกจโมเด็ม 1200 BPS	69
รูปที่ 3.2 แสดงวงจรสมบูรณของคอนโทรลเลอร์บอร์ด	71
รูปที่ 3.3 แสดงตารางการจัดหน่วยความจำและอินพุทเอาต์พุท	72
รูปที่ 3.4 แสดงวิธีการทำสายอากาศไดโพลมาสแต็คกันในแนวตั้งกันทั้งหมด	75
รูปที่ 3.5 แสดงวิธีการต่อสายแมทซิ่งเพื่อแปลงอิมพีแดนซ์ของระบบสายอากาศ	76
รูปที่ 3.6 แสดงรายละเอียดการสร้างไดโพลแต่ละตัว	76
รูปที่ 3.7 แสดงรูปภาพสายอากาศที่ทดลองสร้างขึ้นและติดตั้งอยู่บนยอดตึก 5 ชั้น คณะวิทยาศาสตร์ พระจอมเกล้า ลาดกระบัง	77
รูปที่ 3.8 แสดงแผนภาพการทำงานของระบบสื่อสาร	79
รูปที่ 3.9 แสดงรูปภาพสถานีตรวจวัด Analog Zender	80
รูปที่ 3.10 แสดงไฟลว์ชาร์ตการทำงานของโปรแกรม Microprocessor Based Repeater	81
รูปที่ 3.11 แสดงรูปแบบของ Packet Format	82
รูปที่ 4.1 แสดงแผนภาพการต่ออุปกรณ์ทางด้านไมโครคอมพิวเตอร์	85

รูปที่ 4.2 แสดงรูปภาพการต่ออุปกรณ์ทางด้านไมโครคอมพิวเตอร์	85
รูปที่ 4.3 แสดงแผนภาพการต่ออุปกรณ์ทางด้านรีพีทเตอร์	86
รูปที่ 4.4 แสดงรูปภาพการต่ออุปกรณ์ทางด้านรีพีทเตอร์	86
รูปที่ 4.5 แสดงข้อมูลที่รับได้จากเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์	87
รูปที่ 4.6 แสดงข้อมูลบนจอมอนิเตอร์ของเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์เมื่อมีสัญญาณรบกวน	88
รูปที่ 4.7 แสดงการต่ออุปกรณ์ในการวัดค่า VSWR	89

บทที่ 1

บทนำ

จากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีในปัจจุบัน ทำให้คอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทมากขึ้น ทำให้ความต้องการในการติดต่อระหว่างคอมพิวเตอร์ด้วยกันเป็นที่ต้องการมากขึ้น โดยการติดต่อที่ใช้มีด้วยกัน 2 แบบคือ การติดต่อสื่อสารแบบอนุกรมกับแบบขนาน ซึ่งการติดต่อสื่อสารแบบอนุกรมนั้นใช้จำนวนสายนำสัญญาณน้อย ทำให้ประหยัด และสะดวกสบายกว่า แต่ให้อัตราเร็วในการส่งน้อยกว่าแบบขนานมาก ในการติดต่อสื่อสารแบบอนุกรม มีอุปกรณ์อย่างหนึ่ง ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการรับส่งข้อมูลแบบอนุกรม ก็คือ โมเด็ม ซึ่งใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างคอมพิวเตอร์ด้วยกันผ่านทางสายโทรศัพท์ จะต้องมีการใช้สายนำสัญญาณ ซึ่งได้มีการพัฒนาโมเด็มให้สามารถติดต่อกันโดยผ่านทางคลื่นวิทยุแทน เรียกอุปกรณ์นี้ว่า packet modem

ในการพัฒนาอุปกรณ์นี้ใช้หลักการเดียวกันกับโมเด็ม คือ ทำการเปลี่ยนสัญญาณดิจิทัลให้เป็นสัญญาณเสียงแล้วทำการโมดูเลทเข้ากับคลื่นวิทยุ เพื่อทำการส่งออกอากาศ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ เพื่อใช้ในการติดต่อกับเครื่องมือวัดที่อยู่ในบริเวณต่างๆ ได้ โดยไม่ต้องใช้สายนำสัญญาณ โดยการติดต่อสื่อสารแบบนี้จะเป็นแบบ Half-Duplex เมื่อใช้ความถี่ในการติดต่อเพียงความถี่เดียว ข้อได้เปรียบของการติดต่อสื่อสารโดยใช้คลื่นวิทยุนี้ สามารถติดต่อกับอุปกรณ์ได้เป็นจำนวนมากและได้ค่อนข้างไกล

เมื่ออยู่บ่อยครั้งที่ระบบสื่อสารไม่สามารถติดต่อกันได้ด้วยเครื่องที่มีกำลังส่งค่อนข้างต่ำ หรือในท้องที่อับสัญญาณ ทำให้ติดต่อสื่อสารกันไม่ได้ จำเป็นจะต้องใช้สถานีที่มีกำลังส่งค่อนข้างสูงและมีเสาอากาศที่สูงช่วยถ่ายทอดข้อความจากเราไปยังผู้อื่น จึงต้องมีการติดตั้งระบบรีพีทเตอร์ (repeater) นับว่ามีความจำเป็นอยู่มาก เพื่อช่วยเพิ่มระยะทางและรัศมีการติดต่อออกไปให้สามารถรับหรือส่งข่าวสารกันได้ไกลยิ่งขึ้น เพราะพื้นที่การใช้งานถ้ามองตามภูมิศาสตร์จะเห็นพื้นที่ต่างๆ มีความสูงต่ำไม่เท่ากัน บางแห่งเป็นภูเขาค่อนข้างสูงจะทำให้ติดต่อสัญญาณกันไม่ได้

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาการทำงานของระบบ Digital Repeater
2. เพื่อศึกษาการเชื่อมต่อไมโครคอมพิวเตอร์เข้ากับวิทยุสื่อสาร
3. เพื่อศึกษาการติดต่อและควบคุมบอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์ โดยผ่านทางวิทยุสื่อสาร
4. เพื่อศึกษาการแพร่กระจายคลื่นวิทยุของระบบสายอากาศ
5. เพื่อเป็นโครงการพัฒนาเทคโนโลยีด้าน Digital Telemetry สำหรับการประยุกต์ในด้านการส่งข้อมูลการวัดปริมาณทางฟิสิกส์

ขอบเขตของโครงการ

1. สามารถสร้าง Packet Radio Modem ที่มีอัตราการรับส่งข้อมูลขนาด 1200 บิตต่อวินาที
2. สามารถรับส่งข้อมูลระหว่างไมโครคอมพิวเตอร์ 2 ชุดได้
3. สามารถรับส่งข้อมูลระหว่างส่วนควบคุมย่อย (Analog Zender) กับไมโครคอมพิวเตอร์ได้
4. สามารถสร้างระบบสายอากาศ สำหรับสถานีควบคุม (Central Work Station) และสถานีถ่ายทอดสัญญาณ (Repeater) ได้

ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ

1. นำ packet modem ที่สร้างขึ้นมาใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างไมโครคอมพิวเตอร์ โดยผ่านทางวิทยุสมัครเล่น
2. นำบอร์ดควบคุมที่สร้างขึ้น มาใช้ในการรับส่งข้อมูลกับไมโครคอมพิวเตอร์ โดยผ่านทางวิทยุสมัครเล่น

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ทำการศึกษาทฤษฎีและการทำงานของระบบ Digital Repeater
2. ทำการศึกษาทฤษฎีและการทำงานของระบบการสื่อสารข้อมูล ผ่านทางระบบ RS 232
3. ทำการศึกษาทฤษฎีและการทำงานของระบบ Microcontroller 8051
4. ทำการศึกษาทฤษฎีและสร้างระบบสายอากาศ
5. ทำการศึกษาทฤษฎีและการทำงานของระบบ Microprocessor Based Repeater
6. ทดลองและออกแบบวงจรของ Packet Radio Modem 1200 บิตต่อวินาที
7. ทดลองและออกแบบวงจรของ Microcontroller โดยเลือกใช้ชิป 8031
8. เขียนโปรแกรมควบคุมการทำงานของ Microprocessor Based Repeater
9. ทดสอบการทำงานของระบบ และประยุกต์ใช้งาน

บทที่ 2

ทฤษฎี

2.1 ระบบการสื่อสารข้อมูล

เมื่อข้อมูลผ่านการแปลงสัญญาณเป็นข้อมูลทางดิจิทัลแล้วข้อมูลส่วนนี้จะถูกนำมาวิเคราะห์บนไมโครคอมพิวเตอร์ ซึ่งจะต้องมีการส่งผ่านข้อมูลจากบอร์ดมาเก็บไว้ในไมโครคอมพิวเตอร์ การส่งผ่านข้อมูลหรือการถ่ายโอนข้อมูลสามารถกระทำได้ทั้งแบบขนานและอนุกรม โดยที่การถ่ายโอนข้อมูลแบบขนานอาจผ่านทางพอร์ตพริ้นเตอร์ ซึ่งต้องทำความเข้าใจสัญญาณต่างๆ ที่ใช้ติดต่อกับพริ้นเตอร์ แต่หากทำการถ่ายโอนข้อมูลแบบอนุกรมสามารถทำการถ่ายโอนได้หลายแบบตามแต่ระยะทาง และความเร็วที่ต้องการ หรืออาจถ่ายโอนข้อมูลด้วยการทำการทำเป็นการ์ดเสียบสล็อตคอมพิวเตอร์ก็ได้ แต่จะมีข้อเสียที่มีสัญญาณรบกวนมากกว่า

ในหัวข้อนี้จะกล่าวรูปแบบการสื่อสารต่างๆ โดยเน้นที่การสื่อสารแบบอนุกรมเป็นหลัก เนื่องจากในโครงการชิ้นนี้ใช้การสื่อสารแบบอนุกรม

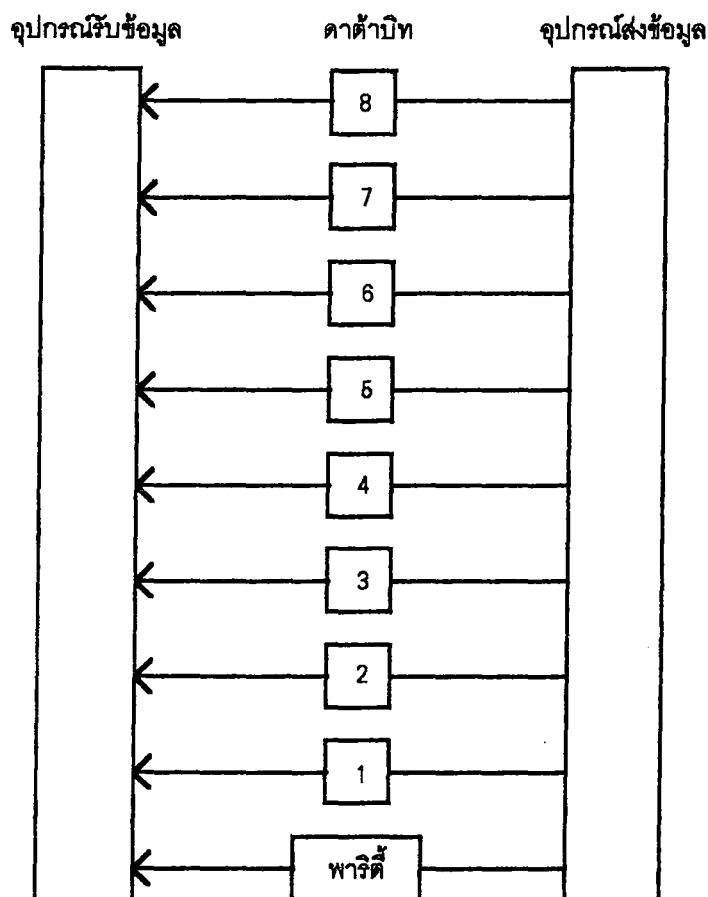
วิธีการถ่ายโอนข้อมูล

ก่อนที่กล่าวถึงการสื่อสารระหว่างเครื่อง ลองมาศึกษาว่าสัญญาณที่ส่งและรับนั้น มีวิธีการอย่างไร ดังนี้

การถ่ายโอนข้อมูลแบบขนาน

ลักษณะการถ่ายโอนข้อมูลแบบขนาน ทำได้โดยการส่งข้อมูลออกมาทีละ 1 ไบท์ คือ 8 บิต จากอุปกรณ์ส่งไปยังอุปกรณ์รับ ตัวกลางระหว่างเครื่อง 2 เครื่อง จะต้องมียช่องทางให้ข้อมูลเดินทางได้อย่างน้อย 8 ช่องทาง โดยมากจะเป็นสายขนานให้กระแสวิ่งผ่านไปมากกว่าจะเป็นอุปกรณ์อย่างอื่น เนื่องจากมีสัญญาณสูญหายไปกับความต้านทานของสาย ระยะทางระหว่างเครื่องจึงไม่ควรเกิน

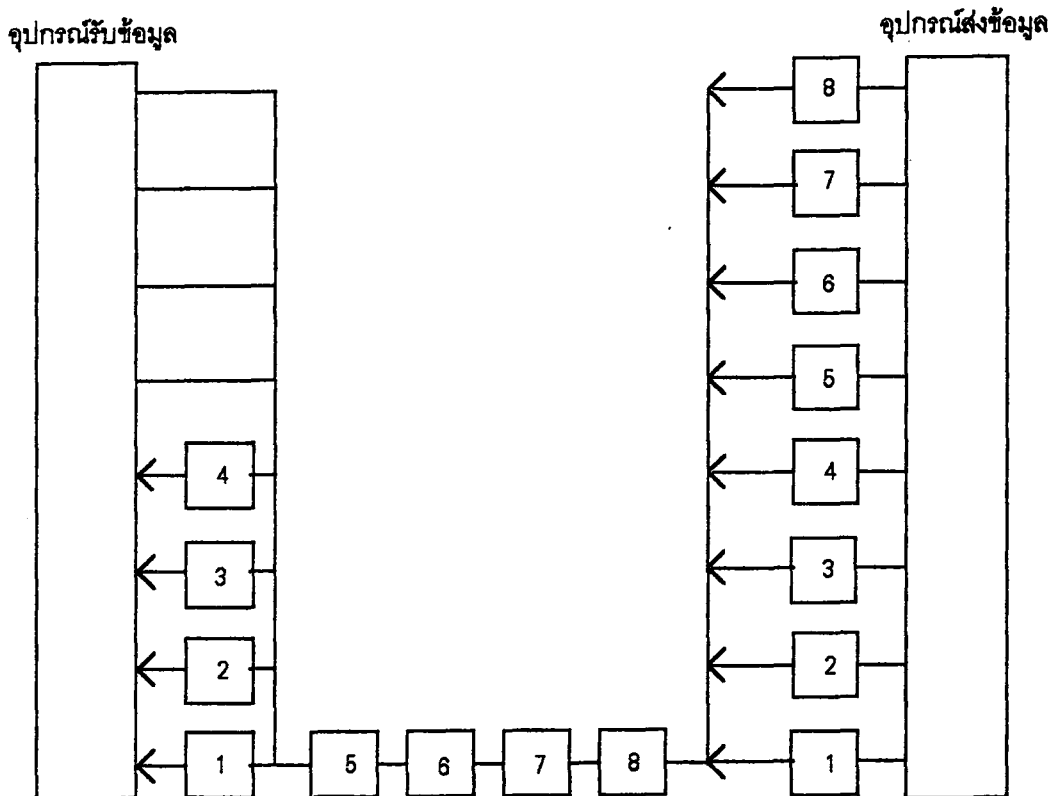
100 ฟุต ปัญหาที่เกิดขึ้นหากระยะทางมากกว่านี้คือ ระดับของกราวด์ทางไฟฟ้าที่จุดรับผิดไปจากจุดส่ง ทำให้เกิดความผิดพลาดในการรับสัญญาณลอจิกทางฝ่ายรับนอกจากสายที่เป็นทางเดินของข้อมูลแล้ว อาจจะมีทางเดินของสัญญาณควบคุมอื่นๆ อีก เป็นต้นว่าบิทที่บอกพาริตีของสัญญาณ เพื่อเป็นการตรวจสอบความผิดพลาดของการรับสัญญาณที่ปลายทางหรือสายที่ควบคุมการโต้ตอบ (Hand-shake) ดังที่กล่าวมาแล้ว

รูปที่ 2.1 การส่งข้อมูลแบบขนาน

การถ่ายโอนข้อมูลแบบอนุกรม

ในการถ่ายโอนข้อมูลแบบอนุกรม ข้อมูลถูกส่งออกมาทีละบิต ระหว่างจุดส่งและจุดรับ จะเห็นว่าการส่งข้อมูลแบบนี้จะช้ากว่าแบบขนานที่กล่าวมาแล้วแน่นอน แล้วทำไมต้องส่งแบบนี้ละ คำตอบก็คือ ตัวกลางการต่อสายเพียงคู่เดียว ค่าใช้จ่ายในสื่อกลางจะต้องถูกกว่าแบบขนานอย่างแน่นอน สำหรับการส่งระยะทางไกลๆ โดยเฉพาะเมื่อเรามีระบบการสื่อสารทางโทรศัพท์ไว้ใช้งานอยู่แล้วย่อมจะเป็นการประหยัดกว่าที่จะทำการติดต่อสื่อสารทีละ 8 ช่อง เพื่อการถ่ายโอนข้อมูลแบบขนานอย่างแน่นอน

รูปที่ 2.2 การส่งข้อมูลแบบอนุกรม

รูปที่ 2.2 แสดงให้เห็นการส่งข้อมูลแบบอนุกรม ข้อมูลจากจุดส่งจะถูกเปลี่ยนให้เป็นอนุกรมเสียก่อนแล้วค่อยทยอยส่งทีละบิตไปยังจุดรับ ณ ที่จุดรับจะต้องมีกลไกในการเปลี่ยนข้อมูลที่ส่งมาทีละบิต ให้เป็นสัญญาณแบบขนานซึ่งลงตัวพอดี นั่นคือ บิต 1 ลงที่บัสข้อมูลเส้นที่ 1 พอดี การที่จะทำการแปลงสัญญาณจากอนุกรมทีละบิตให้ลงพอดีนั้นจำเป็นต้องมีกลไกที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการผิดพลาดในการรับ กลไกที่ว่่านี้นแบ่งเป็น 2 แบบ คือ

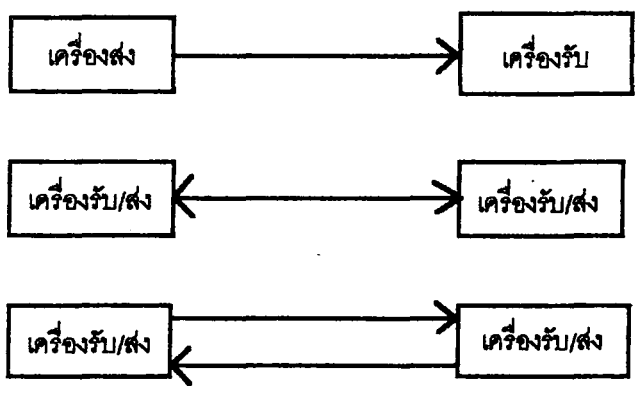
1. การสื่อสารแบบซิงโครนัส
2. การสื่อสารแบบอะซิงโครนัส

รายละเอียดของทั้งสองแบบจะกล่าวในหัวข้อถัดไป

รูปแบบการติดต่อสื่อสารแบบอนุกรม

การติดต่อแบบอนุกรมอาจจะแบ่งตามรูปลักษณะได้ 3 รูปแบบ ตามรูปที่ 2.3

- 1) **แบบซิมเพล็กซ์ (Simplex)** ข้อมูลส่งได้ในทางเดียวเท่านั้น บางครั้งเรียกว่าการส่งทิศทางเดียว (Unidirectional data bus)
- 2) **แบบฮาล์ฟดูเพล็กซ์ (Half duplex)** ข้อมูลสามารถส่งได้ทั้งสองสถานี แต่จะต้องผลัดกันส่งและผลัดกันรับ จะส่งและรับพร้อมกันไม่ได้
- 3) **แบบฟูลดูเพล็กซ์ (Full duplex)** ทั้งสองสถานีสามารถรับและส่งได้ในเวลาเดียวกัน

รูปที่ 2.3 รูปแบบของการติดต่อสื่อสารข้อมูลแบบอนุกรม

การส่งแบบพหุขดพหุขดและฮาร์พดพหุขด ไม่ขึ้นอยู่กับจำนวนของสายในการติดต่อ บางครั้ง คำว่า ทูไวร์ (two wire) หรือสองเส้น และโฟร์ไวร์ (four wire) หรือ 4 เส้น ใช้ในการบรรยายถึงลักษณะ การสื่อสารข้อมูลซึ่งอาจจะทำให้เข้าใจและฮาร์พดพหุขด สายโทรศัพท์ทั่วไปเป็นแบบ 2 เส้น ส่วนใน สายที่เป็นแบบเช่า (lease line) นั้นส่วนมากจะเป็น 4 เส้น

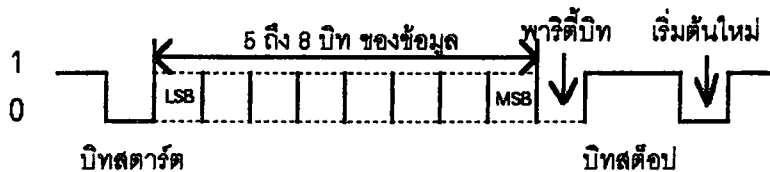
ความเร็วในการถ่ายโอนข้อมูลแบบอนุกรม

ความเร็วของการถ่ายโอนข้อมูลแบบอนุกรม หน่วยวัดเป็นบิตต่อวินาที (bps) หน่วยที่บรรยาย ถึงการเปลี่ยนแปลงของสัญญาณใน 1 วินาที เรียกว่าบอดเรต (baud rate) หรืออัตราบอดหลายคนยัง เข้าใจสับสนระหว่างอัตราบอดและอัตราบิต (bit rate) การเปลี่ยนแปลงของสัญญาณ 1 ครั้ง อาจจะ แสดงถึงการส่งข้อมูลแบบอนุกรมมากกว่า 1 บิต (รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องนี้จะได้กล่าวถึงอีกครั้ง ในเรื่องของโมเด็ม) ถ้าเขียนในรูปของสมการทางคณิตศาสตร์เราก็จะได้

$$\text{อัตราบิต(bit rate)} = \text{อัตราบอด(baud rate)} * \text{บิตใน 1 บอด}$$

2.1.1 การสื่อสารแบบอะซิงโครนัส

การส่งแบบอะซิงโครนัสนี้ พัฒนามาจากการส่งโทรพิมพ์ในสมัยก่อน ลักษณะของสัญญาณ แสดงไว้ในรูปที่ 2.4 เพื่อเพิ่มกลไกในการรับส่งอย่างถูกต้อง สัญญาณอะซิงโครนัสจะประกอบด้วยบิต เริ่มต้นหรือบิตสตาร์ท (start) และบิตสิ้นสุดหรือบิตสตอป (stop bit)

รูปที่ 2.4 ฟอแมตการสื่อสารแบบอะซิงโครนัส

ขณะที่สถานะของการส่งเป็นแบบว่าง (Idle) คือ ยังไม่มีสัญญาณส่งออกมา จะมีสัญญาณหรือ มีแรงดัน (หรือกระแส) ตลอดเวลา เพื่อความแน่ใจว่าฝ่ายรับยังติดต่ออยู่กับฝ่ายส่ง เมื่อเริ่มจะส่งข้อมูล สัญญาณของอะซิงโครนัสจะเป็น 0 หนึ่งช่วงสัญญาณนาฬิกา บิตนี้เรียกว่า สตาร์ทบิต ตามหลังของ

สตาร์ทบิทก็จะเป็นข้อมูลสำหรับ 1 ตัวอักษร ซึ่งอาจจะมีความยาวตั้งแต่ 5 บิท จนถึง 8 บิท โดยบิทที่มีค่าน้อยที่สุด (LSB) จะถูกส่งออกมาก่อนไล่ไปจนถึงบิทที่มีค่ามากที่สุด (MSB) การเข้ารหัสอักขระนี้ส่วนมากจะนิยมใช้รหัส ASCII แรกเริ่มทีเดียวในงานของโทรพิมพ์เขาใช้รหัส Baudot ซึ่งใช้ 5 บิทในการแทนอักขระ 1 ตัวตามหลังข้อมูลก็จะเป็นพาริตีบิท ซึ่งอาจจะใช้หรือไม่ใช้ก็ได้พาริตีบิททำหน้าที่เป็นตัวตรวจสอบความถูกต้องของสัญญาณที่ได้รับพาริตีบิทอาจจะเป็นแบบ คู่ (Even) หรือแบบคี่(Odd)หมายความว่าถ้าหากเป็นพาริตีคี่จำนวนบิทที่เป็น 1 ในช่วงบิทข้อมูลกับบิทพาริตีรวมแล้วจะต้องเป็นจำนวนคู่ ผู้ส่งจะต้องทำหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลแล้วใส่พาริตีบิทเอง ฝ่ายรับเมื่อรับแล้วก็ต้องตรวจสอบดูว่าเป็นจริงดังสถานการณ์ที่ตั้งเอาไว้หรือไม่ หากผิดพลาดก็หมายความว่าสัญญาณที่รับนั้นผิดพลาดไปจากสถานีส่งส่งออกมา ทั้งนี้ทั้งนั้นจะต้องผิดเป็นจำนวนคี่เท่านั้น คือผิดไป 1 บิท 3 บิท หรือ 5 บิท พร้อมกันจึงจะตรวจสอบได้ว่าผิด มองเห็นง่าย ๆ ว่าถ้าผิดเป็นจำนวนคู่ ผลรวมของจำนวนหนึ่งก็ยังคงเป็นคู่อยู่ดีทั้งนี้ทั้งนั้นไม่ได้หมายความว่า พาริตีคี่ (Odd Parity) จะตรวจสอบการผิดพลาดเป็นจำนวนคี่ความจริงแล้วตรวจสอบความผิดพลาดได้เหมือนกับพาริตีคู่ (Even Parity) แต่แทนที่จะตรวจสอบดูว่าสัญญาณที่รับเข้ามามีจำนวนคู่ ก็ตรวจสอบดูว่ามีจำนวนคี่หรือเปล่าอย่างไรก็ตามโอกาสที่จะผิดพลาด 2 บิทพร้อมกันมีน้อยมาก

ย้อนกลับมาดูสัญญาณอะซิงโครนัสใหม่ หลังจากบิทพาริตีแล้วก็ต้องมีสตอปบิทซึ่งเป็น 1 ความกว้างของสตอปบิทอาจจะเป็น 1, 1.5 หรือ 2 พัลส์ของสัญญาณนาฬิกา แล้วแต่ผู้รับและผู้ส่งจะตกลงใช้กันเอง การเริ่มใช้พอร์ตอนุกรม (ทางออกอนุกรม) จึงจำเป็นจะต้องตั้งค่าต่างๆ สำหรับเป็นการส่งแบบอนุกรมอันได้แก่

1. ความเร็วในการส่ง
2. ความยาวรหัส 1 อักขระ
3. บิทตรวจสอบ
4. จำนวนสตอปบิท

ในการส่งโทรพิมพ์หรือโทรเลขเมื่อก่อนนี้ใช้ความเร็วแค่ 70 บอด และ 110 บอด สำหรับคอมพิวเตอร์ความเร็วในการส่งมีให้เลือกตั้งแต่ 110, 200, 300, 1200, 2400, 4800, 9600 บอด และสูงไปกว่านั้นเนื่องจากมี IC หลายเบอร์ทำหน้าที่รับส่งอะซิงโครนัสให้ใช้ การส่งแบบอนุกรมจึงสะดวกสบายสำหรับคนออกแบบพอร์ตอนุกรม

จะเห็นว่ากลไกในการซิงโครไนส์ของการสื่อสารอะซิงโครไนส์ มีลักษณะเป็นไปทีละตัวอักษร จำนวนพัลส์ของสัญญาณที่ส่งออกยังมีบางส่วน ใช้ในการควบคุมการส่งอยู่อันได้แก่ บิทสตาร์ท บิทสตอป และบิทพาริตี ทำให้ความเร็วการส่งอักขระต่อวินาทีน้อยลงไป การส่งสัญญาณด้วยความเร็ว 300 บอด สำหรับการเข้ารหัส 7 บิท ไม่ได้หมายความว่าส่งได้ 300 พารด้วย 7 อักขระต่อวินาที

การสื่อสารแบบอะซิงโครไนส์ที่มีการแมตซ์ความเร็ว

การควบคุมการถ่ายโอนเทคนิค เราได้กล่าวถึงการถ่ายโอนข้อมูลจากแบบอนุกรมจากอุปกรณ์เครื่องหนึ่งไปยังอีกเครื่องหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์สื่อสารชนิดอื่น โดยสมมติฐานว่าความเร็วในการเปลี่ยนสัญญาณจากขนานเป็นอนุกรมได้เร็วพอ และฝ่ายรับเปลี่ยนจากอนุกรมเป็นขนานแล้วนำไปแสดงบนจอ พิมพ์ออกที่เครื่องพิมพ์หรือเก็บไว้ในดิสค์ทันทีได้ทันเวลาด้วยความเร็วในแต่ละการทำงานเท่ากันทั้งฝ่ายรับและฝ่ายส่ง ไม่มีการหน่วงเวลาหรือการอินเตอร์รัพต์ระหว่างตัวกลาง อย่างไรก็ตามสมมติฐาน นี้อยู่ไม่เป็นความจริง ฝ่ายส่งทำหน้าที่ส่งอย่างเดียวแต่ฝ่ายรับอาจต้องทำหน้าที่หลายอย่าง เช่น รับ แสดงผล เก็บ พิมพ์ เป็นต้น ความเร็วของฝ่ายรับหากไม่เพียงพอที่จะทำหลายอย่างให้ทันกับฝ่ายส่ง (แน่นอนย่อมขึ้นอยู่กับความเร็วในการส่ง) ก็จำเป็นจะต้องมีกลไกในการควบคุมความเร็วในการส่งมอยู่หลายรูปแบบซึ่งอาจจะแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ส่งข้อมูลบอกการออนออฟการทำงาน (on-off data flow toggle) และหาที่เก็บข้อมูลชั่วคราวหรือสร้างบัฟเฟอร์ (Temporary data storage mechanism)

การควบคุมความเร็วในการรับส่งข้อมูลที่ไม่เท่ากัน

เนื่องจากการใช้ภาษาในระดับสูงเขียนเป็นโปรแกรมสำหรับการควบคุมการทำงานของ การถ่ายโอนข้อมูลแบบอนุกรม อาจจะใช้เวลามากกว่าที่จะรับข้อมูลเข้ามาได้ทันกับสถานีส่งข้อมูลมา จำเป็นจะต้องมีวิธีการควบคุมไม่ให้เกิดการสูญหายของข้อมูลที่สถานีส่งมา วิธีการดังกล่าวนี้มีอยู่หลายวิธี คือ

การมีบัฟเฟอร์ในการสื่อสารข้อมูล

บัฟเฟอร์สำหรับการสื่อสารก็คือหน่วยความจำในคอมพิวเตอร์ซึ่งแบ่งแยกออกมาจากหน่วยความจำหลักสำหรับเก็บพักข้อมูลในการติดต่อชั่วคราว บัฟเฟอร์สำหรับการสื่อสารนี้ส่วนมากใช้สำหรับฝ่ายรับเท่านั้น เนื่องจากฝ่ายรับจำเป็นจะต้องตามฝ่ายส่งให้ทัน ถ้าหากฝ่ายรับใช้ภาษาแอส-

แบบบลิ้วควบคุม ถ้ามีความเร็วพออาจไม่จำเป็นต้องใช้บัฟเฟอร์สำหรับการสื่อสารเนื่องจากภาษาแอส-แบบบลิ้วมีความเร็วสูง

ข้อมูลที่จัดส่งให้คอมพิวเตอร์ที่เป็นฝ่ายรับ ส่วนมากจะอ่านมาจากแฟ้มที่บันทึกไว้ในดิสค์ หากพิจารณาระหว่างการส่งข้อมูลออก ข้อมูลที่อ่านมาจากดิสค์จะมีลักษณะเป็นกลุ่ม ได้รับการนำมาสู่บัฟเฟอร์ การอ่านแต่ละกลุ่มดำเนินไปจนกระทั่งบัฟเฟอร์เต็ม การอ่านจะหยุดลงจนกระทั่งบัฟเฟอร์ถูกส่งออกไปหมดในลักษณะของเข้าก่อนออกก่อน ข้อมูลก็จะถูกอ่านออกมาใส่ในบัฟเฟอร์ส่งอีกครั้ง โดยปกติบัฟเฟอร์ส่งจะมีขนาด 255 ตัวอักษรหรือประมาณ 3 บรรทัดของ 80 อักษร

บัฟเฟอร์ของฝ่ายรับมีผลกระทบต่อการรับ - ส่งข้อมูลมากกว่าบัฟเฟอร์ส่ง บัฟเฟอร์รับทำหน้าที่เช่นเดียวกับบัฟเฟอร์ส่ง แต่ทิศทางของการไหลของข้อมูลอยู่ในทางตรงกันข้าม ฝ่ายรับข้อมูลเข้ามาเก็บไว้ในบัฟเฟอร์รับก่อนจนกว่าโปรแกรมควบคุมการสื่อสารจะนำข้อมูลออกไปจากบัฟเฟอร์รับเพื่อไปแสดงหรือพิมพ์หรือเก็บไว้ในแฟ้มก็แล้วแต่ ขอเพิ่มเติมอีกนิดว่าในระบบควบคุมการทำงานของไมโครคอมพิวเตอร์อย่างเช่น IBM PC มีกลไกบัฟเฟอร์รับส่งนี้ไว้อยู่ โปรแกรมในระดับสูงจึงเพียงแต่ทำหน้าที่ดึงเอาข้อมูลจากบัฟเฟอร์นี้ไปใช้ เราจะเห็นได้ชัดถึงความจำเป็นในการใช้บัฟเฟอร์เมื่อความเร็วในการส่งสูงเกินกว่า 600 บอด ภาษาในระดับสูง เช่น ภาษาเบสิกไม่สามารถที่จะรับข้อมูลจากพอร์ตอนุกรมได้ทันแน่ๆ ระบบควบคุมการทำงานจึงถูกออกแบบมาเพื่อการสื่อสารข้อมูล โดยการใช้อินเตอร์รัพต์เข้าช่วยเมื่อมีข้อมูลเข้ามาที่พอร์ตอนุกรมเมื่อไร ระบบควบคุมจะอินเตอร์รัพต์การทำงานเพื่อดึงข้อมูลไปใส่ในบัฟเฟอร์รับทันที เพื่อไม่ให้ข้อมูลที่รับหายไปก่อนเมื่อมีตัวใหม่ส่งมาทับที่พอร์ตอนุกรม

หน้าที่ของโปรแกรมควบคุมการรับส่งก็คือ การอ่านข้อมูลจากบัฟเฟอร์รับไปใช้เมื่อถูกอ่านจากบัฟเฟอร์รับไปแล้ว ตัวที่อ่านออกไปก็จะหายไปจากบัฟเฟอร์ ลองนึกภาพดูจะเห็นว่าฝ่ายหนึ่งคือระบบควบคุมการทำงาน (OS) รับข้อมูลจากพอร์ตอนุกรมใส่บัฟเฟอร์ อีกฝ่ายหนึ่งคือโปรแกรมควบคุมการรับ ส่งดึงข้อมูลออกจากบัฟเฟอร์ เปรียบเสมือนคนหนึ่งตักน้ำใส่ตุ่ม อีกคนหนึ่งตักน้ำออกจากตุ่ม ถ้าฝ่ายที่ ตักออกมีความเร็วกว่าตุ่มก็อาจจะมีโอกาสแห้ง ในทางตรงกันข้ามถ้าฝ่ายที่ตักออกช้ากว่าฝ่ายที่ตักเข้าโอกาสที่จะล้นตุ่มก็ย่อมจะมี ในทางสื่อสารเรียกว่าบัฟเฟอร์รับโอเวอร์โฟลว์ (receive buffer overflow) การไหลล้นดังกล่าวทำให้ข้อมูลที่รับหายไป

โปรแกรมที่เขียนด้วยภาษาแอสแซมบลีสามารถทำงานได้เร็ว และอาจไม่จำเป็นต้องใช้บัฟเฟอร์สำหรับการรับส่งเลยก็ได้ แต่ถ้าหากเขียนด้วยภาษาเบสิกจำเป็นจะต้องมีบัฟเฟอร์อย่างน้อย 1024 ไบต์ สำหรับการสื่อสารที่ความเร็วไม่เกิน 600 บอด

ในเครื่อง IBM PC เราสามารถกำหนดบัฟเฟอร์สำหรับการสื่อสารได้เมื่อเราเรียกใช้ BASIC หรือ BASICA เช่น `A > BASICA/C:4096`

เป็นการกำหนดบัฟเฟอร์การสื่อสารด้วยขนาด 4 กิโลไบต์ ถ้าหากเราไม่กำหนดค่าบัฟเฟอร์สื่อสารเอาไว้ DOS จะตั้งค่าให้เท่ากับ 256 ไบต์ โดยการใส่ `/ C:` ทำให้เราสามารถกำหนดบัฟเฟอร์ได้ จาก 0 ถึง 32,767 ไบต์ อย่างไรก็ตามภาษาเบสิกใช้หน่วยความจำได้ 64 กิโลไบต์ การที่เรากำหนดค่าบัฟเฟอร์สื่อสารเอาไว้มากย่อมจะมีหน่วยความจำเหลือสำหรับใช้อย่างอื่นน้อยลง เมื่อเข้าสู่ภาษาเบสิกแล้วแรกเริ่มภาษาเบสิกจะบอกจำนวนหน่วยความจำเหลือใช้ทำงานจริง ในขณะที่โหลดโปรแกรมภาษาเบสิกเข้ามา ขนาดของโปรแกรมย่อมจะเข้าไปอาศัยที่ในหน่วยความจำที่เหลือทำให้หน่วยความจำที่จะใช้งานสำหรับเก็บตัวแปรต่างๆ น้อยลงไปอีก เราสามารถใช้คำสั่งโดยตรงสำหรับการตรวจดูขนาดของหน่วยความจำที่ว่างโดยการพิมพ์คำสั่ง `PRINT PRE(0)`

การควบคุมโดยให้ XON/XOFF

ถึงแม้ว่าเราจะมีบัฟเฟอร์สำหรับการสื่อสารแล้วก็ตาม ในบางครั้งการถ่ายโอนข้อมูลด้วยความเร็วสูงและด้วยขนาดของแฟ้มที่จะทำการถ่ายโอนมีขนาดใหญ่กว่าบัฟเฟอร์สื่อสาร โอกาสที่ข้อมูลจะหายไปมีอยู่มาก ลองมาคำนวณดูง่าย ๆ สมมติว่าเราใช้ความเร็วในการถ่ายโอนข้อมูล 9600 บิตต่อวินาที สตอปบิตเป็น 1 บิต ข้อมูล 7 บิต และพาริตีเป็น 1 คู่ ใน 1 ตัวอักษร จะต้องใช้ 11 บิต

เพราะฉะนั้นฝ่ายรับจะต้องอ่านข้อมูลจากพอร์ตนุกรมทุก $110/9600$ ได้ผลประมาณ 0.001 วินาที หรือ 1 มิลลิวินาที ถ้าเปรียบเป็นพัลส์ได้ประมาณ 5000 พัลส์นาฬิกา (ความเร็วนาฬิกาของ IBM PC = 4.77 MHz หรือประมาณ 0.2 ไมโครวินาทีต่อหนึ่งพัลส์ $1000/0.2 = 5000$) ในเมื่อบัฟเฟอร์ไม่เพียงพอ ก็จำเป็นต้องควบคุมการรับส่ง โดยการบอกให้ฝ่ายส่งหยุดส่งชั่วคราว (XOFF) จนกว่าฝ่ายรับจะจัดการเอาข้อมูลออกจากบัฟเฟอร์สื่อสารหมดเสียก่อน จึงบอกให้ฝ่ายส่งจัดการส่งต่อไป (XON) ในรหัส ASCII XON มีค่าเท่ากับ 17 XOFF มีค่าเท่ากับ 19 เป็นหน้าที่ของนักเขียนโปรแกรมที่จะต้องจัดการส่ง XOFF ออกไปให้ฝ่ายส่งได้รับรู้ก่อนที่บัฟเฟอร์สื่อสารจะเต็มเสียก่อน

ETX มีค่าเท่ากับ 03 ในตาราง ASCII เป็นการบอกฝ่ายรับว่าขณะนี้สิ้นสุดการส่งแล้ว

ENQ Enquiry

ENQ มีค่าเท่ากับ 05 ในตาราง ASCII เป็นอักขระที่ส่งมาจากฝ่ายรับขอให้ฝ่ายส่งส่งข้อมูลมา

NAK Negative Acknowledge

ในตารางรหัส ASCII มีค่าเท่ากับ 021 เป็นการบอกฝ่ายส่งว่าข้อมูลที่ได้รับนั้นผิดพลาด

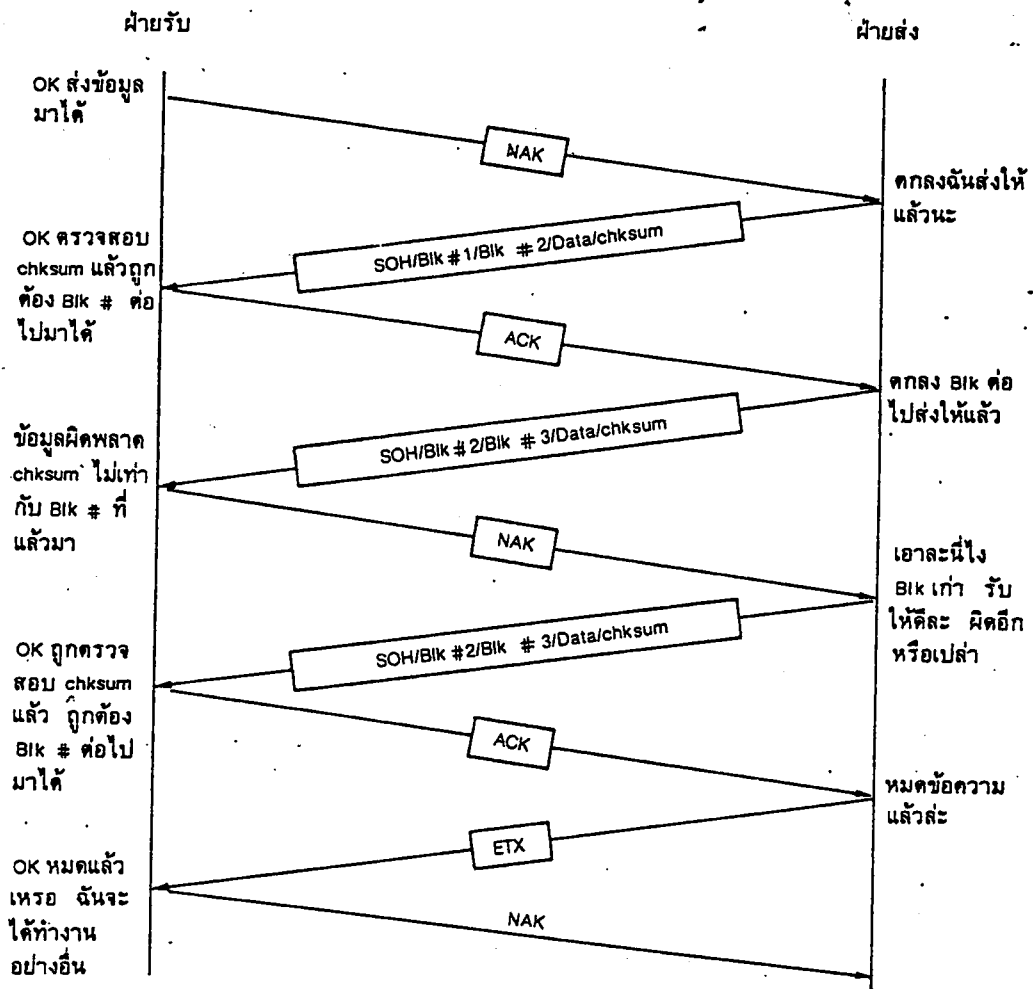
ACK Acknowledge

เป็นการบอกฝ่ายส่งว่าข้อมูลที่ได้รับนั้นถูกต้องแล้วเป็นรหัส ASCII เท่ากับ

06

โปรโตคอลที่ใช้ใน IBM PC ส่วนมากจะเป็นโปรโตคอลที่มีชื่อว่า XMODEM ลักษณะการทำงานแสดงไว้ในรูปที่ 2.6

ฝ่ายส่งจะยังไม่ส่งข้อมูลจนกว่าจะได้รับ NAK จากฝ่ายรับ ฝ่ายส่งจะส่งข้อมูลออกไปโดยมีรูปแบบเริ่มด้วย SOH ตามด้วยอักขระ 2 ตัว สำหรับบอกกลุ่มของข้อมูลที่ส่งและตามด้วยส่วนเติมเต็ม 1 (1's complement) ของกลุ่มต่อไปที่จะส่ง ต่อจากนั้นก็จะเป็นข้อมูล 128 ไบท์ ตามหลังด้วยการตรวจสอบข้อผิดพลาดโดยวิธีตรวจสอบผลบวก (checksum) การ checksum คำนวณมาจากการบวกค่า ASCII ของข้อมูลที่ส่งออกไปทั้งหมด 128 ไบท์ แล้วหารด้วย 255 เศษที่เหลือก็คือค่า checksum ซึ่งฝ่ายรับเมื่อแยกเอา SOH และหมายเลขบล็อก (Block Number) ทั้งสองออกไปแล้วก็จะเอาข้อมูลทั้ง 128 ไบท์มารวมกันเพื่อหาค่า checksum เอา checksum ที่หาได้เปรียบเทียบกับค่าที่ได้รับ หากตรงกันก็ถือว่าข้อมูลที่ได้รับถูกต้องจึงส่งสัญญาณ ACK ไปให้ฝ่ายส่งได้รู้ว่าขณะนี้ได้รับข้อมูลไว้ถูกต้องแล้วส่งกลุ่มของข้อมูลต่อไปมาได้ ถ้าหากค่า checksum ไม่ถูกต้อง ฝ่ายรับก็จะส่ง NACK ให้ฝ่ายส่งเพื่อเป็นการบอกให้รู้ว่าข้อมูลที่ได้รับผิดพลาด ช่วยส่งกลุ่มของข้อมูลอันเก่ามาให้ที่เถอะ ฝ่ายส่งก็จะส่งข้อมูลกลุ่มเก่ามาให้ใหม่ การส่งใหม่จะดำเนินไป 9 ครั้ง หากยังคงได้รับแต่สัญญาณ NAK ฝ่ายส่งจะหยุดทำงานแสดงว่าตัวกลางการสื่อสารไม่ดี

รูปที่ 2.6 โพรโตคอล XMODEM

การที่ XMODEM ใช้เลขบอกรวม (Block Number) 2 ตัว (ตัวหนึ่งบอกรวมที่ส่งขณะนี้ อีกตัวหนึ่งเป็นส่วนเติมเต็ม 1 ของกลุ่มต่อไป) เพื่อความแน่นอนว่ากลุ่มเดียวกันจะไม่ถูกส่งออกไปสองครั้ง ถ้าหากอักขระควบคุมการส่งเกิดสูญหายไประหว่างการส่ง ฝ่ายรับจะตรวจสอบดูว่ากลุ่มของข้อมูลที่ส่งมาเป็นกลุ่มที่ฝ่ายรับต้องการหรือไม่ ถ้าหากกลุ่มเก่าเกิดส่งมาใหม่อีกด้วยความผิดพลาด จาก ACK เป็น NACK ของฝ่ายส่ง ฝ่ายรับก็จะจับข้อมูลที่รับมาโยนทิ้งไปเมื่อทุกอย่างดำเนินไปอย่างเรียบร้อยจนสิ้นสุดแพ้มที่จะส่ง ฝ่ายส่งก็จะส่ง ETX เป็นการบอกฝ่ายรับว่าหมดข้อความที่จะส่งแล้วละ

XMODEM เหมาะสำหรับ IBM PC เหนือโปรโตคอลชนิดอื่น 3 ข้อ คือ

1. ใช้อักขระควบคุมที่มีอยู่แล้วใน ASCII
2. สามารถจะใช้ภาษาในระดับสูงควบคุมได้ เช่น ภาษาเบสิก ภาษาปาสคาล
3. ต้องการบัพเฟอร์สื่อสารแค่ 256 ไบท์
4. ระบบบริการข่าวสารด้วยคอมพิวเตอร์ โดยทั่วไปใช้โปรโตคอล XMODEM

ข้อดีของระบบการควบคุมการรับส่งแบบอนุกรมโดยการใช้ระบบการโปรโตคอล ก็คือ

1. โปรโตคอลบางชนิดสามารถเลือกขนาดของกลุ่มข้อมูลได้
2. สามารถส่งข้อมูลที่ไม่ใช่ ASCII ได้ โดยไม่ต้องกังวลว่ารหัสนั้นจะไปทับกับรหัสควบคุมของ

ASCII

3. การตรวจสอบโดยวิธี checksum มีความสามารถตรวจสอบความผิดพลาดได้ดีกว่า ใช้บิตพาริตีในอะซิงโครนัสในขณะที่บิตพาริตีสามารถให้ประสิทธิภาพได้ 95 เปอร์เซ็นต์แต่ checksum สามารถ ให้ประสิทธิภาพถึง 99.5 เปอร์เซ็นต์ หากพบการผิดพลาดด้วยบิตพาริตี ไม่ทำให้เกิดการส่งใหม่เกิดขึ้นแต่ข้อผิดพลาดจาก checksum ทำให้เกิดการส่งข้อมูลมาใหม่

2.1.2 การสื่อสารแบบซิงโครนัส

ข้อแตกต่างระหว่างวงจรส่งข้อมูลอนุกรมแบบซิงโครนัสและอะซิงโครนัสก็คือ ความต่อเนื่องของข้อมูลที่ส่ง ในแบบซิงโครนัสข้อมูลที่ส่งออกมาแบบต่อเนื่อง ไม่มีบิตสตาร์ทหรือบิตสตอป หรือแม้กระทั่งบิตพาริตีโปรโตคอลที่ใช้ในการส่งแบบซิงโครนัส จึงแตกต่างไปจากโปรโตคอลแบบอะซิงโครนัสมีโปรโตคอลหลายแบบที่ใช้ในการส่งแบบซิงโครนัสดังจะกล่าวต่อไปนี้

โปรโตคอลไบซิงก์ (Bisyn Protocol)

Bisyn ย่อมาจาก binary synchronous communication เป็นผลผลิตของบริษัท IBM Bisync เป็น โปรโตคอลในระดับอักขระซึ่งหมายความว่าอักขระแต่ละตัวมีขอบเขตที่แน่นอนแต่อักขระไม่มีสตาร์ทบิตหรือสตอปบิตเหมือนกับอะซิงโครนัส การซิงโครไนส์กระทำกันที่จุดเริ่มต้นของการส่งข้อมูลเลยทีเดียว สถานีส่งจะส่งสัญญาณที่เรียกว่า leading pad character ไปยังสถานีรับก่อนที่จะเริ่มส่งข้อมูลตัวนำอักษร (leading pad character) จะประกอบด้วย 0 และ 1 สลับกันเพื่อให้สถานีรับจัด

สัญญาณนาฬิกาให้ตรงกัน นอกจากนั้นก่อนข้อมูลจะส่งออกมาจะต้องมีอักขระที่เรียกว่า syn ตามหลัง PAD มาก่อน และสถานีส่ง จำเป็นจะต้องบอกความยาวของข้อมูลมาในกลุ่มนี้และเครื่องหมายที่เป็นตัวบอกจุดเริ่มต้นของข้อมูลมาด้วย

อักขระ syn ในโปรโตคอล Bisyn ทำหน้าที่คล้ายกับบิตเริ่มต้นในอะซิงโครนัสซึ่งทำหน้าที่ "ปลุก"สถานีรับให้ตื่นมารับข้อมูล ขณะที่สถานีรับกำลังรอรับสัญญาณจากสถานีส่ง เครื่องรับอยู่ในสถานภาพที่เรียกว่า "Hunt" บิตทุกบิตที่ผ่านเข้ามาจะถูกค้นหาอักขระ syn ก่อน เมื่อได้รับอักขระ syn แล้วจึงจะเริ่มนับบิตที่เข้ามาเพื่อจุดเริ่มต้นของสัญญาณ เพื่อป้องกันโอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด อักขระ syn จะส่งมา 2 ตัวก่อนที่จะเริ่มส่งข้อมูล

โปรโตคอล SDLC และ HDLC

SDLC ย่อมาจาก Synchronous Data Link Control และ HDLC ย่อมาจาก High Level Data Link Control โปรโตคอลทั้งสองนี้ไม่เหมาะสมสำหรับมือสมัครเล่นเพราะราคาเริ่มต้นแพง แต่ทั้งสองนี้เป็นมาตรฐานโปรโตคอลที่ใช้ในงานธุรกิจสำหรับเครื่องระดับเมนเฟรม อย่างไรก็ตามไมโครคอมพิวเตอร์ยังจำเป็นที่จะต้องติดต่อกับเมนเฟรม จำเป็นอยู่ที่ไมโครคอมพิวเตอร์จะต้องใช้โปรโตคอลทั้งสอง จึงขอกกล่าวถึงโปรโตคอลทั้งสองไว้ย่อๆ ด้วยกัน ข้อแตกต่างที่เห็นชัดจะบอกเอาไว้ในตอนที่กล่าว

ข้อมูลที่ส่งโดย SDLC/HDLC เรียกว่า Information field และฟิลด์ดังกล่าวก็คือ เลขฐานสองที่วิ่งต่อเนื่องกันมาแบบอนุกรม ขนาดของฟิลด์อาจจะมีตั้งแต่ 0 จนถึงค่าสูงสุดที่หน่วยความจำจะรับได้ สายของข้อมูลดังกล่าวจะอยู่ในรูปของบิตข้อมูล Bisyn เป็นโปรโตคอลแบบเชิงตัวอักษร ซึ่งหมายความว่าไม่มีขอบเขตระหว่างอักษร ถ้าหากข้อมูลเป็นอักขระฝ่ายรับแยกออกเอาเองเมื่อรับข้อมูลทั้งหมดแล้ว

การต่อเนื่องของข้อมูลใน SDLC/HDLC แตกต่างไปจาก Bisyn การหยุดชั่วคราวของการส่งสามารถทำได้ใน Bisyn แต่ SDLC/HDLC ไม่ยอมให้ทำอย่างนั้น ความต่อเนื่องของสายข้อมูลจะต้องต่อเนื่องไปจนถึงสิ้นสุด Information field ถ้าหากมีการหยุดหรือเบรกเกิดขึ้น ก่อนที่จะสิ้นสุด Information field ถือว่ามีความผิดพลาดเกิดขึ้น

ใน SDLC/HDLC สถานีรับส่งแบ่งเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายปฐมภูมิและฝ่ายทุติยภูมิ สถานีปฐมภูมิจะเป็นตัวควบคุมการเชื่อมต่อข้อมูล

รูปแบบของ HDLC แสดงในรูปที่ 2.7

Beginning flag	Address	Control	Packet heading	Information	Frame check	Ending flag
----------------	---------	---------	----------------	-------------	-------------	-------------

รูปที่ 2.7 รูปแบบของ HDLC

แฟล็กเริ่มต้น (Beginning flag) เป็นตัวอ้างอิงถึงตำแหน่งเริ่มต้นสำหรับฟิลด์แอดเดรส (Address field) และฟิลด์ควบคุม (control field) แฟล็กเริ่มต้นประกอบด้วย 01011110 ทำนองเดียวกัน แฟล็กท้ายขบวน(Ending flag)เป็นตัวบอกว่า 16 บิตที่รับก่อนหน้านี้เป็นการตรวจสอบเฟรม ในขณะที่เดียวกันถ้าหาก เฟรมที่ส่งต่อเนื่องกัน แฟล็กท้ายขบวน (Ending flag) จะทำหน้าที่ทั้งเป็นแฟล็กเริ่มต้นและแฟล็กท้าย ขบวน จะเห็นว่าฮาร์ดแวร์ของโปรโตคอล SDLC/HDLC จะต้องคอยตรวจสอบรูปแบบของ 01111110 อยู่เสมอ เพราะถือว่าเป็นแฟล็ก เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการตีความข้อมูล เป็นแฟล็ก SDLC/HDLC จะจัดการแทรกบิต "0" ลงในข้อมูลที่มี "1" ต่อเนื่องมากกว่า 5 บิต ฝ่ายรับจะต้องคอยแยก "0" ที่แทรกใส่เข้าไปเอาเองด้วยเหตุผลนี้เองราคาของฮาร์ดแวร์จึงแพง

พิจารณาฟิลด์แอดเดรส (Address field) ซึ่งมีอยู่ 8 บิต เป็นการบอกสถานีวิทยุภูมิภาคที่ต้องการส่งให้ตัวไหน ฟิลด์ควบคุม(control field)ประกอบไปด้วย 8 บิต ซึ่งจะคอยแยกการส่งข้อความเป็น 3 รูปแบบใหญ่ ๆ คือ

1. พอร์เมตการโอนย้ายข้อมูล
2. พอร์เมต supervisory
3. พอร์เมต non sequence

รูปแบบที่ 1 ใช้ทั่วไปในการส่งข้อมูล ในจำนวน 8 บิตนี้จะมีจำนวนเฟรมที่กำลังส่งและจำนวน เฟรมที่ได้รับอยู่ด้วย

2.2 มาตรฐาน RS 232C

โดยปกติไมโครคอมพิวเตอร์จะมีพอร์ตที่เป็นแบบอนุกรมเรียกชื่อกันว่า RS 232C อยู่ในตัวเอง อยู่แล้วหลายเครื่องไม่มีมากับเครื่องอย่างเช่น IBM PC จำเป็นจะต้องมีการ์ดที่เรียกว่าอะซิงโครนัส อะแดปเตอร์ (Asyn chronous Communication Adapter) มาเสียบใส่

พอร์ต RS 232 นี้ทำหน้าที่รับและส่งข้อมูลในแบบอนุกรมเรียกว่า Universal Asynchronous Adapter เหตุที่มีชื่อเรียกว่า RS 232C ก็เนื่องจากสมาคมผู้ผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ของอเมริกาหรือ EIA ได้กำหนดมาตรฐานของอุปกรณ์การสื่อสารแบบอนุกรมเอาไว้ภายใต้ชื่อว่า RS 232C ความจริง มาตรฐานของการส่งข้อมูลแบบอนุกรมมีหลายมาตรฐานแต่ที่นิยมกันมากที่สุดสำหรับไมโครคอมพิวเตอร์ก็คือ RS 232C

หน้าที่สำคัญของการสื่อสารแบบอะซิงโครนัสก็คือ

รับสัญญาณ

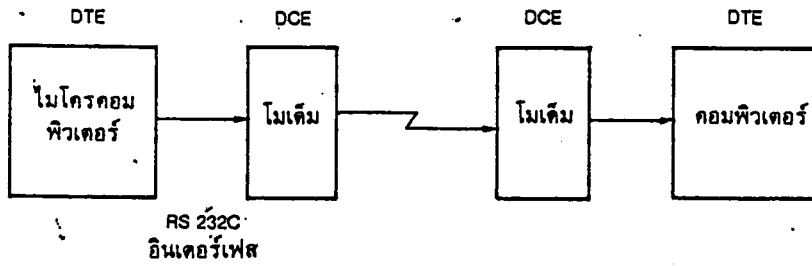
1. เปลี่ยนสัญญาณเข้ามาแบบอนุกรมให้เป็นแบบขนาน
2. ตรวจสอบความผิดพลาดของสัญญาณที่รับ
3. ตัดสตอปบิตและพาริตีบิตออก
4. ส่งสัญญาณให้ซีพียูรู้ว่ารับสัญญาณไว้แล้ว

ส่งสัญญาณ

1. เปลี่ยนสัญญาณแบบขนานจากซีพียูค่อยทยอยส่งออกเป็นแบบอนุกรม
2. เพิ่มสตอปบิตและพาริตี
3. เพิ่มสัญญาณควบคุมโมเด็มที่ต่อเชื่อม (ถ้ามี)

มาตรฐาน RS 232C ได้จัดพิมพ์ขึ้นเมื่อ ปี ค.ศ. 1969 โดยสมาคมผู้ผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์แห่งสหรัฐอเมริกา RS ย่อมาจาก Recommended Standard ส่วน 232 เป็นหมายเลขบ่งบอกของมาตรฐานตัวนี้ C เป็นหมายเลขของฉบับสุดท้ายของมาตรฐานตัวนี้ จุดประสงค์ของมาตรฐานตัวนี้ก็เพื่อบรรยายคุณลักษณะของการเชื่อมต่ออุปกรณ์รับส่งข้อมูลปลายทาง (Data Terminal Equipment DTE) กับอุปกรณ์สื่อสารข้อมูล (Data Communication Equipment DCE) สำหรับผู้ใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ DTE ก็หมายถึงตัวไมโครคอมพิวเตอร์ และ DCE ก็หมายถึง โมเด็ม อุปกรณ์อื่นๆ เช่น เครื่องพิมพ์ที่รับ

สัญญาณแบบอนุกรมอาจจะเห็นได้ทั้ง DTE และ DCE ขึ้นอยู่กับผู้ผลิต ข้อแตกต่างของ DTE และ DCE จะเห็นได้จากรูปที่ 4.1 จากรูปนี้เราจะเห็นได้ว่า RS 232C มีส่วนสำคัญอย่างมากในแง่ของการสื่อสารข้อมูลระหว่างไมโครคอมพิวเตอร์

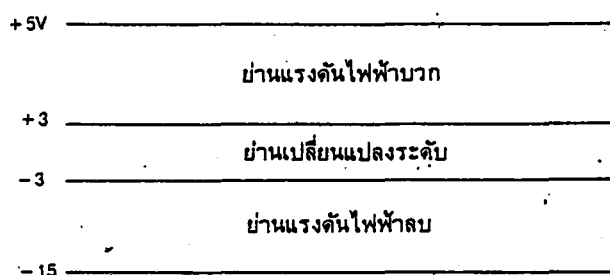

รูปที่ 2.8 การใช้ RS 232C เชื่อมต่ออุปกรณ์

ความจริงอีกประการหนึ่งของ RS 232C ก็คือความเร็วและระยะทางของการเชื่อมต่อ RS 232C สามารถเชื่อมต่อการถ่ายโอนข้อมูลได้จาก 0 - 20,000 บิตต่อวินาที ซึ่งเพียงพอสำหรับไมโครคอมพิวเตอร์ที่มีขนาดอัตราบอด 110 ถึง 9600 บอด ความยาวของสายเชื่อมต่อโดยสัญญาณตามมาตรฐานของ RS 232 จำกัดอยู่แค่ 50 ฟุต ซึ่งเพียงพอสำหรับการสื่อสารไมโครคอมพิวเตอร์กับอุปกรณ์รอบนอก เพื่อเป็นหลักประกันว่าข้อมูลถูกส่งออกไปอย่างถูกต้อง จำเป็นจะต้องมีข้อตกลงกันในเรื่องของสัญญาณที่ใช้ มาตรฐาน RS 232C กำหนดย่านของแรงดันไฟฟ้าในสัญญาณเพื่อสนองจุดประสงค์ข้างบน ดังแสดงในตารางที่ 2.1 และรูปที่ 2.9

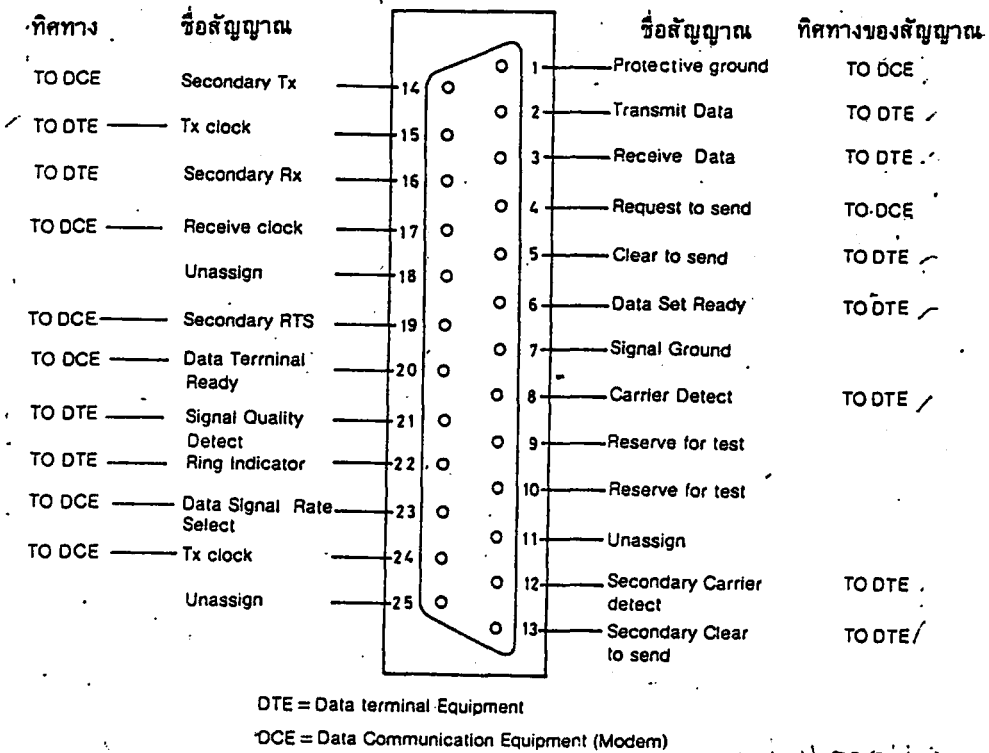
ตารางที่ 2.1

มาตรฐานของการใช้แรงดันไฟฟ้า			
แรงดันไฟฟ้า	สถานภาพลอจิก	สถานภาพของสัญญาณ	ฟังก์ชันในการควบคุม
บวก	0	สเปซ	ออน
ลบ	2	มาร์ค	ออฟ

รูปที่ 2.9 ข่านของแรงดันไฟฟ้าที่ใช้ในสัญญาณ RS 232C

สำหรับไมโครคอมพิวเตอร์บางเครื่อง ใช้แต่สัญญาณลอจิกออกมาเป็นสัญญาณของ RS 232C เลยอย่างเช่น อะซิงโครนัสอะแดปเตอร์ของ IBM PC ในกรณีเช่นนี้ระยะทางของสายที่เชื่อมต่ออาจจะไปได้สั้นกว่า 50 ฟุตดังที่กล่าวเอาไว้เนื่องจากระดับของกราวด์เปลี่ยนแปลงไป อันเนื่องจากการสูญเสียไปในความต้านทานของสาย ผู้ที่เคยใช้ IBM PC อาจจะเคยประสบกับปัญหานี้มาแล้วว่า ทำไมต่อสัญญาณ RS 232C เกินกว่า 10 ฟุต แล้วใช้งานไม่ได้ แต่อย่างไรก็ตาม RS 232 ของ IBM PC ยังมีโอกาสให้เลือกใช้ 20 มิลลิแอมแปร์ กระแสวงกลับแทนแรงดันไฟฟ้า (20 mA loop จะกล่าวถึงในหัวข้อถัดไป) ในทางฟิสิกส์แล้ว มาตรฐานของ RS 232C กำหนดข้อต่อแบบ DB-25 แต่ละขาของข้อต่อ กำหนดไว้ดังในรูปที่ 2.10 อย่างไรก็ตามผู้ผลิตไมโครคอมพิวเตอร์อาจจะต้องใช้ข้อต่อชนิดอื่นที่นอกเหนือไปจาก DB-25 ยกตัวอย่างเช่น Fujitsu F-8, IBM AT, IBM Jr เป็นต้น ตัวเมียของข้อต่อควรจะอยู่ที่ตัวโมเด็ม ขณะที่ตัวผู้ควรจะอยู่ที่ asynchronous communication adapter หรือที่ตัวไมโครคอมพิวเตอร์เอง อย่างไรก็ตามผู้ผลิตหลายรายการไม่ได้ทำตามกฎที่ว่านี้

รูปที่ 2.10 การกำหนดของขั้วต่อ RS 232

สัญญาณต่าง ๆ ถูกมอบหมายให้ทำหน้าที่ดังนี้

Transmit Data (TD ขาที่ 2)

เป็นสัญญาณที่ส่งออกจาก DTE (หรือตัวไมโครคอมพิวเตอร์) ไปยังโมเด็มหรือต่อเข้าโดยตรงกับไมโครคอมพิวเตอร์ตัวอื่น หรือเครื่องพิมพ์ เมื่อไม่มีสัญญาณส่งออกสถานะภาพของลอจิกที่ขาี้จะมีค่าเท่ากับ "1" หรือเทียบเท่ากับสตีอปปิต

Receive Data (RD ขาที่ 3)

เป็นทางของสัญญาณเข้าไปยัง DTE หรือไมโครคอมพิวเตอร์เมื่อไม่มีสัญญาณรับเข้ามา ขาี้จะมีสถานะภาพทางลอจิกเป็น "1"

Request To Send (RTS ขาที่ 4)

ใช้สำหรับส่งสัญญาณไปยังโมเด็มหรือเครื่องพิมพ์เป็นการเรียกร้องที่จะส่งสัญญาณมาทางขา 2 สัญญาณนี้ใช้คู่กับ CTS หรือ Clear to send อุปกรณ์รับหากได้รับสัญญาณ RTS จะตรวจสอบตัวเองว่าพร้อมจะรับสัญญาณได้หรือยัง หากพร้อมที่จะรับก็ส่งสัญญาณออกไปที่สาย CTS

Clear To Send (CTS ขาที่ 5)

ดังอธิบายไว้ใน RTS เมื่อสัญญาณนี้อยู่ในสถานะออฟ (negative voltage หรือลอจิก "1") หมายความว่า อุปกรณ์รับกำลังบอกว่าพร้อมที่จะรับข้อมูลแล้ว

Data Set Ready (DSR ขาที่ 6)

เมื่อสัญญาณสายนี้อยู่ในสถานะออน (หรือลอจิก 0) เป็นการบอกไมโครคอมพิวเตอร์หรือฝ่ายส่งว่า โมเด็มต่อเข้ากับสายโทรศัพท์เรียบร้อยแล้วและพร้อมที่จะส่งได้แล้ว โมเด็มที่มีการหมุนหมายเลขอัตโนมัติจะส่งสัญญาณสายนี้ไปบอกให้คอมพิวเตอร์รู้ว่าต่อโทรศัพท์ได้สำเร็จแล้ว

Signal Ground (SG ขาที่ 7)

SG ทำหน้าที่เป็นระดับแรงดันอ้างอิงสำหรับทุก ๆ สายของสัญญาณ จะมีแรงดันเป็น "0" เมื่อเทียบกับสัญญาณตัวอื่น

Carrier Detect (CD ขาที่ 8)

โมเด็มจะส่งสัญญาณที่อยู่ในสถานะออน (ลอจิก "0") ไปบอกไมโครคอมพิวเตอร์ เมื่อได้รับสัญญาณจากโมเด็มของอีกฝ่ายหนึ่ง สัญญาณนี้จะนำไปจุด LED บอกว่าได้รับสัญญาณจากโมเด็มอีกฝ่ายหนึ่งแล้ว ไฟ LED จะอยู่บนหน้าปัดของโมเด็มเอง

Data Terminal Ready (DTR ขาที่ 20)

คอมพิวเตอร์เปิดสัญญาณสายนี้ให้ออน (ลอจิก "0") เมื่อพร้อมที่จะติดต่อกับโมเด็ม โมเด็มส่วนมากจะไม่รายงานสถานะภาพของตัวเอง (CD , DSR และ CTS) ให้คอมพิวเตอร์รู้ หากคอมพิวเตอร์ไม่เปิดสัญญาณ DTR

Ring Indicator (RI ขาที่ 22)

สัญญาณนี้ใช้ในโมเด็มที่เป็นระบบตอบได้อัตโนมัติ (Auto - answer) สัญญาณนี้จะออนเมื่อมีสัญญาณกระดิ่งมา และออฟระหว่างเสียงดังของกระดิ่ง

ท่านผู้อ่านอาจจะสับสนระหว่างสถานะภาพของลอจิกกับสถานะภาพของสัญญาณ โดยปกติเราจะคุ้นเคยอยู่กับความรู้สึกที่ว่า เมื่อแรงดันเป็นบวก หรือสัญญาณอนลอจิกน่าจะเป็น "1" สำหรับสัญญาณต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้จะมีลักษณะตรงกันข้าม ทำไมเขากำหนดกฎเกณฑ์ออกมาอย่างนี้ ก็เพราะว่าแต่เดิมนั้นการติดต่อกันทางโทรเลขการทำงานของสัญญาณจะต้องครบวงจรทั้งฝ่ายส่ง และฝ่ายรับ เมื่อลอจิกเป็น "0" หรือขณะที่ไม่มีอะไรส่งควรจะมีสัญญาณทางไฟฟ้าครบวงจรอยู่ตลอดเวลา จะได้ว่าวงจรไม่ขาดระหว่างทางตรงไหน ควรจะรู้ว่าวงจรครบอยู่ตลอดเวลา ก็โดยการให้ค่าแรงดันที่ฝ่ายส่ง ดังนั้นจึงถือกันว่าสัญญาณไฟบวกใช้เป็นลอจิก "0"

ตารางที่ 2.2 คุณสมบัติโดยย่อของสัญญาณ RS 232C

Driver output logic levels with 3k to 7k load	$15V > V_o > 5V$ $-5V > V_i > -15$ วัตต์
Driver output voltage when open circuit	$V_o < 25$ วัตต์
Driver output impedance with Power off	$R_o > 300$ Ohms
Output short circuit current	$I_o < 0.5$ A
Driver slew rate	$dv/dt < 30$ V/s
Receiver input impedance	$7k > R_{in} > 3k$
Receiver input voltage	+15 compatible with driver
Receiver output with open circuit input	MARK
Receiver output with +3V input	SPACE
Receiver output with -3V input	MARK
+15	LOGIC 0 = SPACE =
+5	CONTROL ON
+5	Noise Margin
+3	
+3	Transition Region
-3	
-3	Noise Margin
-5	
-5	LOGIC 1 = MARK =
-15	CONTROL OFF

2.3 MODEMS

Modems ประกอบด้วย modulator และ demodulator ใน telephone terminalogy จะเรียกว่า data set modem ใช้ในการต่อ digital baseband signals form กับ analog form โดยส่งผ่านสื่อกลาง analog โดยการสื่อสารแบบ analog มี bandwidth 3 kHz ซึ่ง bandwidth ของสัญญาณ analog จะมีความสัมพันธ์กับอัตราการส่งข้อมูล ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้ 1200 bit/s ใน 3 kHz analog channel ซึ่งจะมีราคาค่อนข้างถูกและในปัจจุบันนี้ก็สามารถทำได้ถึง 9600 bit/s ใน 3 kHz analog channel โดยใช้เทคนิคการ modulation ที่ซับซ้อน

โมดูเลท (Modulate)

คือ ขบวนการอย่างหนึ่งที่น่าเอาคลื่นความถี่สูงค่าหนึ่งๆที่เรียกว่า สัญญาณพาหะ (Carrier Signal) เข้าไปรวมกับคลื่นความถี่เสียงซึ่งจะทำให้เกิดคลื่นใหม่ขึ้นอีกสองค่า เช่น สมมติให้สัญญาณพาหะมีความถี่ เป็น F_1 และความถี่เสียงเป็น F_2 เมื่อผ่านขบวนการโมดูเลเตอร์แล้ว ความถี่ที่เกิดขึ้นจะเป็น F_1+F_2 , F_1-F_2 และ F_1 อีกหนึ่งค่า ซึ่งจะทำให้เกิดแถบความถี่ที่เรียกว่า Upper Side Band และ Lower Side Band ขึ้นมา

โดยทั่วไปขบวนการโมดูเลทของสัญญาณอนาล็อกจะมีเทคนิคอยู่ 3 แบบ คือ

1. แอมพลิจูดโมดูเลชัน (Amplitude Modulation) หรือแบบ AM.
2. เฟรเควนซีโมดูเลชัน (Frequency Modulation) หรือแบบ FM.
3. เฟสโมดูเลชัน (Phase Modulation) หรือแบบ PM.

ดีโมดูเลท (Demodulate)

เป็นขบวนการที่ทำงานตรงข้ามกับขบวนการโมดูเลท คือ ทำการแยกเอาสัญญาณพาหะออกซึ่งจะทำให้ได้สัญญาณของข้อมูลอย่างแท้จริงเพียงอย่างเดียว จุดประสงค์สำคัญที่จำเป็นต้องมีการโมดูเลทสัญญาณความถี่เสียงนี้ ก็เพื่อทำให้สามารถส่งไปได้ในระยะไกลๆ โดยเกิดการผิดเพี้ยนของสัญญาณน้อยที่สุด

การโมดูเลตสัญญาณดิจิทัลซึ่งมีเพียง 2 ระดับ คือ 0 กับ 1 โดยทั่วไปเทคนิคที่ใช้มีอยู่หลายแบบ คือ

1. ฟรีเควนซีชิฟคีย์อิง (Frequency Shift Keying : FSK)
2. เฟสชิฟคีย์อิง (Phase Shift Keying : PSK)
3. แอมพลิจูดชิฟคีย์อิง (Amplitude Shift Keying)

โมเด็ม เป็นอุปกรณ์ที่ทำหน้าที่รวมระหว่างขบวนการโมดูเลต และดีโมดูเลต (Modulate/DEModulate) นั่นเอง ซึ่งบางทีก็อาจจะเรียกว่าเป็น “ตัวแปลงสัญญาณ” (Signal Converter) ก็ได้ โดยอุปกรณ์ที่ทำการแปลงสัญญาณดิจิทัลที่ส่งออกมาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เป็นสัญญาณเสียง (Voice Signal) เพื่อส่งผ่านไปในสายโทรศัพท์ได้ โดยต้องผ่านขบวนการโมดูเลตก่อน ส่วนทางคอมพิวเตอร์ด้านรับจะมีการต่ออุปกรณ์โมเด็มคั่นไว้ เมื่อโมเด็มด้านรับรับสัญญาณเสียงเข้ามาก็จะทำการแปลงสัญญาณเสียงให้กลับไปเป็นสัญญาณดิจิทัล (โดยใช้ขบวนการดีโมดูเลต) ก่อนที่จะส่งผ่านไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์ต่อไป ในการส่งผ่านสัญญาณระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์กับอุปกรณ์รอบข้างเช่น เครื่องพิมพ์ที่ตั้งอยู่ในระยะไกลออกไป ก็จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งสัญญาณเข้าไปในสายโทรศัพท์ในรูปของสัญญาณอนาล็อก และเมื่อส่งถึงด้านรับก็จะแปลงกลับมาเป็นสัญญาณดิจิทัลเหมือนเดิม

การแบ่งชนิดของโมเด็มตามอัตราการส่งข้อมูล

1. อัตราการส่งข้อมูลต่ำ (Low-speed) มีอัตราการส่งข้อมูลไม่เกิน 600 bps
2. อัตราการส่งข้อมูลปานกลาง (Medium-speed) มีอัตราการส่งข้อมูลระหว่าง 1200 ถึง 9600 bps
3. อัตราการส่งข้อมูลสูง (High-speed) มีอัตราการส่งข้อมูลมากกว่า 9600 bps

โมเด็มชนิดอัตราการส่งข้อมูลต่ำ

The Bell 103 Modem : เป็นโมเด็มชนิดที่มีอัตราการส่งข้อมูลต่ำที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย เป็นผลผลิตของบริษัท Bell-Laboratory สหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ก็มีผลิตภัณฑ์ของบริษัทที่ทำเลียนแบบ คือ มีความสามารถเหมือนกับโมเด็ม Bell 103 หรือที่เรียกว่า Bell 103 compatible ซึ่งโมเด็มชนิดนี้จะพบว่ามีการติดตั้งใช้งานในเครื่องคอมพิวเตอร์เมนเฟรมทั่วไป และอาจจะมีใช้บ้างในเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์บางยี่ห้อสำหรับใน Bell 103 compatible Modem นั้น คุณสมบัติบางอย่างอาจจะขาดหายไปคือ ไม่คอมแพททิเบิลกับ Bell 103 ทุกประการ สำหรับความสามารถของ Bell 103 อาจจะสรุปได้ว่าประกอบด้วย

1. สามารถทำงานได้ทั้งเป็นออริจินเต็ง (Originating) หรือ แอนเซอร์ริง (Answering) หรือ CY lead-Controlled ก็ได้ สำหรับ

Originating หรือ ในระบบโทรศัพท์เรียกว่า เป็นผู้เรียก นั่นเอง

Answering หรือ ในระบบโทรศัพท์เรียกว่า เป็นผู้ตอบรับ

CY lead-Controlled หมายถึง เป็นการทํางานของโมเด็มที่สามารถเปลี่ยนแปลงโหมดของการทำงานเป็นผู้เรียก หรือผู้ตอบรับก็ได้ โดยใช้ซอฟต์แวร์ควบคุมการทำงานผ่าน RS-232 ซา 11

2. จะยกเลิกการเชื่อมต่อ (ตัดสายโทรศัพท์) ทันทีถ้าสัญญาณ incoming carrier หายไป

3. สามารถที่จะสร้างสัญญาณเอาร์ทพุทให้มีระดับตามที่ต้องการได้ และสามารถปรับให้มีอัตราส่วนของสัญญาณข้อมูลต่อสัญญาณรบกวน (Signal-to-noise ratio) และคุณลักษณะของสัญญาณไฟฟ้าตามต้องการได้

4. สามารถสร้างระดับเสียง (tone) หรือสัญญาณพัลส์ที่ถูกต้องเพื่อใช้ในการเรียก/ต่อโทรศัพท์ไปยังสถานที่ไกลๆได้ ซึ่งสัญญาณดังกล่าวนี้จะต้องสอดคล้องกับสัญญาณที่ใช้ในเครือข่ายโทรศัพท์ หรือ PSTN (Package Switch Telephone Network) การทํางานในลักษณะนี้ เรียกว่าเป็นการทํางานแบบเรียก โทรศัพท์อัตโนมัติ (Auto dial)

5. มีความสามารถที่จะใช้ซอฟต์แวร์ควบคุมการบ่งบอกสถานะขณะนั้นๆ เพื่อตอบรับต่อการเรียกเข้ามาว่าขณะนี้โทรศัพท์ไม่ว่าง

นอกจากคุณลักษณะต่างๆ ดังกล่าวแล้ว Bell-103 โมเด็มยังสามารถใช้งานร่วมกับการทํางานที่เป็นข้อยกเว้นพิเศษของสัญญาณควบคุมตามมาตรฐาน RS-232C ได้อีกด้วย

เทคนิคการโมดูเลชั่น

การกำหนดความถี่ของด้านผู้เรียกกับผู้ตอบรับสัญญาณดิจิทัล ประกอบด้วยสัญญาณ 2 สถานะ คือ 1 และ 0 ดังนั้นระดับโวลเตจหนึ่งแทน 0 อีกระดับโวลเตจหนึ่งก็จะแทนด้วย 1 เช่นกัน จึงได้มีการกำหนดความถี่ของสัญญาณ เพื่อให้แทนระดับโวลเตจของทางด้านผู้เรียกกับผู้ตอบรับ ซึ่งต้องใช้ต่างๆ กัน 4 ความถี่ เพื่อไม่ให้เกิดการรบกวนของสัญญาณ (ในกรณีที่มีการสื่อสารแบบพลูดูเพล็กซ์) โดยทางด้านส่งจะต้องใช้ความถี่ของสัญญาณ 2 ค่า เพื่อแทนโวลเตจระดับ 1 กับระดับ 0 และทางด้านรับก็เช่นเดียวกัน แต่ความถี่ที่ใช้จะต่างกัน ในกรณีของ Bell-103 ได้มีการกำหนดความถี่ของสัญญาณที่ใช้ได้ดังนี้ คือ

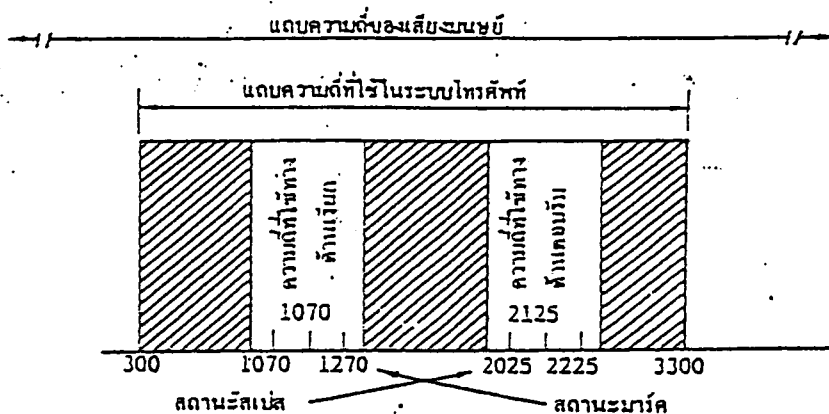
ความถี่ 1070 Hz สำหรับทางด้านส่ง แทนลอจิก 0

ความถี่ 1270 Hz สำหรับทางด้านส่ง แทนลอจิก 1

ความถี่ 2025 Hz สำหรับทางด้านรับ แทนลอจิก 0

ความถี่ 2225 Hz สำหรับทางด้านรับ แทนลอจิก 0

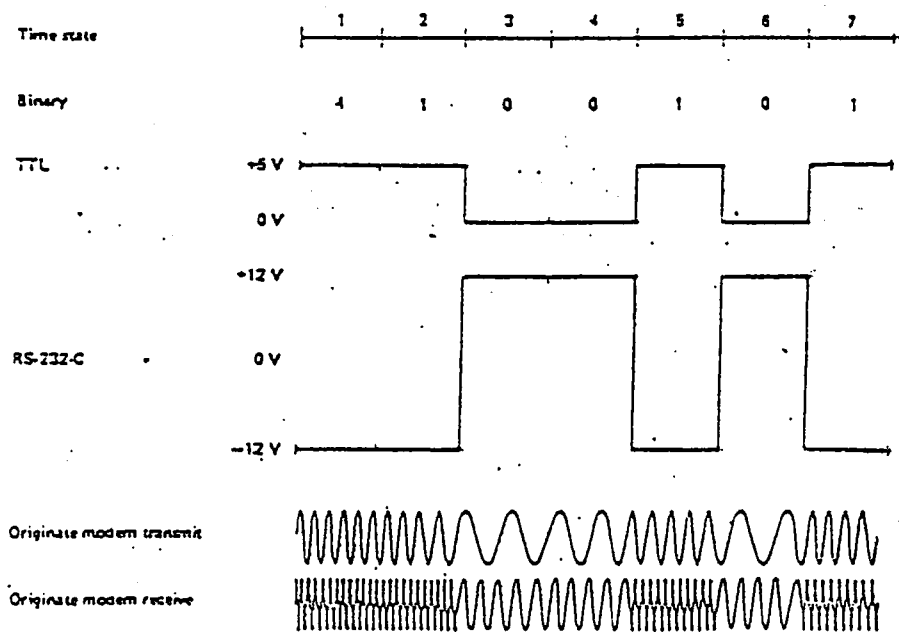
โดยแสดงเป็นแถบความถี่ได้ดังรูป 2.11

รูปที่ 2.11 แสดงแบนด์วิดท์ของความถี่ที่กำหนดให้ใช้ในโมเด็มชนิด Bell-103 โดยใช้งานร่วมกับ PSTN ได้

จากรูป จะเห็นว่าความถี่ที่ระบุมานั้น จะต้องมีความสัมพันธ์กันระหว่างโมเด็มทางด้านส่ง (Originate modem) ที่ทำการส่งสัญญาณด้วยความถี่ๆ หนึ่ง ส่วนโมเด็มทางด้านรับ (Answer modem) ก็ จะรับสัญญาณความถี่ค่านั้นเข้ามา แล้วตอบกลับไปด้วยสัญญาณที่ความถี่อีกค่าหนึ่ง ซึ่งเทคนิค ในการนำสัญญาณดิจิตอลมาโมดูเลทเข้ากับสัญญาณอนาล็อก แล้วส่งผ่านตัวนำออกไป เราเรียกว่า เทคนิคของ FSK หรือ Frequency Shift Keying

Frequency Shift Keying (FSK)

รูปที่ 2.12 แสดงสัญญาณที่เกิดจากการส่งอักษร S ด้วยเทคนิคการโมดูเลท (รวมถึงวิธี FSK ด้วย)

จากรูปแสดงให้เห็นว่าเทคนิค FSK นำมาใช้ในการส่งสัญญาณดิจิทัลได้อย่างไร ในกรณีนี้สมมติว่าเราต้องการจะส่งอักษร S ออกไป ในรหัสแอสกี (ASCII) แทนตัวอักษร S ด้วยเลข 53H หรือ 53 ในฐานสิบหก หรือ ในฐานสองแทนด้วย 1010011 นั่นเอง ดังนั้นในบรรทัดแรกแสดงถึงสถานะเวลา (Time State) ของสัญญาณดิจิทัลที่แทนเลข 101011 ขนาด 7 บิต ตามมาตรฐานของรหัสแอสกีและส่งออกในรูปแบบอนุกรม

ในบรรทัดต่อมาแสดงถึงสัญญาณดิจิทัลที่แทนรหัสฐานของ 1010011 โดยมีบิตต่ำสุด (Least Significant Bit:LSB) อยู่ทางซ้ายมือ

ในบรรทัดที่ 3 แสดงถึงสัญญาณเอาร์ทพุทที่ได้จาก TTL (Transistor Logic) เพราะอุปกรณ์จำพวก TTL ใช้กับระดับไฟที่ 5 โวลต์ กับ 0 โวลต์ ดังนั้นจึงแทนลอจิก 1 ด้วยระดับไฟ 5 โวลต์ และลอจิก 0 ด้วยระดับไฟ 0 โวลต์

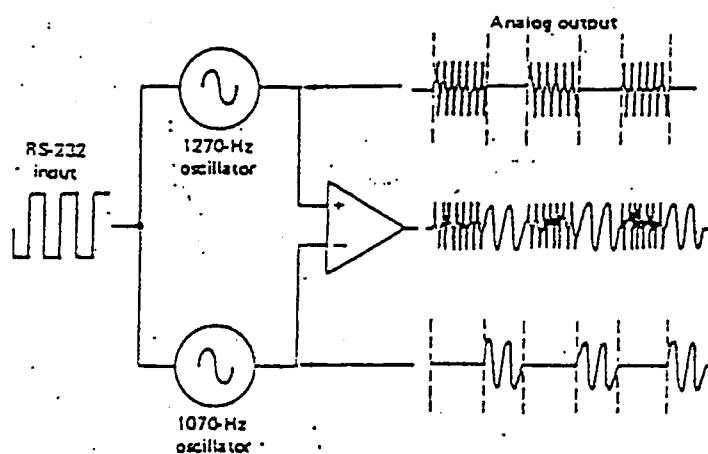
ในบรรทัดที่ 4 แสดงถึงสัญญาณที่ต่อผ่านพอร์ท RS-232C ออกมาโดยใช้กับไฟระดับ +12 V และ -12 V ดังนั้นจึงแทนลอจิก 0 ด้วยระดับไฟ +12 V และลอจิก 1 ด้วยระดับไฟ -12 V

สำหรับในสองบรรทัดสุดท้ายแสดงถึงสัญญาณที่ผ่านการโมดูเลทด้วยเทคนิค FSK ซึ่งส่งผ่านระหว่างโมเด็ม จะสังเกตเห็นว่าในกรณีของเทคนิค FSK นี้ ถ้าระดับลอจิกของสัญญาณมีค่าเป็น 1 ความถี่ของสัญญาณที่ผ่านการโมดูเลทจะสูงขึ้นและถ้าระดับลอจิกของสัญญาณมีค่าเป็น 0 ความถี่ก็จะลดลง ในรูปนี้ความถี่กำหนดเพียงคร่าวๆ เท่านั้น จากที่กล่าวมาแล้วว่าสัญญาณที่ส่ง/รับ ใน Originate Modem และ Answer Modem นั้นจะต่างกัน ในกรณี Originate Modem จะส่งสัญญาณ 2 บิตแรก ที่มีระดับลอจิกเป็น 1 ออกไปด้วยความถี่ของสัญญาณที่ผ่านการโมดูเลทแล้วเท่ากับ 1270 Hz ส่วนในบิตที่ 3 และ 4 แทนลอจิก 0 จะส่งออกไปด้วยความถี่ 1070 Hz และในบิตที่ 5 และ 7 ก็จะถูกส่งออกไปด้วยความถี่ 1270 Hz ส่วนในบิตที่ 6 ก็จะถูกส่งด้วยความถี่ 1070 Hz ตามลำดับ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าเทคนิคของ FSK ก็คือเทคนิคในการโมดูเลทสัญญาณดิจิทัลด้วยวิธีเฟรเควนซีโมดูเลชัน (FM) นั่นเอง

แต่ในสถานะที่ Originating Modem ทำหน้าที่รับสัญญาณเข้ามา ความถี่ของสัญญาณที่แทนลอจิก 4 คือ ในบิตที่ 1,2,5 และบิตที่ 7 จะถูกโมดูเลทส่งออกมาด้วยความถี่ 2225 Hz ส่วนในบิตที่ 3,4 และบิตที่ 6 จะถูกโมดูเลทส่งออกมาด้วยความถี่ 2025 Hz ซึ่งจุดสำคัญก็คือ ป้องกันการรบกวนกันระหว่างสัญญาณจาก Originating และ Answering ในสายส่งนั่นเอง

2.3.1 โมเด็มทรานสมิตเตอร์

หลักการในการสร้างสัญญาณต่างๆ ภายในโมเด็ม

รูปที่ 2.13 โครงสร้างในการกำเนิดสัญญาณ FSK

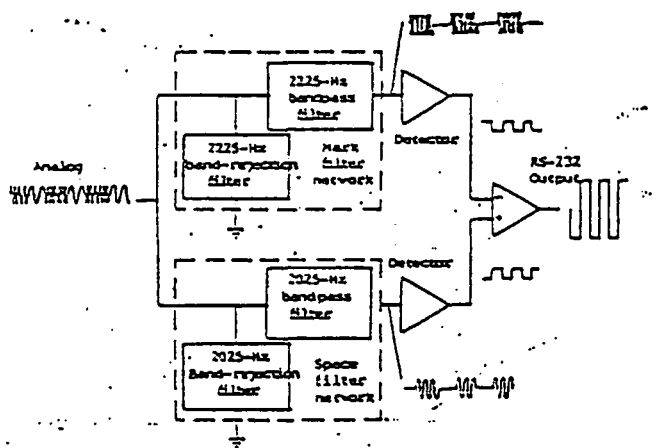
จากรูป จะเห็นว่าในโมเด็มจะประกอบไปด้วยออสซิลเลเตอร์ที่กำเนิดสัญญาณพาหะ (carrier) ด้วยความถี่ 1270 Hz และ 1070 Hz โดยที่ออสซิลเลเตอร์ตัวบนจะทำงานเมื่อสัญญาณที่เข้ามามีระดับโวลเตจเกิน 5 โวลต์ ส่วนออสซิลเลเตอร์ตัวล่างจะทำงานและตัวบนจะหยุดทำงานเมื่อระดับโวลเตจของสัญญาณที่เข้ามาเกินกว่า +5 โวลต์ เมื่อรับเอาท์พุทที่ออกจากพอร์ท RS-232C เข้ามายังอินพุทของออสซิลเลเตอร์ ก็จะสามารถทำให้ออสซิลเลเตอร์ทั้งสองตัวทำงานได้ดังนี้

เมื่อสัญญาณที่ผ่านพอร์ท RS-232C เข้ามามีระดับโวลเตจเท่ากับ -12 โวลต์ ออสซิลเลเตอร์ที่ผลิตสัญญาณพาหะความถี่ 1270 Hz ก็จะทำงาน แต่ออสซิลเลเตอร์ที่ผลิตสัญญาณพาหะความถี่ 1070 Hz หยุดทำงานเราทราบแล้วว่าระดับโวลเตจ -12 โวลต์จะแทนลอจิก 1 และเมื่อผ่านการโมดูเลทแล้วความถี่ 1270 Hz ทางด้านโมเด็มทรานสมิตเตอร์ก็จะแทนลอจิก 1 นั่นเอง ดังนั้นจากรูปจะแสดงถึงการแปลงสัญญาณจากพอร์ท RS-232C ที่แทนลอจิก 1 ไปเป็นสัญญาณข้อมูลที่แทนลอจิก 1 เช่นกัน

สำหรับในกรณีที่สัญญาณข้อมูลที่จะส่งมีระดับโวลเตจเป็น +12 โวลต์ ออสซิลเลเตอร์ที่ผลิตความถี่ 1070 Hz ก็จะทำงานแทน และทำการผลิตสัญญาณที่แทนลอจิก 0 ออกมา หลังจากนั้นจึงทำการรวมสัญญาณเอาท์พุทจากออสซิลเลเตอร์ทั้งสองตัวเข้าด้วยกัน โดยผ่านเข้าไปยังอินพุทของอ็อปแอม (Operational Amplifier) ก็จะทำให้ได้สัญญาณที่เอาท์พุทเป็นสัญญาณโมดูเลททันที จากรูปจะเห็นว่าสัญญาณข้อมูลก็ยังมีลอจิกเป็น 1 หรือ 0 เช่นเดิม แต่เปลี่ยนรูปแบบจากระดับโวลเตจไปอยู่ในรูปของความถี่แทนคือถ้าเป็นลอจิก 1 ก็จะมีความถี่ของสัญญาณเป็น 1270 Hz และถ้าเป็นลอจิก 0 จะมีความถี่เป็น 1070 Hz

2.3.2 โมเด็มรีซีฟเวอร์ (Modem Receiver)

เมื่อสัญญาณที่ส่งออกมาจากโมเด็มทางด้านส่งผ่านขบวนการโมดูเลทแล้ว เมื่อมาถึงโมเด็มทางด้านรับสัญญาณเหล่านี้ก็จะผ่านขบวนการดีโมดูเลท แยกเอาสัญญาณพาหะออกจากสัญญาณข้อมูลแล้วผ่านสัญญาณข้อมูลไปใช้งานต่อไป

รูปที่ 2.14 โครงสร้างการทำงานของโมเด็มรีซีฟเวอร์

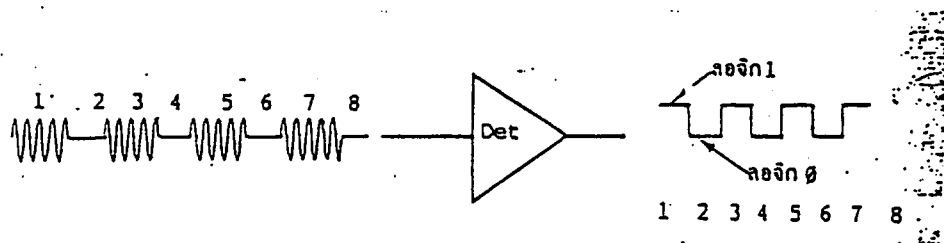
จากรูป จะแสดงถึงวิธีการในการแปลงสัญญาณอนาล็อก (ที่ส่งผ่านสายโทรศัพท์เข้ามา) กลับไปเป็นสัญญาณที่จะส่งต่อผ่านเข้าไปยังพอร์ท RS-232C ต่อไป ซึ่งแสดงถึงบล็อกไดอะแกรมของวงจรในโมเด็มทางด้านรับ จะเห็นว่าสัญญาณที่ส่งผ่านสายโทรศัพท์แล้วต่อเข้าที่อินพุทของโมเด็มนั้น เป็นสัญญาณที่ประกอบด้วยความถี่สองความถี่ที่ต่างกัน ดังนั้นจึงต้องทำการแยกความถี่ของสัญญาณนี้ ออกจากกันก่อน โดยผ่านวงจรฟิลเตอร์ (Filter) สองวงจร ซึ่งหน้าที่ของวงจรฟิลเตอร์หรือวงจรกรองความถี่นี้ก็คือ ทำการแยกสัญญาณที่ประกอบด้วยความถี่หลักๆ ให้ออกจากกัน แล้วส่งต่อไปยังส่วนของวงจรที่ทำงานตอบสนองต่อสัญญาณความถี่นั้นเพียงค่าเดียวต่อไป

จากรูปวงจรส่วนบนประกอบด้วยวงจรฟิลเตอร์สองวงจรแยกกัน โดยทำการกรองเอาความถี่ค่าอื่นๆ ออกไป ยกเว้นสัญญาณความถี่ 2225 Hz และแถบความถี่แคบๆ ที่ใกล้เคียงกับ 2225 Hz ไว้ ซึ่งหน้าที่ของแบนด์พาสฟิลเตอร์ ก็คือมีลักษณะเป็นตัวด้านทานต่อสัญญาณความถี่ 2225 Hz ซึ่งหมายความว่าสัญญาณที่รับเข้ามานั้นถ้ามีความถี่เป็นค่าอื่นๆ นอกจาก 2225 Hz แล้ว ก็将通过ฟิลเตอร์ส่วนนี้แล้วไหลลงจุดกราวด์ไป (เอาที่พุทของแบนด์พาสฟิลเตอร์จะต่อลงจุดกราวด์ บางทีจึงเรียกว่า Notch Filter) ส่วนสัญญาณความถี่ 2225 Hz ซึ่งผ่านฟิลเตอร์ส่วนนี้ไม่ได้ ก็将通过เข้าไปยังแบนด์พาสฟิลเตอร์ (Bandpass Filter) ต่อไป ซึ่งการทำงานของแบนด์พาสฟิลเตอร์นี้ก็คือจะยอมให้สัญญาณที่มีความถี่ 2225 Hz เท่านั้นที่ผ่านไปได้ ส่วนสัญญาณความถี่อื่นก็จะถูกกันเอาไว้ ดังนั้นวงจรฟิลเตอร์ส่วนบนก็มีการงานเพื่อต้องการกรองเอาสัญญาณความถี่ 2225 Hz ไปผ่านออกที่เอาท์พุทของแบนด์พาสฟิลเตอร์นั่นเอง

ส่วนในกลุ่มวงจรฟิลเตอร์ส่วนล่างนั้น ก็มีการทำงานในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน แต่ต่างกันที่ มีการทำงานตอบสนองต่อสัญญาณความถี่ 2025 Hz คือการทำงานผลสุดท้ายก็เพื่อต้องการกรองเอาความถี่อื่นที่ไม่ใช่ 2025 Hz ไว้แล้วปล่อยให้สัญญาณความถี่ 2025 Hz ไปผ่านออกที่เอาท์พุทของแบนด์พาสฟิลเตอร์

เมื่อได้กรองเอาความถี่ที่ต้องการคือความถี่ 2225 Hz (ซึ่งแทนลอจิก 1) และความถี่ 2025 Hz (แทนลอจิก 0) ได้แล้ว ก็จะต้องเอาท์พุทของฟิลเตอร์แบนด์พาสแต่ละตัวเข้าที่บวกรวมอีกส่วนหนึ่งซึ่งเรียกว่า "ดีเทคเตอร์" (Detector) หน้าที่ของวงจรดีเทคเตอร์ก็คือ การทำดีโมดูเลทสัญญาณเพื่อแยกเอาสัญญาณพาหะและสัญญาณข้อมูลออกจากกัน แล้วจึงผ่านเอาสัญญาณข้อมูลไปใช้ จากในวง

จรวดรูป เมื่อมีสัญญาณรูปไซน์ (Sine wave) ผ่านเข้าไปยังวงจรถอดรหัสก็สร้างระดับแรงดันเอาต์พุทของดีเทคเตอร์ให้มีค่าเป็นศูนย์นั่นคือ การทำงานดังรูป 2.15

รูปที่ 2.15 การทำงานของดีเทคเตอร์

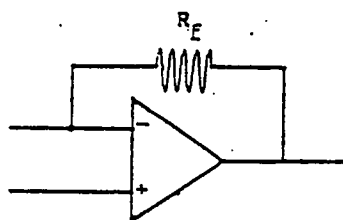
ซึ่งจะหมายความว่าในช่วงสัญญาณ 1,3,5 และ 7 ซึ่งมีความถี่ของสัญญาณไซน์เป็น 2225 Hz เมื่อผ่านวงจรถอดรหัสออกมา ก็จะมีระดับลอจิก 1 ส่วนในช่วงสัญญาณ 2,4,6 และ 8 เมื่อผ่านดีเทคเตอร์ออกมาจะมีระดับลอจิกเป็น 0 จากรูป จะสังเกตเห็นว่าดีเทคเตอร์แต่ละตัวมีการทำงานเพื่อสร้างสัญญาณดิจิทัล โดยมีเฟสของสัญญาณต่างกันคือ วงจรถอดรหัสตัวบนจะสร้างสัญญาณลอจิก 1 ออกมาเมื่อสัญญาณไซน์ที่อินพุทแทนสถานะ Mark หรือลอจิก 1 หรือมีความถี่ 2225 Hz แต่วงจรถอดรหัสตัวล่างจะสร้างสัญญาณลอจิก 1 ออกมาเมื่อสัญญาณไซน์ที่อินพุทแทนสถานะ Space หรือลอจิก 0 หรือความถี่ 2025 Hz เป็นต้น

ในส่วนของวงจรถอดรหัสต่อไปก็เป็นการรวมเอาสัญญาณดิจิทัลจากเอาต์พุทของดีเทคเตอร์เข้าด้วยกันโดยใช้ออปแอมป์ (Operational Amplifier) ซึ่งหน้าที่ของออปแอมป์หรือ op-Amp นี้ ก็คือทำการรวมสัญญาณดิจิทัลจากสองแหล่งเข้าด้วยกัน แล้วเปลี่ยนสัญญาณให้อยู่ในรูปของสัญญาณมาตรฐานที่สามารถส่งผ่านพอร์ท RS-232C (+12 V) ซึ่งวิธีการในการเปลี่ยนสัญญาณดังกล่าวนี้ก็โดยการต่อเอาต์พุทของสเปส (Space) ดีเทคเตอร์ (ดีเทคเตอร์ตัวล่าง) เข้ากับขาบวกหรือขาอนอินเวทติ้ง

(Non inverting) ของ op-Amp และต่อเอาต์พุตของมาร์ค (Mark) ดีเทคเตอร์ (ดีเทคเตอร์ตัวบน) เข้ากับขาอินเวรติ่ง หรือขาลบของ op-Amp ซึ่ง op-Amp สร้างสัญญาณเอาต์พุตขึ้นมาโดย

- เมื่อเอาต์พุตของสเปคตีเทคเตอร์ แอคทีฟ, op-Amp จะสร้างระดับแรงดันค่า + ขึ้นที่เอาต์พุต
- เมื่อเอาต์พุตของมาร์คดีเทคเตอร์ แอคทีฟ, op-Amp จะสร้างระดับแรงดันค่า - ขึ้นที่เอาต์พุต

นอกจากนี้อาจจะมีการใช้เทคนิคการฟีดแบค (Feedback) โดยต่อตัวต้านทานฟีดแบคเข้ากับขาอินเวรติ่งของ op-Amp เพื่อทำให้การปรับเกน (Gain) ของระบบดีขึ้นและสามารถสร้างสัญญาณระดับแรงดันจากยอดถึงยอด (peak to peak) เท่ากับ 24 V (จาก -12 V ถึง +12 V) ซึ่งมีผลถึงการต่อสัญญาณข้อมูลไปใช้ส่งผ่านพอร์ท RS-232C ได้ดีขึ้น

รูปที่ 2.16 การต่อตัวต้านทานฟีดแบค

ซึ่งมีผลถึงการต่อสัญญาณข้อมูลไปใช้ส่งผ่านพอร์ท RS 232 ได้ดีขึ้น

โมเด็มชนิดความเร็วปานกลางและความเร็วสูง

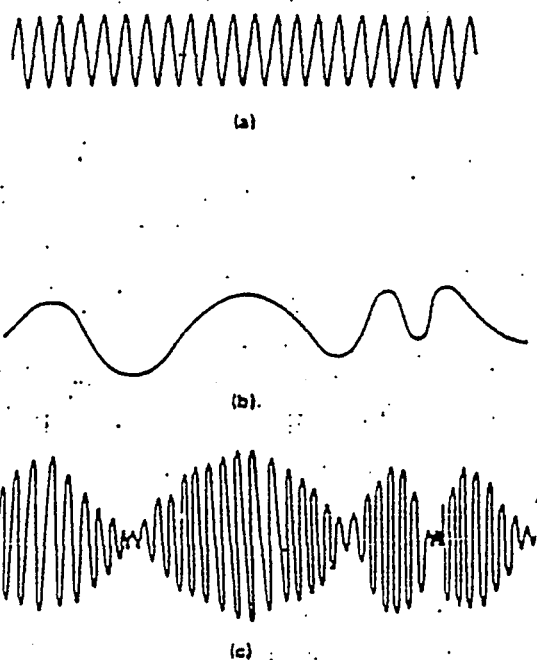
เทคนิคการโมดูเลท

เทคนิคต่างๆ ที่มีการนำมาใช้งานในอุปกรณ์โมเด็ม ก็เพื่อทำให้โมเด็มสามารถส่งข้อมูลด้วยอัตราการส่ง (บิตต่อวินาที) ที่สูงขึ้น สำหรับโมเด็มที่ใช้เทคนิคการโมดูเลทแบบ FSK นั้นจะมีอัตราการส่งข้อมูลสูงสุดเพียง 600 บิตต่อวินาทีเท่านั้น

เทคนิคการโมดูเลทที่ใช้ในโมเด็มชนิดอัตราการส่งข้อมูลปานกลางและสูงนั้น จะมีข้อยุ่งยากขึ้นมาอีกชั้นหนึ่งคือการโมดูเลทแบบ AM หรือแอมพลิจูดโมดูเลชัน (Amplitude Modulation) และแบบ FM หรือ ฟรีเควนซีโมดูเลชัน (Frequency Modulation) ซึ่งเป็นเทคนิคการโมดูเลทที่นิยมใช้กันทั่วไป ในการส่งกระจายคลื่นของสถานีวิทยุกระจายเสียงต่างๆ แต่การนำมาประยุกต์ใช้ในอุปกรณ์โมเด็มนั้น จะต้องใช้ร่วมกับเทคนิคการโมดูเลทแบบอื่นๆ เช่น เฟสโมดูเลชัน(Phase Modulation) หรือ PM แต่ก่อนอื่นเราจะมาทำความเข้าใจกับวิธีการของ AM และ FM เสียก่อนก่อนที่จะกล่าวถึงรายละเอียดของ PM

แอมพลิจูดโมดูเลชัน (AM)

เป็นเทคนิคการโมดูเลทสัญญาณเสียงเข้ากับสัญญาณพาหะ(Carrier Signal) ซึ่งเป็นสัญญาณรูปไซน์ (Sine Wave) ที่มีความถี่สูงทำให้สัญญาณที่ผ่านการโมดูเลทแล้วมีลักษณะการเปลี่ยนแปลงของสัญญาณพาหะตามแอมพลิจูด (ความสูงของสัญญาณ) ของสัญญาณเสียง แต่ความถี่ของสัญญาณพาหะยังคงที่ ดังรูป

รูปที่ 2.17 แสดงลักษณะของสัญญาณตามวิธีแอมพลิจูดโมดูเลชัน

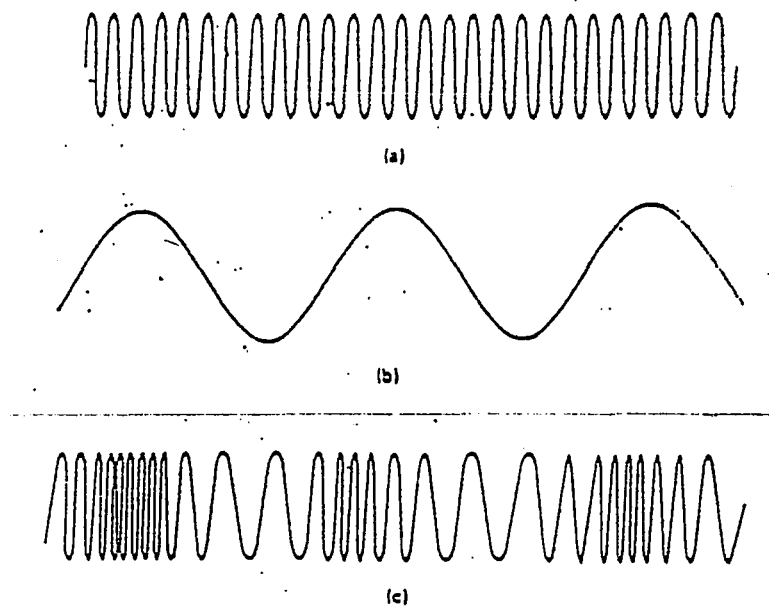
- a) สัญญาณพาหะ
- b) สัญญาณเสียงที่จะนำเข้าไปโมดูเลท
- c) สัญญาณที่ผ่านการโมดูเลทแล้ว

จุดสำคัญของการโมดูเลทชนิดนี้อยู่ที่ “แอมพลิจูดเปลี่ยนแปลง แต่ความถี่คงที่”

สำหรับหลักการทำงานของโมเด็มที่ใช้เทคนิคการโมดูเลทแบบ AM นั้น ในส่วนของวงจรทางด้านส่งจะต้องทำการแปลงสัญญาณดิจิทัลไปเป็นสัญญาณอนาล็อกก่อน โดยใช้ D/A converter (Digital convert to Analog) แล้วผ่านขบวนการโมดูเลทส่งออกไป ส่วนในโมเด็มทางด้านรับเมื่อรับสัญญาณเข้ามา ก็将通过ขบวนการดีโมดูเลทแยกเอาสัญญาณพาหะออก แล้วจึงส่งผ่านวงจร A/D converter (Analog to Digital Converter) เพื่อแปลงสัญญาณอนาล็อกไปเป็นสัญญาณดิจิทัลแล้วส่งเข้าเทอร์มินัลใช้งานต่อไป

ฟรีควেনซีโมดูเลชัน (Frequency Modulation : FM)

หลักการของการโมดูเลททางความถี่นี้ จุดสำคัญอยู่ที่ “แอมพลิจูดของสัญญาณจะคงที่แต่ความถี่ของสัญญาณพาหะจะเปลี่ยนแปลงไปตามแอมพลิจูดของสัญญาณที่นำเข้าไปโมดูเลท (Modulation Signal)” ดังรูป

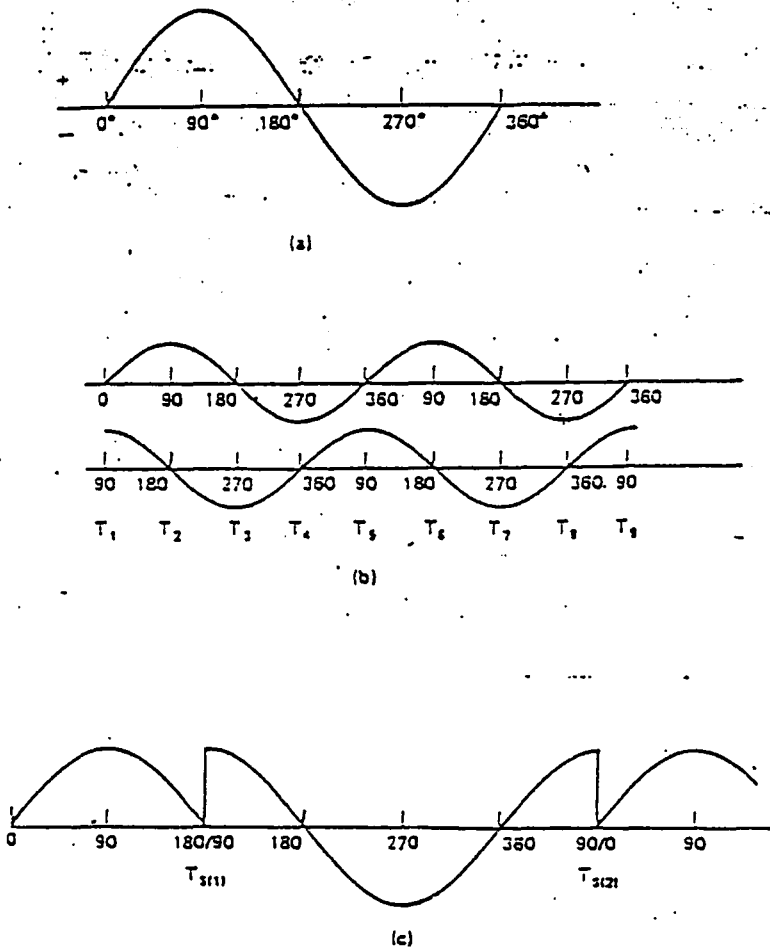
รูปที่ 2.18 ฟรีควอนซีโมดูเลชัน

- a) สัญญาณพาหะ
- b) สัญญาณอนาล็อกที่นำเข้ามาโมดูเลท
- c) สัญญาณที่ผ่านการโมดูเลท

เมื่อพิจารณารูป 2.18 (a) และ 2.18 (b) ประกอบกัน ในขณะที่แอมพลิจูดของสัญญาณอนาล็อกมีค่าเป็นบวก ความถี่ของสัญญาณที่ผ่านการโมดูเลทจะสูงขึ้น แต่ในขณะที่แอมพลิจูดของสัญญาณอนาล็อกมีค่าเป็นลบ ความถี่ของสัญญาณที่ผ่านการโมดูเลทจะลดลง

เฟสโมดูเลชัน (Phase Modulation : PM)

คำว่าเฟส (Phase) ในที่นี้หมายถึงว่า ถ้ามีสัญญาณอนาล็อก 2 สัญญาณเดินทางไป แต่แตกต่างกันด้วยค่าเวลาค่าหนึ่ง จุดๆ เดียวกันของสัญญาณคู่นี้ตลอดเวลาจะพบว่า จุดที่สังเกตบนคลื่นสัญญาณทั้งสองนี้มีมุมที่แตกต่างกันเสมอ ซึ่งมุมผลต่างนี้เราเรียกว่า "มุมเฟส" (Phase Angle)

รูปที่ 2.19 หลักการของมอดูเลตและ PM

- a) สัญญาณไซน์ที่เดินทางไป 1 คาบเวลา (Period)
- b) สัญญาณไซน์สองสัญญาณที่มีความต่างเฟสกัน 90 องศา
- c) สัญญาณที่เฟสเลื่อนไป 90 องศา

จากรูปที่ 2.19(a) แสดงสัญญาณอะนาล็อกให้ 1 คาบเวลาโดยจะแบ่งช่วงเวลาของสัญญาณออกเป็นมุมได้ตั้งแต่ 0 ถึง 360 องศา จุดเริ่มต้นของสัญญาณไซน์อยู่ที่ 90 องศา และมีแอมพลิจูดเป็น 0 และในเวลา 1/4 ของคาบเวลา แอมพลิจูดจะมีค่าสูงสุดทางบวกซึ่งตรงกับมุม 90 องศา แล้ว

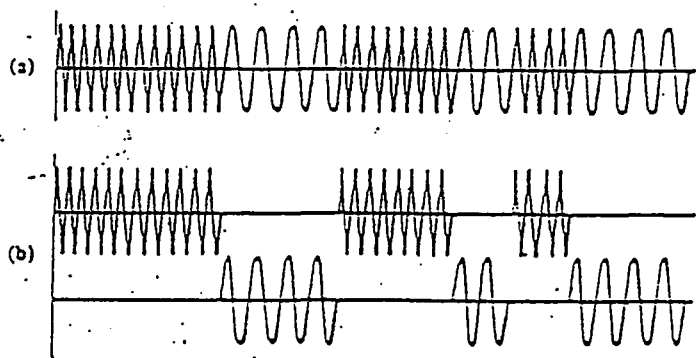
แอมพลิจูดจะลดลงเป็น 0 อีกที่มุม 180 องศา หรือ $1/2$ ของคาบเวลา ต่อมาแอมพลิจูดจะมีค่าสูงสุดทางลบที่มุม 270 องศา แล้วกลับมามีแอมพลิจูดเป็น 0 อีกครั้งหนึ่งเมื่อครบ 1 คาบเวลา วนเวียนเป็นวัฏจักรอย่างนี้เรื่อยไป

สำหรับในกรณีมีการเปรียบเทียบสัญญาณไซน์ 2 สัญญาณ เราก็ใช้หลักการพิจารณาอย่างเดียวกันคือ ยึดเอาจุดใดจุดหนึ่งบนสัญญาณนั้นๆ เป็นหลักเช่นในรูปที่ 2.19 (b) จะเห็นว่าสัญญาณคู่นี้มีความต่างเฟสกันอยู่ด้วยมุมเฟสค่าหนึ่งเป็นเวลา T_1 สัญญาณอันล่างจะมีความต่างเฟสกับสัญญาณอันบนเท่ากับ 90 องศา ที่เวลา T_2 สัญญาณอันล่างมีเฟสอยู่ที่ 270 องศา ในขณะที่สัญญาณอันบนมีเฟสอยู่ที่ 180 องศา นั่นคือมีความต่างเฟสอยู่ 90 องศาสรุปได้ว่า สัญญาณคู่นี้มีความต่างเฟสของสัญญาณอยู่ค่าๆ หนึ่งที่คงที่คือเท่ากับ 90 องศานั่นเอง

เทคนิคสลับของเฟสโมดูเลชันที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้ คือ Phase Shift Keying (PSK) และ Phase Amplitude Modulation (PAM) รวมถึง Frequency Shift Keying (FSK) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

FREQUENCY-SHIFT KEYING (FSK)

หลักการคือ ความถี่ของสัญญาณพาหะจะแปรเปลี่ยนตามสัญญาณดิจิทัลที่เข้ามาคือ ค่าสัญญาณมีระดับลอจิกเป็น 1 ความถี่ของสัญญาณพาหะจะสูงขึ้น แต่ค่าสัญญาณมีระดับลอจิกเป็น 0 ความถี่ของสัญญาณพาหะจะลดลงดังรูป โดยเราสามารถแยกข้อแตกต่างของ FSK จาก FM ได้ว่า ในขบวนการ FSK คลื่นพาหะอาจมีความถี่ของคลื่นได้มากกว่า 2 ความถี่ แต่ใน FM จะมีความถี่ของคลื่นพาหะได้เพียง 1 ความถี่เท่านั้น

รูปที่ 2.20 แสดงสัญญาณที่ได้จากเทคนิค FSK

จากรูป จะเห็นว่าเราสามารถจะแยกสัญญาณ FSK ออกเป็นสัญญาณ Amplitude Shift Keying (ASK) ได้สองสัญญาณ

PHASE-SHIFT KEYING (PSK)

หลักการคือ เฟสของสัญญาณพาหะจะเปลี่ยนไปตามสัญญาณดิจิทัลที่เข้ามาคือ ถ้าระดับลอจิกของสัญญาณเปลี่ยนจาก 0 เป็น 1 เฟสของสัญญาณก็จะเปลี่ยนไป 90 องศา

จากรูป 2.19 c เฟสของสัญญาณหลังจาก 180 องศา แล้วควรจะเป็น 270 องศา แต่สัญญาณจะกลับไปเป็น 90 องศา เช่น ที่เวลา $T_s(1)$ และ ที่เวลา $T_s(2)$ เฟสของสัญญาณในช่วงต่อไปควรจะเป็น 180 องศา แต่ปรากฏว่าเฟสของสัญญาณกลับมีค่าเป็น 0 องศา เพราะฉะนั้น สรุปได้ว่าการเลื่อนเฟสจะมีค่าเป็น 90 องศา นั่นเอง

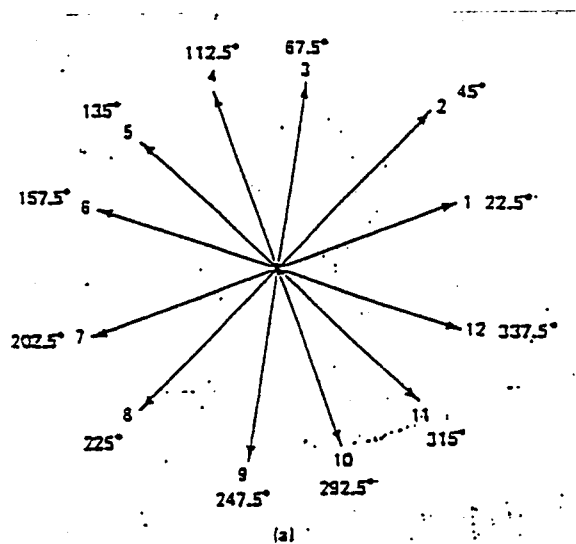
ในลักษณะเช่นนี้ถ้าเราสามารถเลื่อนเฟสของสัญญาณไซน์ออกเป็นค่าต่างๆ เช่น อาจจะต่างกัน 4 ค่าประสิทธิภาพของโมเด็มย่อมจะสูงขึ้น ซึ่งในโมเด็มชนิดที่ใช้เทคนิค PSK ก็ใช้หลักการนี้เช่นกัน เช่น ในโมเด็ม Bell 201 B มีการเลื่อนสัญญาณไปเป็น 45,135,225 และ 315 องศา ซึ่งค่าของเฟสที่เลื่อนไปจะสัมพันธ์กับการวนรอบของเฟสอื่นๆ ด้วย มุมเฟสต่างๆ กันทั้ง 4 ค่านี้จะใช้แทนบิตข้อมูลได้ 4 บิต (แทนที่จะเป็น 1บิต เช่นใน FSK คือ เป็นค่า 11,01,10 และ 11 ตามลำดับ ซึ่งในการเรียงบิตในลักษณะนี้เรียกว่า dibits ซึ่งมีผลดีคือ เป็นเทคนิคที่ทำให้สามารถเพิ่มอัตราไบตได้สูงยิ่งขึ้น เช่น ถ้าโมเด็มสามารถส่งข้อมูลในอัตรา 600 dibits ต่อ วินาที (600 ไบต) ก็จะมีค่าเท่ากับโมเด็มส่งข้อมูลด้วยอัตรา 1200 บิต/วินาที ในปัจจุบันขีดความสามารถของโมเด็มได้ถูกพัฒนาขึ้นอย่างมาก เช่น โมเด็มรุ่น Bell 201 C มีความสามารถในการเลื่อนมุมเฟสได้ต่างๆ กันถึง 8 ค่า ซึ่งในมุมเฟสค่าหนึ่งใช้แทนบิตข้อมูลได้ 3 บิต ในกรณีนี้อัตราการส่งข้อมูลยิ่งสูงขึ้นอย่างมาก สามารถส่งข้อมูลได้ถึง 4800 บิต/วินาที เช่น ในกรณีที่มีอัตราของสัญญาณในสายส่ง (Line Signaling Rate) มีค่าเป็น 1600 ไบต โมเด็มจะมีอัตราการส่งข้อมูลได้ถึง 4800 บิต/วินาที ซึ่งผู้อ่านจะสับสนระหว่างอัตราบิตต่อวินาที , อัตราไบต และอัตราสัญญาณในสายส่ง ดังนั้นจึงได้แสดงรายละเอียดได้ในตารางต่อไปนี้

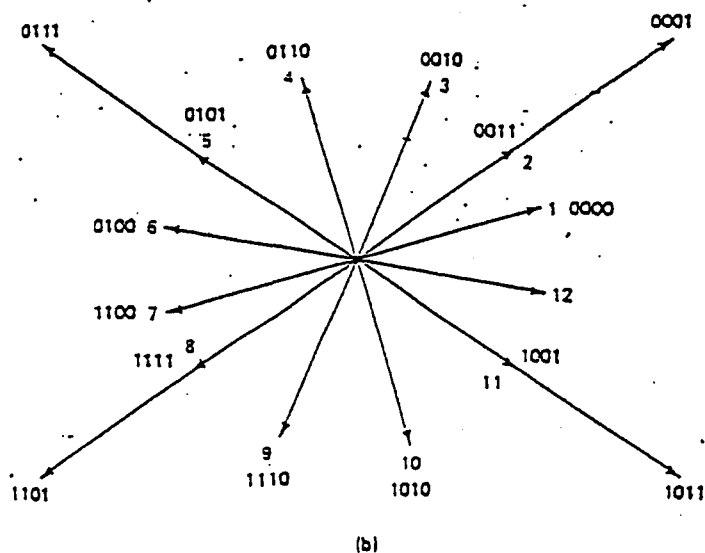
Line Signaling		
Modulation technique	Rate, bauds	Bit rate, bps
FSK	$n(300)$	$n(300)$
Dibits	$n(1200)$	$2n(2400)$
Tribits	$n(1200)$	$8n(9600)$
Quadbits	$n(1200)$	$16n(19,200)$

ตารางที่ 2.3

PHASE AMPLITUDE MODULATION (PAM)

เป็นเทคนิคที่เกิดจากการรวมเอาสัญญาณโมดูเลทที่เกิดจากเทคนิค PSK และ AM เข้าด้วยกัน ทำให้ได้อัตราการส่งสูงขึ้น คือ สามารถส่งบิตข้อมูลได้ถึง 16 แบบต่าง ๆ กัน ดังรูป

รูปที่ 2.21 PAM

(a) มุมเฟสต่าง ๆ กัน 12 มุม

(b) การเข้ารหัสขนาด 4 บิต

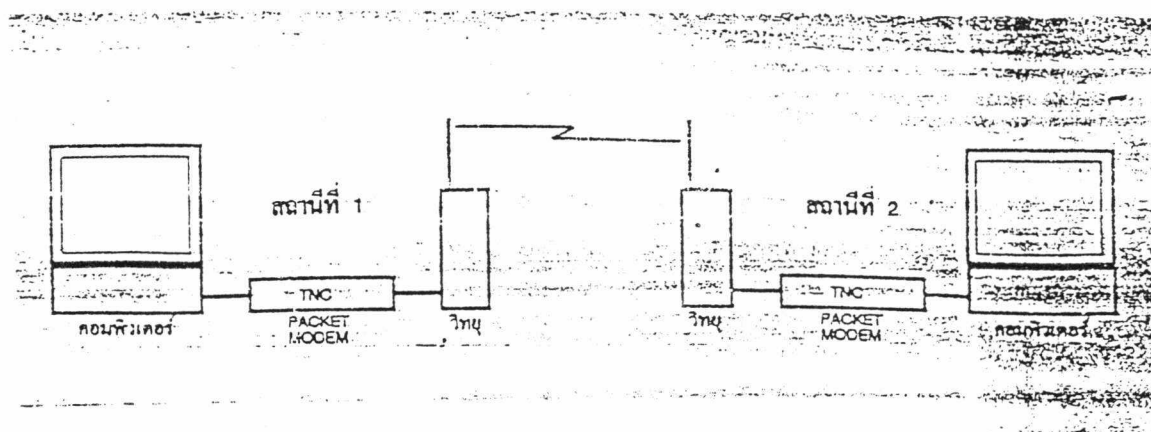
จากรูป 2.21a จะเห็นว่ามีการแบ่งมุมเฟสออกเป็น 12 มุม สำหรับใช้ในการโมดูเลทแบบ PAM และถ้าเราเพิ่มขนาดของแอมพลิจูดให้แก่มุมเฟสทั้ง 4 มุม จากทั้งหมด ทำให้มุมเฟส 4 มุมที่เราเพิ่มแอมพลิจูดเข้าไปนั้นมีแอมพลิจูดถึง 2 ค่า ดังนั้นเกิดมุมเฟสขึ้นอีก 4 ค่า รวมเป็น 16 ค่า ดังรูป 2.21 b ซึ่งมุมเฟสแต่ละค่า ก็ถูกใช้ในการแทนข้อมูลกลุ่มหนึ่ง เพราะฉะนั้นจึงสามารถแทนกลุ่มข้อมูลได้ทั้งหมด 16 แบบต่างๆ กัน ดังนั้นเทคนิควิธีนี้จึงทำให้อัตราการส่งข้อมูลขึ้นถึง 9600 บิตต่อวินาทีสวนใหญ่โมเด็มประเภทนี้ จะใช้กับการส่งข้อมูลแบบซิงโครนัส

2.4 แพคเกต เรดิโอ

แพคเกต เรดิโอ (packet radio) คือ การรับ/ส่งข่าวสารหรือข้อมูลผ่านวิทยุสื่อสาร โดยการนำข่าวสารข้อมูลที่จะส่งนั้นมาตัดเป็นส่วนย่อยๆ แล้วทยอยส่งไปยังผู้รับ โดยเพิ่มเติมข้อมูลบอกว่าข่าวสารนั้นจะส่งไปให้ใครเป็นข้อมูลส่วนใดในจำนวนข้อมูลทั้งหมด รวมทั้งมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่รับ/ส่งนั้นอยู่ตลอดเวลา

แพคเกต เรดิโอ ประกอบด้วยอุปกรณ์อะไรบ้าง ?

ในระบบการติดต่อรับ/ส่งข่าวสารด้วยแพคเกต เรดิโอ นั้น ส่วนประกอบที่สำคัญๆ มีดังแผนภาพรูปที่ 2.22 ซึ่งอธิบายได้ดังนี้

รูปที่ 2.22 แสดงแผนภาพการติดต่อรับ/ส่งข่าวสารระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์สองเครื่อง

จากแผนภาพรูปที่ 2.22 มีจุดประสงค์หลัก คือ การติดต่อรับ/ส่งข่าวสารหรือข้อมูลระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์สองเครื่อง ถ้าคุ้นเคยกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (PERSONAL COMPUTER หรือที่เรียกย่อๆ ว่า PC) บ้างแล้วจะพบว่า หากต่อสายเครื่องคอมพิวเตอร์สองเครื่องในระยะใกล้ๆ (ไม่เกิน 20 ฟุต) เครื่องคอมพิวเตอร์ทั้งสองเครื่องจะถ่ายเทข่าวสารข้อมูลระหว่างกันได้ (DATA TRANSFERING) ทั้งนี้โดยต้องอาศัยโปรแกรมการสื่อสารระหว่างคอมพิวเตอร์ (COMMUNICATION

PROGRAM) เช่น LAPLINK , PCPLUS , TELIX หรือ CROSSTALK เป็นต้น เมื่อต้องการติดต่อรับ/ส่งข่าวสารข้อมูลระหว่างคอมพิวเตอร์สองเครื่องในระยะไกลออกไปกว่านี้ จะต้องอาศัยอุปกรณ์อีกชนิดหนึ่งเพื่อช่วยเพิ่มระยะการติดต่อดังกล่าว อุปกรณ์นั้นคือ MODEM

MODEM

คำว่า MODEM เป็นคำย่อเพื่อสะดวกในการใช้งาน โดยย่อมาจากคำว่า MODULATION AND DEMODULATION ซึ่งลักษณะการทำงานของ MODEM นั้น จะเป็นไปตามชื่อของมัน โดยการนำข่าวสารจากภายนอกที่ต้องการส่ง (ซึ่งจะต้องเป็นสัญญาณไฟฟ้าที่เรียกว่า SERIAL DATA) ไปเปลี่ยนแปลงและผสม (MODULATE) กับคลื่นเสียง แล้วส่งไปยังตัวกลางส่งข้อมูล (TRANSMISSION MEDIA) ซึ่งอาจเป็นสายโทรศัพท์ , วิทยุสื่อสารหรือแม้กระทั่งเส้นใยแสง (OPTICAL FIBER) ก็ได้ ลักษณะนี้จะเป็นการส่งข่าวสารข้อมูล (DATA TRANSMISSION)

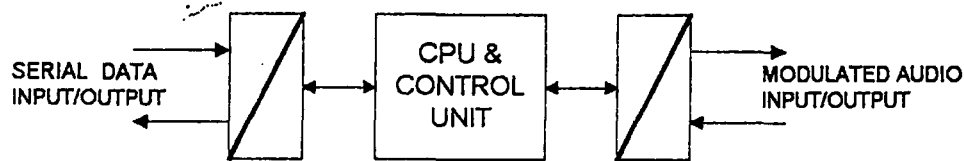
ในส่วนที่ใช้ MODEM เป็นตัวรับสัญญาณ ข่าวสารข้อมูล (DATA RECEIVING) จะใช้ MODEM อีกตัวหนึ่งรับสัญญาณเสียงที่ถูกผสมมาด้วยข่าวสารนั้น แล้วแปลง (DEMODULATE) ข่าวสารออกมาเป็นสัญญาณไฟฟ้า (SERIAL DATA)

จะเห็นได้ว่า MODEM ช่วยย่นระยะการส่งข่าวสารออกไปได้ดีมาก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดของ MODEM ที่ใช้ (อาจเป็น MODEM ชนิดใช้งานระยะใกล้ MODEM ชนิดใช้งานระยะไกลหรือชนิดอื่นๆ) เพราะสัญญาณไฟฟ้าที่เรียกว่า SERIAL DATA นั้น จะมีความเร็วสูงมาก และมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะสัญญาณอย่างรวดเร็ว หากส่งผ่านสายไฟฟ้าหรือสายโทรศัพท์ โดยตรงไปในระยะไกลๆ จะมีการสูญเสียและผิดเพี้ยนมาก

PACKET MODEM ที่ใช้ในระบบ PACKET RADIO จัดเป็น MODEM ชนิดหนึ่ง ที่จะถูกนำมาใช้เป็นตัวกลางทำหน้าที่แปลงข่าวสารข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ให้เหมาะสมที่จะส่งผ่านไปยังคอมพิวเตอร์อีกเครื่องหนึ่ง โดยอาศัยคลื่นวิทยุจากเครื่องรับ/ส่งวิทยุเป็นตัวกลาง

โครงสร้างของ PACKET MODEM

PACKET MODEM จัดเป็น MODEM ชนิดหนึ่ง ซึ่งใช้วงจรรีเลย์ทรอนิกส์ภายในจัดการกับข้อมูลที่ส่งผ่านเข้าและรับผ่านออก ในลักษณะการจัดการข้อมูลที่เรียกว่าเป็น PACKET DATA จากรูปที่ 2.23 จะเห็นว่าตัว CPU & CONTROL UNIT จะจัดการกับ SERIAL DATA INPUT ให้กลายเป็น MODULATED AUDIO OUTPUT และจัดการกับ MODULATED AUDIO INPUT ให้เป็น SERIAL DATA OUTPUT โดยอาศัย PROGRAM ที่ผู้สร้าง PACKET MODEM ได้บรรจุไว้ในตัวอุปกรณ์ ซึ่งในปัจจุบันนี้สามารถผลิตให้อยู่ในรูปของชิป IC (INTEGRATED CIRCUIT) เพียงชิปเดียว (SINGLE CHIP CENTRAL PROCESSING UNIT)

รูปที่ 2.23 แผนภาพแสดงโครงสร้างของ PACKET MODEM

การใช้งาน PACKET RADIO

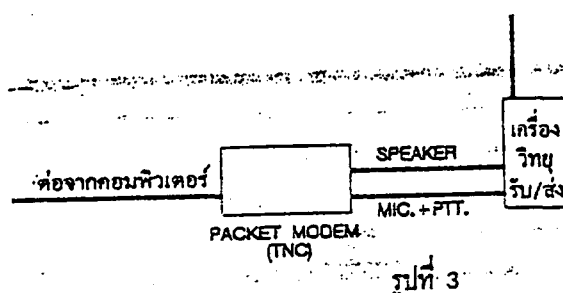
เนื่องจาก PACKET RADIO จะต้องประกอบด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ , PACKET MODEM และเครื่องรับ/ส่งวิทยุพร้อมสายอากาศ จึงควรทราบลักษณะการต่อเชื่อมระหว่างอุปกรณ์ทั้งสามชนิดดังนี้

1.เครื่องคอมพิวเตอร์ควรจะเป็น PC COMPATIBLE คือมีลักษณะการทำงาน (FUNCTIONING)เสมือนเครื่อง IBM PC ประกอบด้วยจอภาพ , ตัวเครื่องและแป้นอักษร เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการทดสอบควรจะมี SERIAL COMMUNICATION PORT (โดยเฉพาะCOM1) ซึ่งตามปกติเครื่องคอมพิวเตอร์ PC มักจะมีอยู่แล้ว

จากเครื่องคอมพิวเตอร์จะต้องต่อสายสัญญาณข้อมูลเชื่อมกับ PACKET MODEM ซึ่งบนตัว PACKET MODEM ก็จะมี CONNECTOR ครอบอยู่เป็น D-SUB 9-PIN CONNECTOR ซึ่งเป็น CONNECTOR มาตรฐานในมากรับ/ส่งข่าวสารข้อมูลแบบ SERIAL เมื่อใช้ SOFTWARE ที่เหมาะสม จะทำการติดต่อ ควบคุมแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างคอมพิวเตอร์และ PACKET MODEM ได้ที่ความเร็วต่างๆ กัน

2. PACKET MODEM หัวใจสำคัญของระบบ PACKET RADIO คือ PACKET MODEM ซึ่งมีอยู่หลายชนิดหลายยี่ห้อ และต่างมีความสามารถในการทำงานไม่เหมือนกัน ซึ่งเมื่อเชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์แล้วจะพร้อมที่จะทำงานเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ไปส่งต่อให้เครื่องวิทยุอีกทีหนึ่ง และรับสัญญาณจากเครื่องวิทยุมาเปลี่ยนกลับเป็นข่าวสารข้อมูลส่งกลับให้เครื่องคอมพิวเตอร์ต่อไป ทั้งนี้โดยการจัดการของ SOFTWARE ในเครื่องคอมพิวเตอร์

ส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของตัว PACKET MODEM คือ ส่วนที่ต่อระหว่าง PACKET MODEM กับเครื่องวิทยุ ซึ่งเป็นการต่อสัญญาณเสียงที่ผสมกับข่าวสารแล้ว ตามแผนภูมิรูปที่ 2.24

รูปที่ 2.24 แสดงแผนภาพจุดต่อระหว่างแพคเกตโมเด็มกับเครื่องวิทยุรับ/ส่ง

จากแผนภาพที่ 2.24 จุดต่อระหว่าง PACKET MODEM กับเครื่องวิทยุรับ/ส่งนั้น เป็นการต่อ สัญญาณเสียงระหว่างกัน ซึ่งการผสมข่าวสารกับเสียงนี้ เป็นลักษณะระบบที่เรียกว่า FREQUENCY SHIFT KEYING (FSK) หากลองรับฟังเสียงในขณะที่ PACKET MODEM ทำงานรับ/ส่งข้อมูลจะได้ยินเสียงเป็นจังหวะสั้นยาว คล้ายๆกับสัญญาณของเครื่องโทรสาร (FACISIMILE) ที่ได้ยินทางเครื่อง โทรศัพท์

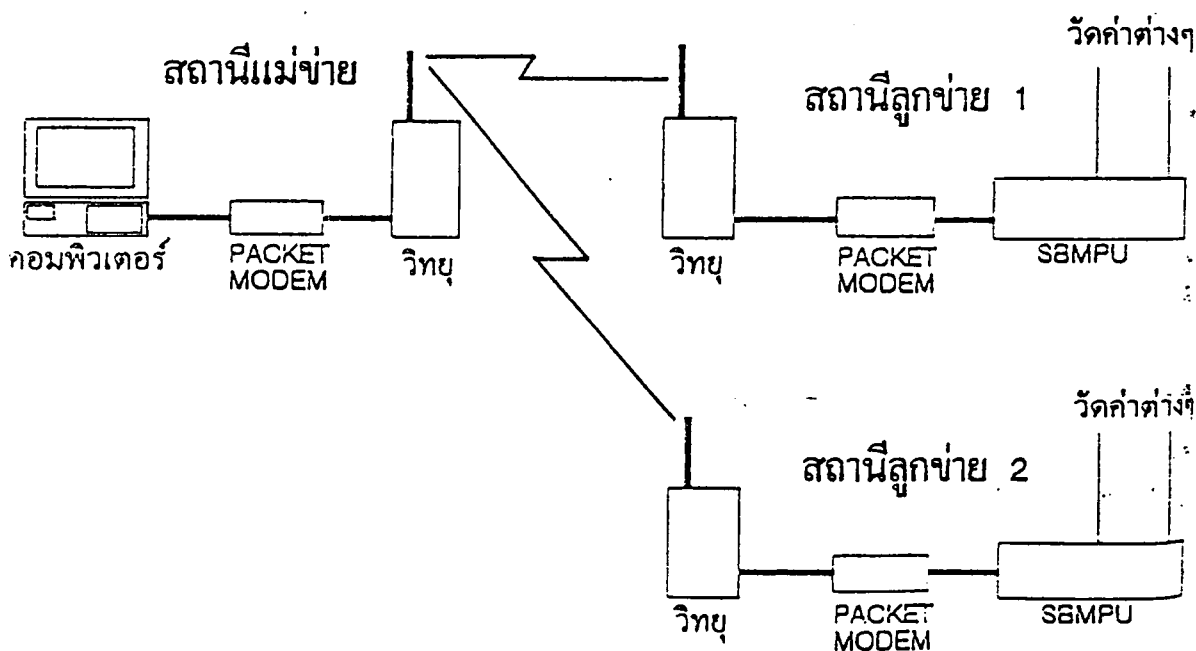
3. เครื่องวิทยุและสายอากาศของ PACKET RADIO นั้นแต่ละสถานีจะติดต่อถึงกันได้ต้อง สามารถรับ/ส่งสัญญาณกันได้ดีพอสมควร ซึ่งจะดูได้จากความแรงของสัญญาณที่รับได้จากคู่สถานี และความผิดพลาดของข้อมูลที่ได้ออกมาจากคอมพิวเตอร์

สิ่งที่น่าสังเกตเกี่ยวกับเครื่องวิทยุในระบบ PACKET RADIO คือ การที่ PACKET MODEM จะ ต่อเชื่อมกับวิทยุแต่ละยี่ห้อนั้นจะไม่เหมือนกัน กล่าวคือ ในวิทยุแต่ละยี่ห้อ แต่ละรุ่นจะมีค่า IMPEDANCE ของ TRANSMITTING KEY ไม่เท่ากัน จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนบางส่วนของระบบ ในการต่อเชื่อมระหว่าง PACKET MODEM กับเครื่องวิทยุบ้าง มิฉะนั้นเครื่องวิทยุจะไม่ทำการส่ง สัญญาณตามที่ PACKET MODEM สั่งการมา แต่ทั้งนี้ รายละเอียดบอกวิธีการปรับเปลี่ยนเหล่านี้ อยู่ในคู่มือของวิทยุแต่ละรุ่นอยู่แล้ว

การใช้ PACKET RADIO กับระบบรายงานข้อมูลอัตโนมัติ

ในระบบการรายงานข้อมูล (DATA ACQUISITION) จากเครื่องวัดต่างๆ สิ่งสำคัญ คือ ข้อมูล ต้องไม่ผิดพลาดและจะต้องสามารถส่งข้อมูลได้ต่อเนื่องตลอดเวลา การรับส่งข้อมูลแต่ละครั้งจะต้อง ใช้เวลาน้อยที่สุด เพื่อประหยัดเวลาของตัวกลางที่ใช้ส่งข้อมูล (TRANSMISSION MEDIUM) ซึ่งจากข้อ จำกัดเหล่านี้ ได้นำมาพิจารณาจัดระบบ PACKET RADIO ให้ทำงานสนองตอบวัตถุประสงค์ได้อย่าง ได้ผลดียิ่ง โดยการประยุกต์ใช้ PACKET MODEM ประกอบกับระบบวิทยุสื่อสารชนิด SIMPLEX SINGLE FREQUENCY ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดเล็ก (IBM PC COMPATIBLE) ก็เพียงพอที่จะใช้งานรับ/ส่ง ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ทรัพยากรด้านความถี่วิทยุเพียงความถี่เดียวสำหรับทั้งระบบ

หลักการของระบบรายงานข้อมูลอัตโนมัตินั้นจะมีศูนย์กลางที่เป็นการทำงานโดย PROGRAM ที่อยู่บนเครื่องคอมพิวเตอร์ต่อเชื่อมกับ PACKET MODEM และเครื่องวิทยุ ทำการเรียกถามสถานีต่างๆที่อยู่โดยรอบ (สถานีลูกข่าย) ให้ส่งข้อมูลที่ต้องการที่ละสถานี มาให้สถานีที่ศูนย์กลางได้ทราบ การกำหนด PROGRAM ให้สถานีลูกข่ายตอบรับอย่างไร เมื่อมีการทำงานสนองตอบอย่างไรมันสามารถเขียนเป็น PROGRAM สั้น ๆ ติดตั้งไว้บน SINGLE BOARD MICROPROCESSOR UNIT ให้ทำงานแทนเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ได้ดังแผนภาพรูปที่ 2.25

รูปที่ 2.25 แผนภาพแสดงหลักการของระบบรายงานข้อมูลอัตโนมัติ

2.5 ระบบสายอากาศแบบคอลลิเนียร์ (collinear หรือ colinear)

แบบคอลลิเนียร์ คือ แบบที่นำเอาสายอากาศพื้นฐานตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไปมาต่อพ่วงกันให้มีอัตราขยายสูงขึ้น โดยให้สายอากาศทั้งหมดอยู่ในแนวตั้งเดียวกัน สายอากาศพื้นฐานที่วางนี้อาจได้แก่ สายอากาศพวกกราวด์เพลน, ไดโพล, $\frac{5}{8}\lambda$ เป็นต้น

สายอากาศคอลลิเนียร์แบ่งเป็น 2 แบบย่อย ตามลักษณะการต่อพ่วงกัน แบบแรก คือ คอลลิเนียร์แบบต่ออนุกรม (series fed collinear) ซึ่งเป็นกานำเอาสายอากาศพื้นฐานมาต่ออนุกรมกันแบบนี้มีปัญหาตรงที่มีผลของสายนำสัญญาณเข้ามาบรบกวนการทำงานของสายอากาศทำให้มุมยิงสูงการปรับแต่งก็ยาก และไม่สามารถคำนวณหรือคาดเดาได้ล่วงหน้าว่าอัตราขยายที่เพิ่มขึ้นเมื่อนำสายอากาศมาต่อเพิ่มขึ้นนั้นจะเป็นเท่าไรต้องอาศัยการทดลองเป็นหลัก และส่วนใหญ่แล้วอัตราขยายที่ได้มักจะไม่ค่อยคุ้มกับความสูงที่ต้องเพิ่มขึ้น ตัวอย่างสายอากาศคอลลิเนียร์แบบต่ออนุกรมได้แก่ สายอากาศรอบตัว $\frac{5}{8}\lambda$ 2 ชั้น และ $\frac{5}{8}\lambda$ 3 ชั้น ซึ่งการจะต่อจำนวนสายอากาศพื้นฐาน $\frac{5}{8}\lambda$ เข้าไปอีกเป็น 4 ชั้นหรือมากกว่านั้น จะทำให้ได้อัตราขยายเพิ่มขึ้นน้อยมากจนไม่น่าสนใจที่จะทำและการสร้างก็วุ่นวาย เพราะความยาวของแต่ละชั้นที่เพิ่มขึ้นก็แตกต่างไปจากความยาวของสายอากาศ $\frac{5}{8}$ ชั้นเดียว จึงต้องอาศัยการทดลองหาความยาวที่เหมาะสมอีก

แบบที่สองคือคอลลิเนียร์แบบต่อขนาน (parallel fed collinear) เป็นกานำเอาสายอากาศพื้นฐานมาต่อขนานกันหรือที่นิยมเรียกว่านำมาสแต็ค (stack) กันแบบนี้จะลดผลของสายนำสัญญาณที่มีต่อการทำงานของสายอากาศไปได้มาก ปรับแต่งได้ง่ายและสามารถเดาอัตราขยายที่ได้ค่อนข้างแม่นยำ เช่น เมื่อนำสายอากาศพื้นฐาน 2 ต้นมาสแต็คกัน เป็นแบบที่นิยมเรียกว่า 2 สแต็คก็จะได้อัตราขยายกำลังไฟฟ้ารวมเป็นประมาณ 2 เท่า ของต้นเดียว (หรือได้อัตราขยายเพิ่มจากเดิมอีกประมาณ 3 dB) ถ้านำมาทำเป็น 3 สแต็ค ก็จะได้อัตราขยายกำลังไฟฟ้ารวมเป็นประมาณ 3 เท่า ของต้นเดียว (หรือเท่ากับอัตราขยายเพิ่มขึ้นจากเดิมอีกประมาณ 4.8 dB) อย่างนี้เป็นต้น และที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ ไม่ว่าจะต่อกี่สแต็คก็ตาม ขนาดและรูปร่างของสายอากาศพื้นฐานยังคงเป็นเช่นเดิม

ทำให้ง่ายแก่การทดลองสร้างขึ้นใช้เอง ตัวอย่างสายอากาศคอลลิเนียร์แบบขนานที่เราคุ้นเคยกันได้แก่สายอากาศเจโพลที่นิยมนำมา สแต็คกัน 2,4 และ 8 สแต็คอย่างที่เห็นหน่วยราชการใช้กันโดยทั่วไป

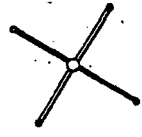
หลังจากพิจารณาข้อดีข้อเสียเช่นนี้ ก็คงเห็นแล้วว่าสายอากาศคอลลิเนียร์แบบขนานนั้น น่าสนใจกว่าแบบอนุกรมและเมื่อพิจารณาจากแบบต่างๆเพิ่มเติมอีก คิดว่าการนำเอาสายอากาศไดโพลมาสร้างเป็นสายอากาศคอลลิเนียร์แบบต่อขนานจะเหมาะสมกว่า

ในแง่ที่ว่าสามารถใช้การคำนวณง่ายๆมาหาระยะต่างๆได้การสร้างง่ายและเมื่อสร้างเสร็จแล้วก็แทบจะไม่ต้องปรับแต่งอีกเลย แม้ว่าแถบความถี่ใช้งาน (bandwidth) จะแคบกว่าการใช้สายอากาศโพลเดดไดโพลอยู่บ้างก็ตาม แต่ก็ไม่มีปัญหาอะไรในแง่ปฏิบัติ เพราะเรามุ่งเจาะจงใช้งานในย่านความถี่แคบๆ คือระหว่าง 144 ถึง 146 MHz เท่านั้น แม้กระนั้นก็ได้แถบความถี่กว้างไม่น้อยกว่า 8 MHz (คิดที่ VSWR 1.5:1 เป็นเกณฑ์) เมื่อใช้ท่ออะลูมิเนียมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 1 นิ้ว มาทำเป็นตัวไดโพล ซึ่งก็นับว่าแถบความถี่กว้างเกินพออยู่แล้ว

ในรูปที่ 2.26 แสดงตัวอย่างวิธีการจัดวางไดโพล 2 แบบที่นิยมกัน แบบแรกเป็นการจัดวางไดโพลให้หันหน้าออกไปรอบตัวจริงๆ อย่างในรูป 2.26 (ก) เป็นแบบ 4 สแต็ค ก็แบ่งมุม (เมื่อมองดูจากด้านบน) 360 องศา ออกเป็น 4 ส่วนเท่าๆกัน ดังนั้นไดโพลจะหันหน้าทำมุมกัน 90 องศา เรียงกันไปรอบเสากลาง วิธีนี้ในตำราต่างๆ ไปจะระบุว่าให้อัตราขยายในทุกทิศทุกทางเท่ากันประมาณ 6 dB_d อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติจริงๆแล้ว การติดตั้งวิธีนี้จะทำให้สัญญาณที่ไดโพลแต่ละตัวรับได้มีขนาดไม่เท่ากันและมีเฟสไม่ตรงกันทีเดียว จึงมีการหักล้างหรือเสริมกัน แล้วแต่ระยะห่างและทิศของคู่สถานี รูปแบบการกระจาย/รับคลื่นของการจัดวางแบบนี้จึงไม่เป็นวงกลมที่เดี่ยวนัก บางมุมอาจขาดไป (เช่น อัตราขยายบางทิศอาจน้อยกว่าทิศอื่นถึง 6 dB)

แบบที่สองเป็นแบบที่วางไดโพลอยู่ในแนวตั้งเดียวกันทั้งหมด การติดตั้งวิธีนี้ ทำให้อัตราขยายด้านหน้า (ด้านที่ไดโพลหันหน้าไปหา) มากกว่าด้านหลังประมาณ 3 dB แต่รูปแบบการกระจาย/รับคลื่นในแนวราบก็ยังคงเป็นวงกลมอยู่ เพียงแต่จุดศูนย์กลางเหลื่อม (offset) ไปทางด้านหน้าดังแสดงในรูป 2.26 (ข) ทำให้อัตราขยายด้านหน้าเพิ่มเป็นประมาณ 9 dB_d แต่ด้านหลังก็ลดลงเล็กน้อย วิธีนี้ทำให้คู่สถานีอยู่ห่างจากไดโพลแต่ละตัวเท่ากัน เฟสของแต่ละสัญญาณจึงตรงกัน ทำให้ไม่มีจุดบอดในบางทิศทาง และก็ได้ข้อเด่นที่ประโยชน์ต่อการใช้งานบางอย่างที่ทราบทิศทางของคู่สถานีอย่างแน่นอน คือ ได้อัตราขยายด้านหน้าเพิ่มขึ้นกว่าแบบ (ก) เกือบ 3 dB ดังนั้น เวลาติดตั้งก็เพียงแต่หันสาย

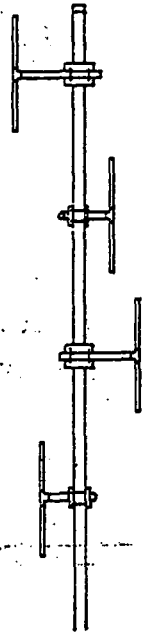
อากาศไปหาคู่สถานีที่มีสัญญาณอ่อนมาก การติดตั้งวิธีนี้จึงได้รับความนิยมมากและก็เป็นแบบที่เราจะเลือกมาใช้ ณ ที่นี้

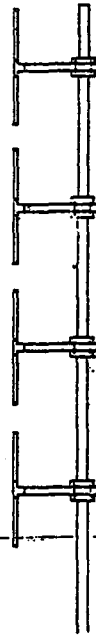
มองจากด้านบน

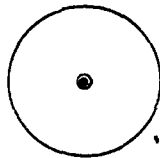
มองจากด้านบน

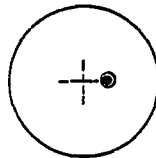
มองจากด้านข้าง

มองจากด้านข้าง

อัตราขยายที่ได้

อัตราขยายที่ได้

(ก) แบบวางรอบตัว (ข) แบบวางให้อยู่แนวเดียวกันทั้งหมด

รูปที่ 2.26 แสดงวิธีการจัดวางไดโพล 2 แบบที่นิยมกันสำหรับ 4 สถานี

สำหรับแบบสายอากาศที่นำมาในที่นี้ ดัดแปลงมาจากแบบที่นายเซอร์แมน ซี.คาร์ W9NGT เผยแพร่ลงในวารสาร CQ ของสหรัฐอเมริกา ฉบับประจำเดือนมีนาคม พ.ศ.2514 แบบที่ว่านี้เป็นการนำเอาสายอากาศไดโพลมาสร้างเป็นสายอากาศรอบตัวคอลลิเนียร์แบบต่อขนาน โดยจะสามารถเลือกสแต็คว่าจะทำเป็น 2,3,4,5,6,7 และ 8 ให้เหมาะสมกับอัตราขยายด้านหน้าที่ต้องการซึ่งจะอยู่ในช่วงระหว่างประมาณ 5.2 dB_d จนถึง 11.2 dB_d

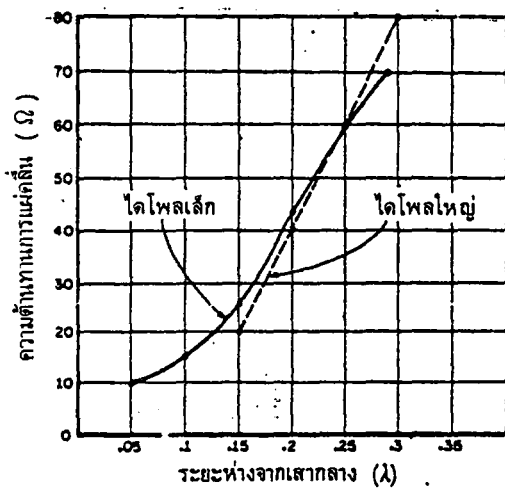
ผลของเสากลาง ในการนำเอาสายอากาศไดโพลมาสแต็คกันในแนวตั้งและยึดติดเข้ากับเสากลางนั้น เราสามารถใช้ผลการทดลองเกี่ยวกับสายอากาศยาก็มาใช้งานได้ ทั้งนี้ เพราะเสากลางทำหน้าที่คล้ายรีเฟล็คเตอร์ และไดโพลทำหน้าที่คล้ายไดรเวนอีลีเมนต์ รูปที่ 2.27 แสดงผลการทดลองดังกล่าว จากกราฟในรูปที่ 2.27 (ก) จะเห็นว่าเมื่อนำเอาไดโพลตัวหนึ่งมาวางห่างจากเสากลางประมาณ 0.22λ (วัดจากเส้นผ่านศูนย์กลางของไดโพลถึงเส้นผ่านศูนย์กลางของเสากลาง) ค่าความต้านทานการแผ่คลื่น (radiation resistance) หรืออิมพีแดนซ์ของสายอากาศที่ความถี่เรโซแนนซ์จะเป็น 50 โอห์ม และเมื่อนำมาวางใกล้เสากลางมากขึ้น ค่าความต้านทานของสายอากาศจะลดลง ในทำนองกลับกันเมื่อเลื่อนให้ห่างจากเสากลางมากขึ้น ค่าความต้านทานนี้ก็เพิ่มขึ้น ขณะเดียวกัน ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของไดโพลจะมีผลกับค่าความต้านทานเพียงเล็กน้อยที่ระยะห่างระหว่าง 0.15λ และ 0.3λ

ส่วนกราฟในรูปที่ 2.27(ข)แสดงผลของระยะห่างระหว่างไดโพลและเสากลางที่มีต่ออัตราขยายในทิศด้านหน้าและด้านหลัง ตัวเลขอัตราขยายที่แสดงในกราฟ เป็นการเทียบกับอัตราขยายของไดโพลเมื่อไม่มีเสากลางจะเห็นว่าที่ค่าระยะห่างน้อยกว่า 0.1λ อัตราขยายด้านหน้าจะตกลงอย่างรวดเร็วขณะที่อัตราขยายด้านหลังจะเพิ่มขึ้น และเมื่อย้อนกลับไปดูกราฟในรูปที่ 2.27 (ก) จะเห็นว่าที่ระยะ 0.1λ นั้น ค่าความต้านทานสำหรับไดโพลขนาดเล็กจะลดลงมาเหลือเพียงประมาณ 15 โอห์ม ซึ่งการที่ความต้านทานของสายอากาศต่ำ จะทำให้แถบความถี่ใช้งานของสายอากาศแคบลงกว่าเดิมมาก ดังนั้นในทางปฏิบัติแล้วเราจึงมักจะวางไดโพลให้ห่างจากเสากลางไม่น้อยกว่า 0.1λ (และมักจะไม่ต่ำกว่า 0.15λ สำหรับไดโพลขนาดใหญ่) ยิ่งห่างมากยิ่งขึ้น เพราะแถบความถี่จะกว้างขึ้น แต่ก็ไม่ควรห่างเกินกว่า 0.25λ ซึ่งอัตราขยายด้านหน้าเริ่มตกลงมามาก λ (แลมด้า) คือ ความยาวคลื่นในอากาศของความถี่กลางของช่วงความถี่ที่เราต้องการใช้งานโดยที่ค่า λ หาได้ดังนี้

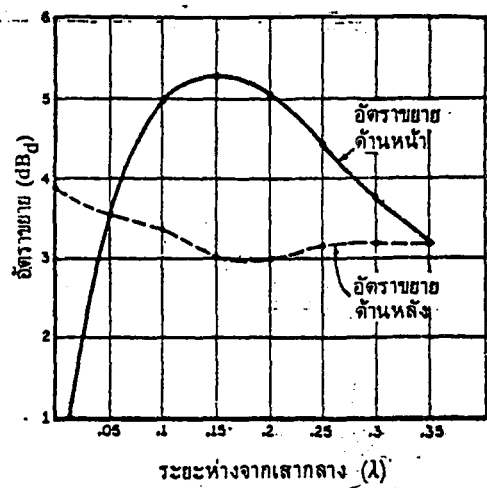
$$\lambda = \frac{29980}{f(\text{MHz})} \text{ เซนติเมตร}$$

โดยที่ f คือ ความถี่กลางในหน่วยเป็น MHz ดังนั้นระยะในหัวข้อนี้ซึ่งเป็นระยะที่อยู่กลางอากาศ จึงสามารถใช้สูตรนี้คำนวณหาระยะห่างได้เลยโดยตรง โดยไม่ต้องมีตัวคูณมาลดตัวอย่างเช่น ต้องการทราบค่า 0.22λ สำหรับความถี่กลาง 145 MHz จะยาวเท่าไร

$$\begin{aligned} 0.22\lambda &= 0.22 * \frac{29980}{145} \\ &= 45.5 \text{ เซนติเมตร} \end{aligned}$$

(ก)

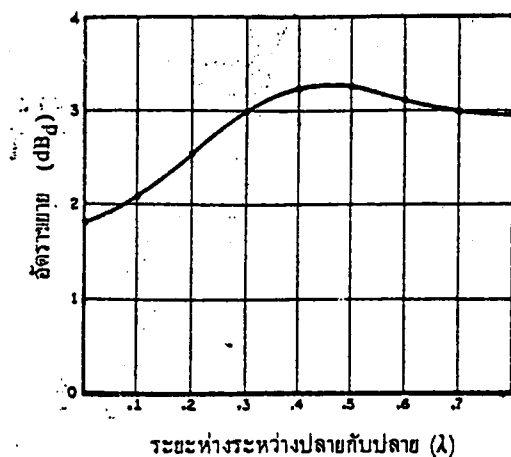

(ข)

รูปที่ 2.27 แสดงผลการทดลองนำเอาไดโพลตัวเดียวมาวางห่างจากเสากลางที่ระยะต่างๆ (อัตราขยายในรูป (ข) เป็นอัตราขยายสูงสุดที่เป็นไปได้ทางทฤษฎี แต่ในทางปฏิบัติมักจะได้น้อยกว่านี้)

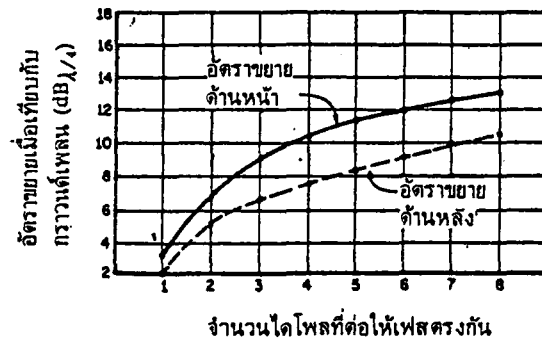
ผลของระยะห่างระหว่างไดโพล ในรูปที่ 2.28 เป็นกราฟที่ได้จากการทดลองนำเอาไดโพลมาเสกแต่คั่นในแนวตั้งเดียวกัน เพื่อดูว่าไดโพลควรจะวางห่างกันเท่าไรดีถ้าไดโพลอยู่ชิดกันมากเกินไป

จะมีผลกระทบถึงกันทางด้านอิมพีแดนซ์ จะเห็นว่าที่ระยะห่างน้อยกว่า 0.3λ ระหว่างปลายของไดโพลตัวหนึ่งกับอีกตัวหนึ่งที่อยู่ติดกัน อัตราขยายโดยรวมของทั้ง 2 ตัว จะน้อยกว่า 3dB คือน้อยกว่า 2 เท่าของอัตราขยายของตัวเดียว และที่ระยะห่างระหว่าง 0.4λ และ 0.5λ จะได้อัตราขยายสูงที่สุด

รูปที่ 2.28 แสดงผลการทดลองนำเอาไดโพลมาเสียดกัน 2 ตัว ที่ระยะห่างต่างๆ ระหว่างปลายของไดโพลตัวหนึ่งกับอีกตัวหนึ่งที่อยู่ติดกัน

อัตราขยายที่ได้จากการเสียดกัน ในรูปที่ 2.29 แสดงอัตราขยายที่ได้เมื่อเสียดไดโพลในแนวตั้งเดียวกันโดยให้ไดโพลแต่ละตัวอยู่ห่างจากเสากลาง 0.22λ เพื่อให้มีอิมพีแดนซ์เป็น 50 โอห์ม และปลายของไดโพลอยู่ห่างกัน 0.48λ เพื่อให้ได้อัตราขยายสูงที่สุด อัตราขยายที่แสดงในกราฟนี้เป็นอัตราขยายเมื่อเทียบกับสายอากาศกราวด์เพลน $\lambda/4$ และเป็นอัตราขยายขั้นต่ำที่ควรจะได้ในทางปฏิบัติยกตัวอย่างเช่นเมื่อนำเอาไดโพลมาทำเป็น 8 เสียดกันได้อัตราขยายด้านหน้าเป็นประมาณ 13 dB และได้อัตราขยายด้านหลังประมาณ 10.5 dB เป็นต้น ในกรณีที่ต้องการแปลงเป็น dB_d ให้เอา 1.8 ไปลบออกจากตัวเลขที่แสดงกราฟรูปที่ 2.29 อย่างเช่น 13 dB จะเท่ากับ 11.2 dB_d เป็นต้น

รูปที่ 2.29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราขยายที่ได้กับจำนวนโคโรลที่นำมาสแต็คกันให้ห่าง 0.22λ จากเสากลาง และปลายห่างกัน 0.48λ

การหาความยาวของโคโรล ในการสร้างโคโรล ซึ่งเป็นสายอากาศพื้นฐานที่มีความยาวของอีลีเมนต์เป็นครึ่งของความยาวคลื่นและป้อนสัญญาณนำสัญญาณเข้าตรงกลางนั้นเราจะคำนวณหาความยาวทั้งหมด (L) ของโคโรลได้จากสมการต่อไปนี้

$$\begin{aligned}
 L &= \frac{\lambda}{2} * v_r \\
 &= \frac{29980}{2 * f(\text{MHz})} * v_r \\
 &= \frac{14990}{f(\text{MHz})} * v_r
 \end{aligned}$$

โดยที่ f คือความถี่กลางของย่านความถี่ที่ต้องการในหน่วยเป็น Mhz และ v_r คือค่าความเร็วสัมพันธ์ของท่ออะลูมิเนียมที่ใช้ทำเป็นตัวโคโรล ถ้าเป็นท่อที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางใหญ่ขึ้น ค่า v_r จะมีค่าน้อยลง ทำให้ความยาวที่ต้องใช้สั้นลง โดยทั่วไปค่า v_r จะมีค่าประมาณ 0.911, 0.903, 0.896

และ 0.882 สำหรับท่ออะลูมิเนียมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายนอก ประมาณ 1/2 นิ้ว, 5/8 นิ้ว, 3/4 นิ้ว และ 1 นิ้วตามลำดับเมื่อนำมาใช้กับความถี่กลางที่ 145 MHz ในการสร้างจริงจะได้ผลว่า VSWR ที่ความถี่กลางจะมีค่าน้อยกว่า 13:1 ซึ่งก็นับว่าใช้งานได้จนไม่จำเป็นต้องไปทำอะไรอีก

ตัวอย่างเช่น ถ้าท่านเลือกความถี่กลางเป็น 145 MHz และใช้ท่ออะลูมิเนียมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1.2 เซนติเมตร (ประมาณ 1/2 นิ้ว) จะต้องตัดไดโพลให้ยาวดังนี้

$$L = \frac{14990 * 0.911}{145}$$

$$= 94.18 \text{ เซนติเมตร}$$

การต่อสายแมทซิ่ง สมมติว่าต้องการสแต็คไดโพล 2 ตัวที่มีอิมพีแดนซ์ 50 โอห์มให้มีอิมพีแดนซ์รวมเป็น 50 โอห์ม เนื่องจากไดโพลทั้งสองตัวจะต้องมีค่าอิมพีแดนซ์เท่ากัน ดังนั้นก็หมายความว่าไดโพล ทั้งสองจะต้องถูกแปลงให้มีอิมพีแดนซ์เป็น 100 โอห์มเสียก่อนเพื่อว่าเมื่อนำมาขนานกันแล้วอิมพีแดนซ์รวม ก็จะลดลงมาครึ่งหนึ่งเป็น 50 โอห์ม ตามต้องการ

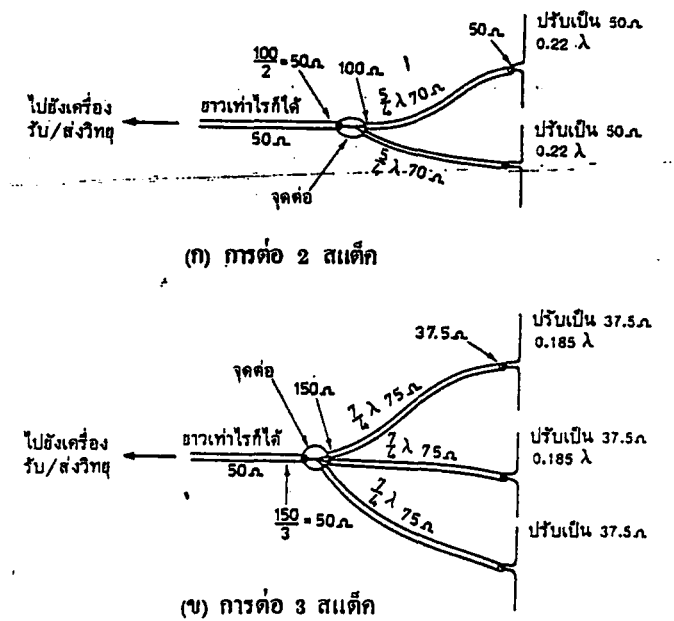
วิธีการแปลงอิมพีแดนซ์ที่ง่ายวิธีหนึ่งคือ ใช้ **สายแมทซิ่ง** (matching section) หรือที่เรียกตามภาษาวิชาการว่า **ควอเตอร์เวฟทรานส์ฟอร์มเมอร์** (quarter-wave transformer) หรือที่นิยมเรียกกันอย่างกว้างๆ ว่า **สายเฟสซิ่ง** (phasing line) วิธีนี้มีหลักการที่พอจะสรุปได้สั้นๆ ดังนี้เมื่อนำเอาสายแมทซิ่งที่มีอิมพีแดนซ์เป็น Z_0 ที่มีความยาวทางไฟฟ้าเป็นจำนวน **เลขคี่** ของ $\lambda/4$ มาต่อเข้ากับอุปกรณ์ (สายอากาศ) ที่มีอิมพีแดนซ์เป็น Z_1 อิมพีแดนซ์ (Z_0) ที่ปรากฏที่ปลายอีกข้างหนึ่งของสายแมทซิ่งมีความสัมพันธ์กับ Z_0 และ Z_1 ดังนี้

$$Z_0 = \sqrt{Z_s Z_1}$$

ดังนั้นเมื่อทราบค่าอิมพีแดนซ์ของสายแมทซิ่งที่ใช้และอิมพีแดนซ์ที่ถูกแปลงมาแล้ว ก็จะหาค่าอิมพีแดนซ์ของสายอากาศที่ต้องสร้างขึ้นได้จาก

$$z_1 = \frac{z_0^2}{z_2}$$

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น เราจะต้องแปลงอิมพีแดนซ์ของไดโพลแต่ละตัวให้เป็น 100 โอห์มเสียก่อน ซึ่งก็ทำได้โดยนำเอาสายโคแอกเชียลที่มีอิมพีแดนซ์ 70 โอห์ม และมีความยาวทางไฟฟ้าเป็นจำนวนเท่าเลขชี้ของ $\lambda/4$ มาทำเป็นสายแมทซิ่งโดยแทรกเข้าไปที่ตัวไดโพลแต่ละตัวก่อน ดังนั้นเมื่อมองที่ปลายอีกข้างหนึ่งของสายแมทซิ่ง เราก็จะมองเห็นอิมพีแดนซ์เป็น 100 โอห์ม เมื่อนำมาขนานกันก็จะได้อิมพีแดนซ์รวมเป็น 50 โอห์ม ซึ่งก็พร้อมที่จะต่อเข้ากับสายโคแอกเชียล 50 โอห์ม เพื่อไปเข้ากับเครื่องรับ/ส่งวิทยุต่อไป รูปที่ 2.30 (ก) แสดงวิธีการต่อสายแมทซิ่งสำหรับ 2 สแต็คที่ได้อธิบายมานี้ ขอให้สังเกตด้วยว่าสายแมทซิ่ง 70 โอห์มที่ใช้ต้องยาว $5/4\lambda$ เพื่อให้ยาวพอที่จะมาต่อรวมกันได้ (ดูจากหัวข้อ "ความยาวจริงของสายแมทซิ่ง" ประกอบด้วย)

รูปที่ 2.30 แสดงตัวอย่างวิธีการแมทชิงไดโพล 2 สเต็ปและ 3 สเต็ป

ความยาวจริงของสายแมทชิง ความยาวของสายแมทชิงที่ระบุในหัวข้อก่อนเป็นความยาวทางไฟฟ้า ความยาวจริงจะสั้นกว่าความยาวทางไฟฟ้า ทั้งนี้เพราะคลื่นวิทยุจะเดินทางในสายได้ช้ากว่าเดินทางในอากาศ ดังนั้นเมื่อต้องการทราบความยาวที่แท้จริงของสายโคแอกเชียล ก็จะต้องเอาตัวคูณทางความเร็ว (velocity factor เขียนย่อๆ ว่า v) ของสายโคแอกเชียลที่ใช้มาคูณเข้าไป ซึ่งค่าตัวคูณนี้จะเปิดดูได้จากแคตตาล็อกของผู้ผลิต หรือดูจากตารางที่เกี่ยวข้องกับวิทยุสมัครเล่นก็ได้

สมมติว่าท่านต้องการหาความยาวจริงของสายโคแอกเชียลเบอร์ RG-11A/U ซึ่งมีค่าตัวคูณทางความเร็ว (v) เป็น 0.66 ต้องการตัดให้ได้ค่าความยาวทางไฟฟ้าเป็น $5/4\lambda$ จะหาค่าความยาวจริงได้ดังนี้คือ

$$\begin{aligned}
 \text{ความยาวจริง} &= \frac{5}{4} \lambda * v \\
 &= \frac{5}{4} \lambda * V \\
 &= \frac{5}{4} \left(\frac{29980}{f} \right) * v \\
 &= \frac{5}{4} * \frac{29980}{145} * 0.66 \\
 &= 170.6 \text{ เซนติเมตร}
 \end{aligned}$$

สรุปหลักการสแต็คสายอากาศไดโพล

จากหลักการเบื้องต้นทั้งหมดที่กล่าวมาแล้วนี้นั้นสามารถสรุปวิธีการสแต็คสายอากาศไดโพลเพื่อนำมาทำเป็นคอลลิเนียร์แบบขนานได้ดังนี้

1. สายอากาศไดโพลแต่ละตัว จะต้องถูกตัดให้เรโซแนนซ์ที่มีความถี่กลางของย่านความถี่ที่ต้องการ

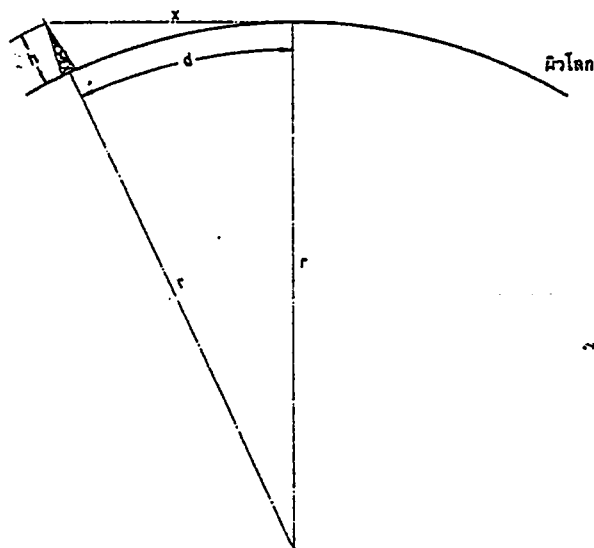
2. สายอากาศไดโพลแต่ละตัว จะต้องถูกนำมาต่อขนานกันในลักษณะที่ให้เรียกสัญญาณออกมาเป็นเฟสตรงกัน หรือที่เรียกทับศัพท์ว่า อินเฟส (in-phase) กัน ดังนั้นไดโพลทุกตัวจึงควรถูกติดตั้งในลักษณะเดียวกันหมด ถูกต่อเข้ากับสายนำสัญญาณเดียวกัน นำมาจัดวางเรียงในแนวตั้งเดียวกัน สายนำสัญญาณที่ต่อจากไดโพลแต่ละตัวมารวมกันจะต้องมีความยาวทางไฟฟ้าเท่ากัน

3. ระบบสายอากาศคอลลิเนียร์ จะต้องมียิมพีแดนซ์เหมาะสมกับอิมพีแดนซ์ของเครื่องรับ/ส่งวิทยุที่ใช้ ดังนั้นจึงอาจใช้สายโคแอกเซียลมาทำเป็นสายแมทชิงเพื่อแปลงอิมพีแดนซ์ให้พอเหมาะสม ในบางกรณีต้องชั้บระยะระหว่างไดโพลและเสากลางให้ไดโพลมียิมพีแดนซ์ที่เหมาะสมที่ถูกตัดแปลงมาได้สายแมทชิงจะต้องถูกตัดตามค่าความถี่กลางที่ต้องการและตามค่าตัวคูณทางความเร็ว (v) ของสายที่ใช้

2.6 การหาระยะสุดสายตาสำหรับคลื่นวิทยุในประเทศไทย

เป็นที่ทราบกันดีว่าการติดต่อสื่อสารในย่าน VHF และสูงกว่านั้น มักใช้การเดินทางแบบคลื่นอวกาศ (space wave) เป็นหลักโดยประกอบด้วยคลื่น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็น *คลื่นทางตรง* (direct wave) ซึ่งเดินทางจากสายอากาศส่งไปยังสถานีรับโดยตรง อีกส่วนหนึ่งเป็น *คลื่นสะท้อน* (reflected wave) จากพื้นดิน (รวมทั้งสะท้อนจากวัตถุอื่น เช่น ดึก เป็นต้น) คลื่นทั้งสองส่วนเมื่อมาถึงเครื่องรับก็จะกลายเป็นสัญญาณทั้งหมดที่สถานีรับรับได้

ในการศึกษาเรื่องระยะการติดต่อสื่อสารเบื้องต้นนั้น มักจะละเว้นการลงไปกล่าวถึงคลื่นสะท้อนโดยละเอียดก่อนเพื่อความง่ายโดยระบุว่าเพื่อให้การติดต่อสื่อสารแน่นอน อย่างน้อยสถานีส่งและสถานีรับควรจะสามารถมองเห็นกันโดยไม่ถูกส่วนโค้งของโลกบัง ระยะสูงสุดที่สามารถติดต่อกันได้โดยมองเห็น กันนี้มีชื่อเรียกว่า *ระยะสุดสายตา* (line of sight หรือ geometric horizon หรือ optical horizon) ซึ่งถูกจำกัดโดยความสูงของสายอากาศและรัศมีความโค้งของโลก

รูปที่ 2.31 แสดงการหาระยะสุดสายตา (d)

ในรูปที่ 2.31 แสดงการหาระยะสุดสายตา ในที่นี้ h คือความสูงของสายอากาศส่งหรือรับ r เป็นรัศมีมีความโค้งของโลกจากหลักตรีโกณมิติ เราได้ว่า

$$(r+h)^2 = x^2 + r^2$$

ซึ่งกระจายใหม่ได้เป็น

$$x = \sqrt{2rh + h^2}$$

เนื่องจากรัศมีมีความโค้งของโลก (r) มีค่ามากกว่า h มากๆ (เว้นแต่จะออกไปส่งในอวกาศสูงๆ) ดังนั้น $2rh$ มีค่ามากกว่า h^2 มากมาย จนสามารถตัดทิ้งค่า h^2 ได้ จึงประมาณได้ว่า

$$x = \sqrt{2rh}$$

และเนื่องจากระยะ x มีค่าโดยประมาณใกล้เคียงกับ d มาก จึงสรุปได้ว่า

$$d = \sqrt{2rh}$$

เป็นความโชคดีของนักวิทยุทั้งหลาย ที่ระยะการติดต่อสามารถไปได้ไกลกว่าระยะสุดสายตา อีกพอสมควรเพราะมีบรรยากาศที่หุ้มห่อโลกมาช่วยหักเหคลื่นก่อนที่จะพุ่งออกนอกโลกให้ค่อยๆ เบนกลับมายังพื้นโลกได้เหตุผลสำหรับเรื่องนี้คือ บรรยากาศหุ้มห่อโลกมีความหนาแน่นต่างกันตามระดับความสูง บริเวณใกล้พื้นโลกจะมีความหนาแน่นมาก ยิ่งสูงขึ้นไปยิ่งมีความหนาแน่นน้อยลง ทำให้ผิวหน้าของคลื่น (wavefront) ด้านที่อยู่ใกล้ผิวโลกเคลื่อนที่ช้ากว่าผิวหน้าของคลื่นด้านที่อยู่ห่างกว่าผิวหน้าของคลื่นจึงค่อยๆ เบี่ยงกลับลงมาหาพื้นโลกได้ นั่นคือเส้นทางเดินของคลื่นย่าน VHF และสูงกว่า จึงเดินทางไม่เป็นเส้นตรงด้วยผลจากบรรยากาศ ระยะทางที่ได้ไกลขึ้นเนื่องจากบรรยากาศนี้มีชื่อเรียกว่า *ระยะขอบคลื่นวิทยุ* (radio horizon) รัศมีมีความโค้งของโลก จึงดูเหมือนเพิ่มขึ้นด้วยตัวคูณ k ซึ่ง

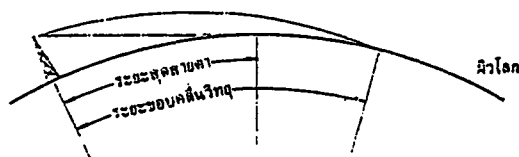
เรียกว่า **สัมประสิทธิ์รัศมีความโค้งของโลก** สำหรับการแพร่กระจายคลื่นวิทยุ นั่นคือ ระยะขอบคลื่นวิทยุ เป็น

$$d = \sqrt{2krh}$$

ในเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับวิทยุสมัครเล่นและระบบการสื่อสารเบื้องต้นมักจะบอกค่า k โดยเฉลี่ยสำหรับประเทศที่อยู่ในเขตอบอุ่น (อย่างเช่น อเมริกา , ญี่ปุ่น) มีค่าประมาณ 1.33 และรัศมีความโค้งของโลกมีค่าประมาณ 6,400 กิโลเมตร ดังนั้น ระยะขอบคลื่นวิทยุตามข้อมูลนี้ก็จะมีความเป็น

$$d = \sqrt{17h}$$

โดยที่ d มีหน่วยเป็นกิโลเมตร และ h มีหน่วยเป็นเมตร

รูปที่ 2.32 แสดงระยะขอบคลื่นวิทยุสำหรับย่าน VHF หรือสูงกว่า

สำหรับประเทศไทย เคยมีการวิจัยเพื่อหาค่า k อยู่ 2 ครั้ง เป็นงานวิจัยในระดับปริญญาโทของภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิจัยชิ้นแรกมีชื่อว่า “การหารัศมีความโค้งของโลกที่มีต่อการแพร่กระจายคลื่นวิทยุในประเทศไทยโดยใช้ข้อมูลที่วัดได้จากสถานีวิทยุ” ทำวิจัยโดย อำนวยศักดิ์ ทุลศิริ เมื่อปี พ.ศ. 2517 การวิจัยครั้งนั้น ใช้ข้อมูลอุณหภูมิต่ำ ความดัน และความชื้นสัมพัทธ์ของบรรยากาศในประเทศไทยที่กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงคมนาคม ได้เก็บรวบรวมไว้ระหว่างปี 2497-2503 เป็นข้อมูลที่มาจากสถานีตรวจอากาศที่ เชียงใหม่ กรุงเทพฯ และสงขลา ซึ่งเป็นสถานีตรวจอากาศที่ใช้สถานีวิทยุวัดข้อมูล วิธีการวัดทำโดยส่งเครื่องวัดวิทยุไปกับลูกบอลสูง ซึ่งลอยตัวสูงด้วยอัตรา 300 เมตร

ต่อวินาที แล้วส่งข้อมูลต่างๆ สำหรับแต่ละความสูงกลับลงมายังสถานีตรวจอากาศนั้นๆ โดยใช้ความถี่ 403 MHz

จากข้อมูลที่ได้นำมาคำนวณหาค่าดัชนีหักเหคลื่นวิทยุของอากาศ (n) ที่ระดับความสูงต่างๆเหนือพื้นผิวของโลกขึ้นไป จากนั้นจึงนำมาเขียนกราฟกับระดับความสูงเพื่อหาความชัน ซึ่งทำให้สามารถคำนวณหาค่า k ของแต่ละสถานีตรวจอากาศในเดือนต่างๆได้ แล้วนำมาคำนวณหาค่าห่าลิปเปอร์เซ็นต์ของเวลา ซึ่งได้ว่า $k = 1.59$ (หมายความว่า มี 50% ของเวลาที่มีค่าเป็น 1.59 เวลาที่เหลือให้ค่า k มากกว่าหรือน้อยกว่านี้)

ตารางที่ 2.4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์รีรัคมีความโค้งของโลกสำหรับการแพร่กระจายคลื่นวิทยุ

จากผลการวิจัย โดย บัณฑิต พุททะเมธานันท์ เมื่อปี พ.ศ. 2520

	ค่า k จากสถานีตรวจอากาศที่ต่างๆ			
	กรุงเทพฯ	เชียงใหม่	สงขลา	อุบลราชธานี
มกราคม	1.59	1.51	1.64	1.49
กุมภาพันธ์	1.57	1.59	1.72	1.54
มีนาคม	1.67	1.66	1.87	1.57
เมษายน	1.65	1.67	1.86	1.47
พฤษภาคม	1.75	1.73	1.72	1.66
มิถุนายน	1.78	1.78	1.78	1.59
กรกฎาคม	1.76	1.67	1.72	1.56
สิงหาคม	1.71	1.68	1.76	1.51
กันยายน	1.56	1.72	1.52	1.67
ตุลาคม	1.64	1.65	1.67	1.50
พฤศจิกายน	1.59	1.61	1.62	1.56
ธันวาคม	1.57	1.50	1.63	1.54
เฉลี่ยตลอดปี	1.65	1.65	1.71	1.55

การวิจัยอีกชิ้นหนึ่งชื่อ “การหาค่าหักเหของคลื่นวิทยุและค่าสัมประสิทธิ์รีฟร็กทีฟของโลกสำหรับการแผ่กระจายคลื่นวิทยุ” ทำวิจัยโดย บัณฑิต พฤษภา เมธานันท์ เมื่อปี พ.ศ.2520 การวิจัยนี้คล้ายกับครั้งก่อน แต่ใช้ข้อมูลในช่วงปี 2509-2517 และได้ข้อมูลจากสถานีตรวจอากาศที่อุบลราชธานีเพิ่มเข้ามาอีกแห่ง ได้ว่าค่าเฉลี่ยตลอดปีที่กรุงเทพฯ เชียงใหม่ สงขลา และอุบลราชธานี เป็น 1.65, 1.65, 1.71 และ 1.55 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 2.5 ซึ่งเมื่อเฉลี่ยค่า k จากทั้งสี่สถานีตรวจอากาศแล้ว จะได้ค่าห่าสิบเปอร์เซ็นต์ของเวลา (ค่าเฉลี่ย) สำหรับประเทศไทยเป็น $k = 1.64$

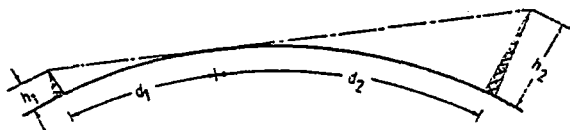
นั่นแสดงว่าประเทศไทยของเราโชคดีกว่าประเทศที่อยู่ในเขตอบอุ่นตรงที่ค่า k เฉลี่ยของเราสูงกว่าทำให้คลื่นวิทยุย่าน VHF หรือสูงกว่าสามารถเดินทางได้ไกลกว่าถ้ายึดถือค่า $k = 1.64$ เป็นค่าเฉลี่ยสำหรับประเทศไทยตามผลการการวิจัยครั้งหลังนี้ จะได้ระยะขอบคลื่นวิทยุสำหรับประเทศไทยเป็น

$$d = \sqrt{21h}$$

ในกรณีที่เป็นการติดต่อระหว่างสถานีดังรูปที่ 2.33 จะได้ความสัมพันธ์ระหว่างระยะติดต่อสูงสุดและความสูงของสายอากาศทั้งสองดังนี้

$$d = d_1 + d_2 = \sqrt{21h_1} + \sqrt{21h_2}$$

โดยที่ d มีหน่วยเป็นกิโลเมตร และ h_1, h_2 มีหน่วยเป็นเมตร ตัวอย่างเช่น ถ้าสถานีหนึ่งใช้เสาสูง 30 เมตร ต้องการติดต่อไกล 60 กิโลเมตร สายอากาศอีกด้านหนึ่งควรสูงอย่างน้อย 58 เมตร เป็นต้น

รูปที่ 2.33 แสดงการหาระยะทางการติดต่อระหว่าง

บทที่ 3

การออกแบบและการสร้าง

เนื่องจากโครงงานนี้ ประกอบไปด้วยอุปกรณ์ 3 ส่วนด้วยกัน คือ ส่วนของแพคเกจโมเด็ม (packet modem) เพื่อใช้แปลงสัญญาณดิจิทัลให้เป็นสัญญาณเสียง หรือ เพื่อใช้แปลงสัญญาณเสียง ให้เป็นสัญญาณดิจิทัลกับส่วนของบอร์ดไมโครโปรเซสเซอร์ ที่มีหน้าที่รับข้อมูลจากสถานีส่ง และส่งข้อมูลนั้นกลับไปให้สถานีรับต่อไปและสุดท้ายคือ ส่วนของสายอากาศทำหน้าที่แพร่กระจายคลื่นวิทยุ ให้สามารถทำการติดต่อสื่อสารได้ในระยะทางที่ไกลออกไป

3.1 ส่วนของ packet modem

การออกแบบส่วนนี้ได้เลือกใช้ IC สำเร็จรูปเบอร์ TCM 3105 ของบริษัท TEXAS INSTRUMENT ซึ่งเป็น IC single-chip modem โดยมี baud rate เท่ากับ 1200 มาทำหน้าที่ในการแปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นสัญญาณเสียง ซึ่งภายในประกอบด้วยส่วน Frequency Shift Keying (FSK) modulator, demodulator

ขาสัญญาณต่าง ๆ ของ IC เบอร์ TCM 3105 มีหน้าที่ต่าง ๆ ดังนี้

- ขา 1 - V_{DD} (positive power supply) ต่อกับไฟแรงดันขนาด 5 V
- ขา 9 - V_{SS} (negative power supply) ต่อลง ground
- ขา 4 - R_{xA} (receive audio) เป็นขา input เพื่อรับ FSK เข้ามาเพื่อทำการ demodulation
- ขา 8 - R_{xD} (receive data) โดยให้ข้อมูลออกมาเป็นสัญญาณดิจิทัล
- ขา 11 - T_{xA} (transmit audio) เป็นขา output จะให้ output ออกมาเป็นสัญญาณเสียง sine wave
- ขา 14 - T_{xD} (transmit data) เป็นขา output โดยให้ข้อมูลออกมาเป็นสัญญาณดิจิทัล ซึ่งข้อมูลที่ได้ออกมาจากส่วน demodulation
- ขา 15, 16 - osc_1, osc_2 เป็นขาที่ต่อกับคริสตัล 4.43361 MHz เพื่อกำเนิดความถี่อ้างอิงให้กับวงจร

การออกแบบวงจรเพื่อทำแพคเกจโมเด็ม

ในส่วนของตัวโมเด็ม ใช้ไอซีเบอร์ TCM 3105 ทำการต่อวงจรมีรูปที่ 3.1 โดยดิปสวิทช์ (dipswitch) หมายเลข 1 - 8 จะทำการเลือกขาสัญญาณที่จะติดต่อกับพอร์ต (port) อนุกรม RS-232 ให้เหมาะสมกับซอฟต์แวร์ที่เราเลือกใช้

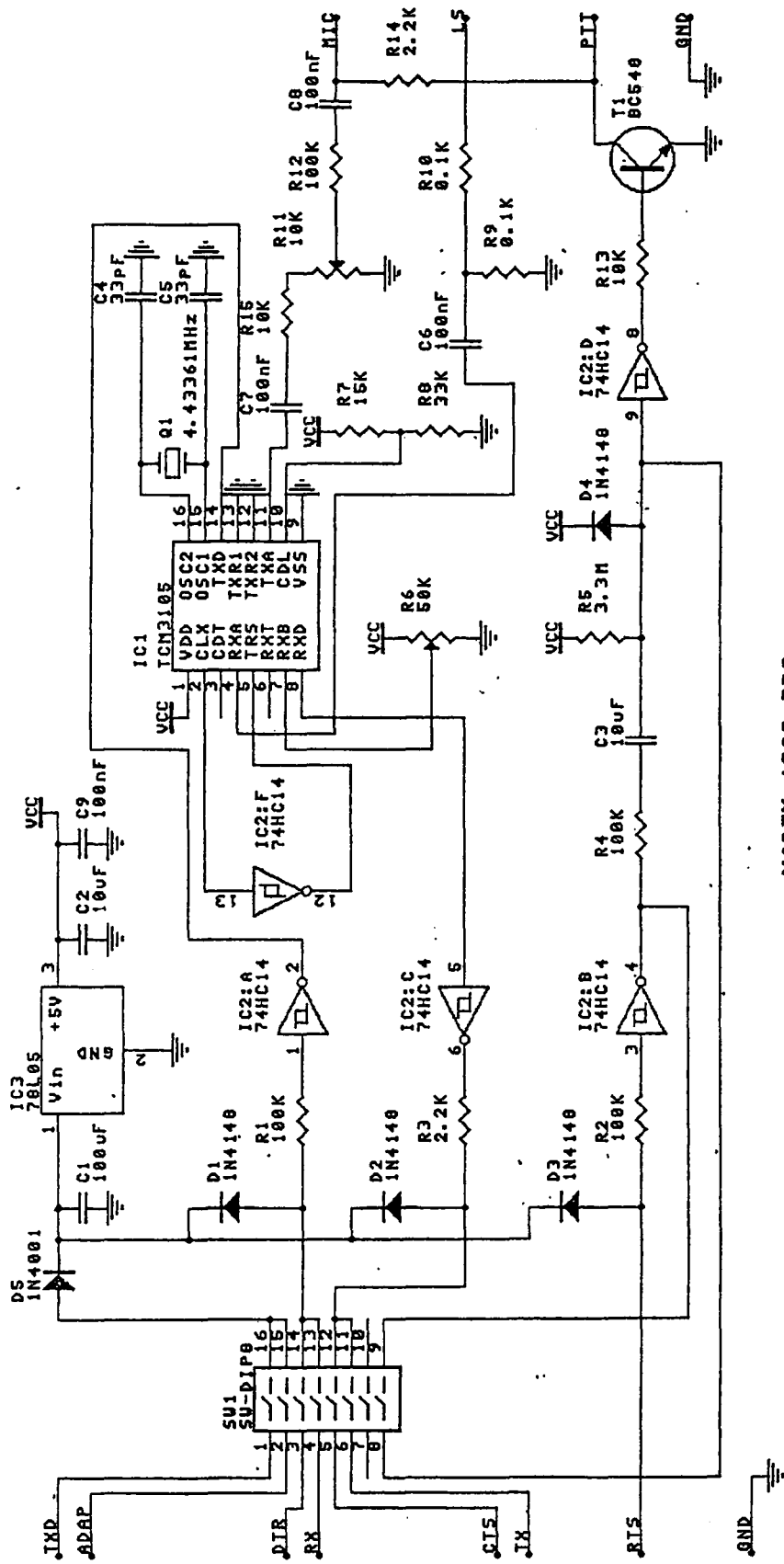
การทำงาน

วงจรมนุรณของแพคเกจโมเด็ม แสดงดังรูป 3.1 ซึ่งประกอบด้วยไอซีโมเด็มแบบชิปเดี่ยว (IC-single chip modem 1200 BPS) เบอร์ TCM 3105 , อินเวอร์เตอร์บัฟเฟอร์ (invertor buffer) , ส่วนควบคุมการกดสวิทช์ส่งสัญญาณ (key-PTT) , ส่วนจ่ายแรงดัน 5 โวลต์ ให้แก่วงจร

IC₁ เป็นชิปเกิลชิพโมเด็มของเท็กซัสอินสตรูเมนต์ (TEXAS INSTRUMENT) ความเร็ว 1200 BPS เบอร์ TCM 3105 ทำงานด้วยคริสตอลความถี่ 4.43361 เมกะเฮิร์ตซ์ ทำการติดต่อกับส่วนจัดการข้อมูลที่เรียกว่าเป็น แพคเกจข้อมูล (Packet Data) ซึ่งประกอบอยู่ภายในตัวชิพและคอนโทรลยูนิต (CPU & CONTROL UNIT) โดยจะจัดการกับข้อมูลที่เข้ามาทางพอร์ตอนุกรม ให้กลายเป็นสัญญาณเสียงที่มอดดูเลทแล้ว (Modulate Audio Output) และจัดการกับสัญญาณเสียงมอดดูเลทที่เข้ามา (Modulate Audio Input) ให้กลายเป็นข้อมูลออกมาทางพอร์ตอนุกรม (Serial Data Output) โดยอาศัยโปรแกรมที่ผู้สร้างไอซีได้บรรจุไว้ในตัวอุปกรณ์

IC₂ เบอร์ 74HC14 เป็นอินเวอร์เตอร์บัฟเฟอร์ ในส่วนของการติดต่อกับระบบ RS-232 โดยมี ดิปสวิทช์ SW1 เป็นตัวเลือกขาสัญญาณที่ใช้ให้เหมาะสมกับซอฟต์แวร์ที่ใช้งาน IC₃ เป็นไอซีเรกูเลเตอร์ เบอร์ 78L05 สำหรับควบคุมไฟเลี้ยงของวงจรให้คงที่ 5 โวลต์ T₁ เป็นทรานซิสเตอร์เบอร์ BC 548 เป็นตัวควบคุมการกดสวิทช์ PTT สำหรับควบคุมการออกอากาศของเครื่องส่งวิทยุ ขาที่ 4 ของ IC₁ เป็นขาดิปสวิทช์ R_XA รับสัญญาณเสียงที่เป็นข้อมูลจากขั้วสัญญาณลำโพง (Speaker) ของเครื่องรับวิทยุ ขาที่ 11 ของ IC₁ เป็นขา T_XA (Transmit Audio) ส่งสัญญาณเสียงที่เป็นข้อมูลไปยังขั้วสัญญาณ MIC ของเครื่องส่งวิทยุ

รูปที่ 3.1 แสดงวงจรสมบูรณของแพคเกจไมโคร 1200 BPS

MODEM 1200 BPS

3.2 ส่วนของบอร์ดไมโครโปรเซสเซอร์

คุณสมบัติของบอร์ด

- ใช้กับไมโครคอนโทรลเลอร์ในตระกูล MCS-51 (8031/ 8032)
- ความถี่สัญญาณนาฬิกา 11.0592 เมกะเฮิร์ตซ์
- หน่วยความจำอีพรอม 8 ถึง 32 กิโลไบต์ สำหรับโปรแกรม
- หน่วยความจำแรม 8 กิโลไบต์ สำหรับเก็บข้อมูล
- มีพอร์ตเบอร์ 8255 จำนวน 1 พอร์ต สำหรับการต่อไปใช้งานภายนอก
- มีวงจรถอดอนุกรม (RS-232) สำหรับการต่อเข้ากับเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์
- มีขั้วต่อสำหรับพอร์ต 1 ของไมโครคอนโทรลเลอร์โดยเฉพาะ
- มีขั้วต่อระบบ (System Bus) ทำให้ขยายระบบได้ง่าย และสามารถเข้ากับบอร์ดขยายต่างๆ ที่มีขึ้นในอนาคต
- สามารถเลือกเบอร์หน่วยความจำหรือกำหนดคุณสมบัติต่างๆ ของบอร์ดได้ด้วยจัมป์เปอร์

การทำงาน

วงจรสมบูรณ์ของคอนโทรลเลอร์บอร์ด แสดงดังรูปที่ 3.2 ประกอบด้วยไมโครคอนโทรลเลอร์ 8031 , หน่วยความจำ (ROM / RAM) , พอร์ตอินพุต / เอาท์พุต , ส่วนถอดรหัสแอดเดรสของหน่วยความจำและพอร์ต , ส่วนแปลงแรงดันสำหรับพอร์ตอนุกรม RS-232

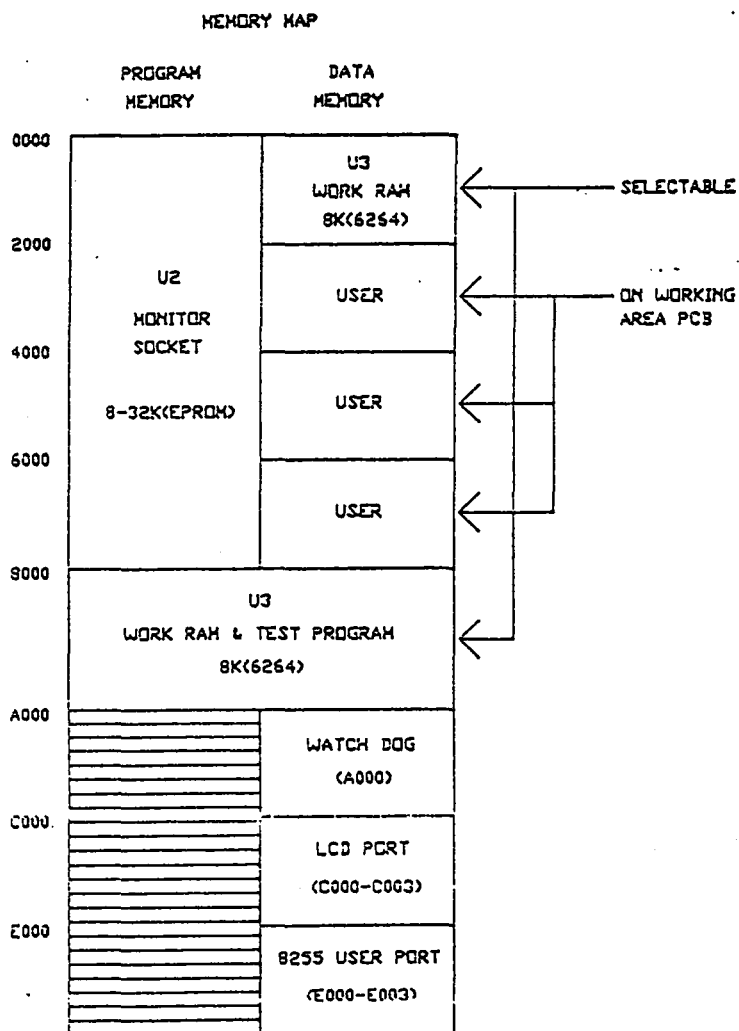
IC₁ เป็นชิพไมโครคอนโทรลเลอร์ในตระกูล MCS-51 ของ INTEL เบอร์ 8031 ทำงานที่ความถี่ 11.0592 เมกะเฮิร์ตซ์ ทำการติดต่อกับหน่วยความจำ 3 ส่วน คือ IC₂ เป็นหน่วยความจำภายนอกที่ใช้เก็บโปรแกรม (external program memory) ใช้กับอีพรอมขนาด 8 ถึง 32 กิโลไบต์ เบอร์ 2764, 27128 ส่วนที่สอง IC₃ เป็นหน่วยความจำที่ใช้เก็บข้อมูล (data memory) ใช้กับแรม 8 กิโลไบต์ เบอร์ 6264

ส่วนของพอร์ต นอกจากพอร์ตภายใน (internal port) ของชิพี้ยู คือ port1 รวมทั้งขา INTO , INT1, TO และ T1 แล้ว ยังมีพอร์ตภายนอก คือ IC₄ เบอร์ 8255 ให้ใช้งานเพิ่มเติมอีกถึง 24 บิต

ส่วนถอดรหัสแอดเดรสของหน่วยความจำ สำหรับ IC₂ ใช้สายสัญญาณแอดเดรส A₁₅ เพื่อกำหนดให้ IC₂ อยู่ที่แอดเดรส 0000H - 7FFFH ส่วน IC₄ และ IC₅ ใช้สายสัญญาณแอดเดรส A₁₃-A₁₅ ร่วมกับ IC₅ จัดให้ IC₃ อยู่ที่แอดเดรส 8000H - 9FFFH และส่วนพอร์ต IC₁₀ จัดให้อยู่ที่แอดเดรส E000H - F003H

การจัดหน่วยความจำ

รูปที่ 3.3 แสดงถึงการจัดหน่วยความจำของคอนโทรลเลอร์บอร์ด ซึ่ง IC₂ เป็นส่วนของรวมมอนิเตอร์อยู่ที่แอดเดรส 0000H - 7FFFH IC₃ เป็นแรมอยู่ที่แอดเดรส 8000H - 9FFFH และแอดเดรสช่วง E000H - E003H ถูกใช้สำหรับเป็นแอดเดรสของพอร์ต

รูปที่ 3.3 แสดงตารางการจัดหน่วยความจำและอินพุทเอาต์พุท

การนำไปใช้งานกับระบบ MICROPROCESSOR BASED REPEATER

IC₁ เป็นชิพไมโครคอนโทรลเลอร์เบอร์ 8031

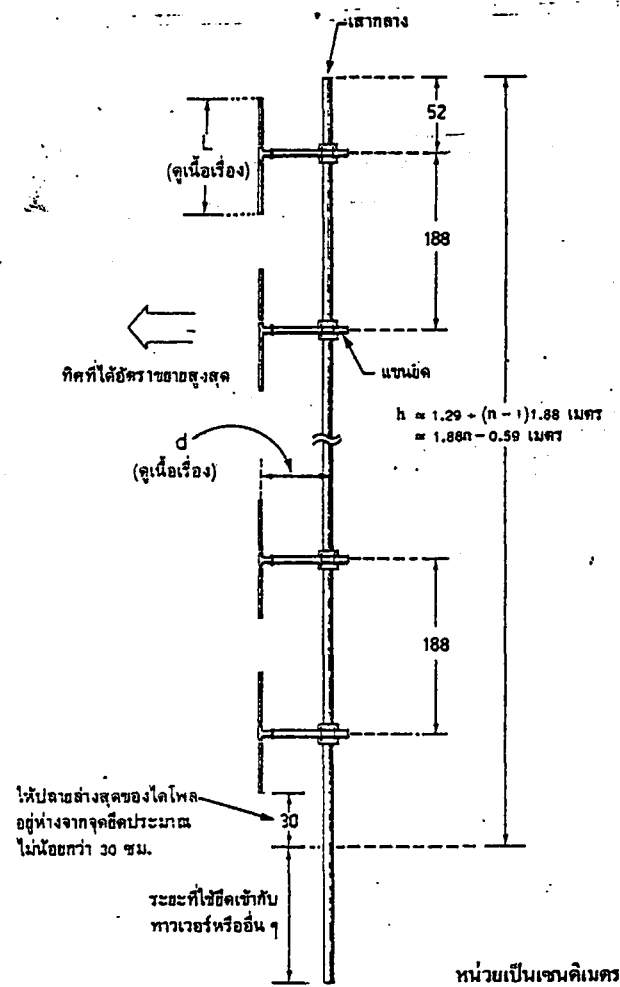
IC₂ เป็นหน่วยความจำภายนอกบรรจุโปรแกรมไบต์เบอร์ 2764

IC₃ เป็นหน่วยความจำที่ใช้เก็บข้อมูล (data memory) เบอร์ 6264

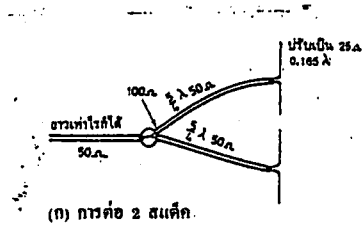
3.3 ส่วนของสายอากาศ

สายอากาศคอลลิเนียร์แบบขนานใช้ไดโพลมาสแต็ค ที่ทดลองสร้างนี้ใช้ลักษณะการติดตั้ง ดังรูปที่ 3.4 ระยะ 188 เซนติเมตร ซึ่งเป็นระยะห่างระหว่างแขนยึดของแต่ละไดโพล ได้มาจากการ กำหนดให้ปลายของไดโพลที่อยู่ติดกันห่างประมาณ 0.46λ และความยาวเฉลี่ยของไดโพล มีค่า ประมาณ 0.45λ ดังนั้นระยะห่างระหว่างแขนยึดจึงมีค่าเป็น $0.45\lambda + 0.46\lambda$ ซึ่งเท่ากับประมาณ 0.91λ ในกรณีนี้เลือกความถี่กลางเป็น 145 MHz ก็จะได้ค่า 0.91λ ได้เป็นประมาณ 188 เซนติเมตร

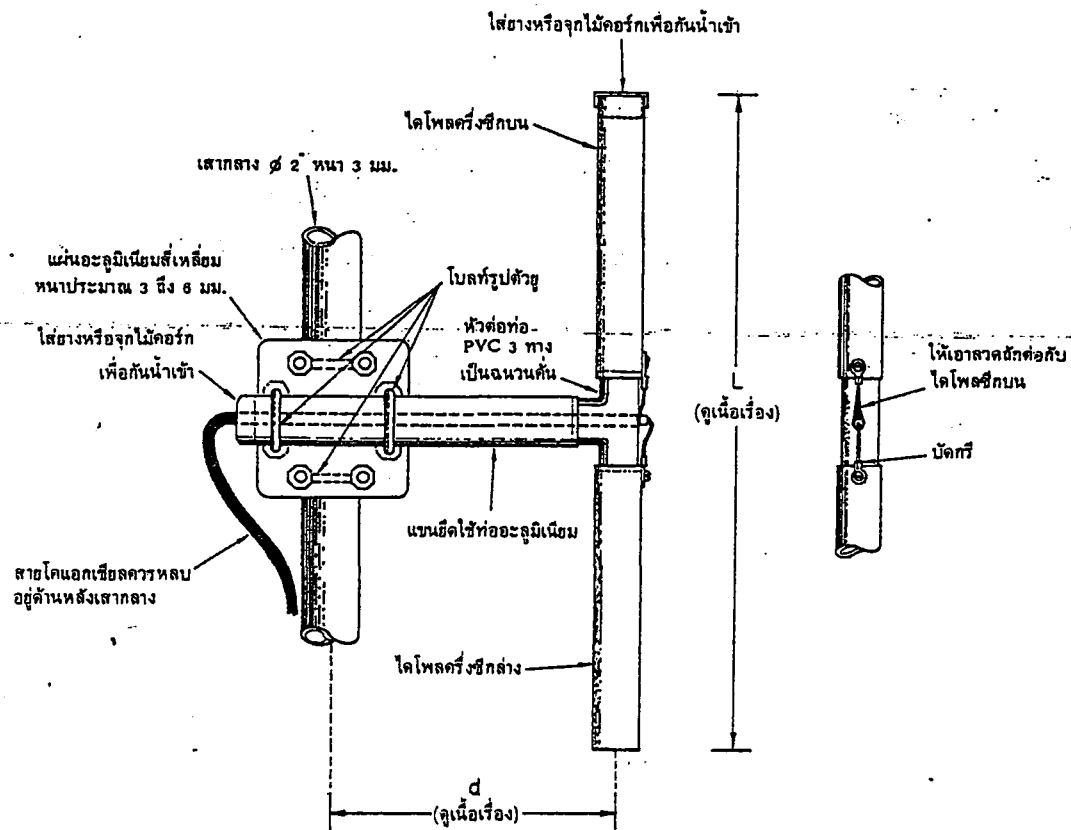
จุดยึดเข้ากับทาวเวอร์ หรือขายคาวอยู่ห่างจากปลายล่างของไดโพลตัวล่างสุดประมาณ 30 เซนติเมตร ความยาวของเสากลางส่วนที่สูงจากจุดยึดหรือ h หาได้จากสมการที่อยู่ในรูป 3.4 โดยที่ n คือจำนวนไดโพลที่นำมาสแต็คกัน รูปที่ 3.5 แสดงวิธีการต่อสายแมทซิ่งสำหรับไดโพล 2 สแต็ค โดยใช้สายโคแอกเซียล 50 โอห์ม รูปที่ 3.6 แสดงรายละเอียดการสร้างไดโพลแต่ละตัว ตลอดจน การยึดติดเข้ากับเสากลาง รูปที่ 3.7 แสดงรูปภาพสายอากาศที่ทดลองสร้างขึ้นและติดตั้งอยู่บนยอด ตึก 5 ชั้น คณะวิทยาศาสตร์ พระจอมเกล้า ลาดกระบัง

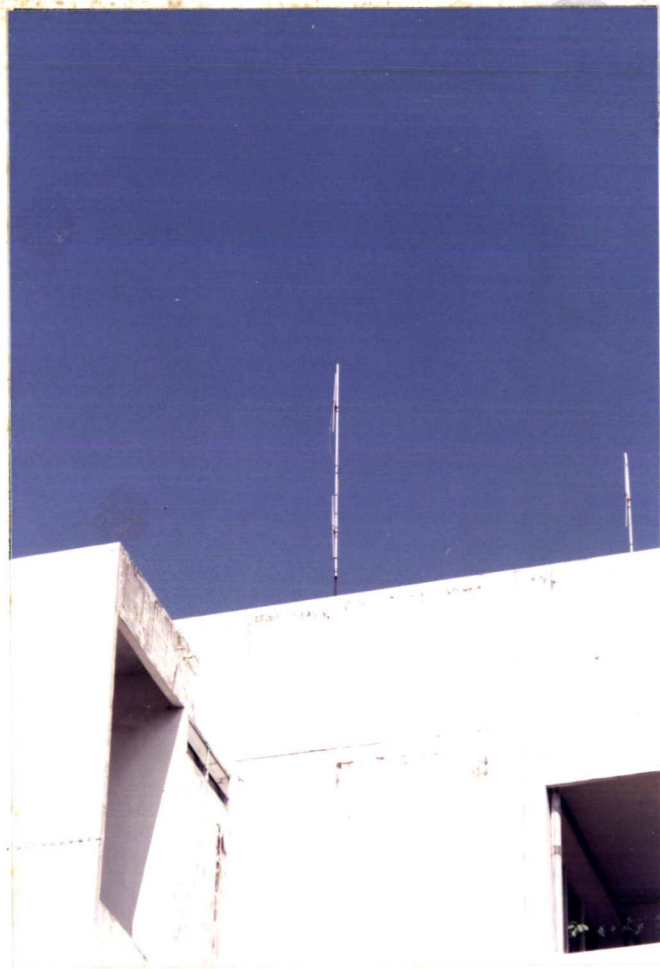
รูปที่ 3.4 แสดงวิธีการนำสายอากาศโคโพลมาติดตั้งในแนวตั้งเดียวกันทั้งหมด
 โดย n ที่แสดงในสมการคือจำนวนโคโพลที่นำมาติดตั้ง

รูปที่ 3.5 แสดงวิธีการต่อสายแมทซิ่งเพื่อแปลงอิมพีแดนซ์ของระบบสายอากาศ

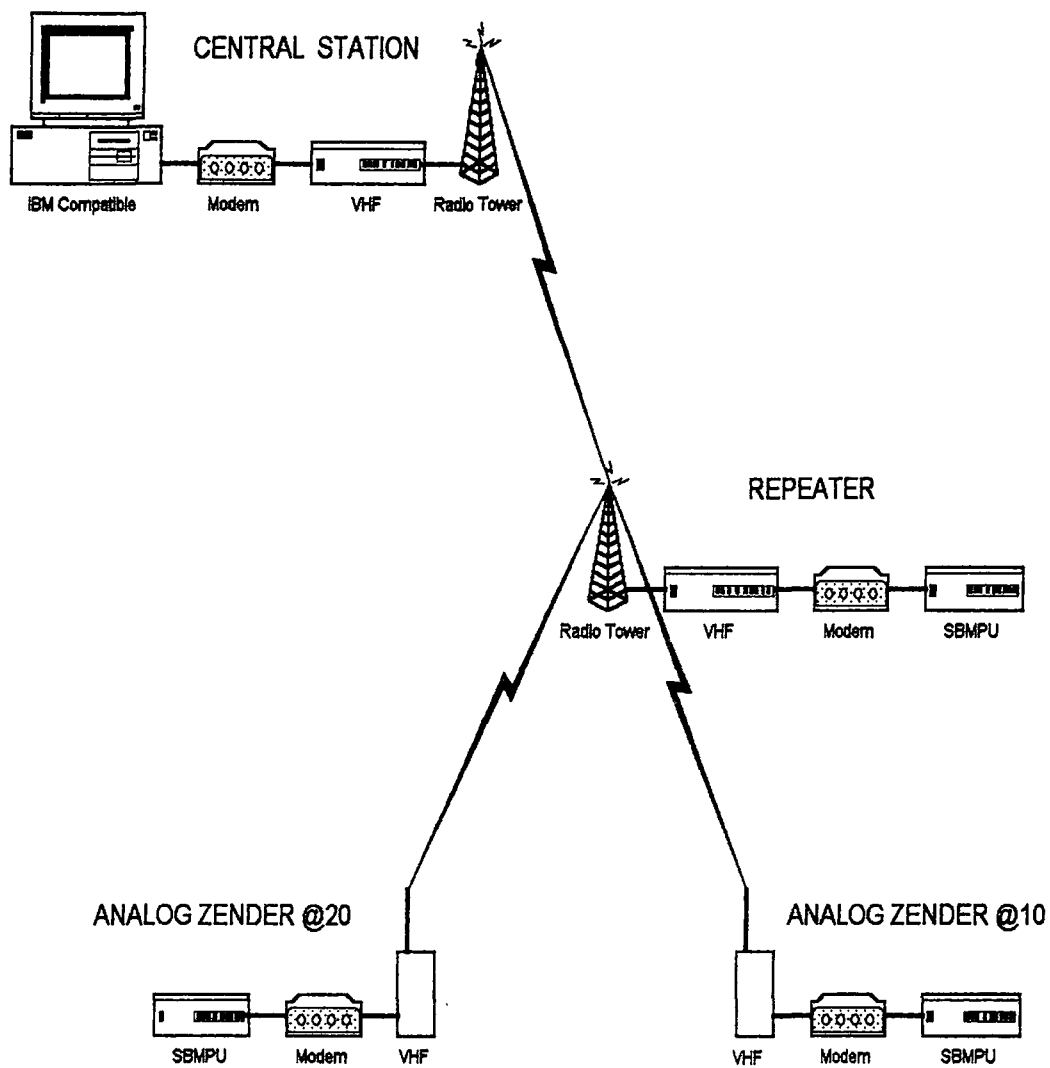
รูปที่ 3.6 แสดงรายละเอียดการสร้างโคโพลีเอทิลีนแต่ละตัว

รูปที่ 3.7 สายอากาศที่ทดลองสร้างขึ้นและติดตั้งอยู่บนยอดตึก 5 ชั้น
คณะวิทยาศาสตร์ พระจอมเกล้า ลาดกระบัง

2.4 ส่วนของการทำงานทั้งระบบ

ในระบบการรายงานข้อมูล (DATA ACQUISITION) สำหรับการตรวจวัดคุณภาพน้ำในแหล่งต่างๆ จะทำการวัดค่า pH , Conductivity , Temperature และค่า DO เป็นต้น โดยมีสถานีลูกจะติดตั้งบนท่อนลอยน้ำและมีหัววัดค่าต่างๆ ติดตั้งในตำแหน่งที่ต้องตรวจวัดคุณภาพของน้ำ โดยในจุดต่างๆก็จะมีสถานีลูกแหล่งน้ำละหนึ่งสถานี สถานีลูกจะทำการบันทึกค่าพารามิเตอร์ดังกล่าวภายในช่วงเวลาที่สามารถได้และบันทึกเก็บไว้ ภายในช่วงเวลาหนึ่งและสถานีแม่ซึ่งเป็นศูนย์กลาง โดยจะมีศูนย์กลางที่เป็นการทำงานโดย PROGRAM ที่อยู่บนเครื่องคอมพิวเตอร์ต่อเชื่อมกับ PACKET MODEM และเครื่องวิทยุ ทำการเรียกสถานีรีพีทเตอร์ แล้วให้สถานีรีพีทเตอร์ทำการเรียกสถานีต่างๆ ที่อยู่โดยรอบให้ส่งข้อมูลที่ต้องการที่ละสถานีมาให้สถานีรีพีทเตอร์ แล้วสถานีรีพีทเตอร์ก็จะส่งข้อมูลไปยังสถานีศูนย์กลางได้ทราบ การกำหนด PROGRAM ให้สถานีลูกตอบรับอย่างไร เมื่อมีการทำงานสนองตอบอย่างไรมัน สามารถเขียนเป็น PROGRAM ติดตั้งไว้บน SINGLE BOARD MICROPROCESSOR UNIT ให้ทำงานได้ดังแผนภาพดังรูป 3.8

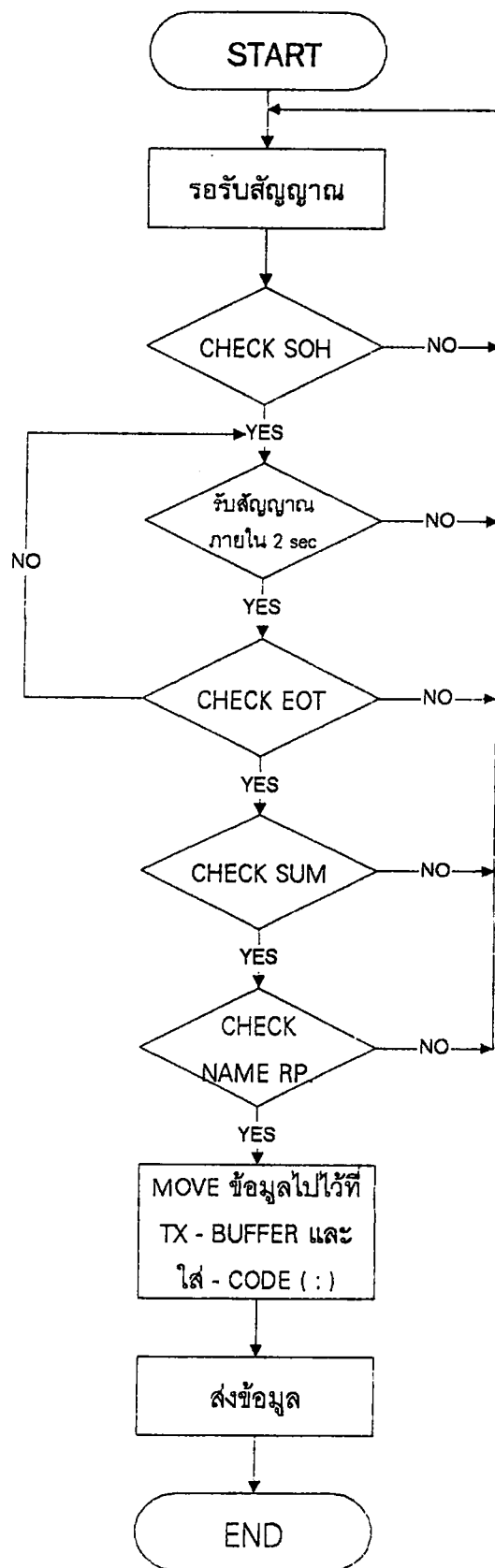

รูปที่ 3.8 แสดงแผนภาพการทำงานของระบบสื่อสาร

รูปที่ 3.9 แสดงรูปภาพสถานีตรวจวัด Analog Zender

รูปที่ 3.10 แสดงโฟลว์ชาร์ตการทำงานของโปรแกรม Microprocessor Based Repeater

Packet Format:

Start of Head	Caller Address	Station Address	Repeater Address	Command	Data	Byte Check Sum	End of Text
---------------------	-------------------	--------------------	---------------------	---------	------	----------------------	-------------------

SOH PPH>EDG,R99:T,"ED"EOT

PPH : Caller Address

EDG : Station Address

R99 : Repeater Address

ED : Byte Check Sum (Two's complement)

SOH : 01H

EOT : 04H

บทที่ 4

การทดลอง

ในการทดลอง จะแบ่งการทดลองออกเป็น 3 ตอนด้วยกัน คือ

- 4.1 การทดสอบการทำงานของโปรแกรมรีพีทเตอร์และโปรแกรมสื่อสารที่เขียนขึ้น
 - 4.2 การทดสอบการทำงานของแพคเกจโมเด็มและบอร์ดไมโครโปรเซสเซอร์ที่สร้างขึ้น โดยทำการติดต่อสื่อสารและส่งข้อมูลผ่านทางคลื่นวิทยุ
 - 4.3 การทดสอบการทำงานของระบบสายอากาศที่สร้างขึ้น เพื่อทดสอบค่า VSWR (voltage standing wave ratio)
 - 4.4 การทดสอบประสิทธิภาพของการติดต่อสื่อสาร เพื่อทดสอบระยะทางที่เหมาะสม ในการติดต่อสื่อสารข้อมูล
- ซึ่งแต่ละการทดลองมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 การทดสอบการทำงานของโปรแกรมรีพีทเตอร์และโปรแกรมสื่อสาร

อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลองมีดังต่อไปนี้

1. เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์	1 ชุด
2. บอร์ดไมโครโปรเซสเซอร์	1 ชุด
3. สายเชื่อมต่อ RS 232	1 ชุด
4. โปรแกรมการสื่อสารข้อมูล	1 ชุด

เนื่องจากในการเชื่อมต่อระหว่างไมโครคอมพิวเตอร์และแพคเกจโมเด็มที่สร้างขึ้นจำเป็นต้องใช้ขาสัญญาณ RTS (Request to Send) และขาสัญญาณ CTS (Clear to Send) ของ RS-232C ในการควบคุมตัวทรานซิสเตอร์ภายในแพคเกจโมเด็ม ที่ทำหน้าที่ปิด/เปิดสัญญาณในการออกอากาศผ่าน

ทางวิทยุรับ/ส่ง จากการทดลองใช้โปรแกรมการสื่อสารข้อมูลสำเร็จรูปทั่วไป เช่น PROCOMM นั้นจะพบว่า ไม่สามารถใช้ขาสัญญานทั้งสองในการควบคุมได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเขียนโปรแกรมการสื่อสารข้อมูลขึ้นมาใหม่ ซึ่งสามารถควบคุมลักษณะสัญญาณที่ขาสัญญานทั้งสองได้ โดยภาษาที่ใช้ในการเขียนโปรแกรมคือ ภาษาปาสคาล

วิธีการทดลอง

ติดตั้งสายเชื่อมต่อ RS 232 ระหว่างไมโครคอมพิวเตอร์ และบอร์ดไมโครโปรเซสเซอร์จากนั้นใช้โปรแกรมการสื่อสารข้อมูลที่เขียนขึ้นมาใหม่โดยโหลดโปรแกรมให้กับไมโครคอมพิวเตอร์และบอร์ดไมโครโปรเซสเซอร์ ซึ่งจะต้องตั้งพารามิเตอร์ในการรับส่งข้อมูลให้ตรงกัน ใช้อัตราการรับส่งข้อมูลที่มีความเร็ว 1200 บิตต่อวินาที ทำการทดสอบโปรแกรมที่ละขั้นตอนตามไฟลด์ชาร์ตที่เขียนขึ้น

ผลการทดลอง

โปรแกรมที่เขียนขึ้นทำงานได้ดีตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ สามารถที่จะติดต่อสื่อสารข้อมูลระหว่างไมโครคอมพิวเตอร์และบอร์ดไมโครโปรเซสเซอร์ได้

4.2 การทดสอบการทำงานของแพ็คเกจโมเด็มและบอร์ดไมโครโปรเซสเซอร์

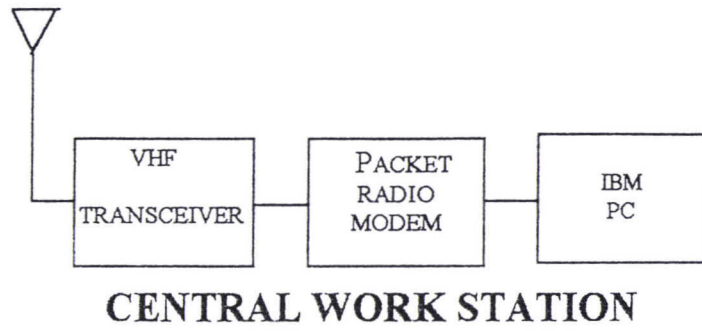
อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลองมีดังต่อไปนี้

1. เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์	1 ชุด
2. แพ็คเกจโมเด็ม	1 ชุด
3. เครื่องรีพีทเตอร์	1 ชุด
- บอร์ดไมโครโปรเซสเซอร์	
- แพ็คเกจโมเด็ม	
4. วิทยุรับ/ส่ง	2 ชุด
5. สายอากาศ	2 ชุด
6. สายนำสัญญาณ	2 ชุด
7. โปรแกรมการสื่อสารข้อมูล	1 ชุด

4.2.1 การทดสอบความเร็วในการรับส่งข้อมูลของแพคเกจโมเด็ม

วิธีการทดลอง

ให้ต่ออุปกรณ์ทางด้านไมโครคอมพิวเตอร์ ดังรูปที่ 4.1 และรูปที่ 4.2

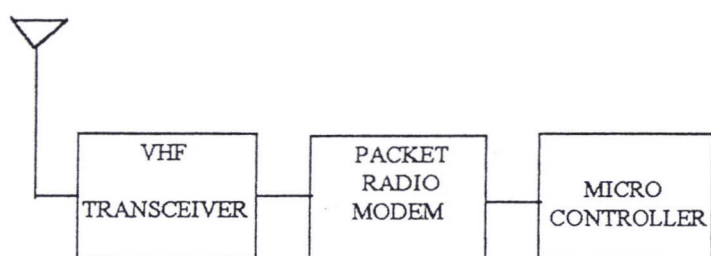

รูปที่ 4.1 แสดงแผนภาพการต่ออุปกรณ์ทางด้านไมโครคอมพิวเตอร์

รูปที่ 4.2 แสดงรูปภาพการต่ออุปกรณ์ทางด้านไมโครคอมพิวเตอร์

ให้ต่ออุปกรณ์ทางด้านรีพีตเตอร์ ดังรูปที่ 4.3 และรูปที่ 4.4

REPEATER

รูปที่ 4.3 แสดงแผนภาพการต่ออุปกรณ์ทางด้านรีพีตเตอร์

รูปที่ 4.4 แสดงรูปภาพการต่ออุปกรณ์ทางด้านรีพีตเตอร์

จากนั้นใช้โปรแกรมการสื่อสารข้อมูลที่เขียนขึ้นมาใหม่ โดยโหลดโปรแกรมให้กับไมโครคอมพิวเตอร์และบอร์ดไมโครโปรเซสเซอร์ ซึ่งจะต้องตั้งพารามิเตอร์ในการรับส่งข้อมูลให้ตรงกัน ในที่นี้ทดลองใช้อัตราการรับส่งข้อมูลที่มีความเร็ว 1200 บิตต่อวินาที และความเร็ว 2400 บิตต่อวินาที

ผลการทดลอง

สามารถทำการติดต่อสื่อสารระหว่างไมโครคอมพิวเตอร์และรีพีทีเตอร์ได้ โดยมีข้อมูลของคำสั่งที่ส่งออกไปจากไมโครคอมพิวเตอร์ ทวนสัญญาณกลับมาจากรีพีทีเตอร์ดังรูปที่ 4.5

Data To Receive

```
PPH>EDG,      ,000009,"01-01-38","00:04:28",2993,2957,2919,2882,2832,2801,272
9,2727,2751,2822,2954,3081,3054,3038,2977,2944,"19"
```

```
PPH>EDG,      ,000010,"01-01-38","00:04:36",2993,2953,2915,2877,2828,2796,272
5,2723,2751,2822,2952,3080,3054,3039,2978,2945,"1C"
```

รูปที่ 4.5 แสดงข้อมูลที่รับได้จากเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์

ต่อมาทำการเปลี่ยนแปลงอัตราการรับส่งข้อมูลเป็น 2400 บิตต่อวินาที ปรากฏว่าโมเด็มไม่สามารถทำการถอดรหัสข้อมูลได้ จึงไม่มีข้อมูลปรากฏที่จอมอนิเตอร์ของไมโครคอมพิวเตอร์

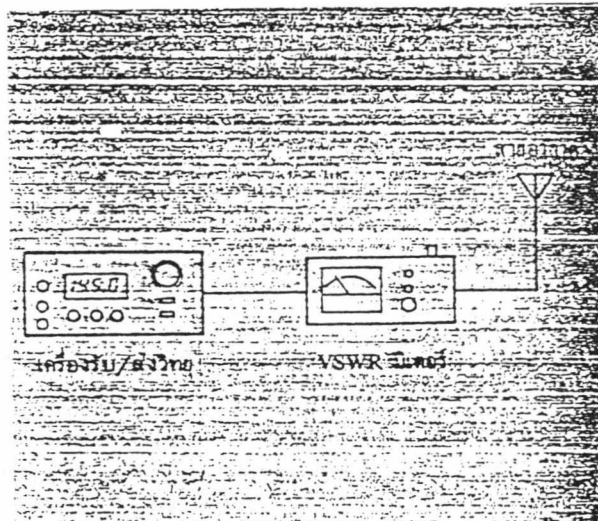
4.3 การทดสอบการทำงานของระบบสายอากาศ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลองมีดังต่อไปนี้

1. สายอากาศไดโพล 2 สเต็คที่สร้างขึ้น	1 ชุด
2. สายนำสัญญาณ	1 ชุด
3. วิทยุรับส่ง	1 เครื่อง
4. VSWR METER	1 เครื่อง

วิธีการทดลอง

ให้ต่ออุปกรณ์ดังรูปที่ 4.7 จากนั้นทำการวัดค่า VSWR ที่ความถี่ใช้งาน 144-146 MHz.

รูปที่ 4.7 แสดงการต่ออุปกรณ์ในการวัดค่า VSWR

ผลการทดลอง

หลังจากทดลองสร้างสายอากาศคอลลิเนียร์แบบ 2 สเต็ค สำหรับใช้ในย่านความถี่ 144-146 MHz. (ความถี่ย่านความยาวคลื่น 2 เมตร ของนักวิทยุสมัครเล่น) ปรากฏว่าได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ค่า VSWR ค่อนข้างคงที่มากตลอดย่านความถี่นี้ ดังตารางที่ 4.1

ความถี่ (MHz)	ค่า VSWR
144.00	1.35
144.25	1.35
144.50	1.30
144.75	1.30
145.00	1.25
145.25	1.20
145.50	1.20
145.75	1.25
146.00	1.30

ตารางที่ 4.1 แสดงค่า VSWR ของสายอากาศที่สร้างขึ้น

4.4 การทดสอบประสิทธิภาพและระยะทางการติดต่อสื่อสาร

อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลองมีดังต่อไปนี้

1. สถานีตรวจวัด Analog Zender 1 ชุด
 - สายอากาศ Slide 1/2 λ
 - แผงวงจรและแพคเก็ตโมเด็ม
 - วิทยุรับ/ส่ง
 - แบตเตอรี่

2. สถานีรีพีทเตอร์ 1 ชุด
 - สายอากาศไดโพล 2 สแต็ค
 - เครื่องรีพีทเตอร์
 - วิทยุรับ/ส่ง
 - สายนำสัญญาณ
 - แบตเตอรี่

3. สถานีไมโครคอมพิวเตอร์ 1 ชุด
 - สายอากาศไดโพล 2 สแต็ค
 - แพคเก็ตโมเด็ม
 - วิทยุรับ/ส่ง
 - สายนำสัญญาณ

วิธีการทดลอง

จัดการทดลองดังรูปที่ 4.8 โดยติดตั้งให้สายอากาศของแต่ละสถานีอยู่สูงจากพื้นดินดังนี้

สถานีไมโครคอมพิวเตอร์	5 เมตร
สถานีรีพีทเตอร์	25 เมตร
สถานีตรวจวัด Analog Zender	0.5 เมตร

ในการทดลอง กำหนดให้สถานีไมโครคอมพิวเตอร์อยู่ห่างจากสถานีรีพีทเตอร์ เป็นระยะทาง 8 กิโลเมตร และสถานีตรวจวัด Analog Zender จะเคลื่อนที่ออกห่างจากสถานีรีพีทเตอร์เป็นระยะทางช่วงละ 5 กิโลเมตร แล้วทำการทดลองติดต่อสื่อสารจากสถานีไมโครคอมพิวเตอร์ไปยังสถานีตรวจวัด Analog Zender โดยติดต่อผ่านสถานีรีพีทเตอร์

ผลการทดลอง

ระยะห่างจาก Repeater (km)	ผลการติดต่อสื่อสาร
5	ติดต่อได้ดี
10	ติดต่อได้ดี
15	ติดต่อได้ดี
20	ติดต่อได้ลำบาก
25	ติดต่อไม่ได้
30	ติดต่อไม่ได้

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการติดต่อสื่อสารระหว่างสถานีไมโครคอมพิวเตอร์
สถานีรีพีทเตอร์และสถานีตรวจวัด Analog Zender

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

อุปกรณ์ แพคเกตโมเด็ม คือ อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการติดต่อสื่อสารข้อมูลดิจิทัลผ่านทางสัญญาณวิทยุ ซึ่งให้ข้อดีว่าการติดต่อสื่อสารในระบบดิจิทัลผ่านทางสายนำสัญญาณ เพราะว่าสามารถติดต่อกับอุปกรณ์อีกตัวหนึ่งที่บริเวณใดก็ได้ แต่อาจมีปัญหากจากสัญญาณรบกวนที่มาจากภายนอกทำให้ข้อมูลเกิดการผิดพลาดและสูญหาย ซึ่งเป็นข้อเสียส่วนหนึ่งของระบบนี้

สำหรับอุปกรณ์ รีพีตเตอร์ที่ได้สร้างขึ้น เพื่อใช้ในการถ่ายทอดสัญญาณระหว่าง 2 สถานีที่ไม่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้นั้น ได้ผลเป็นที่น่าพอใจคือ สามารถส่งข้อมูลในการติดต่อได้ถูกต้อง และช่วยเพิ่มระยะทางในการติดต่อสื่อสารให้ไกลมากขึ้นโดยระยะทางการติดต่อสื่อสารนั้นจะคำนวณค่าได้จาก สูตรการหาระยะทางการติดต่อสื่อสาร ซึ่งใช้หลักการเส้นขอบคลื่นวิทยุโดยถือว่าไม่มีสิ่งกีดขวางอยู่ในเส้นทางผ่าน ถ้ามีสิ่งกีดขวางระยะการติดต่ออาจใกล้หรือไกลกว่านี้ในทางปฏิบัติ มักจะพบว่าเราสามารถติดต่อได้ไกลเกินระยะเส้นขอบคลื่นวิทยุที่คำนวณได้ โดยไม่ต้องอาศัยสภาพบรรยากาศพิเศษมาช่วย (เช่น เกิด tropospheric ducting, sporadic E เป็นต้น) แต่อาศัยสิ่งที่สามารถควบคุมได้มาช่วยเพิ่มระยะการติดต่อ เช่น ความไวของเครื่องรับ กำลังส่งของเครื่องส่ง อัตราขยายของสายอากาศรับและสายอากาศส่ง การสูญเสียของสายนำสัญญาณ เป็นต้น ซึ่งแม้จะไม่สามารถทำการติดต่อได้ 100% ตลอดเวลา แต่ก็อาจเพียงพอสำหรับการใช้งาน เช่น 90% สำหรับการใช้งานทั่วไป และ 50% อาจเพียงพอสำหรับกิจการวิทยุสมัครเล่น เป็นต้น ค่า k นี้จึงมีประโยชน์ในการคำนวณหาความสูงขั้นต่ำของสายอากาศ เพื่อให้สามารถติดต่อสื่อสารได้ไม่น้อยกว่าที่ต้องการและเป็นค่าที่สำคัญที่สุดค่าหนึ่งในการวางแผนเส้นทางการแพร่กระจายคลื่นวิทยุ

ปัญหา

ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทดลอง คือ เมื่อมีสัญญาณรบกวนจากภายนอกที่ไม่พึงประสงค์เข้ามาจะทำให้รับข้อมูลจากสถานีที่ทำการติดต่ออยู่ไม่ได้ และในการวางวิทยุสื่อสารนั้นไม่สามารถวางไว้ใกล้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ เพราะเครื่องคอมพิวเตอร์จะให้กำเนิดสัญญาณรบกวนออกมาในย่านความถี่วิทยุ ทำให้ไม่สามารถรับสัญญาณข้อมูลขนาดอื่นๆ ได้

ข้อเสนอแนะ

การใช้อุปกรณ์ในการสื่อสารข้อมูลผ่านทางคลื่นวิทยุนั้น ควรเลือกช่องสัญญาณที่ไม่มีการติดต่อกัน (เป็นช่องสัญญาณที่ว่าง) เพื่อหลีกเลี่ยงกับการที่ข้อมูลจะสูญหายจากสัญญาณรบกวนภายนอก และไม่ควรรนำอุปกรณ์ในการสื่อสารข้อมูลไปไว้กับอุปกรณ์ที่กำเนิดสัญญาณคลื่นวิทยุซึ่งจะมารบกวนระบบได้ หากต้องการติดต่อสื่อสารให้ได้ระยะทางไกลๆ ควรจะติดตั้งสายอากาศให้มีความสูงจากพื้นดินมากๆ

บรรณานุกรม

1. ชมรมวิทยุสมัครเล่น กฟผ. , “PACKET RADIO การสื่อสารข้อมูลผ่านคลื่นวิทยุ” ,
CQ Amateur Radio ฉบับที่ 54 : 70-74
2. นพดล สหชัยเสรี , “PACKET RADIO สำหรับคนยากๆ” , CQ Amateur Radio
ฉบับที่ 55 : 90-93
3. ชาญยุทธ พฤษภูมิวงศ์ , “เรียนรู้...การสื่อสารข้อมูล” , เขมิกอนดักเตอร์ อิเลคทรอนิกส์
ฉบับที่ 130 (2536) : 95-97
4. ทนง โชติสรยุทธ์ , “สายอากาศคอลลิเนียร์แบบขนานใช้ได้โพล สำหรับ 144 MHz” ,
เขมิกอนดักเตอร์ อิเลคทรอนิกส์ ฉบับที่ 56 (2526) : 128-140
5. นิพนธ์ ศิริรัตน์ , “MCS-51 กับการติดต่อสื่อสารทางพอร์ทอนุกรม” , เขมิกอนดักเตอร์
อิเลคทรอนิกส์ ฉบับที่ 120 (2535) : 49-53
6. รศ. ยืน ภู่วรรณ , น.ต.ดร.ไพศาล สงวนหมุ่น , “การสื่อสารข้อมูลและไมโครคอมพิวเตอร์
เน็ตเวิร์ค” , บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด

ภาคผนวก

- โปรแกรมการสื่อสารข้อมูลที่ใช้กับ Repeater Station

```

;*****
;
;           16 CHANNELS ANALOG SENDER
;
;   DESIGNED BY   : WICHIT SIRICHOTE           (HS1HQN)
;                 : 19 MAY 1994
;   Last Update   : SUJIT   UARPANYAPORN      (HS1EDG)
;                 : PHICHA SRISARIST         (E21PPH)
;                 : 27 FEB 1995
;*****

```

```

CPU      "8051.TBL"
HOF      "INT8"

```

```

-----
;
;           MCS-51 INTERNAL REGISTERS
;
-----

```

```

B:      EQU      0F0H      ;B REGISTER
ACC:    EQU      0E0H      ;ACCUMULATOR
PSW:    EQU      0D0H      ;PROGRAM STATUS WORD
IPC:    EQU      0B8H      ;INTERRUPT PRIORITY
P3:     EQU      0B0H      ;PORT 3 P3.4-P3.7 BOARD ADDRESS
IEC:    EQU      0A8H      ;INTERRUPT ENABLE
P2:     EQU      0A0H      ;PORT 2
SBUF:   EQU      99H      ;SEND BUFFER
SCON:   EQU      98H      ;SERIAL CONTROL
P1:     EQU      90H      ;PORT 1
TH1:    EQU      8DH      ;TIMER 1 HIGH
TH0:    EQU      8CH      ;TIMER 0 HIGH
TL1:    EQU      8BH      ;TIMER 1 LOW
TL0:    EQU      8AH      ;TIMER 0 LOW
TMOD:   EQU      89H      ;TIMER MODE
TCON:   EQU      88H      ;TIMER CONTROL
PCON:   EQU      87H      ;POWER CONTROL REGISTER
DPH:    EQU      83H      ;DATA POINTER HIGH
DPL:    EQU      82H      ;DATA POINTER LOW
SP:     EQU      81H      ;STACK POINTER

P0:     EQU      80H      ;PORT 0 B1-B8, B9-B12,OR,POL 7109

```

```

-----
;
;           MCS-51 INTERNAL BIT ADDRESSES
;
-----

```

```

CY:     EQU      0D7H      ;CARRY FLAG
AC:     EQU      0D6H      ;AUXILIARY-CARRY FLAG
FO:     EQU      0D5H      ;USER FLAG 0
RS1:    EQU      0D4H      ;REGISTER SELECT MSB
RS0:    EQU      0D3H      ;REGISTER SELECT LSB
OV:     EQU      0D2H      ;OVERFLOW FLAG
P:      EQU      0D0H      ;PARITY FLAG
PS:     EQU      0BCH      ;PRIORITY SERIAL PORT
PT1:    EQU      0BBH      ;PRIORITY TIMER 1
PX1:    EQU      0BAH      ;PRIORITY EXTERNAL 1
PT0:    EQU      0B9H      ;PRIORITY TIMER 0

```

```

PX0:      EQU      0B8H      ;PRIORITY EXTERNAL 0
EA:       EQU      0AFH      ;ENABLE ALL INTERRUPT
ES:       EQU      0ACH      ;ENABLE SERIAL INTERRUPT
ET1:      EQU      0ABH      ;ENABLE TIMER 1 INTERRUPT
EX1:      EQU      0AAH      ;ENABLE EXTERNAL 1 INTERR
ETO:      EQU      0A9H      ;ENABLE TIMER 0 INTERRUPT
EX0:      EQU      0A8H      ;ENABLE EXTERNAL 0 INTERR
SM0:      EQU      09FH      ;SERIAL MODE 0
SM1:      EQU      09EH      ;SERIAL MODE 1
SM2:      EQU      09DH      ;SERIAL MODE 2
REN:      EQU      09CH      ;SERIAL RECEPTION ENABLE
TB8:      EQU      09BH      ;TRANSMITT BIT 8
RB8:      EQU      09AH      ;RECEIVE BIT 8
TI:       EQU      099H      ;TRANSMIT INTERRUPT FLAG
RI:       EQU      098H      ;RECEIVE INTERRUPT FLAG
TF1:      EQU      08FH      ;TIMER 1 OVERFLOW FLAG
TR1:      EQU      08EH      ;TIMER 1 RUN CONTROL BIT
TF0:      EQU      08DH      ;TIMER 0 OVERFLOW FLAG
TR0:      EQU      08CH      ;TIMER 0 RUN CONTROL BIT
IE1:      EQU      08BH      ;EXT INTERR. 1 EDGE FLAG
IT1:      EQU      08AH      ;EXT INTERR. 1 TYPE FLAG
IE0:      EQU      089H      ;EXT INTERR. 0 EDGE FLAG
ITO:      EQU      088H      ;EXT INTERR. 0 TYPE FLAG

```

```

-----
;
;                                PORT 1 BIT ADDRESS
;
-----

```

```

P1.0:     EQU      090H      ;P1.0-P1.3 OUTPUT TO SELECT
;                                ;MUX CHANNEL
P1.1:     EQU      091H
P1.2:     EQU      092H      ;PTT key  H=Tx  , L= Rx
P1.3:     EQU      093H      ;
P1.4:     EQU      094H      ;RUN/HOLD 7109
P1.5:     EQU      095H      ;CE/LOAD
P1.6:     EQU      096H      ;HBEN
P1.7:     EQU      097H      ;LBEN

P2.0:     EQU      0A0H      ;19200/9600 BIT/SEC SELECT
;                                ;H=19200,L=9600
P2.1:     EQU      0A1H      ;FREE RUNNING
P2.2:     EQU      0A2H
P2.3:     EQU      0A3H      ;POLARITY SELECT
P2.4:     EQU      0A4H      ;MAXIMUM CHANNEL TO BE SCANED 1-16
P2.5:     EQU      0A5H      ;P2.4 - P2.7
P2.6:     EQU      0A6H
P2.7:     EQU      0A7H

```

```

-----
;
;                                RAM BIT ADDRESS
;
-----

```

```

KEY:      EQU      0BH
CHECK_SUM: EQU      0BH      ;CHECK SUM BIT
LED:      EQU      08H      ;INTERRUPT BLINK
XOFF_FLAG: EQU      0AH
ZEROING:  EQU      0DH

```

```

WARM:          EQU      55H      ;56H, 57H, 58H

STATION_ADDRESS: EQU      59H      ;SOFTWARE LOG STATION ADDRESS
CALLER_ADDRESS:  EQU      5AH

INPUT_BUFFER:   EQU      57H      ;INPUT CONSOLE ASCII 40-45
                                   ;(6 CHARACTERS)

```

```

;-----
;
;                               STRING CONSTANT
;-----

```

```

SOH:          EQU      01H      ;START OF HEADER
EOT:          EQU      04H      ;END OF TEXT
NAK:          EQU      15h      ;NO ACKNOWLEDGE
ACK:          EQU      06h      ;ACKNOWLEDGE
BS:           EQU      08H
FS:           EQU      0CH
CR:           EQU      0DH
LF:           EQU      0AH
EOS:          EQU      10H
BELL:         EQU      07H
SPACE:        EQU      20H
COMMA:        EQU      2Ch

```

```

SIN_BUFFER:   EQU      01F00H

```

```

;-----
;
;                               INTERRUPT ADDRESS
;-----

```

```

                ORG      0000H
LJMP            MAIN_TIMER

                ORG      0003H
LJMP            READ_7109      ;SERVICE EX0

                ORG      000BH
LJMP            SERVICE_TO    ;TIMER COUNTER 0 INTERRUPT
                                   ;SET TO HIGHEST PRIORITY

```

```

;*****
;
;                               MAIN PROGRAM
;*****

```

```

PORT_A:        EQU      8000H
PORT_B:        EQU      8001H
PORT_C:        EQU      8002H
CONTROL_8255: EQU      8003H

```

```

COUNT_L:      EQU      00H
COUNT_H:      EQU      00H      ;INTERRUPT EVERY
                                   ;11.0592E+6/(12*65536) =
                                   ;14.0625 Hz

```

```

;-----
MAIN_TIMER:    MOV      RO,#10H
POWER_DELAY:   DJNZ    RO,POWER_DELAY

```

```

MOV SP,#60H           ;FIRST STACK MUST BE INITIALIZED
; CLR P1.4           ; HOLD 7109
CLR PTT              ; RX MODE
; MOV STATION_ADDRESS,#30H
;                   ;INITIALISED STATION ADDRESS TO @30
;                   ;EG., WICHIT IS 30 YEARS OLD.

; MOV A,P2
; ANL A,#0F0H        ;READ ONLY HIGH NIBBLE (P2.4-P2.7)
; SWAP A
; INC A              ;GET CHANNEL MAX
; MOV CHANNEL_MAX,A

; MOV A,WARM
; CJNE A,#53H,COLD_BOOT
; SJMP WARM_BOOT

COLD_BOOT:
; MOV TIME_SEC,#10H
; MOV TIME_MIN,#00D
; MOV SAMPLE,#00D
; MOV SAMPLE+1,#00D
; MOV SAMPLE+2,#00D

; MOV WARM,#53H
; MOV SEC/50,#00H
; MOV SEC,#35H
; MOV MIN,#24H
; MOV HOUR,#08H
; MOV DAY,#31H
; MOV MONTH,#07H
; MOV YEAR,#37H

; MOV WIND_SPEED,#00H
; MOV WIND_SPEED+1,#00H
; MOV WIND_COUNTER,#00H
; MOV WIND_COUNTER+1,#00H

WARM_BOOT: SETB EA           ;ENABLE ALL INTERRUPT
SETB EX0        ;ENABLE EXTERNAL INTERRUPT 0
SETB ITO        ;FALLING EDGE EXT0
SETB ETO        ;ENABLE TIMERO INTERRUPT
SETB PTO        ;REAL-TIME CLOCK 0 HIGHEST PRIORITY
MOV TMOD,#00000001B;SET MODE 1 TO (16 BIT DIVIDER)

; MOV CHANNEL,#00H

LCALL INIT

MOV TLO,#COUNT_L
MOV THO,#COUNT_H
CLR READY
CLR CHECK_SUM

; CLR P1.0         ;SELECT CHO
; CLR P1.1

```

```

;      CLR  P1.2
;      CLR  P1.3
;      MOV   MUX,#00H
      SETB  TRO           ;START REALTIME CLOCK

```

```

;***** MAIN2 *****
;-----
;
;                               BIG-MAIN
;-----

```

```

      MOV   DPTR,#NAME_RP
      MOV   R1,#90h
      MOV   R0,#00h
      MOV   R2,#03h
      LCALL COPY0_EX      ;COPY NAME_RP TO RAM ADDR 9000H

MAIN2:  JNB   RI,$
      MOV   A,SBUF
      CLR   RI
      MOV   DPTR,#8000h
      CJNE  A,#01h,MAIN2  ;CHECK START OF HEAD
MAIN_B: MOVX  @DPTR,A
      CLR   RI
      INC   DPTR
      MOV   R0,#02d      ;SET TIMER 2 SEC.
      LCALL RECEIVE_TIME
      JB    RI,RX_OK2
      LJMP  MAIN2
RX_OK2: MOV   B,A
      CLR   RI
      MOV   A,DPH
      CJNE  A,#84h,RX_OK3
      MOV   A,DPL
      CJNE  A,#0FFh,RX_OK3
      LJMP  MAIN2
RX OK3: MOV   A,B
      CJNE  A,#04h,MAIN_B ;check end EOT
      MOVX  @DPTR,A
      MOV   R0,30d
      LCALL B_DELAY
      CLR   RI
      MOV   7Dh,DPH
      MOV   7Eh,DPL

      MOV   DPTR,#8000H  ;CHECK SUM
      LCALL CHK_SUM
      MOVX  A,@DPTR
      CJNE  A,05h,MAIN2
      INC   DPTR
      MOVX  A,@DPTR
      CJNE  A,04h,MAIN2

      MOV   DPTR,#8009H
      MOV   R3,#80H
      MOV   R2,#0BH
      MOV   R1,#90H
      MOV   R0,#00H

```

```

LCALL    COM_B                ;CHECK NAME REPEATER
CJNE     A,#00H,MAIN2

MOV      DPH,7DH
MOV      DPL,7EH

MOV      R3,DPH
MOV      R2,DPL
MOV      DPTR,#8000H
MOV      R1,#85H
MOV      R0,#00H
LCALL    COPY2_EX
CJNE     A,#00H,MAIN2

MOV      DPTR,#850CH          ;PUSH CONTROL WITH ":"
MOV      A,#":"
MOVX     @DPTR,A

MOV      DPTR,#8500H          ;PUT CHECKSUM
LCALL    CHK_SUM
MOV      A,R5
MOVX     @DPTR,A
INC      DPTR
MOV      A,R4
MOVX     @DPTR,A

MOV      R0,#20d
LCALL    B_DELAY
LCALL    PTT_ON
MOV      DPTR,#8500h
LCALL    SEND_BLOCK
LCALL    PTT_OFF
LJMP     MAIN2

;-----
MAIN3:   ;LCALL    SEND_PROMPT

MAIN4:   SETB     P1.4          ;RUN 7109 DURING WAIT
         JNB     RI,MAIN4
         CLR     RI
         MOV     A,SBUF
         ORL     A,#00100000B    ;IGNOR UPPER-CASE

COM2:    CJNE     A,#"g",COM3
         LJMP    TEST10          ;RUN ZENDER

COM3:    CJNE     A,#"c",COM4
         LJMP    SET_DATE

COM4:    CJNE     A,#"s",COM5
         LJMP    SEC_DELAY

COM5:    CJNE     A,#"+",COM6
         NOP

COM6:    CJNE     A,#"-",COM7
         NOP

COM7:    CJNE     A,#"l",COM8

```

```

NOP

COM8:  CJNE  A, #"u", COM9
      NOP

COM9:  CJNE  A, #"m", COM10
      LJMP  MIN_DELAY

COM10: CJNE  A, #"?", COM11
      LJMP  HELP_COMMAND

COM11: CJNE  A, #"r", COM12
      LJMP  READ_TIME_SET

COM12: CJNE  A, #"b", COM13
      LJMP  SET_BAUD

COM13: CJNE  A, #"d", COM14
      LJMP  DISPLAY_DATE_TIME

COM14: CJNE  A, #"n", COM15
      LJMP  NEW_FILE

COM15: CJNE  A, #"t", COM16
      LJMP  TRIGGER_SEND

COM16: CJNE  A, #"p", COM17
      LJMP  RUN

COM17: CJNE  A, #"e", COM18
      LJMP  SET_TIME

COM18: CJNE  A, #cr, COM19
      LCALL SEND
      LJMP  MAIN3

COM19: CJNE  A, #"a", COM20
      LJMP  LOG_ADDRESS

COM20: CJNE  A, #".", COM21      ;RESTART ZENDER
      LJMP  MAIN_TIMER

COM21: CJNE  A, #60H, COM22     ;eg. @ COMMAND 40H OR 20H
      LJMP  GET_ADDRESS

COM22: LJMP  MAIN3

MENU:  MOV  DPTR, #TITLE
      LCALL SEND_STRING
MENU3:  RET

;ENTER_COM ENTER CURRENT TIME AND DAY

ENTER_COM:
      MOV  DPTR, #ENTER_DATE
      LCALL SEND_STRING

```

```

LCALL    GET_WORD
LCALL    GET_RANGE
MOV      A,UP_START_L
MOV      MONTH,A
MOV      A,UP_START_H
MOV      DAY,A
MOV      A,UP_STOP_L
MOV      YEAR,A

MOV      DPTR,#ENTER_TIME
LCALL    SEND_STRING
LCALL    GET_WORD
LCALL    GET_RANGE
MOV      A,UP_START_L
MOV      HOUR,A
MOV      A,UP_STOP_L
MOV      MIN,A
LJMP     MAIN2

```

```

-----
;
;                               SUB ROUTINE
;
-----

```

```

;INIT_RS232C INITIALIZED 8051 SERIAL PORT
;===== BAUD RATE: 19200 bit/sec OR 9600 BIT/SEC
;          DATA LENGTH: 8 BIT
;          STOP BIT: 1 BIT
;          PARITY: NO
;          X-TAL: 11.0592 MHz
;
;          ENTRY : P2.0, IF P1.4 = H THEN BAUD RATE=1200
;                  IF P1.4 = 0 THEN BAUD RATE= 600

```

```

INIT:      MOV      TMOD,#00100001B
           MOV      SCON,#01010010B
           SJMP     HIGH_BAUD
           MOV      PCON,#00000000B
           SJMP     LOW_BAUD
HIGH_BAUD: MOV      PCON,#10000000b   ;DOUBLE BOARD RATE
LOW_BAUD:  MOV      TH1,#0D0h         ;TIMER1 LOAD VALUE
           SETB     TR1               ;START TIMER1
           RET

```

```

;PTT ON-OFF
;=====
PTT_ON:    SETB     PTT
           MOV      RO,#120D         ;DELAY 1 SEC.
           LCALL    B_DELAY
           RET

```

```

PTT_OFF:   CLR      PTT
           RET

```

```

;SEND      SEND A TO SERIAL PORT
;          CHECK TRANSMITTER BUFFER BEFORE SEND
;          if check_sum bit = 1 then calculate check sum byte
;          ENTRY: A

```

```

;          EXIT: A
;
SEND:      CLR          TI
           MOV          SBUF,A          ;OK BUFFER EMPTY SEND OUT...
           JNB         TI,$
           JNB         CHECK_SUM,NO_CHECK_SUM
           PUSH        ACC
           ADD         A,BCC
           MOV         BCC,A
           POP         ACC

```

```
NO_CHECK_SUM:
```

```
RET
```

```

;
;RECVES RECIVE BYTE FROM SERIAL PORT WITH TIME-OUT FUNCTION
;=====
;          ENTRY: NO
;          EXIT: A = ASCII NUMBER OR STRING COMMAND
;                               A = FF TIME-OUT

```

```

RECIVES:   MOV          R7,#05H
AGAIN:     MOV          R6,#00H          ; TIME-OUT DELAY
GET_RI:    JB           RI,READYS

           DJNZ        R6,GET_RI
           DJNZ        R7,AGAIN
           MOV         A,#0FFH          ; TIME-OUT NO DATA RECEPTE
           RET

READYS:    CLR          RI
           MOV         A,SBUF
           RET

```

```

;RECIIVE RECIVE BYTE PUT TO A FROM SERIAL PORT
;=====
;          WAIT UNTIL RECIVER BUFFER READY
;          IF RECIVE CHARACTER "!" RESET SYSTEM BY START
;          EXECUTE AT $0000
;          ENTRY: NO
;          EXIT: A

```

```

RECIVE:    JNB         RI,RECIVE
           CLR         RI
           MOV         A,SBUF
           CJNE        A,#"!",NORMAL
           LJMP        MAIN_TIMER

```

```

NORMAL:    RET

```

```

;RECEIVE RECEIVE BYTE NO ECHO
;=====

```

```

RECEIVE:   JNB         RI,RECEIVE
           CLR         RI
           MOV         A,SBUF

```

RET

;CR_SEND SEND CR TO RS232

;=====

; ENTRY: NO

; EXIT: NO

;

SEND_CR: MOV A,#CR

LCALL SEND

SEND_LF: MOV A,#LF

LCALL SEND

RET

;SEND_COMMA

;=====

SEND_COMMA: MOV A,#","

LCALL SEND

RET

;SEND_22H

;=====

SEND_22H: MOV A,#22H

LCALL SEND

RET

;SEND_SPACE

;=====

SEND_SPACE: MOV A,#SPACE

LCALL SEND

RET

XOFF: EQU 13H

XON: EQU 11H

BREAK: EQU 00H

;XOFF_SEND SEND XOFF TO RS232

;=====

; ENTRY: NO

; EXIT: NO

;

XOFF_SEND: MOV A,#XOFF ;GET XOFF CHARACTER

LCALL SEND

RET

;XON_SEND

;

;

;

XON_SEND: MOV A,#XON

LCALL SEND

RET

```

;NIBBLE_SHIFT SHIFT FOUR DIGIT BCD NUMBER LEFT A NIBBLE
;=====
;          ENTRY : R0 POINTED TO LSD
;          EXIT  : NO

```

```

NIBBLE_SHIFT:  INC    R0
                MOV    A,@R0
                SWAP   A
                ANL    A,#0F0H
                MOV    R3,A
                DEC    R0
                MOV    A,@R0
                SWAP   A
                MOV    R2,A
                ANL    A,#0FH
                ADD    A,R3
                INC    R0
                MOV    @R0,A
                MOV    A,R2
                ANL    A,#0F0H
                DEC    R0
                MOV    @R0,A
                RET

```

```

;SHIFT_16BIT SHIFT LEFT 1 BIT ADDRESS $4D,$4E
;=====
;          $4D LO BYTE
;          $4E HI BYTE
;          ENTRY: NO
;          EXIT: Carry Flag

```

```

SHIFT_16BIT:  CLR    C                ;      {($4E,$4D)} X 2
                MOV    A,5DH
                ADD    A,5DH
                MOV    5DH,A
                MOV    A,5EH
                ADDC   A,5EH
                MOV    5EH,A
                RET                ; CARRY GONE

```

```

;BIN_BCD CONVERT 16 BIT BINARY TO BCD
;=====
;          SHIFT LEFT 1 BIT FROM MOST SIGNIFICANT BIT TO LEAST
;          SIGNIFICANT
;          BIT , IF CARRY = 1 THEN BCD= (2^N + BCD)
;
;          ENTRY: 16 BIT DATA
;
;          5D 4D $3D = LO BYTE
;          5E 4E $3E = HI BYTE
;          EXIT: 6 DIGIT BCD
;          46 $36L =      0
;          $36H =      10
;          47 $37L =     100
;          $37H =     1000
;          48 $38L =    10000

```

```

;                $38H = 100000

BIN_BCD:  MOV    56H,#00      ; CLEAR BCD BEFORE
          MOV    57H,#00
          MOV    58H,#00

          MOV    R1,#00H
          MOV    R7,#16D
BIN_1:    LCALL  SHIFT_16BIT
          JNC    NEXT_BIT

;    OK CARRY = 1 ADD BCD TO 2^N CONSTANT IN TABLE2
          MOV    DPTR,#TABLE2
          CLR    C
          MOV    R0,#56H
          MOV    R6,#03H
BIN_2:    MOV    A,R1
          MOVC   A,@A+DPTR
          ADDC   A,@R0
          DAA
          MOV    @R0,A
          INC    DPTR
          INC    R0
          DJNZ   R6,BIN_2
NEXT_BIT: INC    R1
          INC    R1
          INC    R1
          DJNZ   R7,BIN_1
          RET

TABLE2:   DFB    68H,27H,03H
          DFB    84H,63H,01H
          DFB    92H,81H,00H
          DFB    96H,40H,00H
          DFB    48H,20H,00H
          DFB    24H,10H,00H
          DFB    12H,05H,00H
          DFB    56H,02H,00H
          DFB    28H,01H,00H
          DFB    64H,00H,00H
          DFB    32H,00H,00H
          DFB    16H,00H,00H
          DFB    08H,00H,00H
          DFB    04H,00H,00H
          DFB    02H,00H,00H
          DFB    01H,00H,00H

;#####
;    TIMER 0 INTERRUPT SERVICE ROUTINE
;    enter to this routine every 0.01 SECOND
;    update current time and date
;#####
SERVICE_TO:
          PUSH   PSW

```

```

PUSH    ACC
PUSH    B
PUSH    DPL
PUSH    DPH
MOV     PSW,#00010000B ;SELECT REGISTER BANK 2

```

```

; TIMER 0 SERVICE BODY

```

```

MOV     TH0,#COUNT_H
MOV     TLO,#COUNT_L
INC     SEC100
MOV     A,SEC100
CJNE   A,#14D,CHECK_SEC
MOV     SEC100,#00H

```

```

MOV     A,SEC
ADD     A,#01D
DAA
MOV     SEC,A

```

```

MOV     A,TIME_SEC ;IF USER SET =00 THEN IGNOR
;SETB READY
CJNE   A,#00D,CHECK_SEC_TIMER
;ELS INCREMENT AND CHECK
SJMP   CHECK_SEC

```

```

CHECK_SEC_TIMER:

```

```

MOV     A,TRIG_SEC
ADD     A,#01D
DAA
MOV     TRIG_SEC,A
CJNE   A,TIME_SEC,CHECK_SEC ;COMPARE CURRENT
;TIMER AND USER SET
MOV     TRIG_SEC,#00D
SETB   READY

```

```

CHECK_SEC:

```

```

MOV     A,SEC
CJNE   A,#60H,CHECK_MIN

```

```

MOV     SEC,#00D
MOV     A,MIN
ADD     A,#01D
DAA
MOV     MIN,A

```

```

MOV     A,TIME_MIN ;INCREMENT TRIGGER MIN TIMER
CJNE   A,#00D,CHECK_MIN_TIMER
SJMP   CHECK_MIN

```

```

CHECK_MIN_TIMER:

```

```

MOV     A,TRIG_MIN
ADD     A,#01D
DAA

```

```
MOV     TRIG_MIN,A
CJNE   A,TIME_MIN,CHECK_MIN
MOV     TRIG_MIN,#00D
SETB   READY           ;INDICATE READY TO SEND DATA
```

CHECK_MIN:

```
MOV     A,MIN
CJNE   A,#60H,CHECK_HOUR
MOV     MIN,#00D
MOV     A,HOUR
ADD    A,#01D
DAA
MOV     HOUR,A
```

CHECK_HOUR:

```
MOV     A,HOUR
CJNE   A,#24H,CHECK_DAY
MOV     HOUR,#00D
MOV     A,DAY
ADD    A,#01D
DAA
MOV     DAY,A
```

CHECK_DAY:

```
MOV     A,DAY
CJNE   A,#31H,CHECK_MONTH
MOV     DAY,#01D
MOV     A,MONTH
ADD    A,#01D
DAA
MOV     MONTH,A
```

CHECK_MONTH:

```
MOV     A,MONTH
CJNE   A,#12H,CHECK_YEAR
MOV     MONTH,#01D
MOV     A,YEAR
ADD    A,#01D
DAA
MOV     YEAR,A
```

CHECK_YEAR:

```
POP     DPH
POP     DPL
POP     B
POP     ACC
POP     PSW
RETI
```

;TIMER_DELAY

```
;
;   set bit ready when delay timer is equal set table
;   read from p3.4 - p3.7
;   entry: 4 bit at p3.4 -p3.7
;   exit; ready flag
```

```

;#####
;
;          INTERRUPT SERVICE ROUTINE EXO          #
;          READ DATA FROM ICL7109 12 BIT ADC    #
;
;
;#####

```

READ 7109:

```

PUSH    PSW
PUSH    ACC
PUSH    B
PUSH    DPL
PUSH    DPH
MOV     PSW,#00010000B ;SELECT REGISTER BANK 2
CLR     P1.4           ;HOLD 7109

MOV     R0,#ADC_DATA ;COMPUTE ADDRESS OF ADC BUFFER

MOV     A,MUX
MOV     B,#02H
MUL     AB
ADD     A,R0
MOV     R0,A

INC     MUX
MOV     A,MUX
CJNE   A,CHANNEL_MAX,NEXT_CHANNEL
;CHANGE 10 TO VARIABLE IN CHANNEL_MAX

MOV     MUX,#00H
SETB   FO             ;16 CHANNEL FINISHED

```

NEXT_CHANNEL:

```

MOV     C,00H
MOV     P1.0,C
MOV     C,01H
MOV     P1.1,C
MOV     C,02H
MOV     P1.2,C
MOV     C,03H
MOV     P1.3,C

CLR     P1.5           ; CE --> 0
CLR     P1.7           ; LBEN -> 0
MOV     P0,#0FFH
NOP
MOV     A,P0

MOV     @R0,A
SETB   P1.7           ; LBEN -> 1
NOP
CLR     P1.6           ; HBEN -> 0
MOV     P0,#0FFH
NOP
MOV     A,P0

INC     R0

```

```

MOV     @R0,A           ;SAVE TO @R0+1
;      SETB    P1.5     ;RESTORE CE
;      SETB    P1.6     ;HBEN -> 1

POP     DPH
POP     DPL
POP     B
POP     ACC
POP     PSW
RETI

;SEND_7109_SERIAL
;      SEND PACKET DIGITAL DATA TO PC VIA SERIAL PORT
;      DESTROY: R0,R3

SEND_7109_SERIAL:
LCALL  PTT_ON
MOV    BCC,#00H        ;CLEAR BCC BYTE
SETB   CHECK_SUM      ;NEEDED FOR SEND ROUTINE TO
                        ;CALCULATE CHECK SUM

MOV    A,#SOH          ;START WITH START OF HEAD
LCALL  SEND
LCALL  SEND_CR

MOV    A,#"@"          ;NEXT SEND CONNECTION ADDRESS
LCALL  SEND
MOV    A,STATION_ADDRESS
LCALL  SEND_ASCII
MOV    A,#">"
LCALL  SEND
MOV    A,#">"
LCALL  SEND
MOV    A,#"@"
LCALL  SEND
MOV    A,CALLER_ADDRESS
LCALL  SEND_ASCII
LCALL  SEND_COMMA

MOV    A,SAMPLE+2      ;NEXT WITH READING
LCALL  SEND_ASCII
MOV    A,SAMPLE+1
LCALL  SEND_ASCII
MOV    A,SAMPLE
LCALL  SEND_ASCII

LCALL  SEND_COMMA
MOV    A,#22H
LCALL  SEND
MOV    A,DAY
LCALL  SEND_ASCII
MOV    A,#"-"
LCALL  SEND
MOV    A,MONTH
LCALL  SEND_ASCII

```

```
MOV     A,#"-"  
LCALL  SEND  
MOV     A,YEAR  
LCALL  SEND_ASCII  
MOV     A,#22H  
LCALL  SEND
```

```
LCALL  SEND_COMMA  
MOV     A,#22H  
LCALL  SEND  
MOV     A,HOUR  
LCALL  SEND_ASCII  
MOV     A,#":"  
LCALL  SEND  
MOV     A,MIN  
LCALL  SEND_ASCII  
MOV     A,#":"  
LCALL  SEND  
MOV     A,SEC  
LCALL  SEND_ASCII  
MOV     A,#22H  
LCALL  SEND  
LCALL  SEND_COMMA
```

; NOW SEND DIGITAL DATA FROM CH1 TO CH16

```
MOV     R3,CHANNEL_MAX    ;CHANGE 16D TO CHANEL_MAX  
MOV     R0,#ADC_DATA
```

READ_BUFFER:

```
MOV     A,@R0  
INC     R0  
MOV     A,@R0
```

```
JB      P2.3,NO_POL  
LCALL  FIND_POLARITY
```

```
NO_POL: ANL     A,#0FH  
MOV     5EH,A  
DEC     R0  
MOV     A,@R0  
MOV     5DH,A  
PUSH    00H  
LCALL  BIN_BCD  
POP     00H
```

```
JB      P2.3,NO_SEND_POL  
MOV     A,POL  
LCALL  SEND
```

NO_SEND_POL:

```
MOV     A,57H  
LCALL  SEND_ASCII  
MOV     A,56H  
LCALL  SEND_ASCII
```

```
MOV     A,R3
```

```
CJNE  A,#01H,OLD_LINE
SJMP  NEW_LINE
```

OLD_LINE:

```
MOV   A,#", "
LCALL SEND
```

NEW_LINE:

```
INC   R0
INC   R0
DJNZ  R3,READ_BUFFER
```

;NOW BCC IS READY TO SEND MAKE IT TWO COMPLEMENT

```
CLR   CHECK_SUM
LCALL SEND_COMMA
MOV   A,#22H
LCALL SEND
MOV   A,BCC
CPL   A
INC   A
LCALL SEND_ASCII
MOV   A,#22H
LCALL SEND
MOV   A,#EOT
LCALL SEND
LCALL PTT_OFF
RET
```

; ENDING FLAG WITH END OF TEXT

;FIND_POLARITY

; ENTRY: A

; EXIT: ASCII + OR - IN POL BYTE

FIND_POLARITY:

```
PUSH  ACC
ANL   A,#00100000B
CJNE  A,#00H,POSITIVE
MOV   POL,#"- "
SJMP  FOUND_POL
```

POSITIVE:

```
MOV   POL,#"+ "
```

FOUND_POL:

```
POP   ACC
RET
```

SETB SEC_FLAG ; SET FLAG 1 SECOND

```
MOV   A,SEC
ADD   A,#01H
DAA
MOV   SEC,A
```

UP_SEC:

```
MOV   A,SEC
CJNE  A,#60H,UP_MIN

MOV   SEC,#00H
```

```

MOV    A,MIN
ADD    A,#01H
DAA
MOV    MIN,A

UP_MIN:  MOV    A,MIN
        CJNE   A,#60H,UP_HOUR
        MOV    MIN,#00H
        MOV    A,HOUR
        ADD    A,#01H
        DAA
        MOV    HOUR,A

UP_HOUR: MOV    A,HOUR
        CJNE   A,#24H,UP_DAY
        MOV    HOUR,#00H
        MOV    A,DAY
        ADD    A,#01H
        DAA
        MOV    DAY,A

UP_DAY:  MOV    A,DAY
        PUSH   ACC
        LCALL  GET_DAY_MONTH           ;GET NUMBER OF DAY
                                       ;EACH MONTH
        POP    ACC
        CJNE   A,DAY_MONTH,UP_MONTH
        MOV    DAY,#01H
        MOV    A,MONTH
        ADD    A,#01H
        DAA
        MOV    MONTH,A

UP_MONTH: MOV    A,MONTH
        CJNE   A,#13H,UP_YEAR
        MOV    MONTH,#01H
        MOV    A,YEAR
        ADD    A,#01H
        DAA
        MOV    YEAR,A

UP_YEAR:  RET

;LATCH_COUNTER  MOVE COUNT FROM WIND_COUNTER TO WIND_SPEED

LATCH_COUNTER: CLR    TRO
               MOV    A,TLO
               MOV    WIND_SPEED,A
               MOV    A,THO
               MOV    WIND_SPEED+1,A
               MOV    TLO,#00H           ; CLEAR COUNTER
               MOV    THO,#00H
               SETB  TRO
               RET

;GET_DAY_MONTH

```

```
; ENTRY : MONTH
; EXIT  : DAY_MONTH
```

```
GET_DAY_MONTH:  MOV    DPTR,#DAY_TABLE
                MOV    A,MONTH
                LCALL  BCD_BIN
                DEC    A
                MOVC   A,@A+DPTR
                MOV    DAY_MONTH,A
                RET
```

```
DAY_TABLE:     DFB    31H    ; JAN
                DFB    28H    ; FEB
                DFB    31H    ; MAR
                DFB    30H    ; APR
                DFB    31H    ; MAY
                DFB    30H    ; JUN
                DFB    31H    ; JUL
                DFB    31H    ; AUG
                DFB    30H    ; SEP
                DFB    31H    ; OCT
                DFB    30H    ; NOV
                DFB    31H    ; DEC
```

```
;BCD_SUM ADD TWO'S SIX DIGIT BCD CONTAIN IN THREE BYTE
;
;          POINTED BY R0 AND R1
;          FIRST = {FIRST + SECOND}
;
; ENTRY:  R0 POINT TO LSD FIRST BCD NUMBER
;         R1 POINT TO LSD SECOND BCD NUMBER
;
; EXIT:   RESULTS PLACE TO FIRST BCD NUMBER
;         C = 1 {OVERFLOW, eg. GREATER THAN 999999}
```

```
BCD_SUM:       CLR    C
                MOV    R7,#03H
SUM:           MOV    A,@R0
                ADDC   A,@R1
                DAA
                MOV    @R0,A
                INC    R0
                INC    R1
                DJNZ   R7,SUM
                RET
```

```
;BCD ASCII CONVERT BCD NUMBER TO ASCII CODE
;
; ENTRY:  A {LOW NIBBLE ONLY}
;
; EXIT:  A
```

```
BCD_ASCII:    ANL    A,#0FH          ;GET ONLY LOW NIBBLE
                ADD    A,#30H        ;CONVERT TO ASCII CODE
                RET
```

```
;BUFFER_ASCII CONVERT BCD IN BUFFER START $30 - $35
;
; ENTRY:  BCD NUMBER IN TRANSMIT BUFFER
;
; EXIT:  ASCII CODE IN TRANSMIT BUFFER
```

```

BUFFER_ASCII: MOV     R7,#06H
               MOV     R0,#30H
NEXT_ASCII:   MOV     A,@R0
               LCALL   BCD_ASCII
               MOV     @R0,A
               INC     R0
               DJNZ   R7,NEXT_ASCII
               RET

```

```

;SEND_BUFFER SEND ASCII CODE IN TRANSMIT BUFFER TO
;SERIAL PORT
;
;   THEN DATA SEPERATOR /32/32
;
;   ENTRY: ASCII CODE IN TRANSMIT BUFFER
;
;   EXIT: NO

```

```

SEND_BUFFER:  MOV     R7,#06H
               MOV     R0,#35H
NEXT_BYTE:    MOV     A,@R0
               LCALL   SEND           ;SEND OUT TO SERIAL PORT
               DEC     R0
               DJNZ   R7,NEXT_BYTE

               MOV     A,#20H
               LCALL   SEND
               MOV     A,#20H
               LCALL   SEND
               RET

```

```

;TRANSFERS MOV 4 BYTE IN DATA BUFFER POINTED BY R0 TO
;DISPLAY BUFFER
;   ENTRY: BCD NUMBER 4 BYTES IN CURRENT PROG & TIME
;   XIT: BCD NUMBER 6 DIGIT IN TRANSMIT BUFFER

```

```

TRANSFERS:   MOV     R7,#03
               MOV     R1,#30H
TRANS2:      MOV     A,@R0
               MOV     R6,A
               ANL    A,#0FH
               MOV     @R1,A
               INC     R1
               MOV     A,R6
               SWAP   A
               ANL    A,#0FH
               MOV     @R1,A
               INC     R0
               INC     R1
               DJNZ   R7,TRANS2
               RET

```

```

;COMPARE TWO 16 BIT BINARY NUMBER
;
;   ENTRY: R0 FIRST OPERAND
;
;         R1 SECOND OPERAND
;
;   EXIT: C=1 FIRST OPERAND < SECOND OPERAND
;
;         C=0 FIRST OPERAND >= SECOND OPERAND

```

```

COMPARE:    CLR      C
            MOV      A,@R0
            SUBB     A,@R1
            INC      R0
            INC      R1
            MOV      A,@R0
            SUBB     A,@R1
            RET

```

```

;READ_VANE READ WIND DIRECTION FROM PB0-PB3 16 DIRECTIONS
;GRAY CODE

```

```

READ_VANE:  MOV      DPTR,#PORT B
            MOVX     A,@DPTR
            ANL      A,#0FH
            MOV      VANE,A
            RET

```

```

;SEND_VANE SEND WIND DIRECTION FROM GRAY CODE 0-F
;          ENTRY : A = GRAY CODE REPESENT VANE

```

```

SEND_VANE:  MOV      DPTR,#VANE_TABLE
            MOV      B,#03H
            MUL      AB
            MOV      B,A
            MOVC     A,@A+DPTR
            LCALL    SEND
            INC      B
            MOV      A,B
            MOVC     A,@A+DPTR
            LCALL    SEND
            INC      B
            MOV      A,B
            MOVC     A,@A+DPTR
            LCALL    SEND
            RET

```

```

;VANE_TABLE

```

```

VANE_TABLE: DFB      "N  "
            DFB      "NNW"
            DFB      "NW  "
            DFB      "WNW"
            DFB      "W  "
            DFB      "WSW"
            DFB      "SW  "
            DFB      "SSW"
            DFB      "S  "
            DFB      "SSE"
            DFB      "SE  "
            DFB      "ESE"
            DFB      "E  "
            DFB      "ENE"
            DFB      "NE  "
            DFB      "NNE"

```

```
;SEND_MONTH SEND MONTH TO TERMINAL
; ENTRY : MONTH
```

```
SEND_MONTH:  MOV     A,MONTH
              LCALL  BCD_BIN
              DEC    A
              MOV    DPTR,#MONTH_TABLE
              MOV    B,#03H
              MUL    AB
              MOV    B,A
              MOVC   A,@A+DPTR
              LCALL  SEND
              INC    B
              MOV    A,B
              MOVC   A,@A+DPTR
              LCALL  SEND
              INC    B
              MOV    A,B
              MOVC   A,@A+DPTR
              LCALL  SEND
              RET
```

```
MONTH_TABLE: DFB     "JAN"
              DFB     "FEB"
              DFB     "MAR"
              DFB     "APR"
              DFB     "MAY"
              DFB     "JUN"
              DFB     "JUL"
              DFB     "AUG"
              DFB     "SEP"
              DFB     "OCT"
              DFB     "NOV"
              DFB     "DEC"
```

```
;SEND_DATE SEND DAY-MONTH-YEAR TO TERMINAL
```

```
SEND_DATE:   MOV     A,DAY
              LCALL  SEND_ASCII
              MOV    A,#"- "
              LCALL  SEND
              LCALL  SEND_MONTH
              MOV    A,#"- "
              LCALL  SEND
              MOV    A,YEAR
              LCALL  SEND_ASCII
              LCALL  SEND_SPACE
              RET
```

```
;SEND_RECORD
```

```
SEND_RECORD: LCALL  SEND_CR
              MOV    A,CHANNEL
              LCALL  SEND_ASCII
              LCALL  SEND_SPACE
              MOV    A,POL
              LCALL  SEND
              MOV    A,ADC_BUFFER
```

```

                LCALL    SEND_ASCII
                MOV      A,ADC_BUFFER+1
                LCALL    SEND_ASCII
                RET

send_time:     LCALL    PTT_ON
                MOV      A,#SOH
                LCALL    SEND
                LCALL    SEND_CR
send_time1:    MOV      A,DAY
                LCALL    SEND_ASCII
                MOV      A,#"- "
                LCALL    SEND
                MOV      A,MONTH
                LCALL    SEND_ASCII
                MOV      A,#"- "
                LCALL    SEND
                MOV      A,#25H
                LCALL    SEND_ASCII
                MOV      A,YEAR
                LCALL    SEND_ASCII
                LCALL    SEND_SPACE
                MOV      A,HOUR
                LCALL    SEND_ASCII
                MOV      A,#": "
                LCALL    SEND
                MOV      A,MIN
                LCALL    SEND_ASCII
                MOV      A,#": "
                LCALL    SEND
                MOV      A,SEC
                LCALL    SEND_ASCII
;
;
;
                MOV      A,#EOT
                LCALL    SEND
                LCALL    PTT_OFF
                RET

;SET_TIME ENTER CURRENT TIME

SET_TIME:     ;MOV      DPTR,#TIME_SET
                ;LCALL    SEND_STRING
                LCALL    GET_BYTE
                MOV      HOUR,A                ;SAVE HOUR
                LCALL    GET_BYTE
                MOV      MIN,A                ;SAVE MIN
                LCALL    GET_BYTE
                MOV      SEC,A                ;SAVE SEC
                LCALL    PTT_ON
                LCALL    SEND_TIME
                LCALL    PTT_OFF
                LJMP     MAIN3

;SET_DATE ENTER CURRENT DATE

SET_DATE:     ;MOV      DPTR,#DATE_SET
                ;LCALL    SEND_STRING
                LCALL    GET_BYTE
                MOV      DAY,A

```

```
LCALL GET_BYTE
MOV MONTH,A
LCALL GET_BYTE
MOV YEAR,A
LCALL PTT_ON
LCALL SEND_TIME
LCALL PTT_OFF
LJMP MAIN3
```

;CHANGE DATE TIME

```
CHANGE_DATE_TIME:
; LCALL SET_TIME
; LCALL SET_DATE
LJMP MAIN3
```

;DISPLAY_DATE_TIME

```
DISPLAY_DATE_TIME:
LCALL PTT_ON
LCALL SEND_TIME
LCALL PTT_OFF
LJMP MAIN3
```

;UPDATE_SAMPLE INCREMENT SAMPLE BY 1 (000000 - 999999)

```
UPDATE_SAMPLE:
CLR C
MOV A,SAMPLE
ADD A,#01D
DAA
MOV SAMPLE,A
MOV A,SAMPLE+1
ADDC A,#00D
DAA
MOV SAMPLE+1,A
MOV A,SAMPLE+2
ADDC A,#00D
DAA
MOV SAMPLE+2,A
RET
```

;SCAN ANALOG INPUT (TEMPERATURE,VANE,WIND SPEED)

```
SCAN: MOV SEC,#00H ;CLEAR SECOND
CLR SEC_FLAG
SETB TRO ;START TIMER
```

;%%%%%%%%%%

```
TEST10: LCALL PTT_ON
MOV DPTR,#LOG_DECARE
LCALL SEND_STRING
```

```
RUNO: ;LCALL RECIVE ;WAIT FOR SPACE BAR
```

```

;CJNE    A,#" ",RUNO

MOV      DPTR,#REPORT_TITLE
LCALL   SEND_STRING

LCALL   SEND_TIME1
LCALL   SEND_22H
MOV     DPTR,#INTERVAL
LCALL   SEND_STRING
LCALL   READ_TIME1
LCALL   SEND_22H
MOV     DPTR,#CONTENTS
LCALL   SEND_STRING

LCALL   PTT_OFF

MOV     TRIG_SEC,#00H ;CLEAR TIMER SEC AND MIN
MOV     TRIG_MIN,#00H

RUN:
;
SETB    P1.4
JB      P2.1,SOFT_TRIG ;IF P2.1 LOW THEN SEND
;DATA TO PC CONTINUOUSLY

JNB     READY,RUN
CLR     READY          ;READY FOR SENDING DATA
;TO REMOTE TERMINAL

LCALL   UPDATE_SAMPLE ;INCREMENT SAMPLE BY ONE
SJMP   FREE_RUN

SOFT_TRIG: JNB     RI,RUN          ;ELS WAIT ADDRESS FROM PC
CLR     RI              ;ADDRESS IS IN SBUF
CLR     P1.4           ;HOLD 7109

MOV     P3,#0FFH
MOV     A,P3

ANL     A,#0FOH        ;GET DATA ONLY P3.4-P3.7
SWAP   A
LCALL   BIN_ASCII
MOV     B,A
MOV     A,SBUF
CJNE   A,B,RUN        ;ADDRESS BOARD #0

;IF ADDRESS MATCH SEND DATA VIA SERIAL PORT 19200 BIT/SEC

FREE_RUN: LCALL   SEND_7109_SERIAL

JNB     RI,PAUSE
CLR     RI
MOV     A,SBUF
CJNE   A,#"p",PAUSE  ;CHECK CONTROL BREAK
;CHARACTER

LJMP   MAIN3          ;RECEIVES CONTROL BREAK

PAUSE:
LJMP   RUN

```

;TRIGGER SEND

TRIGGER_SEND:

```
    ;LCALL  RECIVE          ;DUMMY READ @
    ;LCALL  GET_BYTE       ;GET ADDRESS
    ;PUSH   ACC
    ;LCALL  RECIVE          ;DUMMY READ >>@
    ;LCALL  RECIVE
    ;LCALL  RECIVE
    ;LCALL  GET_BYTE       ;GET WHO CALL
    MOV    CALLER_ADDRESS,#10H
    ;POP    ACC
    ;CJNE  A,STATION_ADDRESS,NO_RESPONSE
    LCALL  SEND_7109_SERIAL
    LCALL  UPDATE_SAMPLE
    LJMP   MAIN3
```

```
NO_RESPONSE: MOV    A,#NAK
             LCALL  SEND
             LJMP   MAIN3
```

;SEC_DELAY GET A BYTE BCD NUMBER PUT TO TRIG_SEC BYTE

```
SEC_DELAY:  ;MOV    DPTR,#GET_SEC
             ;LCALL  SEND_STRING
             LCALL  GET_BYTE
             PUSH   ACC
             LCALL  SEND_CR
             POP    ACC
             MOV    TIME_SEC,A
             MOV    TIME_MIN,#00D      ;ONLY SECOND USED
             LJMP   MAIN3
```

;MIN_DELAY GET A BYTE BCD NUMBER PUT TO TRIG_MIN BYTE

```
MIN_DELAY:  ;MOV    DPTR,#GET_MIN
             ;LCALL  SEND_STRING
             LCALL  GET_BYTE
             PUSH   ACC
             LCALL  SEND_CR
             POP    ACC
             MOV    TIME_MIN,A
             MOV    TIME_SEC,#00D     ;ONLY MINUTE USED
             LJMP   MAIN3
```

;HELP_COMMAND SEND LISTING HELP COMMAND

HELP_COMMAND:

```
    MOV    DPTR,#HELP
    LCALL  PTT_ON
    LCALL  SEND_STRING
    LCALL  PTT_OFF
    LJMP   MAIN3
```

;READ TIME SET

READ TIME SET:

```
    MOV    DPTR,#READ_TIMER
```

```
LCALL PTT_ON
LCALL SEND_STRING
LCALL READ_TIME1
LCALL PTT_OFF
LJMP MAIN3
```

READ_TIME1:

```
MOV A, TIME_SEC
LCALL SEND_ASCII
MOV A, #", "
LCALL SEND
MOV A, TIME_MIN
LCALL SEND_ASCII
;MOV A, #EOT
;LCALL SEND
RET
```

;SET_BAUD PROGRAMMABLE BAUD RATE

```
SET_BAUD: MOV DPTR, #BAUD
LCALL SEND_STRING
LCALL RECEIVE
CJNE A, #"1", BAUD2
MOV TH1, #0A0H
SJMP BAUD10
```

```
BAUD2: CJNE A, #"2", BAUD3
MOV TH1, #0D0H
SJMP BAUD10
```

```
BAUD3: CJNE A, #"3", BAUD4
MOV TH1, #0E8H
SJMP BAUD10
```

```
BAUD4: CJNE A, #"4", BAUD5
MOV TH1, #0F4H
SJMP BAUD10
```

```
BAUD5: CJNE A, #"5", BAUD6
MOV TH1, #0FAH
SJMP BAUD10
```

```
BAUD6: CJNE A, #"6", BAUD10
MOV TH1, #0FDH
```

```
BAUD10: LJMP MAIN3
```

;NEW_FILE

```
NEW_FILE: MOV SAMPLE, #01D
MOV SAMPLE+1, #00D
LJMP TEST10
```

;%%%%%%%%%%

;SEND_PROMPT

```
SEND_PROMPT: LCALL    SEND_CR
              MOV     A,#"$"
              LCALL   SEND
              MOV     A,#" "
              LCALL   SEND
              RET
```

;LOG_ADDRESS GET STATION ADDRESS VIA COMMAND \25

```
LOG_ADDRESS: LCALL    GET_BYTE
              MOV     STATION_ADDRESS,A
              LCALL   SEND_ASCII
              LJMP   MAIN3
```

;CONNECT WAIT CALL SIGN END THEN ECHO CONNECT MESSAGE

```
CONNECT:     LCALL    RECIVE
              CJNE   A,#CR,CONNECT
              LCALL   PTT_ON
              MOV    DPTR,#CALL_SIGN
              LCALL   SEND_STRING
              LCALL   PTT_OFF
              LJMP   MAIN3
```

;GET_ADDRESS SEND CURRENT ADDRESS TO CENTRAL STATION

```
GET_ADDRESS: LCALL    PTT_ON
              MOV    A,STATION_ADDRESS
              LCALL   SEND_ASCII
              CLR    PTT
              LJMP   MAIN3
```

;SEND_STRING SEND STRING CONSTANT TO TERMINAL

```
;          ENTRY: DPTR
;          EXIT:  FOUND EOS
;
SEND_STRING: CLR     A
              MOVC   A,@A+DPTR
              CJNE   A,#EOS,SEND_STRING1
              RET
```

```
SEND_STRING1:
              PUSH   DPL
              PUSH   DPH
              LCALL   SEND
              POP    DPH
              POP    DPL
              INC    DPTR
              SJMP   SEND_STRING
```

;SEND_SP

```
SEND_SP:     MOV     A,#SPACE
              LCALL   SEND
              MOV     A,#SPACE
```

```
LCALL SEND
RET
```

```
;BIN_ASCII CONVERT BIN TO ASCII CODE
; ENTRY: A
; EXIT : A
BIN_ASCII:
```

```
ANL A,#0FH
MOV R2,A
CLR C
SUBB A,#0AH
JNC ASCII_AF2
MOV A,R2
ADD A,#30H
RET
```

```
ASCII_AF2: MOV A,R2
ADD A,#37H
RET
```

```
;BCD_BIN CONVERT 0-12 BCD NUMBER TO BINARY NUMBER
; ENTRY: A
; EXIT: A
```

```
BCD_BIN: CJNE A,#10H,BIN2
MOV A,#0AH
RET
```

```
BIN2: CJNE A,#11H,BIN3
MOV A,#0BH
RET
```

```
BIN3: CJNE A,#12H,BIN4
MOV A,#0CH
RET
```

```
BIN4: RET
```

```
;BYTE_ASCII CONVERT A TO ASCII IN R4, R5
```

```
BYTE_ASCII: MOV B,A
LCALL BIN_ASCII
MOV R4,A
MOV A,B
SWAP A
LCALL BIN_ASCII
MOV R5,A
RET
```

```
;ASCII_BIN CONVERTS SINGLE ASCII CHARACTER TO SINGLE NIBBLE
;BINARY
; ENTRY: A ( 30-39 for 0-9, 41-46 for A-F, 61-66 for a-f)
; EXIT: A
; IGNOR LOWER CASE CLR BIT 5 BEFORE
```

```
ASCII_BIN: CLR C
MOV R6,A
SUBB A,#41H
JNC ASCII_AF
MOV A,R6
CLR C
```

```

                SUBB    A,#30H
                RET

ASCII AF:      CLR     C
                MOV     A,R6
                SUBB   A,#37H
                RET

;SEND_ASCII SEND ASCII IN R5(HI) R4(LO) BYTE TO MONITOR
;
;           INPUT  : A
;           OUTPUT : NONE
SEND_ASCII:    LCALL   BYTE_ASCII
                MOV     A,R5
                LCALL   SEND
                MOV     A,R4
                LCALL   SEND
                RET

;COMBINE DATA 2 BYTE TO SINGLE BYTE
;
;           ENTRY: R4= LOW NIBBLE
;                  R5= HIGH NIBBLE
;
;           EXIT : A
;
COMBINE:       MOV     A,R5
                SWAP   A
                ADD    A,R4
                RET

;GET_BYTE GET DATA FROM SERIAL PORT TWO BYTE SAVE TO
;
;           R5 AS A HIGH NIBBLE AND R4 AS A LOW NIBBLE
;           ENTRY: NO, SERIAL PORT MUST BE INITIALIZED BEFORE CALLING
;           EXIT: A
;
;
;
GET_BYTE:      LCALL   RECIVE ; FIRST READING MUST GO TO R5 !!
                LCALL   ASCII_BIN
                MOV     R5,A
                LCALL   RECIVE
                LCALL   ASCII_BIN
                MOV     R4,A
                LCALL   COMBINE
                RET

;GET_WORD GET ASCII WORD FROM TERMINAL END BY ENTERING CR
;
;           RECEIVE BACK SPACE FOR DELETE BACKWARD
;           START INPUT BUFFER = 30H

GET_WORD:     MOV     R0,#INPUT_BUFFER
WORD0:        LCALL   RECIVE
                CJNE   A,#CR,WORD1           ;END OF STRING
                SJMP   END_OF_STRING
WORD1:        CJNE   A,#BS,WORD2
                SJMP   WORD4
WORD2:        CJNE   A,#FS,WORD3
                INC    R0
                SJMP   WORD0

```

```

WORD3:      MOV     B,A
            CLR     C
            SUBB   A,#41H
            JC     WORD5
            MOV     A,B
            ANL    A,#11011111B      ;CONVERT LOWER TO UPPER
            SJMP   WORD6
WORD5:      MOV     A,B                ;IF A= 0-9 THEN STORE
            ;TO BUFFER
WORD6:      MOV     @R0,A
            INC    R0
            SJMP   WORD0
END_OF_STRING:

```

```

            MOV     A,#EOS
            MOV     @R0,A              ;SAVE EOS
            RET
WORD4:      DEC     R0
            SJMP   WORD0

```

```

;SEND_WORD SEND ASCII WORD IN DATA MEMORY TO TERMINAL
;          ENTRY: R0 BUFFER POINTER

```

```

SEND_WORD:  MOV     A,@R0
            CJNE   A,#EOS,SEND_WORD2
            RET
SEND_WORD2: LCALL   SEND
            INC    R0
            SJMP   SEND_WORD

```

```

;GET_RANGE READ ASCII IN INPUT BUFFER CONVERT TO START.
;STOP ADDRESS

```

```

;          MOVE TO UP_START_L    $00
;          UP_START_H           $00
;          UP_STOP_L            $07
;          UP_STOP_H            $FF
;

```

```

GET_RANGE:  MOV     UP_START_L,#00H
            MOV     UP_START_H,#00H
            MOV     UP_STOP_L,#00H
            MOV     UP_STOP_H,#00H
            MOV     R1,#INPUT_BUFFER

```

```

RANGE0:     MOV     A,@R1
            CJNE   A,#EOS,RANGE1
            MOV     DPTR,#DO_NOTING
            LCALL   SEND_STRING
            RET

```

```

RANGE1:     CJNE   A,#20H,RANGE2      ;OK GET FIRST ASCII
            SJMP   RANGE3

```

```

RANGE2:     LCALL   ASCII_BIN
            MOV     B,A
            MOV     RO,#UP_START_L
            LCALL   NIBBLE_SHIFT
            MOV     A,UP_START_L

```

```

                ADD     A,B
                MOV     UP_START_L,A
                INC     R1
                SJMP    RANGE0

RANGE3:         INC     R1
RANGE4:         MOV     A,@R1
                CJNE   A,#EOS,RANGE5
                RET

RANGE5:         CJNE   A,#20H,RANGE6
                INC     R1
                SJMP    RANGE4
RANGE6:         LCALL  ASCII_BIN
                MOV     B,A
                MOV     RO,#UP_STOP_L
                LCALL  NIBBLE_SHIFT
                MOV     A,UP_STOP_L
                ADD     A,B
                MOV     UP_STOP_L,A
                INC     R1
                SJMP    RANGE4

```

```

;SEND_BRK
SEND_BRK:       MOV     A,#"*"
                LCALL  SEND
BRK:            SJMP    BRK

```

```

;SEND_WORDS send word in WORD_L AND WORD_H to terminal
;          entry: DATA IN WORD_L AND WORD_H

```

```

SEND_WORDS:    MOV     A,WORD_H
                LCALL  SEND_ASCII
                MOV     A,WORD_L
                LCALL  SEND_ASCII
                RET

```

```

;-----
;          BIG - SUB ROUTINE
;-----

```

```

RECEIVE_TIME:          ;R0 = Time Sec.
;=====              ;Reg : A,R1
    LOOP1:             MOV     R1,SEC
    LOOP2:             MOV     A,SEC
                    JNB     RI,CHECK
                    MOV     A,SBUF
                    SJMP    OK
    CHECK:             CJNE   A,01h,LOOP3
                    SJMP    LOOP2
    LOOP3:             DJNZ   R0,LOOP1
    OK:                RET

```

```

B_TIMER:           ;R2 = Time Sec.
;=====          ;Reg : R3

```

```

T_LOOP1:  MOV    R3,SEC
T_LOOP2:  MOV    A,SEC
          CJNE  A,03h,T_LOOP3
          SJMP  T_LOOP2
T_LOOP3:  DJNZ  R2,T_LOOP1
          RET

```

```

B_DELAY:          ;delay = (#R0 * 0.01) Sec>
;=====          ;Input = R0
                   ;Reg. : R0,R1,R2

```

```

          MOV    R1,#12h
DELAY_2:  MOV    R2,#0FFh
DELAY_1:  DJNZ  R2,DELAY_1
          DJNZ  R1,DELAY_2
          DJNZ  R0,B_DELAY
          RET

```

```

COPY0_EX:          ;COPY ROM TO EX_RAM BY COUNTER
;=====          ;DPTR = Start addr.
                   ;R1,R0 = Destination addr.
                   ; B   = Byte Counter
                   ; Reg. : R0,R1,B

```

```

          MOV    A,#00h
          MOVC  A,@A+DPTR
          MOV   P2,R1
          MOVX  @R0,A
          INC   DPTR
          INC   R0
          CJNE  R0,#00h,COPY0_IX_INC
          INC   R1
COPY0_IX_INC: DJNZ  B,COPY0_EX
          RET

```

```

COPY1_EX:          ;COPY EX_RAM TO EX_RAM BY COUNTER
;=====          ;DPTR = Start addr.
                   ;R1,R0 = Destination addr.
                   ; B   = Byte Counter
                   ; Reg. : R0,R1,B

```

```

          MOVX  A,@DPTR
          MOV   P2,R1
          MOVX  @R0,A
          INC   DPTR
          INC   R0
          CJNE  R0,#00h,COPY1_IX_INC
          INC   R1
COPY1_IX_INC: DJNZ  B,COPY1_EX
          RET

```

```

COPY2_EX:          ;COPY EX_RAM TO EX_RAM
;=====          ;DPTR = Start addr.
                   ;R3,R2 = Final Block addr.
                   ;R1,R0 = Destination addr.
                   ;OutPut : ACC = OffH If copy error
                   ; Reg. : ACC,DPTR,R0,R1,R2,R3

```

```

        PUSH    DPH
        PUSH    DPL
        PUSH    00h
        PUSH    01h
        PUSH    02h
        PUSH    03h
        INC     R2
        CJNE   R2,#00h,COPY2_LOOP
COPY2_LOOP:  INC     R3
        MOVX   A,@DPTR
        MOV    P2,R1
        MOVX   @R0,A
        INC    DPTR
        INC    R0
        CJNE   R0,#00h,COPY2_IX_INC
COPY2_IX_INC:  MOV    A,DPL
        CJNE   A,02h,COPY2_LOOP
        MOV    A,DPH
        CJNE   A,03h,COPY2_LOOP
        POP    03h
        POP    02h
        POP    01h
        POP    00h
        POP    DPL
        POP    DPH
        LCALL  COM_B
        RET

COM_B:      ;COMPARE BLOCK
;=====  ;DPTR = Start Block addr.
           ;R3,R2 = Final Block addr.
           ;R1,R0 = Destination addr.
           ;OutPut  : ACC = 0FFh If non equal
           ;Reg.    : ACC,DPTR,R0,R1,R2,R3,R4

        INC    R2
        CJNE   R2,#00h,COMB_LOOP
COMB_LOOP:  INC     R3
        MOVX   A,@DPTR
        MOV    R4,A
        MOV    P2,R1
        MOVX   A,@R0
        CLR    C
        SUBB   A,R4           ;If equal ACC = 00h
        CJNE   A,#00h,COMB_NOT
        INC    DPTR
        INC    R0
        CJNE   R0,#00h,COMB_IX_INC
COMB_IX_INC:  MOV    A,DPL
        CJNE   A,02h,COMB_LOOP
        MOV    A,DPH
        CJNE   A,03h,COMB_LOOP
        MOV    A,#00h
        SJMP   COMB_OUT
COMB_NOT:   MOV    A,#0FFh

```

```

COMB_OUT:      RET

CHK_SUM:      ;CHECK SUM BLOCK
;=====      ;INPUT   DPTR = Start Block addr.
;              ;OutPut  : BCC = Total.
;              ;        : DPTR = Addr CHECK SUM
;              ;        : R5  = HI BYTE
;              ;        : R4  = LO BYTE
;Reg.         : ACC,DPTR,R0,R2,R3,R4,R5

                MOV     BCC,#00h
                PUSH   DPH
                PUSH   DPL

CHK_LOOP:     MOVX    A,@DPTR
                CJNE   A,#EOT,CHK_ADD
                LJMP   CHK_NEXT

CHK_ADD:      INC     DPTR
                LJMP   CHK_LOOP

CHK_NEXT:     MOV     R0,#04h      ;DATA end addr = DPTR - 5
CHK_DEC:      MOV     A,DPL
                CJNE   A,#00,CHK_OUT
                DEC    DPH

CHK_OUT:      DEC    DPL
                DJNZ   R0,CHK_DEC
                MOV    R3,DPH
                MOV    R2,DPL
                POP    DPL
                POP    DPH

CHK_LOOP2:    MOVX    A,@DPTR
                INC    DPTR
                ADD    A,BCC
                MOV    BCC,A

                MOV    A,DPL
                CJNE   A,02h,CHK_LOOP2
                MOV    A,DPH
                CJNE   A,03h,CHK_LOOP2
                MOV    DPH,R3
                MOV    DPL,R2
                INC    DPTR
                MOV    A,BCC
                CPL    A
                INC    A
                LCALL  BYTE_ASCII
                RET

;SEND_Block TO TERMINAL
;              ENTRY: DPTR
;              EXIT : FOUND EOT
;
SEND_BLOCK:   CLR     A
                MOVC   A,@A+DPTR
                CJNE   A,#EOT,SEND_BLOCK1
                LCALL  SEND

```

RET

```
SEND_BLOCK1:  PUSH    DPL
               PUSH    DPH
               LCALL   SEND
               POP     DPH
               POP   DPL
               INC     DPTR
               SJMP    SEND_BLOCK
```

```
*****
;*****
;                               STRING CONSTANT AREA
;*****
*****
```

```
TITLE:        DFB     SOH,CR,LF
               DFB     "ANALOG ZenDer ZX3.0",CR,LF
               DFB     CR,LF
               DFB     "Telemetry Research Group, TRG",CR,LF
               DFB     "Applied Physics Laboratory, APL".CR,LF
               DFB     "Department of Applied Physics",CR,LF
               DFB     "KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY "
               DFB     "LATKRABANG",CR,LF,EOT,EOS
PROMPT:       DFB     "$ ",EOS
```

```
HELP:         DFB     SOH,CR,LF
               DFB     "e  e070510 < 07:05:10 current time",CR,LF
               DFB     "c  c140737 < 14-07-37 current date",CR,LF
               DFB     "d  dispaly current date & time".CR,LF
               DFB     "r  read time setting in delay timer",CR,LF
               DFB     "g  go to sending routine".cr,lf
               DFB     "s  s10 < delay between sample 10 seconds",
               DFB     CR,LF
               DFB     "m  m30 < delay between sample 30 minutes",
               DFB     CR,LF
               DFB     "b  baud rate select",cr,lf
               DFB     "n  new file & begin reading",cr,lf
               DFB     "t  t@30<<@00 call station #30 from "
               DFB     "station #00".cr,lf
               DFB     "b  stop sending",cr,lf
               DFB     "p  pause toggle".cr,lf
               DFB     "a  a30 log station address to 30".cr,lf
               DFB     "?  command help".cr,lf,EOT,EOS
```

```
GET_SEC:      DFB     SOH,CR,LF,"Delay in second [00-99] ? ",EOS
GET_MIN:      DFB     SOH,CR,LF,"Delay in minute [00-99] ? ",EOS
```

```
READ_TIMER:   DFB     SOH,CR,LF,"Delay between sample"
               DFB     " [second,minute] > ",EOS
```

```
BAUD:         DFB     SOH,CR,LF,"1) 300".CR,LF
               DFB     "2) 600".CR,LF
               DFB     "3) 1200".CR,LF
               DFB     "4) 2400".CR,LF
               DFB     "5) 4800".CR,LF
               DFB     "6) 9600".CR,LF,LF
```

DFB "Select> ",EOT,EOS

DATE_SET: DFB CR,LF
TIME_SET: DFB CR,LF
LOG_DECARE: DFB SOH,CR,LF,"Pls open log file then press"
DFB " space bar to start reading",EOS
REPORT_TITLE: DFB CR,LF,22h,"ANALOG ZENDER ZX3.0",22h,CR,LF
DFB 22H,"Telemetry Research Group",22h,CR,LF
DFB 22H,"APPLIED PHYSICS DEPARTMENT, KMITL",
DFB 22H,cr,lf,lf
DFB 22H,"STARTING DATE & TIME > ",EOS
INTERVAL: DFB CR,LF,22H,"SAMPLING INTERVAL [SEC,MIN] >"
DFB " ",EOS
CONTENTS: DFB CR,LF,22H,"DATA FILE > _____"
DFB " _____",22H,CR,LF,LF
DFB 22H,"READING",22H,COMMA,22H,"DATE",22H
DFB COMMA,22H,"TIME",22H,COMMA
DFB 22H,"CH1",22H,COMMA
DFB 22H,"CH2",22H,COMMA
DFB 22H,"CH3",22H,COMMA
DFB 22H,"CH4",22H,COMMA
DFB 22H,"CH5",22H,COMMA
DFB 22H,"CH6",22H,COMMA
DFB 22H,"CH7",22H,COMMA
DFB 22H,"CH8",22H,COMMA
DFB 22H,"CH9",22H,COMMA
DFB 22H,"CH10",22H,COMMA
DFB 22H,"CH11",22H,COMMA
DFB 22H,"CH12",22H,COMMA
DFB 22H,"CH13",22H,COMMA
DFB 22H,"CH14",22H,COMMA
DFB 22H,"CH15",22H,COMMA
DFB 22H,"CH16",22H,COMMA
DFB 22H,"CHECK SUM",22H,CR,LF,EOT,EOS

CALL_SIGN: DFB SOH,CR,LF,"HS1HQN",CR,LF,EOT,EOS
ENTER_TIME: DFB CR,LF

ENTER_DATE: DFB CR,LF
DO_NOTING: DFB CR,LF
CHANNELS: DFB "CHANNEL"

ORG 1000h

NAME_RP: DFB "R99"

END

- โปรแกรมการสื่อสารข้อมูลที่ใช้กับ Central Work Station

```

Program zender10;      {Have name and check sum check SOH Name}
uses Crt,Dos,Graph;
Const Com1 = 0;
      Com2 = 1;
      Com3 = 2;
      Com4 = 3;

Var Regs      :Registers;
    lead,ch,J,C,S,k,data      : Char;
    out,Initbyte,Com          : Byte;
    Portbase                : Word;
    h,i,Show,l,B,p,r1,r2     : Integer;
    Row1                    : Array[1..76] of Char;
    RxData                  : Array[1..255] of Char;
    FILENAME                : String;
    F                        : Text;
    Home,KEYS,Check,Num2     : Char;
    Msg,Msg01,Msg02,Msg03,Msg04 : String;
    ForG,BacG,BCC           : Integer;
    Mode,T                  : Byte;
    Color,Size              : Word;
    Mono,VgaMono,TmisMode   : Boolean;
    D                        : LongInt;

Procedure InitSerial(Com,Initbyte:Byte);
Begin
    Regs.ah := $00;
    Regs.dx := Com;
    Regs.al := Initbyte;
    Intr($14,Regs);

End;

Function SendSerial (Data:Char):Byte;
Begin
    Regs.ah := $01;
    Regs.dx := Com;
    Regs.al := Ord(Data);
    Intr($14,Regs);
    If (Regs.al And $80) = $80 Then SendSerial := $FF
    Else SendSerial := 0;

End;

Procedure SetRts(Com:Byte);
Var OldVal :Byte;
Begin
    Case Com of
        Com1 : Begin
            OldVal := Port[$3FC];
            OldVal := OldVal Or $02; {set pin RTS}
            Port[$3FC] := OldVal ;
            End;

        Com2 : Begin
            OldVal := Port[$2FC];
            OldVal := OldVal Or $02; {set pin RTS}
            Port[$2FC] := OldVal ;
    End;
End;

```

```

        End;
    Com3 : Begin
        OldVal := Port[$3EC];
        OldVal := OldVal Or $02; {set pin RTS}
        Port[$3EC] := OldVal ;
        End;
    Com4 : Begin
        OldVal := Port[$2EC];
        OldVal := OldVal Or $02; {set pin RTS}
        Port[$2EC] := OldVal ;
        End;
    End;
End;

Procedure ClrRts(com:Byte);
Var OldVal : Byte;
Begin
    Case Com Of
        Com1 : Begin
            OldVal := Port[$3FC];
            OldVal := OldVal And $0FD; {clear pin RTS}
            Port[$3FC] := OldVal ;
            End;

        Com2 : Begin
            OldVal := Port[$2FC];
            OldVal := OldVal And $0FD; {clear pin RTS}
            Port[$2FC] := OldVal ;
            End;

        Com3 : Begin
            OldVal := Port[$3EC];
            OldVal := OldVal And $0FD; {clear pin RTS}
            Port[$3EC] := OldVal ;
            End;

        Com2 : Begin
            OldVal := Port[$2EC];
            OldVal := OldVal And $0FD; {clear pin RTS}
            Port[$2EC] := OldVal ;
            End;
    End;
End;

```

```

Procedure Dec_Ascii(VAR num1:integer);
Begin
    CASE num1 OF
        0 : num2 := '0';
        1 : num2 := '1';
        2 : num2 := '2';
        3 : num2 := '3';
        4 : num2 := '4';
        5 : num2 := '5';
        6 : num2 := '6';
        7 : num2 := '7';
        8 : num2 := '8';
        9 : num2 := '9';
        10 : num2 := 'A';
        11 : num2 := 'B';
    End;
End;

```

```

    12 : num2 := 'C';
    13 : num2 := 'D';
    14 : num2 := 'E';
    15 : num2 := 'F';
End;
End;

Procedure Receive_Time;
Var
    data    : Byte;
    ready   : Byte;
    check   : Byte;
    B_sec   : Integer;
Begin
    Repeat
        Begin
            Regs.ah := $03;
            Regs.dx := Com;
            Intr($14,Regs);
            Ready   := Regs.ah;
            Delay(01);
            B_sec   := B_sec + 1;
        End;
    Until ((Ready AND $01) = $01) OR (B_sec = 1000)
    OR KeyPressed;
    If KeyPressed Then Exit;
    If B_sec = 1000 Then Exit;
    If (Ready AND $01) = $01 Then
        Begin
            Regs.ah := $02;
            Regs.dx := Com;
            Intr($14,Regs);
            Check   := Regs.ah;
            Data    := Regs.al;
            If (check AND $80) = $80 Then Writeln('ERROR');
            If (Char(data)) <> #01 Then Exit;
            If (Chr(data)) = #01 Then
                Begin
                    RxData[1] := (Chr(data));
                    i := 2 ;
                    Repeat
                        Begin
                            Repeat
                                Regs.ah := $03;
                                Regs.dx := Com;
                                Intr($14,Regs);
                                Ready   := Regs.ah;
                                Delay(01);
                                B_sec   := B_sec + 1;
                            Until ((Ready AND $01) = $01)
                            OR (B_sec = 500) OR KeyPressed;
                            If KeyPressed Then Exit;
                            If B_sec = 500 then Exit;
                            If (Ready AND $01) = $01 Then
                                Begin
                                    Regs.ah := $02;
                                    Regs.dx := Com;

```

```

        Intr($14,Regs);
        Check    := Regs.ah;
        Data     := Regs.al;
        If (check AND $80) = $80
            Then Writeln('ERROR');
        RxData[i] := (Chr(data));
        i := i+1 ;
    End;
End;
Until ((Chr(data)) = #04) OR (B_sec = 500)
    OR KeyPressed;
If ((Chr(data)) = #04) Then
    Begin
        Delay(300);
{clear buffer RX}    Regs.ah := $03;
                    Regs.dx := Com;
                    Intr($14,Regs);
                    Ready    := Regs.ah;
                    If (Ready AND $01) = $01 Then
                        Begin
                            Regs.ah := $02;
                            Regs.dx := Com;
                            Intr($14,Regs);
                        End;
                    h := 1 ;
{check name}        If (RxData[6]) <> (Row1[2])
                    Then Exit;
                    If (RxData[7]) <> (Row1[3])
                    Then Exit;
                    If (RxData[8]) <> (Row1[4])
                    Then Exit;
{check RP}          If ((RxData[10]) <> #32) AND
                    ((RxData[11]) <> #32) AND
                    ((RxData[12]) <> #32) AND
                    ((RxData[13]) <> #58)
                    Then Exit;
{check sum}        i := i - 5 ;
                    Bcc := 0;
                    p := i ;
                    i := 1 ;
                    Repeat
                        Bcc := Bcc+Ord(RxData[i]);
                        i := i+1;
                    Until p = i;
                    While Bcc > 256 Do
                        Bcc := Bcc-256;
                        Bcc := 256-Bcc;
                        r1 := Bcc Div 16;
                        Dec_Ascii(r1);
                        If RxData[i+1] <> Num2 Then Exit;
                        r2 := Bcc Mod 16;
                        Dec_ascii(r2);
                        If RxData[i+2] <> Num2 Then Exit;

                    i := p + 5 ;
                    Repeat
                        Write(RxData[h]);

```

```

                Delay(2);
                h := h + 1 ;
                Until h = i ;
                WriteLn;
            End;
        End;
    End;
end;

Procedure Tranrece;
Begin
    ClrScr;
    TextBackground(15);
    ClrScr;
    Window(3,2,78,2);
    TextBackground(0);
    ClrScr;
    GotoXY(30,1);Write('Data To Transmit');
    Window(3,4,78,7);
    TextBackground(0);
    ClrScr;
    Window(3,9,78,9);
    TextBackground(0);
    ClrScr;
    GotoXY(30,1);Write('Data To Receive');
    Window(3,11,78,22);
    TextBackground(0);
    ClrScr;
    Check := '~';
    Repeat
        Window(3,11,78,22);
        gotoXY(1,12);
        WriteLn;
        Repeat
            Receive_time;
            Until KeyPressed;
        { GoToXY(1,9);ClrEol; }
        Lead := Readkey;
        If Lead <> #27 Then
            Begin
                Bcc := 0;
                Window(3,4,78,7);
                GotoXY(1,4);
                Begin
                    Write(Lead);
                    Row1[14] := Lead;
                i := 15;
                l := 1;
                D := 1;
                Repeat
                    Lead := Readkey;
                    Write(Lead);
                    Row1[i] :=Lead;
                    If Lead = #27 Then Begin
                        Window(1,1,80,25);
                        Exit
                    End;
            End;

```

```

If Lead = #13 Then
  Begin
    p := i ;
    i := 1 ;
    Repeat
      Bcc := Bcc+Ord(Row1[i]);
      i := i+1;
    Until p = i;
    While Bcc > 256 Do
      Bcc := Bcc-256;
      Bcc := 256-Bcc;
      r1 := Bcc Div 16;
      Dec_Ascii(r1);
      Row1[i] := '';
      Row1[i+1] := Num2;
      r2 := Bcc Mod 16;
      Dec_ascii(r2);
      Row1[i+2] := Num2;
      Row1[i+3] := '';
      Row1[i+4] := #04;
      i := 76;
    End;
  If Lead = #08 Then
    Begin
      i := i-1;
      If i <= 0 Then i := 1;
      ClrEol;
      Row1[i] := ' ';
      If Row1[1] = ' ' Then
        Begin
          ClrEol;
          D := 1;
          i := 0;
          Repeat
            D := D+1;
            If KeyPressed
              Then D:=9000;
            Until (d = 8000)
              Or (D = 9000);
          End;
          l := l+1;
        End;
      End;
      i := i+1;
    Until (i >76) Or (D = 8000);
  While D <> 8000 Do
    Begin
      WriteLn;
      SetRts(Com); Delay(1200);
      For i:=1 To 76 Do
        Begin
          Out := SendSerial(Row1[i]);
          If out = -1 Then Begin
            Lead := #27;
            Write('Error');
          End;
          If Row1[i] = #13 Then i := 76;
        End;
      End;
    End;
  End;

```

```

        ClrRts(Com);
        D := 8000;
    End;
End;
    End;
window(1,1,80,25);
Until Lead = #27;
End;

```

```

Procedure Menu01;

```

```

Begin
    ClrScr;
    WriteLn;
    WriteLn;
    WriteLn('          1)  300,N,8,1');
    WriteLn('          2) 1200,N,8,1');
    WriteLn('          3) 2400,N,8,1');
    WriteLn('          4) 4800,N,8,1');
    WriteLn('          5) 9600,N,8,1');
    WriteLn;
    Write('          Select Baud Rate(1-5):');
    Repeat
        J := Readkey;
        If j = #27 then exit;
    Until J In ['1'..'5'];
    WriteLn(J);
    Case J Of
        '1' : Begin
            Initbyte:= $43;
            Msg := 'Baud Rate = 300,N,8,1';
            Window(3,24,40,24);TextBackground(0);
            ClrScr; GotoXY(10,1);Write(Msg);
            End;
        '2' : Begin
            Initbyte:= $83;
            Msg := 'Baud Rate = 1200,N,8,1';
            Window(3,24,40,24);TextBackground(0);
            ClrScr; GotoXY(10,1);Write(Msg);
            End;
        '3' : Begin
            Initbyte:= $A3;
            Msg := 'Baud Rate = 2400,N,8,1';
            Window(3,24,40,24);TextBackground(0);
            ClrScr; GotoXY(10,1);Write(Msg);
            End;
        '4' : Begin
            Initbyte:= $C3;
            Msg := 'Baud Rate = 4800,N,8,1';
            Window(3,24,40,24);TextBackground(0);
            ClrScr; GotoXY(10,1);Write(Msg);
            End;
        '5' : Begin
            Initbyte:= $E3;
            Msg := 'Baud Rate = 9600,N,8,1';
            Window(3,24,40,24);TextBackground(0);
            ClrScr; GotoXY(10,1);Write(Msg);
            End;
    End;
End;

```

```

        End;
        InitSerial(Com,Initbyte);
End;

Procedure Menu02;
Begin
    ClrScr;
    WriteLn;
    WriteLn('          1)    Com1');
    WriteLn;
    WriteLn('          2)    Com2');
    WriteLn;
    WriteLn('          3)    Com3');
    WriteLn;
    WriteLn('          4)    Com4');
    WriteLn;
    Write('          Select port(1-4) :');
    Repeat
        C := Readkey;
        If C = #27 Then Exit;
        Until C In ['1'..'4'];
        WriteLn(C);
        Case C Of
            '1' : Begin
                Com:= Com1;
                Msg01:='Serial Port = Com1';
                Window(40,24,78,24);TextBackground(0);
                ClrScr;GotoXY(5,1);Write(Msg01);
            End;
            '2' : Begin
                Com:= Com2;
                Msg01:='Serial Port = Com2';
                Window(40,24,78,24);TextBackground(0);
                ClrScr;GotoXY(5,1);Write(Msg01);
            End;
            '3' : Begin
                Com:= Com3;
                Msg01:='Serial Port = Com3';
                Window(40,24,78,24);TextBackground(0);
                ClrScr;GotoXY(5,1);Write(Msg01);
            End;
            '4' : Begin
                Com:= Com4;
                Msg01:='Serial Port = Com4';
                Window(40,24,78,24);TextBackground(0);
                ClrScr;GotoXY(5,1);Write(Msg01);
            End;
        End;
        InitSerial(com,Initbyte);
    End;
End;

```

```

Procedure Menu03;
Begin
    ClrScr;
    WriteLn;
    WriteLn;
    WriteLn('          1) Transmit And Receive');

```

```

WriteLn;
WriteLn;
WriteLn;
WriteLn;
WriteLn;
WriteLn;
Write('      Press " 1 " For Run Program ');
Repeat
s:=Readkey;
If S = #27 Then Exit;
Until S In ['1'];
WriteLn(s);
  Case S Of
    '1': TranRece;
  End;
End;

End;

Procedure Menu04;
Begin
  ClrScr;
  WriteLn;
  WriteLn;
  WriteLn('      1) Set Control Station Name ');
  WriteLn('      2) Set Target Station Name ');
  WriteLn('      3) Set Repeater Station Name ');
  WriteLn;
  WriteLn;
  WriteLn;
  WriteLn;
  Write(' Press " 1-3 " For Set Station Name ');
  Repeat
s:=Readkey;
If S = #27 Then Exit;
Until S In ['1'..'3'];
  Case S Of
    '1' : Begin
      Window(23,19,60,19);TextBackground(0);
      ClrScr;Write(' ');
      Write(Msg02);
      S:=Readkey;
      Write(S);
      Row1[2] := S;
      S:=Readkey;
      Write(S);
      Row1[3] := S;
      S:=Readkey;
      Write(S);
      Row1[4] := S;
    End;
    '2' : Begin
      Window(23,20,60,20);TextBackground(0);
      ClrScr;Write(' ');
      Write(Msg03);
      S:=Readkey;
      Write(S);
      Row1[6] := S;
      S:=Readkey;
      Write(S);
    End;
  End;
End;

```

```

        Row1[7] := S;
        S:=Readkey;
        Write(S);
        Row1[8] := S;
    End;
'3' : Begin
    Window(23,21,60,21);TextBackground(0);
    ClrScr;Write(' ');
    Write(Msg04);
    S:=Readkey;
    Write(S);
    Row1[10] := S;
    S:=Readkey;
    Write(S);
    Row1[11] := S;
    S:=Readkey;
    Write(S);
    Row1[12] := S;
    End;

    End;
End;
Procedure Menu00;
Begin
    ClrScr;
    TextBackground(15);
    ClrScr;
    Window(3,2,78,2);
    TextBackground(0);
    ClrScr;
    GotoXY(33,1);Write('MAIN MENU');
    Window(23,18,60,22);
    TextBackground(0);
    ClrScr;
    WriteLn;
    Write(' ');Write(Msg02);
    Write(Row1[2]);Write(Row1[3]);WriteLn(Row1[4]);
    Write(' ');Write(Msg03);
    Write(Row1[6]);Write(Row1[7]);WriteLn(Row1[8]);
    Write(' ');Write(Msg04);
    Write(Row1[10]);Write(Row1[11]);WriteLn(Row1[12]);
    Window(3,24,39,24);
    TextBackground(0);
    ClrScr;
    GotoXY(10,1);Write(Msg);
    Window(40,24,78,24);
    TextBackground(0);
    ClrScr;
    GotoXY(5,1);Write(Msg01);
    Window(23,5,60,15);
    TextBackground(0);
    ClrScr;
    WriteLn;
    WriteLn;
    WriteLn('      1) Select Baud Rate');
    WriteLn('      2) Select Port');
    WriteLn('      3) Select Mode');

```

```

WriteLn('      4) Select Station Name');
WriteLn('      5) Exit');
WriteLn;
WriteLn('      Select Number (1-5) :');
WriteLn;
  Repeat
    k:=Readkey;
    If k = #27 Then k := '5';
Until k In ['1'..'5'];
WriteLn(k);
  Case k Of
    '1' : Begin Menu01;window(1,1,80,25);Clrscr;end;
    '2' : Menu02;
    '3' : Menu03;
    '4' : Menu04;
    '5' : Exit;

  End;
End;

(main)

Begin
  ClrScr;
  Msg := 'Baud Rate = 1,200,N,8,1';
  Initbyte := $83;
  Msg01 := 'Serial Port = Com1';
  Msg02 := 'Control Station Name : ';
  Msg03 := 'Target Station Name : ';
  Msg04 := 'Repeater Station Name : ';
  Row1[1] := #01;
  Row1[2] := #69;
  Row1[3] := #68;
  Row1[4] := #71;
  Row1[5] := #62;
  Row1[6] := #80;
  Row1[7] := #80;
  Row1[8] := #72;
  Row1[9] := #44;
  Row1[10] := #82;
  Row1[11] := #57;
  Row1[12] := #57;
  Row1[13] := #00;
  Com := Com1;
  InitSerial(Com,Initbyte);
  Repeat
    Menu00;
  Until k = '5';
  Window(1,1,80,25);
  ClrScr;
  WriteLn('Thanks For Used Program (Zender10)');
  Write('From KMIT'L Appiled Physics Solidy #10');
  WriteLn(' (1994-1995)');
  WriteLn('');
End.

```

DATA SHEET

80C51-L / 80C31-L

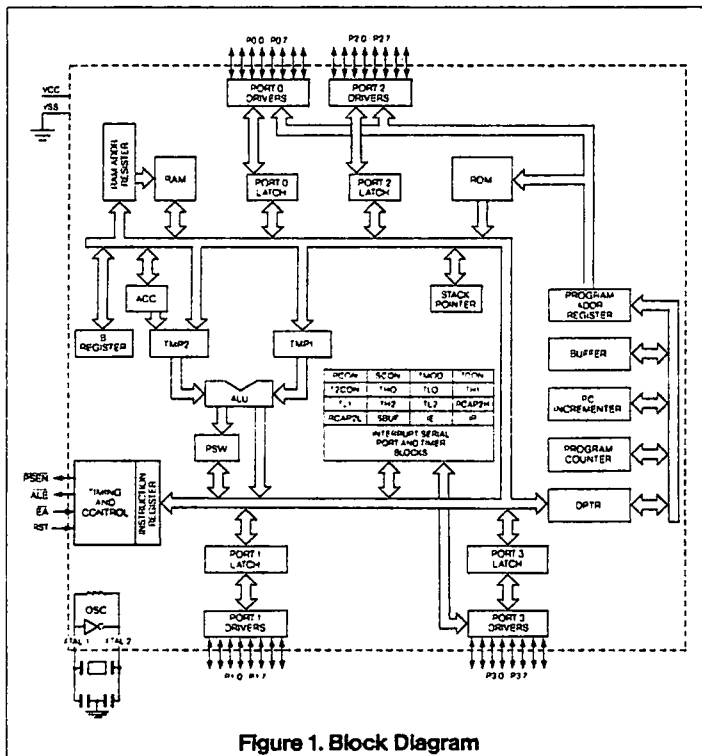
CMOS SINGLE-CHIP 8 BIT 3V-MICROCONTROLLER

- 80C51-L - CMOS SINGLE-CHIP 8-BIT MICROCONTROLLER with factory mask-programmable ROM
- 80C31-L - CMOS SINGLE-CHIP 8-BIT CONTROL-ORIENTED CPU with RAM and I/O
- 80C51-L/C31-L: 0 TO 6 MHz, VCC = 2.7V TO 6V

FEATURES

- POWER CONTROL MODES
- 128 x 8 BIT RAM
- 32 PROGRAMMABLE I/O LINES
- TWO 16-BIT TIMER/COUNTERS
- 64K PROGRAM MEMORY SPACE
- FULLY STATIC DESIGN
- HIGH PERFORMANCE SAJ1 VI CMOS PROCESS
- BOOLEAN PROCESSOR
- 5 INTERRUPT SOURCES
- PROGRAMMABLE SERIAL PORT
- 64K DATA MEMORY SPACE
- TEMPERATURE RANGE: 0 TO 70°C

DESCRIPTION

MHS's 80C51 and 80C31 are high performance CMOS versions of the 8051/8031 NMOS single chip 8 bit μ C and is manufactured using a self-aligned silicon gate CMOS process (SAJ1 VI).

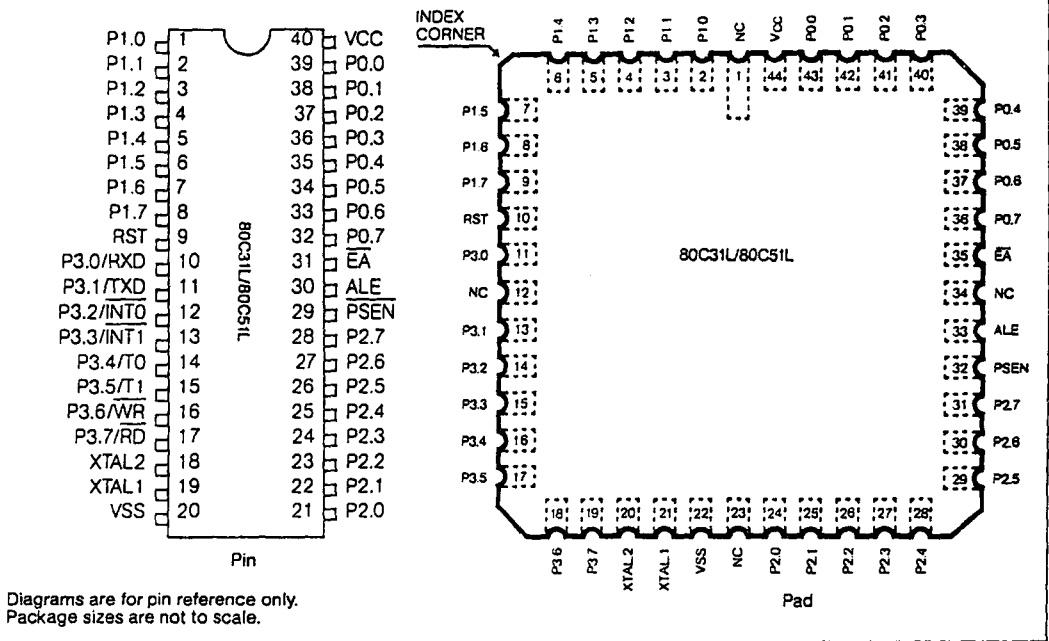
The fully static design of the MHS 80C51/80C31 allows to reduce system power consumption by bringing the clock frequency down to any value, even DC, without loss of data.

The 80C51 retains all the features of the 8051: 4K bytes of ROM; 128 bytes of RAM; 32 I/O lines; two 16 bit timers; a 5-source 2-level interrupt structure; a full duplex serial port; and on-chip oscillator and clock circuits.

In addition, the 80C51 has two software-selectable modes of reduced activity for further reduction in power consumption. In the Idle Mode the CPU is frozen while the RAM, the timers, the serial port, and the interrupt system continue to function. In the Power Down Mode the RAM is saved and all other functions are inoperative.

The 80C31 is identical to the 80C51 except that it has no on-chip ROM.

Figure 2. Configurations

IDLE AND POWER DOWN OPERATION

Figure 3 shows the internal Idle and Power Down clock configuration. As illustrated, Power Down operation stops the oscillator. Idle mode operation allows the interrupt, serial port, and timer blocks to continue to function while the clock to the CPU is gated off. These special modes are activated by software via the Special Function Register. Its hardware address is 87H. PCON is not bit addressable.

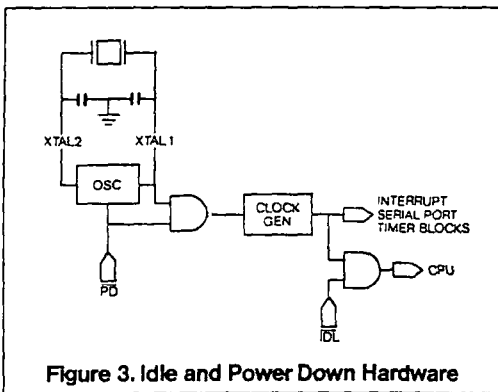

Figure 3. Idle and Power Down Hardware

PCON: Power Control Register

(MSB)							(LSB)
SMOD	-	-	-	GF1	GF0	PD	IDL

Symbol Position Name and Function

SMOD	PCON.7	Double Baud rate bit. When set to a 1, the baud rate is doubled when the serial port is being used in either modes 1, 2 or 3.
-	PCON.6 (Reserved)	
-	PCON.5 (Reserved)	
-	PCON.4 (Reserved)	
GF1	PCON.3	General-purpose flag bit.
GF0	PCON.2	General-purpose flag bit.
PD	PCON.1	Power Down bit. Setting this bit activates power down operation.
IDL	PCON.0	Idle mode bit. Setting this bit activates idle mode operation.

If 1's are written to PD and IDL at the same time. PD takes precedence. The reset value of PCON is (0XXX0000).

80C51 PIN DESCRIPTIONS**V_{SS}**

Circuit ground potential

V_{CC}

Supply voltage during normal, Idle, and Power Down operation.

Port 0

Port 0 is an 8-bit open drain bi-directional I/O port. Port 0 pins that have 1's written to them float, and in that state can be used as high-impedance inputs.

Port 0 is also the multiplexed low-order address and data bus during accesses to external Program and Data Memory. In this application it uses strong internal pullups when emitting 1's. Port 0 also outputs the code bytes during program verification in the 80C51. External pullups are required during program verification. Port 0 can sink eight LS TTL inputs.

Port 1

Port 1 is an 8-bit bi-directional I/O port with internal pullups. Port 1 pins that have 1's written to them are pulled high by the internal pullups, and in that state can be used as inputs. As inputs, Port 1 pins that are externally being pulled low will source current (I_{IL}, on the data sheet) because of the internal pullups.

Port 1 also receives the low-order address bytes during program verification. In the 80C51, Port 1 can sink/source three LS TTL inputs. It can drive CMOS inputs without external pullups.

Port 2

Port 2 is an 8-bit bi-directional I/O port with internal pullups. Port 2 pins that have 1's written to them are pulled high by the internal pullups, and in that state can be used as inputs. As inputs, Port 2 pins that are externally being pulled low will source current (I_{IL}, on the data sheet) because of the internal pullups. Port 2 emits the high-order address byte during fetches from external Program Memory and during accesses to external Data Memory that use 16-bit addresses (MOVX @ DPTR). In this application, it uses strong internal pullups when emitting 1's. During accesses to external Data Memory that uses 8-bit addresses (MOVX @ Ri), Port 2 emits the contents of the P2 Special Function Register.

It also receives the high-order address bits and control signals during program verification in the 80C51. Port 2 can sink/source three LS TTL inputs. It can drive CMOS inputs without external pullups.

Port 3

Port 3 is an 8-bit bi-directional I/O port with internal pullups. Port 3 pins that have 1's written to them are pulled high by the internal pullups, and in that state can be used as inputs. As inputs, Port 3 pins that are externally being pulled low will source current (I_{IL}, on the data sheet) because of the pullups. It also serves the functions of various special features of the MCS-51 Family, as listed below.

Port Pin	Alternate Function
P3.0	RXD (serial input port)
P3.1	TXD (serial output port)
P3.2	INT0 (external interrupt 0)
P3.3	INT1 (external interrupt 1)
P3.4	T0 (Timer 0 external input)
P3.5	T1 (Timer 1 external input)
P3.6	WR (external Data Memory write strobe)
P3.7	RD (external Data Memory read strobe)

Port 3 can sink/source three LS TTL inputs. It can drive CMOS inputs without external pullups.

RST

A high level on this for two machine cycles while the oscillator is running resets the device. An internal pull-down resistor permits Power-On reset using only a capacitor connected to V_{CC}.

ALE

Address Latch Enable output for latching the low byte of the address during accesses to external memory. ALE is activated as though for this purpose at a constant rate of 1/6 the oscillator frequency except during an external data memory access at which time one ALE pulse is skipped. ALE can sink/source 8 LS TTL inputs. It can drive CMOS inputs without an external pullup.

PSEN

Program Store Enable output is the read strobe to external Program Memory. PSEN is activated twice each machine cycle during fetches from external Program Memory. (However, when executing out of external Program Memory, two activations of PSEN are skipped during each access to external Data Memory). PSEN is not activated during fetches from internal Program Memory. PSEN can sink/source 8 LS TTL inputs. It can drive CMOS inputs without an external pullup.

EA

When EA is held high, the CPU executes out of internal Program Memory (unless the Program Counter exceeds 0FFFH). When EA is held low, the CPU executes only out of external Program Memory. EA must not be floated.

XTAL1

Input to the inverting amplifier that forms the oscillator. Receives the external oscillator signal when an external oscillator is used.

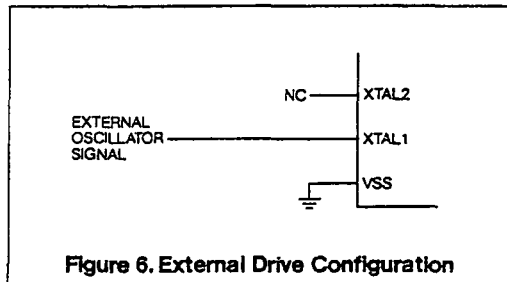
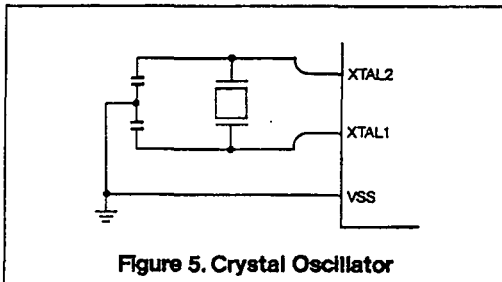
XTAL2

Output of the inverting amplifier that forms the oscillator, and input to the internal clock generator. This pin should be floated when an external oscillator is used.

OSCILLATOR CHARACTERISTICS

XTAL1 and XTAL2 are the input and output respectively, of an inverting amplifier which is configured for use as an on-chip oscillator, as shown in figure 5. Either a quartz crystal or ceramic resonator may be used. To drive the device from an external clock source, XTAL1 should be driven while XTAL2 is left

unconnected as shown in figure 6. There are no requirements on the duty cycle of the external clock signal, since the input to the internal clocking circuitry is through a divide-by-two flip-flop, but minimum and maximum high and low times specified on the Data Sheet must be observed.

ABSOLUTE MAXIMUM RATINGS*

Ambient Temperature Under Bias:	
Commercial	0°C to 70°C
Industrial	-40°C to 85°C
Storage Temperature	-65°C to +150°C
Voltage on VCC to VSS	-0.5V to +7V
Voltage on Any Pin to VSS	-0.5V to VCC + 0.5V
Power Dissipation	1W*

*This value is based on the maximum allowable die temperature and the thermal resistance of the package.

***NOTICE:**

Stresses at or above those listed under "Absolute Maximum Ratings" may cause permanent damage to the device. This is a stress rating only and functional operation of the device at these or any other conditions above those indicated in the operational sections of this specification is not implied. Exposure to absolute maximum rating conditions may affect device reliability.

DC CHARACTERISTICS

TA = -40°C to 85°C; VCC = 2.7V to 6V; VSS = 0V; F = 0 to 6 MHz

Symbol	Parameter	Min	Max	Unit	Test Conditions
VIL	Input Low Voltage	-0.5	0.2VCC -0.1	V	
VIH	Input High Voltage (Except XTALs and RST)	0.2VCC +0.9	VCC +0.5	V	
VIH1	Input High Voltage to RST for Reset	0.7VCC	VCC +0.5	V	
VIH2	Input High Voltage To XTAL 1	0.7VCC	VCC +0.5	V	
VPD	Power Down Voltage To VCC in PD Mode	2.0	6.0	V	
VOL	Output Low Voltage (Ports 1, 2, 3)		0.45	V	IOL = 1.6mA (note 1)
VOL1	Output Low Voltage Port 0, ALE, PSEN		0.45	V	IOL = 3.2mA (note 1)
VOH	Output High Voltage Ports 1, 2, 3	0.9VCC		V	IOH = -10µA
		2.4		V	IOH = -60µA VCC = 5V ± 10%
VOH1	Output High Voltage (Port 0 in External in External Bus Mode), ALE, PSEN	0.9VCC		V	IOH = -40µA
		2.4		V	IOH = -400µA VCC = 5V ± 10%
IIL	Logical 0 Input Current Ports 1,2,3		-50	µA	Vin = 0.45V
ILI	Input Leakage Current		± 10	µA	0.45 < Vin < VCC
ITL	Logical 1 to 0 Transition Current (Ports 1, 2, 3)		-500	µA	Vin = 2.0V
ICCPD	Power Supply Current (Power Down Mode)	50	10	µA	VCC = 2.0V to 5.5V (note 2)
RRST	RST Pulldown Resistor	50	150	kΩ	
CIO	Capacitance of I/O Buffer		10	pF	fc = 1MHz, TA = 25°C

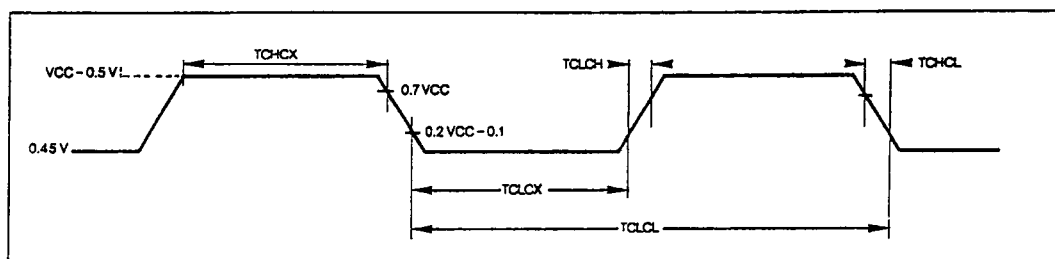
Note 1:

Capacitive loading on Ports 0 and 2 may cause spurious noise pulses to be superimposed on the VOLs of ALE and Ports 1 and 3. The noise is due to external bus capacitance discharging into the Port 0 and Port 2 pins when these pins make 1-to-0

transitions during bus operations. In the worst cases (capacitive loading 100 pF), the noise pulse on the ALE line may exceed 0.45V with maxi VOL peak 0.6V. A Schmitt Trigger use is not necessary.

EXTERNAL CLOCK DRIVE CHARACTERISTICS (XTAL 1)

Symbol	Parameter	Variable Clock freq = 0 to 6 MHz		Unit
		Min	Max	
TCLCL	Oscillator Period	166		ns
TCHCX	High Time	20		ns
TCLCX	Low Time	20		ns
TCLCH	Rise Time		20	ns
TCHCL	Fall Time		20	ns

AC CHARACTERISTICS

($T_A = -40^\circ\text{C}$ to 85°C , $V_{CC} = 2.7\text{V}$ to 6V , $V_{SS} = 0\text{V}$)
 (Load Capacitance for Port 0, ALE, and PSEN = 100pf; Load Capacitance for All Other Outputs = 80pf).

EXTERNAL PROGRAM MEMORY CHARACTERISTICS

Symbol	Parameter	Min	Max	Units
TLHLL	ALE Pulse Width	$2TCLCL - 40$		ns
TAVLL	Address Valid to ALE	$TCLCL - 55$		ns
TLLAX	Address Hold After ALE	$TCLCL - 35$		ns
TLLIV	ALE to Valid Instr In		$4TCLCL - 170$	ns
TLLPL	ALE to $\overline{\text{PSEN}}$	$TCLCL - 25$		ns
TPLPH	$\overline{\text{PSEN}}$ Pulse Width	$3TCLCL - 35$		ns
TPLIV	$\overline{\text{PSEN}}$ to Valid Instr In		$3TCLCL - 220$	ns
TPXIX	Input Instr Hold After $\overline{\text{PSEN}}$	0		ns
TPXIZ	Input Instr Float After $\overline{\text{PSEN}}$		$TCLCL - 20$	ns
TPXAV	$\overline{\text{PSEN}}$ to Address Valid	$TCLCL - 8$		ns
TAVIV	Address to Valid Instr In		$5TCLCL - 220$	ns
TPLAZ	$\overline{\text{PSEN}}$ Low to Address Float		0	ns

See next page for External Data Memory Characteristics.

EXTERNAL DATA MEMORY CHARACTERISTICS

Symbol	Parameter	Min	Max	Units
TRLRH	RD Pulse Width	6TCLCL - 100		ns
TWLWH	WR Pulse Width	6TCLCL - 100		ns
TLLAX	Data Address Hold After ALE	TCLCL - 35		ns
TRLDV	RD to Valid Data In		5TCLCL - 165	ns
TRHDX	Data Hold After RD	0		ns
TRHDZ	Data Float After RD		2TCLCL - 70	ns
TLLDV	ALE to Valid Data In		8TCLCL - 150	ns
TAVDV	Address to Valid Data In		9TCLCL - 165	ns
TLLWL	ALE to WR or RD	3TCLCL - 50	3TCLCL + 50	ns
TAVWL	Address to WR or RD	4TCLCL - 130		ns
TQVWX	Data Valid to WR Transition	TCLCL - 60		ns
TQVWH	Data Setup to WR High	7TCLCL - 150		ns
TWHOX	Data Hold After WR	TCLCL - 50		ns
TRLAZ	RD Low to Address Float		0	ns
TWHLH	RD or WR High to ALE High	TCLCL - 40	TCLCL - 40	ns

MAXIMUM ICC (mA)

Freq. VCC	Operating (Note 3)			Idle (Note 4)		
	2.7V	5V	6V	2.7V	5V	6V
1 MHz	0.8 mA	1.5 mA	1.8 mA	400 μ A	800 μ A	1 mA
6 MHz	4 mA	8 mA	10 mA	1.2 mA	3.5 mA	3.8 mA

Note 2:

Power Down ICC is measured with all output pins disconnected; EA=Port 0=VCC; XTAL2 N.C.; RST=VSS

Note 3:

ICC is measured with all output pins disconnected; XTAL1 driven with TCLCH, TCHCL = 5 ns, VIL = VSS - 0.5V; VIH = VCC - 0.5V; XTAL2 N.C.; EA=RST=Port 0=VCC. ICC would be slightly higher if a crystal oscillator used.

Note 4:

Idle ICC is measured with all output pins disconnected; XTAL1 driven TCLCH, TCHCL = 5 ns, VIL = VSS + 0.5V; VIH = VCC - 0.5V; XTAL2 N.C.; Port 0 = VCC; EA=RST=VSS.

EXPLANATION OF THE AC SYMBOLS

Each timing symbol has 5 characters. The first character is always a 'T' (stands for time). The other characters, depending on their positions, stand for the name of a signal or the logical status of that signal. The following is a list all the characters and what they stand for.

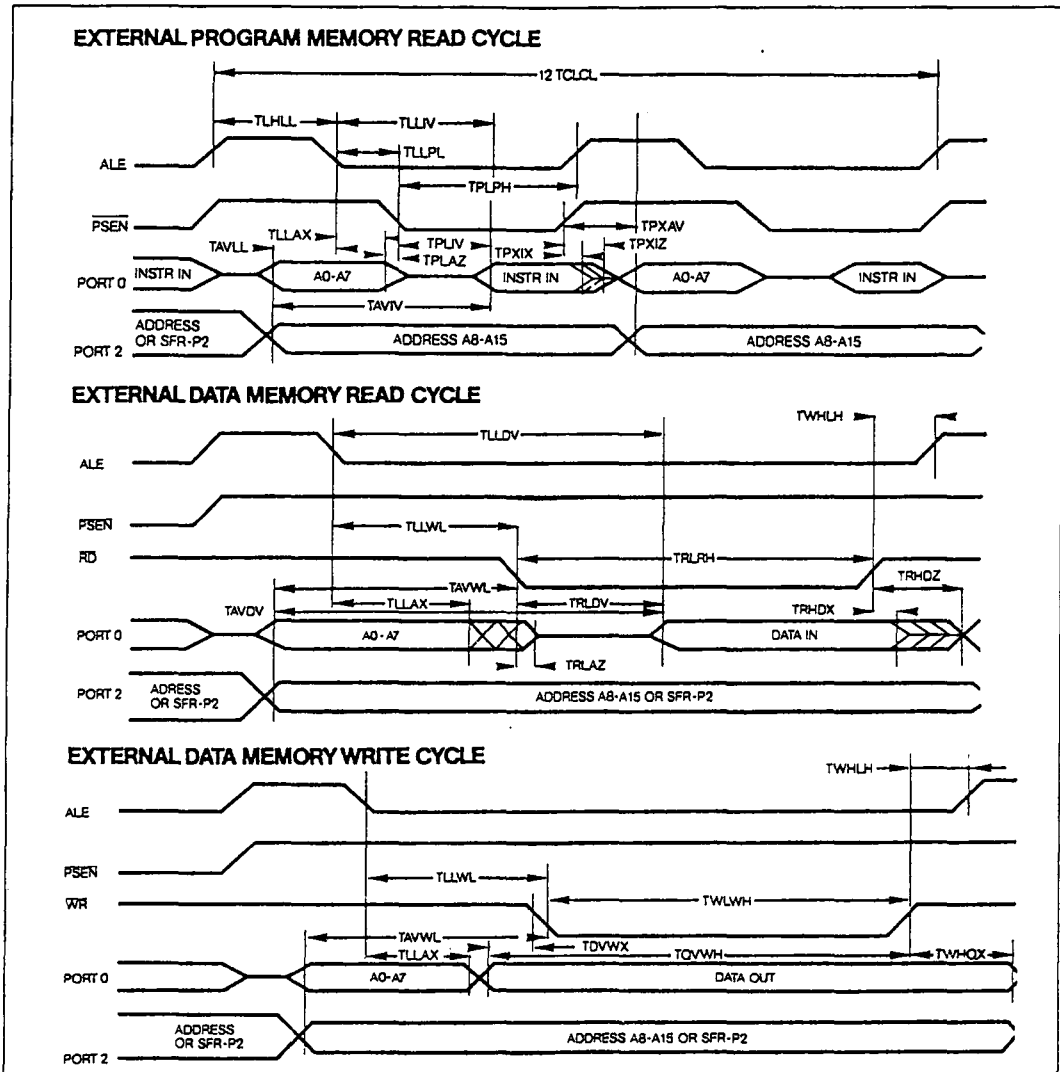
EXAMPLE:

TAVLL = Time for Address Valid to ALE low.
TLLPL = Time for ALE low to PSEN low.

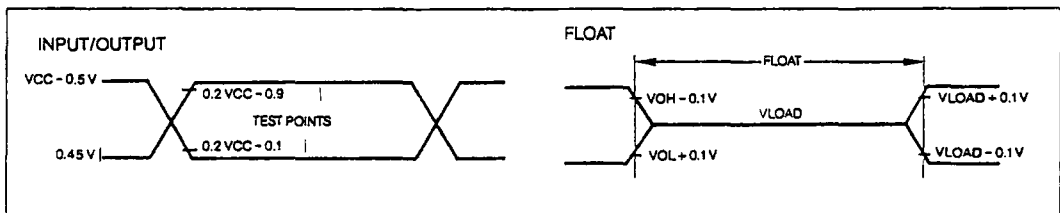
A: Address.
C: Clock.
D: Input data.
H: Logic level HIGH.
I: Instruction (program memory contents).
L: Logic level LOW, or ALE.
P: PSEN

Q: Output data.
R: READ signal.
T: Time.
V: Valid.
W: WRITE signal
X: No longer a valid logic level.
Z: Float.

AC TIMING DIAGRAMS

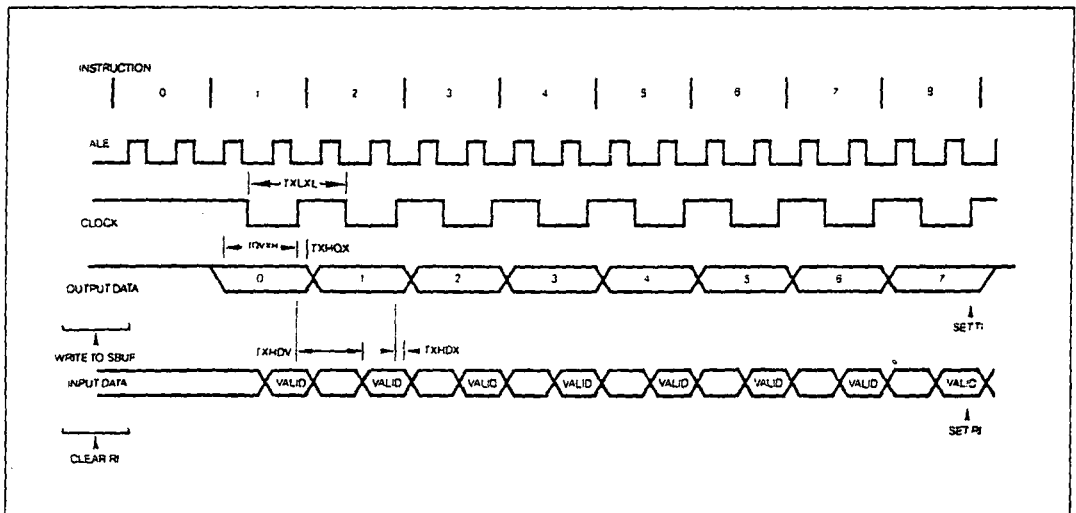
AC TESTING INPUT/OUTPUT, FLOAT WAVEFORMS

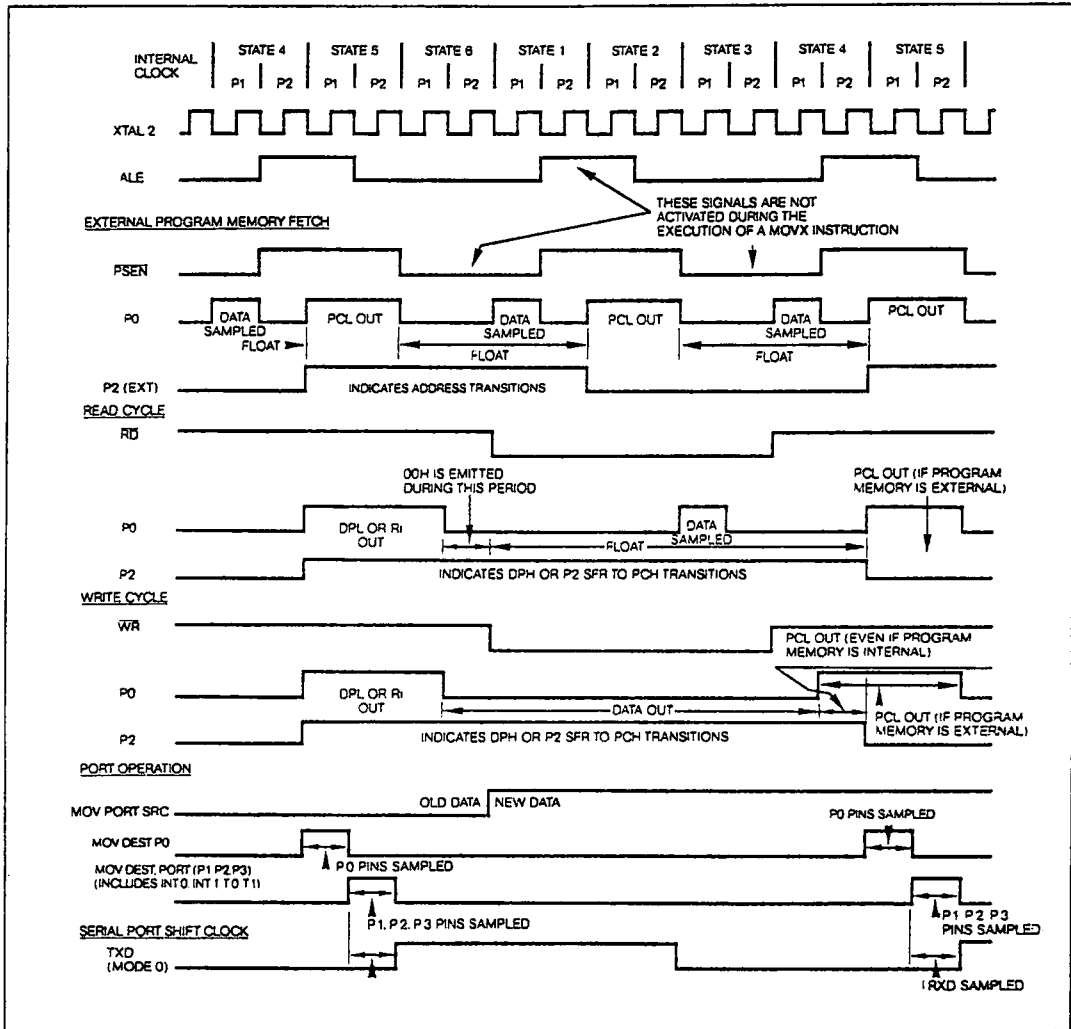
AC inputs during testing are driven at $V_{CC} - 0.5$ for a logic "1" and 0.45V for a logic "0". Timing measurements are made at $V_{IH\ min}$ for a logic "1" and $V_{IL\ max}$ for a logic "0". For timing purposes a port pin is no longer floating when a 100 mV change from load voltage occurs and begins to float when a 100 mV change from the loaded V_{OH}/V_{OL} level occurs. $I_{O1}/I_{OH} \geq \pm 20\ Ma$.

SERIAL PORT TIMING - SHIFT REGISTER MODE**A.C. CHARACTERISTICS:**(T_A = 0°C to 70°C; V_{SS} = 0V; V_{CC} = 2.7V to 6V; Load Capacitance = 80 pF)

Symbol	Parameter	Min	Max	Units
TXLXL	Serial Port Clock Cycle Time	12TCLCL		μS
TQVXH	Output Data Setup to Clock Rising Edge	10TCLCL-133		ns
TXHQX	Output Data Hold After Clock Rising Edge	2TCLCL-117		ns
TXHDX	Input Data Hold After Clock Rising Edge	0		ns
TXHDV	Clock Rising Edge to Input Data Valid		10TCLCL-133	ns

SHIFT REGISTER TIMING WAVEFORMS

CLOCK WAVEFORMS

This diagram indicates when signals are clocked internally. The time it takes the signals to propagate to the pins, however, ranges from 25 to 125 ns. This propagation delay is dependent on variables such as temperature and pin loading. Propagation also varies from output to output and component. Typically though ($T_A = 25^\circ\text{C}$ fully loaded) RD and WR propagation delays are approximately 50 ns. The other signals are typically 85 ns. Propagation delays are incorporated in the AC specifications.

Table 1. MCS[®]-51 Instruction Set Description

ARITHMETIC OPERATIONS				
Mnemonic		Description	Byte	Cyc
ADD	A,Rn	Add register to Accumulator	1	1
ADD	A,direct	Add direct byte to Accumulator	2	1
ADD	A,@Ri	Add indirect RAM to Accumulator	1	1
ADD	A,#data	Add immediate data to Accumulator	2	1
ADDC	A,Rn	Add register to Accumulator with Carry	1	1
ADDC	A,direct	Add direct byte to A with Carry flag	2	1
ADDC	A,@Ri	Add indirect RAM to A with Carry flag	1	1
ADDC	A,#data	Add immediate data to A with Carry flag	2	1
SUBB	A,Rn	Subtract register from A with Borrow	1	1
SUBB	A,direct	Subtract direct byte from A with Borrow	2	1
SUBB	A,@Ri	Subtract indirect RAM from A with Borrow	1	1
SUBB	A,#data	Subtract immed. data from A with Borrow	2	1
INC	A	Increment Accumulator	1	1
INC	Rn	Increment register	1	1
INC	direct	Increment direct byte	2	1
INC	@Ri	Increment indirect RAM	1	1
INC	DPTR	Increment Data Pointer	1	2
DEC	A	Decrement Accumulator	1	1
DEC	Rn	Decrement register	1	1
DEC	direct	Decrement direct byte	2	1
DEC	@Ri	Decrement indirect RAM	1	1
MUL	AB	Multiply A & B	1	4
DIV	AB	Divide A by B	1	4
DA	A	Decimal Adjust Accumulator	1	1
LOGICAL OPERATIONS				
Mnemonic		Destination	Byte	Cyc
ANL	A,Rn	AND register to Accumulator	1	1
ANL	A,direct	AND direct byte to Accumulator	2	1
ANL	A,@Ri	AND indirect RAM to Accumulator	1	1
ANL	A,#data	AND immediate data to Accumulator	2	1
ANL	direct,A	AND Accumulator to direct byte	2	1
ANL	direct,#data	AND immediate data to direct byte	3	2
ORL	A,Rn	OR register to Accumulator	1	1
ORL	A,direct	OR direct byte to Accumulator	2	1
ORL	A,@Ri	OR indirect RAM to Accumulator	1	1
ORL	A,#data	OR immediate data to Accumulator	2	1
ORL	direct,A	OR Accumulator to direct byte	2	1
ORL	direct,#data	OR immediate data to direct byte	3	2
XRL	A,Rn	Exclusive-OR register to Accumulator	1	1
XRL	A,direct	Exclusive-OR direct byte to Accumulator	2	1
XRL	A,@Ri	Exclusive-OR indirect RAM to A	1	1
XRL	A,#data	Exclusive-OR immediate data to A	2	1
XRL	direct,A	Exclusive-OR Accumulator to direct byte	2	1
XRL	direct,#data	Exclusive-OR immediate data to direct	3	2
CLR	A	Clear Accumulator	1	1
CPL	A	Complement Accumulator	1	1
RL	A	Rotate Accumulator Left	1	1
RLC	A	Rotate A Left through the Carry flag	1	1
RR	A	Rotate Accumulator Right	1	1
RRC	A	Rotate A Right through Carry flag	1	1
SWAP	A	Swap nibbles within the Accumulator	1	1

Table 1. (Cont.)

DATA TRANSFER			Byte	Cyc
Mnemonic		Description		
MOV	A,Rn	Move register to Accumulator	1	1
MOV	A,direct	Move direct byte to Accumulator	2	1
MOV	A,@Ri	Move indirect RAM to Accumulator	1	1
MOV	A,#data	Move immediate data to Accumulator	2	1
MOV	Rn,A	Move Accumulator to register	1	1
MOV	Rn,direct	Move direct byte to register	2	2
MOV	Rn,#data	Move immediate data to register	2	1
MOV	direct,A	Move Accumulator to direct byte	2	1
MOV	direct,Rn	Move register to direct byte	2	2
MOV	direct,direct	Move direct byte to direct	3	2
MOV	direct,@Ri	Move indirect RAM to direct byte	2	2
MOV	direct,#data	Move immediate data to direct byte	3	2
MOV	@Ri,A	Move Accumulator to indirect RAM	1	1
MOV	@Ri,direct	Move direct byte to indirect RAM	2	2
MOV	@Ri,#data	Move immediate data to indirect RAM	2	1
MOV	DPTR,#data 16	Load Data Pointer with a 16-bit constant	3	2
MOVC	A,@A+DPTR	Move Code byte relative to DPTR to A	1	2
MOVC	A,@A+PC	Move Code byte relative to PC to A	1	2
MOVB	A,@Ri	Move External RAM (8-bit addr) to A	1	2
MOVX	A,@DPTR	Move External RAM (16-bit addr) to A	1	2
MOVX	@Ri,A	Move A to External RAM (8-bit addr)	1	2
MOVX	@DPTR,A	Move A to External RAM (16-bit addr)	1	2
PUSH	direct	Push direct byte onto stack	2	2
POP	direct	Pop direct byte form stack	2	2
XCH	A,Rn	Exchange register with Accumulator	1	1
XCH	A,direct	Exchange direct byte with Accumulator	2	1
XCH	A,@Ri	Exchange indirect RAM with A	1	1
XCHD	A,@Ri	Exchange low-order nibble ind RAM with A	1	1
BOOLEAN VARIABLE MANIPULATION				
Mnemonic		Description	Byte	Cyc
CLR	C	Clear Carry flag	1	1
CLR	bit	Clear direct bit	2	1
SETB	C	Set Carry flag	1	1
SETB	bit	Set direct Bit	2	1
CPL	C	Complement Carry flag	1	1
CPL	bit	Complement direct bit	2	1
ANL	C,bit	AND direct bit to Carry flag	2	2
ANL	C,1 bit	AND complement of direct bit to Carry	2	2
ORL	C/bit	OR direct bit to Carry flag	2	2
ORL	C,1 bit	OR complement of direct bit to Carry	2	2
MOV	C/bit	Move direct bit to Carry flag	2	1
MOV	bit,C	Move Carry flag to direct bit	2	2
PROGRAM AND MACHINE CONTROL				
Mnemonic		Description	Byte	Cyc
ACALL	addr 11	Absolute Subroutine Call	2	2
LCALL	addr 16	Long Subroutine Call	3	2
RET		Return from subroutine	1	2
RETI		Return from interrupt	1	2
AJMP	addr 11	Absolute Jump	2	2
LJMP	addr 16	Long Jump	3	2
SJMP	rel	Short Jump (relative addr)	2	2
JMP	@A+DPTR	Jump indirect relative to the DPTR	1	2
JZ	rel	Jump if Accumulator is Zero	2	2
JNZ	rel	Jump if Accumulator is Not Zero	2	2
JC	rel	Jump if Carry flag is set	2	2
JNC	rel	Jump if No Carry flag	2	2

Table 1. (Cont.)

PROGRAM AND MACHINE CONTROL (cont.)				
Mnemonic		Description	Byte	Cyc
JB	bit,rel	Jump if direct Bit set	3	2
JNB	bit,rel	Jump if direct Bit Not set	3	2
JBC	bit,rel	Jump if direct Bit is set & Clear bit	3	2
CJNE	A,direct,rel	Compare direct to A & Jump if Not Equal	3	2
CJNE	A,#data,rel	Comp. immed. to A & Jump if Not Equal	3	2
CJNE	Rn,#data,rel	Comp. immed. to reg & Jump if Not Equal	3	2
CJNE	@Ri,#data,rel	Comp. immed. to ind. & Jump if Not Equal	3	2
DJNZ	Rn,rel	Decrement register & Jump if Not Zero	2	2
DJNZ	direct,rel	Decrement direct & Jump if Not Zero	3	2
NOP		No operation	1	1

Notes on data addressing modes:

- Rn - Working register R0-R7
- direct - 128 internal RAM locations, any I/O port, control or status register
- @Ri - Indirect internal RAM location addressed by register R0 or R1
- #data - 8-bit constant included in instruction
- #data 16 - 16-bit constant included as bytes 2 & 3 of instruction
- bit - 128 software flags, any I/O pin, control or status bit

Notes on program addressing modes:

- addr 16 - Destination address for LCALL & LJMP may be anywhere within the 64-k program memory address space
- Addr 11 - Destination address for ACALL & AJMP will be within the same 2-k page of program memory as the first byte of the following instruction
- rel - SJMP and all conditional jumps include an 8-bit offset byte. Range is +127-128 bytes relative to first byte of the following instruction.

All mnemonics copyrighted © Intel Corporation 1979

Table 2. Instruction Opcodes in Hexadecimal Order

Hex Code	Number of Bytes	Mnemonic	Operands
00	1	NOP	
01	2	AJMP	code addr
02	3	LJMP	code addr
03	1	RR	A
04	1	INC	A
05	2	INC	data addr
06	1	INC	@R0
07	1	INC	@R1
08	1	INC	R0
09	1	INC	R1
0A	1	INC	R2
0B	1	INC	R3
0C	1	INC	R4
0D	1	INC	R5
0E	1	INC	R6
0F	1	INC	R7
10	3	JBC	bit addr,code addr
11	2	ACALL	code addr
12	3	LCALL	code addr
13	1	RRC	A
14	1	DEC	A
15	2	DEC	data addr
16	1	DEC	@R0
17	1	DEC	@R1
18	1	DEC	R0
19	1	DEC	R1
1A	1	DEC	R2
1B	1	DEC	R3
1C	1	DEC	R4
1D	1	DEC	R5
1E	1	DEC	R6
1F	1	DEC	R7
20	3	JB	bit addr,code addr
21	2	AJMP	code addr
22	1	RET	
23	1	RL	A
24	2	ADD	A,data
25	2	ADD	A,data addr
26	1	ADD	A,@R0
27	1	ADD	A,@R1
28	1	ADD	A,R0
29	1	ADD	A,R1
2A	1	ADD	A,R2
2B	1	ADD	A,R3
2C	1	ADD	A,R4
2D	1	ADD	A,R5
2E	1	ADD	A,R6
2F	1	ADD	A,R7
30	3	JNB	bit addr,code addr
31	2	ACALL	code addr
32	1	RETI	
33	1	RLC	A
34	2	ADDC	A,#data
35	2	ADDC	A,data addr
36	1	ADDC	A,@R0
37	1	ADDC	A,@R1
38	1	ADDC	A,R0
39	1	ADDC	A,R1
3A	1	ADDC	A,R2
3B	1	ADDC	A,R3
3C	1	ADDC	A,R4
3D	1	ADDC	A,R5
3E	1	ADDC	A,R6
3F	1	ADDC	A,R7
40	2	JC	code addr
41	2	AJMP	code addr
42	2	ORL	data addr,A
43	3	ORL	data addr,#data
44	2	ORL	A,#data
45	2	ORL	A,data addr
46	1	ORL	A,@R0
47	1	ORL	A,@R1
48	1	ORL	A,R0
49	1	ORL	A,R1
4A	1	ORL	A,R2
4B	1	ORL	A,R3
4C	1	ORL	A,R4
4D	1	ORL	A,R5
4E	1	ORL	A,R6
4F	1	ORL	A,R7
50	2	JNC	code addr
51	2	ACALL	code addr
52	2	ANL	data addr,A
53	3	ANL	data addr,#data
54	2	ANL	A,#data
55	2	ANL	A,data addr
56	1	ANL	A,@R0
57	1	ANL	A,@R1
58	1	ANL	A,R0
59	1	ANL	A,R1
5A	1	ANL	A,R2
5B	1	ANL	A,R3
5C	1	ANL	A,R4
5D	1	ANL	A,R5
5E	1	ANL	A,R6
5F	1	ANL	A,R7
60	2	JZ	code addr
61	2	AJMP	code addr
62	2	XRL	data addr A
63	3	XRL	data addr,#data
64	2	XRL	A,#data
65	2	XRL	A,data addr

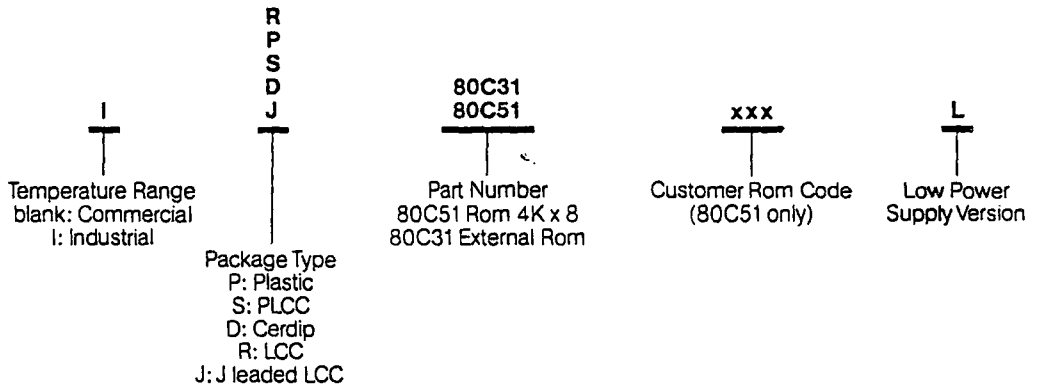
Table 2. (Cont.)

Hex Code	Number of Bytes	Mnemonic	Operands	Hex Code	Number of Bytes	Mnemonic	Operands
66	1	XRL	A,@R0	99	1	SUBB	A,R1
67	1	XRL	A,@R1	9A	1	SUBB	A,R2
68	1	XRL	A,R0	9B	1	SUBB	A,R3
69	1	XRL	A,R1	9C	1	SUBB	A,R4
6A	1	XRL	A,R2	9D	1	SUBB	A,R5
6B	1	XRL	A,R3	9E	1	SUBB	A,R6
6C	1	XRL	A,R4	9F	1	SUBB	A,R7
6D	1	XRL	A,R5	A0	2	ORL	C,bit addr
6E	1	XRL	A,R6	A1	2	AJMP	code addr
6F	1	XRL	A,R7	A2	2	MOV	C,bit addr
70	2	JNZ	code addr	A3	1	INC	DPTR
71	2	ACALL	code addr	A4	1	MUL	AB
72	2	ORL	C,bit addr	A5		reserved	
73	1	JMP	@A+DPTR	A6	2	MOV	@R0,data addr
74	2	MOV	A,#data	A7	2	MOV	@R1,data addr
75	3	MOV	data addr,#data	A8	2	MOV	R0,data addr
76	2	MOV	@R0,#data	A9	2	MOV	R1,data addr
77	2	MOV	@R1,#data	AA	2	MOV	R2,data addr
78	2	MOV	R0,#data	AB	2	MOV	R3,data addr
79	2	MOV	R1,#data	AC	2	MOV	R4,data addr
7A	2	MOV	R2,#data	AD	2	MOV	R5,data addr
7B	2	MOV	R3,#data	AE	2	MOV	R6,data addr
7C	2	MOV	R4,#data	AF	2	MOV	R7,data addr
7D	2	MOV	R5,#data	B0	2	ANL	C,bit addr
7E	2	MOV	R6,#data	B1	2	ACALL	code addr
7F	2	MOV	R7,#data	B2	2	CPL	bit addr
80	2	SJMP	code addr	B3	1	CPL	C
81	2	AJMP	code addr	B4	3	CJNE	A,#data,code addr
82	2	ANL	C,bit addr	B5	3	CJNE	A,data addr,code addr
83	1	MOVC	A,@A+PC	B6	3	CJNE	@R0,#data,code addr
84	1	DIV	AB	B7	3	CJNE	@R1,#data,code addr
85	3	MOV	data addr,data addr	B8	3	CJNE	R0,#data,code addr
86	2	MOV	data addr,@R0	B9	3	CJNE	R1,#data,code addr
87	2	MOV	data addr,@R1	BA	3	CJNE	R2,#data,code addr
88	2	MOV	data addr,R0	BB	3	CJNE	R3,#data,code addr
89	2	MOV	data addr,R1	BC	3	CJNE	R4,#data,code addr
8A	2	MOV	data addr,R2	BD	3	CJNE	R5,#data,code addr
8B	2	MOV	data addr,R3	BE	3	CJNE	R6,#data,code addr
8C	2	MOV	data addr,R4	BF	3	CJNE	R7,#data,code addr
8D	2	MOV	data addr,R5	C0	2	PUSH	data addr
8E	2	MOV	data addr,R6	C1	2	AJMP	code addr
8F	2	MOV	data addr,R7	C2	2	CLR	bit addr
90	3	MOV	DPTR,#data	C3	1	CLR	C
91	2	ACALL	code addr	C4	1	SWAP	A
92	2	MOV	bit addr,C	C5	2	XCH	A,data addr
93	1	MOVC	A,@A+DPTR	C6	1	XCH	A,@R0
94	2	SUBB	A,#data	C7	1	XCH	A,@R1
95	2	SUBB	A,data addr	C8	1	XCH	A,R0
96	1	SUBB	A,@R0	C9	1	XCH	A,R1
97	1	SUBB	A,@R1	CA	1	XCH	A,R2
98	1	SUBB	A,R0	CB	1	XCH	A,R3

Table 2. (Cont.)

Hex Code	Number of Bytes	Mnemonic	Operands
CC	1	XCH	A,R4
CD	1	XCH	A,R5
CE	1	XCH	A,R6
CF	1	XCH	A,R7
D0	2	POP	data addr
D1	2	ACALL	code addr
D2	2	SETB	bit addr
D3	1	SETB	C
D4	1	DA	A
D5	3	DJNZ	data addr,code addr
D6	1	XCHD	A,@R0
D7	1	XCHD	A,@R1
D8	2	DJNZ	R0,code addr
D9	2	DJNZ	R1,code addr
DA	2	DJNZ	R2,code addr
DB	2	DJNZ	R3,code addr
DC	2	DJNZ	R4,code addr
DD	2	DJNZ	R5,code addr
DE	2	DJNZ	R6,code addr
DF	2	DJNZ	R7,code addr
E0	1	MOVX	A,@DPTR
E1	2	AJMP	code addr
E2	1	MOVX	A,@R0
E3	1	MOVX	A,@R1
E4	1	CLR	A
E5	2	MOV	A,data addr

Hex Code	Number of Bytes	Mnemonic	Operands
E6	1	MOV	A,@R0
E7	1	MOV	A,@R1
E8	1	MOV	A,R0
E9	1	MOV	A,R1
EA	1	MOV	A,R2
EB	1	MOV	A,R3
EC	1	MOV	A,R4
ED	1	MOV	A,R5
EE	1	MOV	A,R6
EF	1	MOV	A,R7
F0	1	MOVX	@DPTR,A
F1	2	ACALL	code addr
F2	1	MOVX	@R0,A
F3	1	MOVX	@R1,A
F4	1	CPL	A
F5	2	MOV	data addr,A
F6	1	MOV	@R0,A
F7	1	MOV	@R1,A
F8	1	MOV	R0,A
F9	1	MOV	R1,A
FA	1	MOV	R2,A
FB	1	MOV	R3,A
FC	1	MOV	R4,A
FD	1	MOV	R5,A
FE	1	MOV	R6,A
FF	1	MOV	R7,A

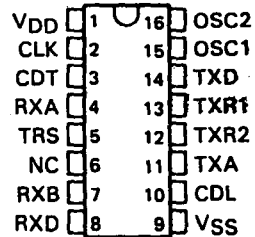

TCM3105JE, TCM3105JL FSK MODEM

D2662, NOVEMBER 1985—REVISED APRIL 1986

- Single-Chip Frequency-Shift-Keying (FSK) Modem
- Meets Both Bell 202 and CCITT V23 Specifications
- Transmit Modulation at 75, 150, 600, and 1200 Baud
- Receive Demodulation at 5, 75, 150, 600, and 1200 Baud
- Half-Duplex Operation Up to 1200 Baud Transmit and Receive
- Full-Duplex Operation Up to 1200 Baud Transmit and 150 Baud Receive
- On-Chip Group Delay Equalization and Transmit/Receive Filtering
- Carrier-Detect-Level Adjustment and Carrier-Fail Output
- Single 5-V Power Supply
- Low Power Consumption
- Reliable CMOS Silicon Gate Technology

J DUAL-IN-LINE PACKAGE
(TOP VIEW)

NC—No internal connection

Caution. These devices have limited built-in gate protection. The leads should be shorted together or the device placed in conductive foam during storage or handling to prevent electrostatic damage to the MOS gates.

description

The TCM3105 is a single-chip asynchronous Frequency Shift Keying (FSK) voiceband modem that uses silicon gate CMOS technology to implement a switched capacitor architecture. It is pin selectable (TXR1, TXR2, and TRS inputs) for a wide range of transmit/receive baud rates and is compatible with the applicable BELL 202 or CCITT V23 standards. Operation is fully reversible, thereby allowing both forward and backward channels to be used simultaneously.

The transmitter is a programmable frequency synthesizer that provides two output frequencies (on TXA), representing the 'marks' and 'spaces' of the digital signal present on the TXD input.

The receive section is responsible for the demodulation of the analog signal appearing at the RXA input and is based on the principle of frequency-to-voltage conversion. This section contains a group delay equalizer (to correct phase distortion), automatic gain control, carrier detect level adjustment, and bias distortion adjustment, thereby optimizing performance and giving the lowest possible bit error rate.

Carrier-detect information is given to the system by means of the carrier-detect circuits, which set a flag on the CDT output if the level of received in-band energy falls below a value set on the CDL input for a specified minimum duration.

The TCM3105JE is characterized for operation from -40°C to 85°C . The TCM3105JL is characterized for operation from 0°C to 70°C .

PRODUCTION DATA documents contain information current as of publication date. Products conform to specifications per the terms of Texas Instruments standard warranty. Production processing does not necessarily include testing of all parameters.

TEXAS
INSTRUMENTS

POST OFFICE BOX 655012 • DALLAS, TEXAS 75265

Copyright © 1985, Texas Instruments Incorporated

2-129

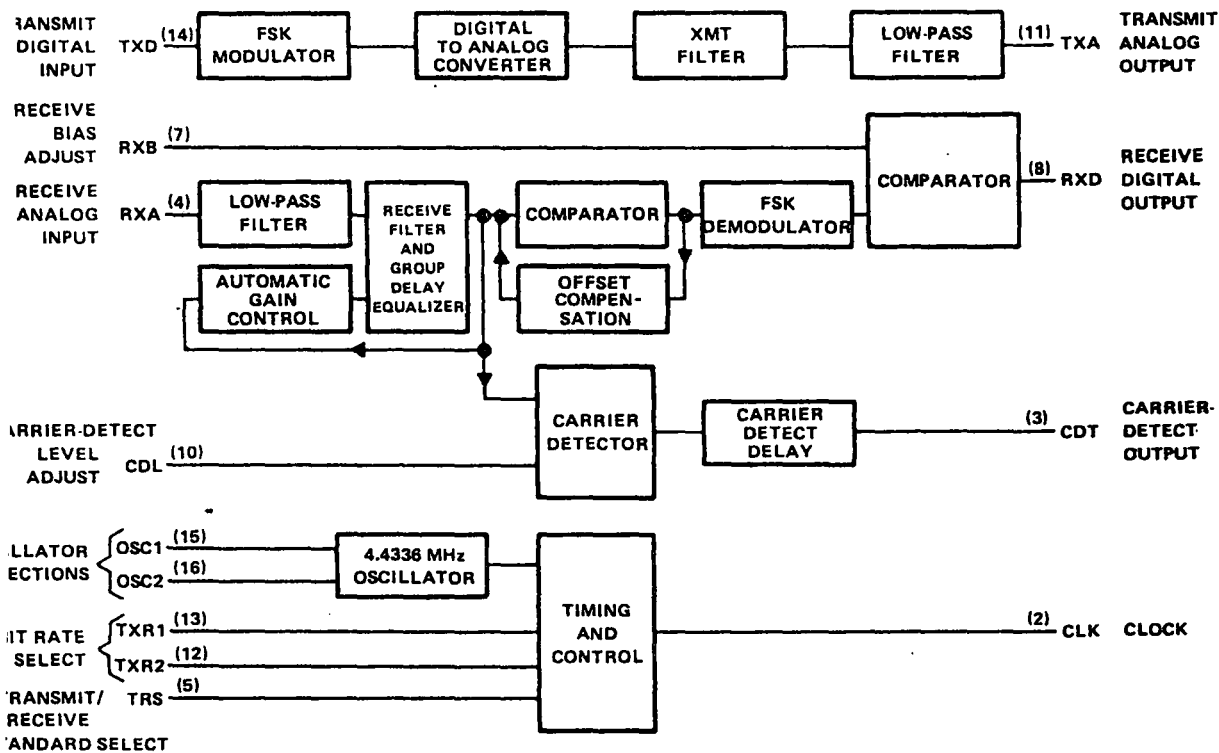
**TCM3105JE, TCM3105JL
FSK MODEM**

PIN FUNCTIONAL DESCRIPTION

PIN		DESCRIPTION
NO.	NAME	
1	VDD	Positive supply voltage
2	CLK	Output for a continuous clock signal at 16 times the highest selected (transmit or receive) bit rate
3	CDT	Carrier-Detect Output. A low-level output indicates carrier failure
4	RXA	Receive Analog Input to which the received line signal must be ac coupled
5	TRS	Transmit/Receive Standard Select input, which, with TXR1 and TXR2, sets the standard bit rates and mark/space frequencies
6	NC	No internal connection
7	RXB	Receive Bias Adjust for external adjustment of the decision threshold of the final comparator to minimize bias distortion
8	RXD	Receiver Digital Output for the demodulated received data in positive logic. The high logic level is a mark and the low logic level is a space.
9	VSS	Most negative supply voltage (normally ground); connected to substrate
10	CDL	Carrier Detect Level Adjust for external adjustment of carrier detect threshold
11	TXA	Transmit Analog Output for the modulated signal, which must be ac coupled
12	TXR2	Bit Rate Select 2 input, which, along with TXR1 and TRS, sets the bit rates and mark/space frequencies
13	TXR1	Bit Rate Select 1 input, which, along with TXR2 and TRS, sets the bit rates and mark/space frequencies
14	TXD	Transmit Digital Input for input data to the transmitter in positive logic. The high logic level is a mark and the low logic level is a space. The data can be accepted at any speed from zero to the selected speed and may be totally asynchronous.
15	OSC1	Oscillator connections. The crystal (typically 4.4336 MHz) is connected to these pins. If an external clock is used, OSC2 is left open and the clock is connected to OSC1.
16	OSC2	

2
Telecommunications Circuits

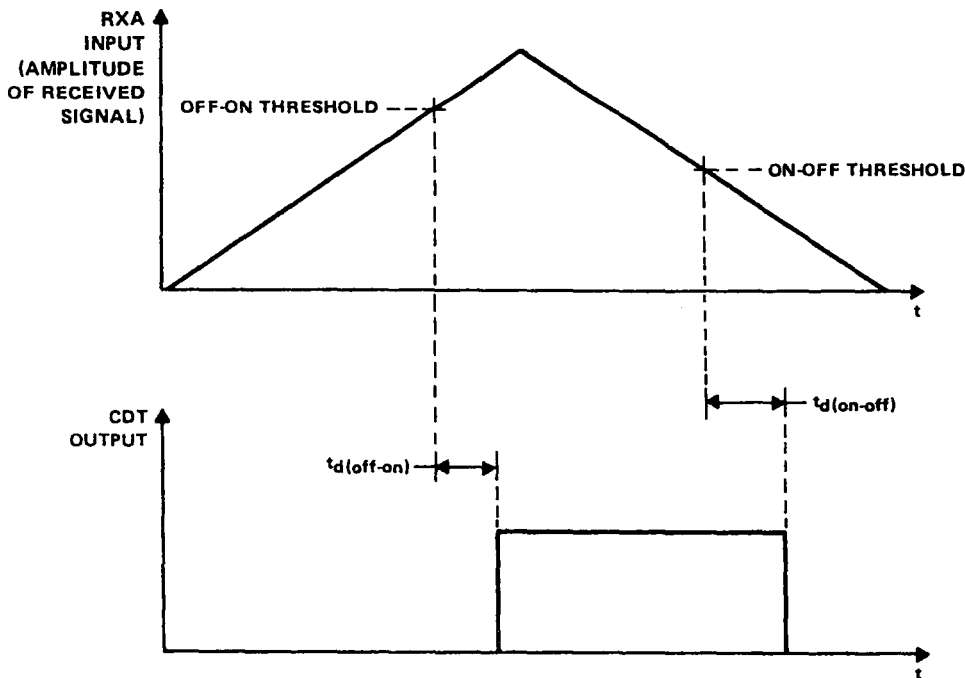
Functional block diagram

2

Telecommunications Circuits

Timing diagram

**TCM3105JE, TCM3105JL
FSK MODEM**

absolute maximum ratings over free-air operating temperature range (unless otherwise noted)

Supply voltage, V_{DD} (see Note 1)	-0.3 V to 10 V
Input voltage, V_I (any input)	-0.3 to V_{DD}
Operating free-air temperature range: TCM3105JE	-55°C to 85°C
TCM3105JL	-10°C to 70°C
Storage temperature range	-55°C to 150°C

NOTE 1: All voltage values are with respect to V_{SS} .

2

recommended operating conditions

Telecommunications Circuits

	TCM3105JE			TCM3105JL			UNIT
	MIN	NOM	MAX	MIN	NOM	MAX	
Supply voltage, V_{DD}	4	5	5.5	4	5	5.5	V
High-level input voltage, V_{IH}	2		V_{DD}	2		V_{DD}	V
Low-level input voltage, V_{IL}	0		0.8	0		0.8	V
Analog input level, peak-to-peak (ac coupled)		0.30	0.78		0.30	0.78	V
Clock frequency, f_{clock}	4.4334	4.4336	4.4338	4.4334	4.4336	4.4338	MHz
Analog load impedance at TXA	50			50			k Ω
Operating free-air temperature range, T_A	-40		85	0		70	°C

electrical characteristics over recommended ranges of supply voltage and operating free-air temperature

PARAMETER			TEST CONDITIONS	TCM3105JE			TCM3105JL			UNIT	
				MIN	TYP†	MAX	MIN	TYP†	MAX		
V _{OH}	High-level output voltage	RXD, CDT, CLK	I _{OH} = -100 μA		2.4	V _{DD}	2.4	V _{DD}	V		
V _{OL}	Low-level output voltage	RXD, CDT, CLK	I _{OL} = 1.6 mA		V _{SS}	0.4	V _{SS}	0.4	V		
	Analog output voltage level, peak-to-peak	TXA	V _{DD} = 4 V	R _L = 50 kΩ, C _L = 100 pF	1.55			1.55			
			V _{DD} = 5 V		1.4	1.9	2.3	1.4	1.9	2.3	
			V _{DD} = 5.5 V		2.1			2.1			
Adjust voltage	RXB	CDL	V _{DD} = 5 V		2.3	2.7	3.1	2.3	2.7	3.1	
					2.8	3.3	3.9	2.8	3.3	3.9	
Analog output dc offset	TXA		V _{DD} /2			V _{DD} /2			V		
Digital input current	TXD, TRS, TXR1, TXR2		V _I = 0 to V _{DD}		±1			±1			
Analog input current	RXA					±15			±15	μA	
Bias input current	RXB, CDL		V _I = 3 V		±150			±150			
I _{DD}	Supply current		V _{DD} = 4 V		3	6	3	5	mA		
			V _{DD} = 5 V		5	10	5	8			
			V _{DD} = 5.5 V		8	16	8	12			
C _i	Input capacitance, all inputs		f = 1 MHz		10			10			
C _o	Output capacitance, all inputs		f = 1 MHz		10			10			
	Phase jitter					200			200		
	Bias distortion†					±15%			±15%		
	Carrier detect threshold, off-on [§]				-45.5	-43	-45.5	-43	dBm		
	Carrier detect threshold, on-off [§]				-48	-45.5	-48	-45.5	dBm		
	Carrier detect hysteresis		2.5	2.8	2.5	2.8	dBm				

†All typical values are at V_{CC} = 5 V, T_A = 25°C.

‡Bias distortion is the departure from a 50% duty cycle when a series of alternating mark and space tones is received.

§This is the threshold with the CDL input properly adjusted.

switching characteristics over recommended ranges of supply voltage and operating free-air temperature (unless otherwise noted)

PARAMETER			TEST CONDITIONS	TCM3105JE			TCM3105JL			UNIT
				MIN	TYP†	MAX	MIN	TYP†	MAX	
t _{d(off-on)}	Carrier detect off-to-on delay time		RX = 600 or 1200 b/s		12	25	12	25	ms	
			RX = 5, 75, or 150 b/s		48	80	48	80		
t _{d(on-off)}	Carrier detect on-to-off delay time		RX = 600 or 1200 b/s		12	20	12	20	ms	
			RX = 5, 75, or 150 b/s		48	75	48	75		
Transmit frequency deviation from assignment (see Table 1)			f _{clock} = 4.4336 MHz		±1			±1		

†All typical values are at V_{CC} = 5 V, T_A = 25°C.

POST OFFICE BOX 658012 • DALLAS, TEXAS 75285
TEXAS INSTRUMENTS

2-133

TCM3105JE, TCM3105JL FSK MODEM

PRINCIPLES OF OPERATION

The TCM3105 FSK modem is made up of four functional circuits. The circuits are the transmitter, the receiver, a carrier detector, and control and timing (See Figure 1).

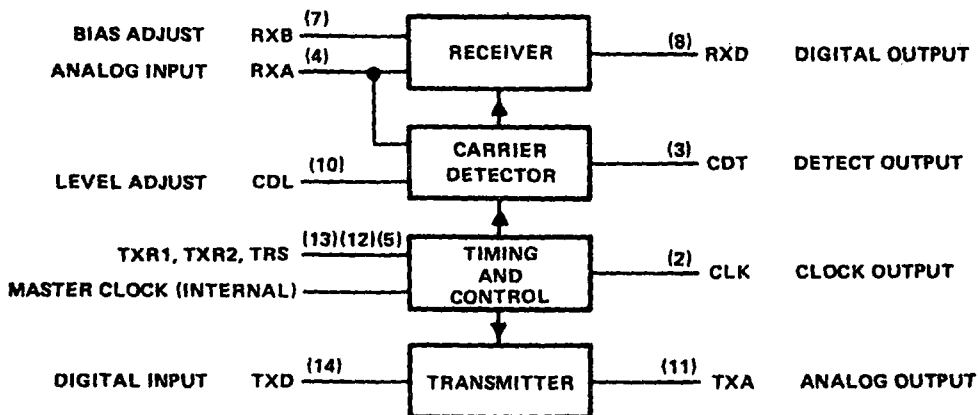

FIGURE 1. TCM3105 SYSTEM PARTITIONING

transmitter

The transmitter comprises a phase coherent FSK modulator, a transmit filter, and a transmit amplifier. The modulator is a programmable frequency synthesizer that drives the output frequencies by variable division of the oscillator frequency (4.4336 MHz). The division ratio is set by the states of the Transmit/Receive Standard input (TRS), the Bit Rate Select inputs (TXR1 and TXR2), and the Digital Data input (TXD).

A switched-capacitor low-pass filter limits the harmonics and noise outside the transmit band and the characteristics of this filter are set by the frequency select inputs as previously described. The harmonics introduced by the transmit filter clock are removed by a continuous low-pass filter.

The transmitter output level varies with power supply voltage and so must be compensated in the 2-wire to 4-wire converter to give a constant output level to the line.

receiver

A continuous low-pass anti-aliasing filter is followed by the receive amplifier, which automatically controls the gain to give a constant output level from the receive filter. The receive filter limits the bandwidth of the signal presented to the demodulator, reducing out-of-band interference, and has very high rejection of the transmit channel frequencies. These are typically present at much higher levels than the received signal.

The group delay equalizer is a switched-capacitor network that compensates the delay introduced by the receive filter and the network. The output from the equalizer is then limited to give an FSK modulated squarewave that is presented to the demodulator.

The demodulator is an edge-triggered multivibrator that triggers off positive and negative going edges. The output of the demodulator is, therefore, a stream of constant-length pulses at a frequency that is double the frequency of the limited input signal. The dc component of this signal is proportional to the received frequency and is extracted by a switched-capacitor, low-pass, post-demodulator filter.

The variation of dc level with received frequency is presented to a comparator that slices at a level externally fixed by the RXB bias adjustment pin. This voltage depends on received bit rate and internal offsets. The comparator output is then the received data at the RXD output.

Carrier detect

The carrier detect circuits comprise an energy detector and digital delay. The energy detector compares the total signal level at the output of the receive filter to an externally set threshold level on the CDL input. The comparator has a 2.5-dB hysteresis and a delay to allow for momentary signal loss and to prevent oscillation. The output of the detector is available on the CDT pin where a high level indicates that a carrier is present. The data output is clamped to a MARK condition when the carrier detect output switches off at the end of transmission.

Control and timing

An on-chip oscillator runs from an external 4.4336-MHz crystal connected between the OSC1 and OSC2 pins or an external signal driving OSC1. A clock signal equal to 16 times the highest selected bit rate (transmit or receive) is available on the CLK output.

The single-supply rail means that all analog functions are referenced to an internally generated reference. All analog inputs and output must be ac coupled.

Transmit and receive modes

The various modes of operation of the TCM3105 are given in Table 1. The data convention is that a logic high is a mark and a logic low is a space.

**TCM3105JE, TCM3105JL
FSK MODEM**

TABLE 1. MODES OF OPERATION

STANDARD	TRS	TXR1	TXR2	TRANSMITTED BAUD RATE	RECEIVED BAUD RATE	TRANSMIT FREQUENCY ASSIGNMENTS (Hz)	RECEIVE FREQUENCY ASSIGNMENTS (Hz)	CLK FREQUENCY (kHz)
CCITT V.23	L	L	L	1200	1200	M 1300 S 2100	M 1300 S 2100	19.11
	H	L	L	1200	75	M 1300 S 2100	M 390 S 450	19.11
	L	L	H	600	75	M 1300 S 1700	M 390 S 450	9.56
	H	L	H	600	600	M 1300 S 1700	M 1300 S 1700	9.56
	L	H	L	75	1200	M 390 S 450	M 1300 S 2100	19.11
	H	H	L	75	600	M 390 S 450	M 1300 S 1700	9.56
	L	H	H	75	75	M 390 S 450	M 390 S 450	1.19
BELL 202	$\overline{\text{CLK}}$	L	L	1200	1200	M 1200 S 2200	M 1200 S 2200	19.11
	$\overline{\text{CLK}}/\delta$	L	H	1200	150	M 1200 S 2200	M 387 S 487	19.11
	$\overline{\text{CLK}}/\delta$	L	H	1200	5	M 1200 S 2200	M 387 S 0	19.11
	CLK	H	L	150	1200	M 387 S 487	M 1200 S 2200	19.11
	CLK	H	H	150	150	M 387 S 487	M 387 S 487	2.39
	CLK [†]	H [†]	L [†]	5	1200	M 387	M 1200	19.11
	H [†]	H [†]	H [†]			S 0	S 2200	
H	H	H	Transmit Disabled	1200	Transmit Disabled	M 1200 S 2200	19.11	

H = high level, L = low level

[†]In these modes, the modulation is controlled by the TRS and TXR2 pins. TXD is tied high.

2

Telecommunications Circuits

APPLICATION INFORMATION

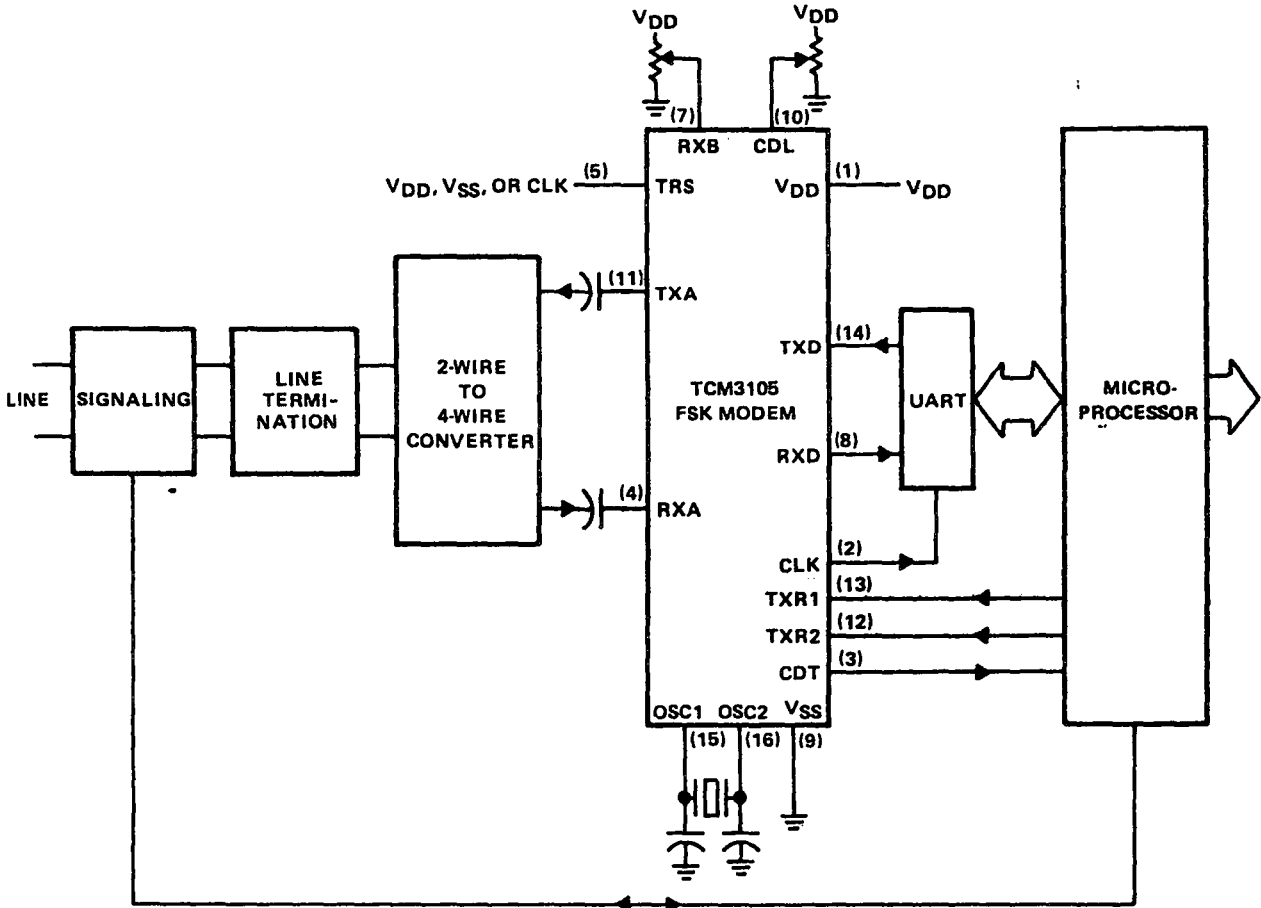

FIGURE 2. TYPICAL SYSTEM CONFIGURATION

2

Telecommunications Circuits

**TCM3105JE, TCM3105JL
FSK MODEM**

APPLICATION INFORMATION

2

Telecommunications Circuits

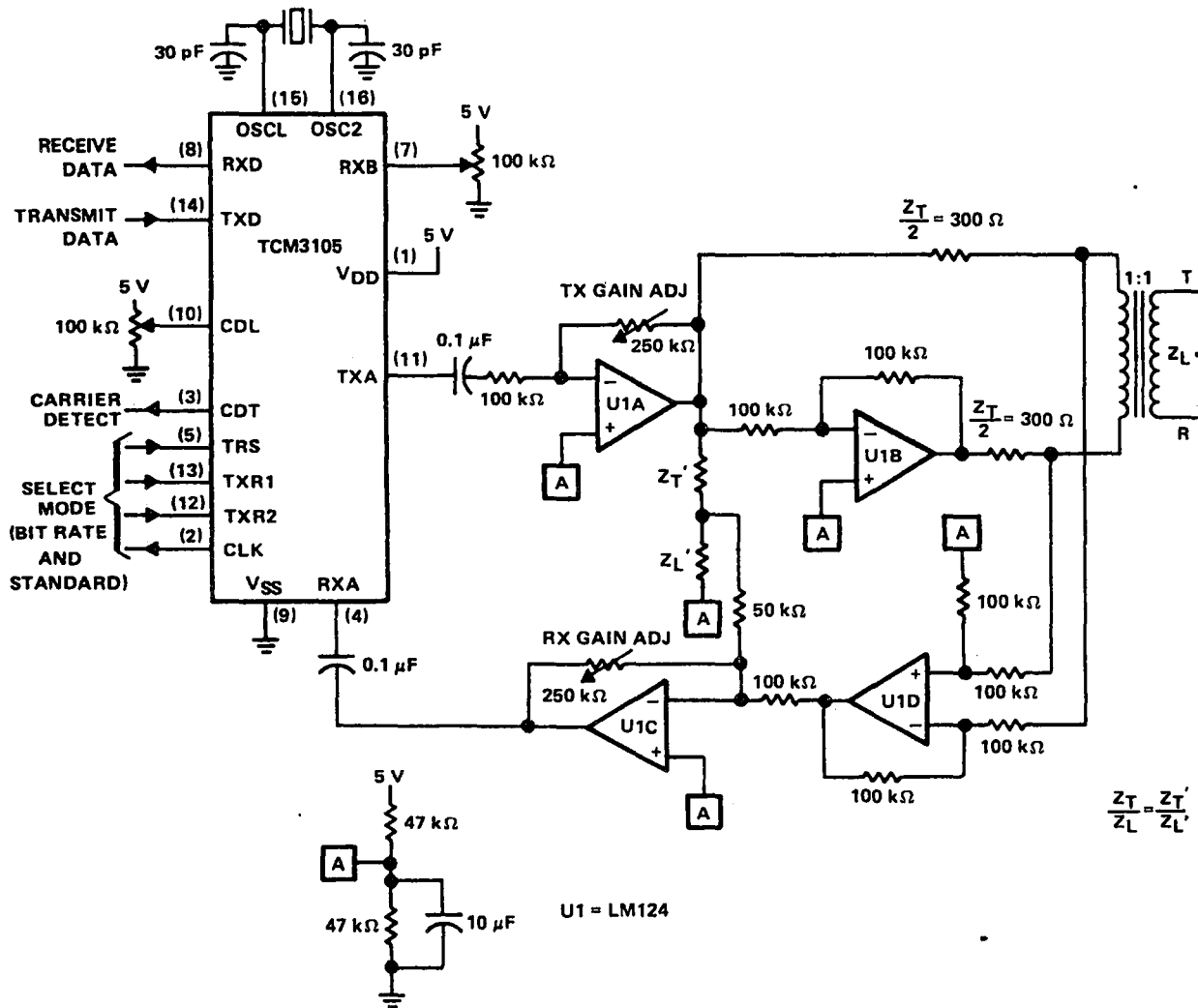

FIGURE 3. TELEPHONE LINE INTERFACE CIRCUIT

APPLICATION INFORMATION

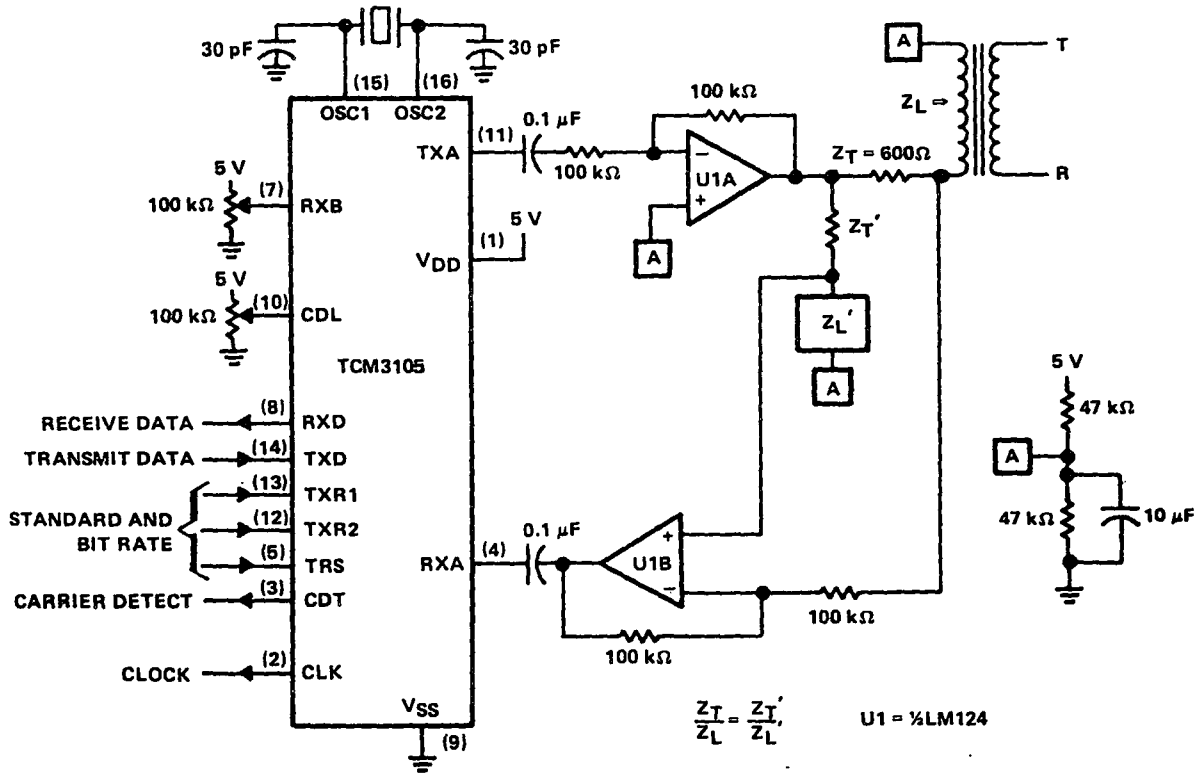

FIGURE 4. SIMPLIFIED TELEPHONE LINE INTERFACE CIRCUIT